

ДАНИЪЛ СИЛВА АНГЛИЙСКИЯТ УБИЕЦ

Част 2 от „Габриел Алон“

Превод от английски: Иванка Савова, 2005

chitanka.info

*Най-сетне посвеждавам на Филип Гран и както винаги
— на жена ми Джейми и на децата ми Лили и Николас.*

*Гном (същ., фолклор) — порода дребни,
уродливи, подобни на джуджета същества, за
които се предполага, че живеят под земята и
пазят нейните съкровища.*

Нов Уебстърски
речник

*„Премълчаването на миналото е традиция
в Швейцария“*

Ян Циглер,
„Швейцарците, златото и
мъртвите“

ПРОЛОГ

Швейцария, 1975

Маргерит Ролф копаяше в градината — заради тайните, които бе открила в кабинета на съпруга си. Беше твърде късно да работи тук, вече отдавна минаваше полунощ. Поради пролетното топене земята беше мека и влажна, лопатата с лекота се забиваше в нея и работата напредваше почти безшумно. Тя беше благодарна за това. Съпругът и дъщеря ѝ спяха във вилата и Маргерит не искаше да ги събуди.

Защо не бе открила нещо по-обикновено, например любовни писма от друга жена? Щеше да има голяма кавга и Маргерит щеше да признае за собствената си изневяра. Любовниците щяха да бъдат изоставени и много скоро животът у дома щеше да се върне към нормалния си ход. Но тя не бе открила любовни писма, а нещо много по-лошо.

За миг се почувства виновна. Ако не беше се ровила из кабинета му, нямаше да намери снимките. Можеше да прекара остатъка от живота си в щастливо неведение, вярвайки, че съпругът ѝ е такъв, какъвто изглежда. Но вече знаеше. Съпругът ѝ беше чудовище, животът му — измама, пълна измама, старателно поддържана. Следователно тя също живееше в измама.

Маргерит Ролф се съсредоточи върху работата си, напредвайки бавно и упорито. След един час приключи. Реши, че дупката си я бива: около метър и деветдесет дълга и шейсет сантиметра широка. Десет сантиметра под повърхността бе попаднала на пласт твърда глина. В резултат на това дупката се получи малко по-плитка, отколкото ѝ се искаше. Но това нямаше значение. Знаеше, че няма да е за постоянно.

Тя взе пушката. Това бе любимото оръжие на съпруга ѝ — красива ловна пушка, ръчно изработена от оръжеен майстор в Милано. Той повече никога нямаше да може да я използва. Тази мисъл ѝ хареса. Помисли си за Анна. Моля те, Анна, не се събуждай. Спи, мила.

След това влезе в дупката, легна по гръб, пъкна края на цевта в устата си и дръпна спусъка.

* * *

Момичето се събуди от някаква музика. Не можа да познае песента и се зачуди как ли е достигнала до съзнанието ѝ. Прозвуча за миг — една низходяща поредица от ведро заглъхващи ноти. Все още със затворени очи, момичето се пресегна и заопипва гънките на завивката, докато не откри тялото, което лежеше само на няколко сантиметра. Пръстите ѝ се плъзнаха по тънката му талия, после нагоре към изящно издължената шия и грациозните извивки на грифа. Снощи се бяха карали. Сега бе време да изгледят разногласията и да се сдобрят.

Тя се смъкна бавно от леглото и навлече пеньоара си. Предстояха ѝ пет часа упражнения. Беше окъпана от слънцето юнска утрин, тя бе тринайсетгодишна и ето как трябваше да прекара деня... и всички останали дни през това лято.

Разкърши врата си и погледна през прозореца навън към разцъфналата градина. Представляваше истинско стълпотворение от пролетни краски. По-нататък се виждаше отвесната стена на градинския зид. А далеч отвъд него се извисяваха заснежените планински върхове, искрящи под яркото лятно слънце. Тя опря цигулката под брадичката си и се приготви да засвири първия етюд.

Тогава зърна нещо в градината — купчина пръст, продълговата плитка дупка. От наблюдателния си пункт на прозореца забеляза и ивица от бяла дреха, просната на дъното, и две бледи ръце, стиснали цевта на пушка.

— Мама! — изпищя момичето и цигулката падна с трясък на пода.

* * *

Без да почука, рязко отвори вратата на бащиния си кабинет. Очакваше да го намери зад бюрото, сгърбен над своите големи счетоводни книги, но вместо това, той се бе курдисал на креслото с висока облегалка до камината. Дребното му тяло на елф бе облечено, както обикновено — обичайната комбинация от син блейзер и раирана

вратовръзка. Не бе сам. Другият мъж носеше слънчеви очила, въпреки навъсения сумрак, царящ в кабинета.

— Какво правиш, по дяволите? — троснато възкликна баща ѝ. — Колко пъти съм те молил да не нарушаваш уединението ми? Не виждаш ли, че водим важен разговор?

— Но, татко...

— И си облечи нещо по-подходящо. Десет часът сутринта е, а ти още ми се разхождаш по пеньоар!

— Татко, аз трябва...

— Това може да почака, докато приключим тук.

— Не може, татко! — Тя изкрещя така, че мъжът с тъмните очила трепна.

— Моля за извинение, Ото, но се опасявам, че дъщеря ми прекарва прекалено дълго време насаме с цигулката си и това се е отразило неблагоприятно на маниерите ѝ. Ще ме извиниш ли? Само за минутка.

* * *

Бащата на Анна Ролф внимателно боравеше с важни документи и по същия начин се отнесе с бележката, която извади от гроба. Щом я прочете, рязко вдигна поглед и очите му уплашено зашариха наоколо, сякаш се страхуваше, че някой може да я прочете иззад рамото му. Анна видя това от прозореца на спалнята си.

Когато се обърна и тръгна обратно към вилата, той вдигна очи и улови нейния поглед. Поспря за миг. В очите му нямаше съчувствие. Нито разкаяние. В тях се четеше подозрение.

Тя се извърна от прозореца. Цигулката ѝ — „Страдивариус“ — лежеше там, където я бе изпуснала. Вдигна я. Чу как на долния етаж баща ѝ със спокоен глас съобщава на госта за самоубийството на жена си. Тя опря цигулката на рамото си, докосна струните с лъка и затвори очи. Си минор. Низходящи и възходящи вариации. Арпежи. Задъхани терци.

* * *

— Как може да свири в такъв момент?

— Опасявам се, че не знае да прави почти нищо друго.

Късен следобед. Двамата мъже са отново сами в кабинета. Полицаяте са приключили с първоначалното разследване, трупът е отнесен. Бележката лежи на сгъваемата масичка между двамата.

— Ако повикаме лекар, може да ѝ даде успокоително.

— Тя няма нужда от лекар. Струва ми се, че е наследила характера на майка си — упорита е като нея.

— Полицаяте питаха ли дали е оставила бележка?

— Не виждам причина да занимавам полицията с личните работи на семейството, особено когато това засяга самоубийството на съпругата ми.

— А дъщеря ти?

— Какво имаш предвид?

— Тя те наблюдаваше от прозореца.

— Това си е моя работа. Ще се оправям с нея, както намеря за добре.

— Искрено се надявам да успееш. Но направи ми една малка услуга.

— Какво искаш, Ото?

Бледата му ръка потупа плота на масичката и най-накрая легна върху бележката:

— Изгори това проклето нещо заедно с всичко останало. За да не може никой друг да попадне на тези неприятни спомени от миналото. Намираме се в Швейцария. Тук миналото не съществува.

ПЪРВА ЧАСТ ПОДАРЪКЪТ

1.

ЛОНДОН • ЦЮРИХ

Някога платежоспособната фирма „Изящни изкуства — Ишърууд“ се бе помещавала в хубав частен имот на елегантната Ню Бонд Стрийт в „Мейфеър“. След това настъпи лондонският ренесанс на дребната търговия и Ню Бонд Стрийт — или по-скоро Ню Бондщрасе, както я наричаха насмешливо хората от бранша — бе залята от магазинчета на „Тифани“ и „Гучи“, на „Версаче“ и „Микимото“. Джулиан Ишърууд и другите търговци, специализирали се в продажбите на картини на Старите майстори с музейна стойност, бяха прогонени в изгнание около парка „Сейнт Джеймс“ — диаспората на Бонд Стрийт, както Ишърууд имаше навик да ги нарича. Най-накрая той се настани в разнебитен склад от времето на кралица Виктория, разположен в квадратен вътрешен двор, известен под името Мейсънс Ярд, който се намираще в съседство с лондонските офиси на дребна гръцка параходна компания и на кръчма, обслужваща хубавички млади фирмени служителки, идващи на работа с мотопеди.

В сравнение с долнопробните имитатори от околностите на парка „Сейнт Джеймс“, които непрекъснато злословеха един за друг, представлението във фирмата „Изящни изкуства — Ишърууд“ изглеждаше по-истинско. Тук имаше драма и напрежение, комедия и трагедия, зашеметяващи висини и видимо бездънни спадове. Всичко това до голяма степен се дължеше на личността на собственика. Той притежаваше един почти фатален недостатък за търговец на произведения на изкуството: предпочиташе да ги притежава, вместо да ги продава. Всеки път, когато някоя картина напуснеше изисканата му галерия, Ишърууд изпадаше в безумна паника. Поради този си бедствен недъг той бе вече затрупан с апокалиптични запаси от залежал инвентар, както нежно го наричаха хората от бранша — картини, за които никога нямаше да се намери достоен купувач. Непродаваеми картини. *Изгорели* картини, както обичаха да се изразяват на Дюк Стрийт. Шкарто. Ако помолехте Ишърууд да ви обясни тази видимо необяснима липса на търговски нюх, той вероятно

би изтъкнал проблема с баща си, макар непрекъснато да повтаряше, че никога — *ама наистина никога, приятелю!* — няма да го споменава.

Но сега той бе добре. Беше изплувал. Беше пълен с пари. Поточно казано — един милион лири, скътани на топличко в банковата му сметка в Барклис Банк, и то благодарение на един венециански художник на име Франческо Векелио и на навъсения реставратор, който в момента пристъпваше по мокрите плочки на Мейсънс Ярд.

Ишърууд намъкна един шлифер. Видът му на англичанин и изцяло английският гардероб прикриваха факта, че той въобще не беше — поне не в тесния смисъл на думата — англичанин. Англичанин по националност и паспорт — да, но германец по рождение, с френско възпитание и изповядващ еврейската религия. Малцина знаеха, че сегашното му фамилно име представлява нещо като фонетично извращение на истинското. Още по-малко хора знаеха, че през годините той бе правил услуги на един кръглолик джентълмен от някаква мистериозна фирма в Тел Авив. Рудолф Хелер бе името, което използваше този джентълмен, когато посещаваше Ишърууд в галерията му. Това име бе взето назаем, също както синия му костюм и джентълменските маниери. Истинското му име беше Ари Шамрон.

— *В живота на човек му се налага да направи своя избор, нали така?* — бе отбелязал Шамрон навремето, когато завербува Ишърууд. — *Човек не предава втората си родина, нито колежа си, нито полка си, когато остава верен на своята плът и кръв, на племето си — за да не би още някой побъркан австриец или Багдадския касапин да се опита пак да ни направи всички на сапун, нали така, Джулиан?*

— *Вярно, хер Хелер.*

— *Няма да ви платим за това и една лира. Името ви няма да фигурира въобще в нашите документи. От време на време ще ми правите услуги. Много специфични услуги за един много специален агент.*

— *Страхотно! Великолепно! Къде да се подпиша? Какви услуги? Нищо непочтено, доколкото разбирам?*

— *Да кажем, че трябва да го изпратя в Прага. Или в Осло. Или в Берлин, да не дава господ. Ще искам да му намерите законна работа там. Нещо за реставриране. Установяване на автентичност. Консултантски услуги. Нещо, съответстващо на времето, което ще трябва да прекара там.*

— *Никакъв проблем, хер Хелер. А между другото този ваш агент има ли си име?*

Агентът имаше много имена, както си спомни сега Ишърууд, докато наблюдаваше как мъжът прекосява квадратния двор. Истинското му име бе Габриел Алон и естеството на неговата секретна работа си личеше по ловките маневри, които извършваше в момента. Начинът, по който поглеждаше назад през рамо, докато се промъкваше през пасажа откъм Дюк Стрийт. Начинът, по който — въпреки непрестанния дъжд — той обиколи не един път, а два пъти стария двор, преди да се приближи до солидната врата на галерията и да натисне звънеца на Ишърууд. Бедничкият Габриел! Беше един от тримата или четирима най-добри в бранша, но не можеше да си позволи да върви по права линия. И как ли би могъл? След онова, което се бе случило с жена му и детето му във Виена... Никой човек не би бил същият след такова нещо.

Колкото и да е неочаквано, беше среден на ръст; с плавната си походка безпрепятствено прекоси Дюк Стрийт и стигна до ресторанта „При Грийн“, където Ишърууд бе запазил маса за обяд. Когато двамата седнаха, святкащите му очи обходиха помещението подобно на прожектори. Бяха продълговати, неестествено зелени и много бързо шареха наоколо. Скулите му бяха изпъкнали и квадратни, устните — тъмночервени, а острият му нос сякаш бе изрязан от дърво. Едно неподвластно на времето лице, както си помисли Ишърууд. Това можеше да бъде лице, взето от корицата на лъскаво модно списание за мъже или от някой мрачен портрет на Рембранд. Това също така можеше да бъде лице на човек с какъв ли не произход. Което представляваше едно изключително професионално преимущество.

Ишърууд си поръча пълнена писия и Сансер^[1], а Габриел — черен чай и купичка месен бульон. На Ишърууд той заприлича на православен отшелник, преживяващ с гранясало бяло сирене и корави като камък питки, само че Габриел, вместо в манастир, живееше в хубава селска къща край уединено заливче, образувано от Корнуолския прилив. Ишърууд никога не го бе виждал да се храни обилно, нито да се усмихва, нито пък да оглежда хубавите крака на някоя жена. Той никога не ламтеше за материални облаги. Имаше си само две играчки — стар автомобил ем джи и дървен кеч^[2], реставрирани от самия него. Слушаше своята опера на една ужасна, малка портативна

компактдискска уредба, изцапана с боя и лак. Харчеше пари само за провизии. В своето малко корнуолско ателие той си имаше повече високотехнологични играчки, отколкото можеха да се намерят в отдела за консервация на галерия „Тейт“.

Колко малко се бе променил Габриел през тези двацет и пет години, откакто се познаваха! Още няколко бръчки се бяха появили около зорките му очи, още няколко килограма се бяха прибавили към кльощавата му фигура. По онова време той беше почти момче, тихо като църковна мишка. Но дори тогава косата му бе прошарена — белег, че момчето бе свършило мъжка работа.

— Джулиан Ишъруд, представям ви Габриел — бе казал Шамрон. — Габриел притежава огромен талант, уверявам ви.

Огромен талант наистина, но имаше празнини в биографията на младия мъж — например липсващите три години след завършването на престижната Художествена академия „Бетсал’ел“ в Йерусалим и чиракуването му при майстора реставратор Умберто Конти.

— Габриел обиколи Европа — лаконично бе казал Шамрон.

Тогава за последен път бе засегната темата за европейските приключения на Габриел. Джулиан Ишъруд не говореше за онова, което се бе случило с баща му, а Габриел не говореше за онова, което бе вършил за Ари Шамрон (наречен още Рудолф Хелер) приблизително от 1972 до 1975 година. Тайно в себе си Ишъруд наричаше този период *изгубените години*.

Ишъруд бръкна във вътрешния джоб на сакото си и извади чек.

— Твоят дял от продажбата на Векелио. Сто хиляди лири.

Габриел ловко улови чека и с плавно движение го пхна в джоба си. Имаше ръце на фокусник и чувство за ориентация на фокусник. Чекът се появи и мигом изчезна.

— А твоят дял на колко възлиза?

— Ще ти кажа, но първо трябва да ми обещаеш, че няма да разкриеш сумата на тези лешояди — отвърна Ишъруд, като обхвана с жест помещението на ресторанта „При Грийн“.

Габриел не каза нищо и това бе изтълкувано от Ишъруд като скрепена с кръв клетва за вечно мълчание.

— Един милион.

— Долара?

— Лири, приятел. Лири.

— Кой я купи?

— Една много хубава галерия от американския Среден Запад. Уверявам те, че картината е в добро обкръжение. Представяш ли си? Купих я за шестнайсет хиляди от една прашна зала за търгове в Хъл, защото интуицията ми подсказа — тази страхотна, невероятна интуиция!, — че това е липсващата икона от олтара на църквата „Сан Салваторе“ във Венеция. И се оказах прав! Такъв сполучлив удар можеш да направиш само веднъж в кариерата си, два пъти, ако си късметлия. Наздраве!

Двамата се чукнаха — високата винена чаша и чаената чашка от костен китайски порцелан. Точно в този миг един тантурест мъж с розова риза и с розови бузи в тон с нея задъхано изникна до масата им.

— Джули! — напевно изрече той.

— Здравсти, Оливър.

— На Дюк Стрийт се носят слухове, че си пипнал кръгъл милион за твоя Векелио.

— Къде си чул това, дявол те взел?

— При нас няма тайни, скъпи. Просто ми кажи дали е истина, или е долна лъжа и клевета.

Той се обърна към Габриел, сякаш едва сега го бе забелязал, и пъкна под носа му визитна картичка с релефни златни букви, затъкната между дебелиите пръсти на месестата му ръка.

— Оливър Димблъби. „Изящни изкуства — Димблъби“.

Габриел мълчаливо пое картичката.

— Защо не пийнеш едно с нас, Оливър? — обади се Ишърууд.

Под масата Габриел силно настъпи крака му.

— Не мога сега, приятел. Онова дългокрако същество ей там, в сепарето, обеща да ми шепне мръсотийки на ухото, ако ѝ купя още чаша шампанско.

— Слава богу! — изломоти Ишърууд през стиснати зъби.

Оливър Димблъби се отдалечи с патешка походка. Габриел освободи крака на Ишърууд.

— Толкова за твоите тайни.

— Лешояди — повтори Ишърууд. — Сега съм изплувал, но само да се спъна и веднага пак ще закръжат над мене и ще зачакат да умра, за да оглозгат костите ми.

— Може би този път ще трябва малко по-внимателно да си пазиш парите.

— Опасявам се, че съм безнадежден случай. Всъщност...

— О, боже!

— ... Следващата седмица пътувам за Амстердам, за да видя една картина. Представлява олтарен триптих от неизвестен художник, но аз пак имам предчувствие. Предполагам, че е излязла от ателието на Роже ван дер Вейден. Всъщност може да реша да заложа много пари на нея.

— Произведенията на Ван дер Вейден са прочути с това, че е много трудно да се установи автентичността им. Съществуват само няколко картини, за които твърдо се знае, че са негови, и на тях няма нито негов подпис, нито дата.

— Ако е излязла от неговото ателие, по нея ще има негови пръстови отпечатащи. И ако някой може да ги открие, това си именно ти.

— С удоволствие ще ѝ хвърля един поглед.

— Върху какво работиш в момента?

— Току-що завърших един Модилиани.

— Имам работа за теб.

— Каква работа?

— Преди няколко дни ми се обади един адвокат. Каза, че клиентът му има картина, която трябва да бъде почистена. Каза още, че неговият клиент желае *ти* да поемеш работата и ще плати добре.

— Как е името на този клиент?

— Не ми каза.

— Какво представлява картината?

— Не ми каза.

— Е, и как ще процедираме?

— Отиваш във вилата и се заемаш с картината. Собственикът ти плаща хотела и разходите.

— Къде е това?

— В Цюрих.

Нещо проблесна в зелените очи на Габриел — видение, спомен. Ишърууд трескаво се ровеше в чекмеджетата на своята не толкова надеждна памет. *Дали съм го пращал в Цюрих по поръка на хер Хелер?*

— Цюрих представлява ли проблем?

— Не. С Цюрих всичко е наред. Колко ще ми плати?

— Два пъти по толкова, колкото ти дадох току-що... ако започнеш веднага.

— Дай ми адреса.

* * *

Габриел нямаше време да пътува обратно до Корнуол, за да си приготви багажа, затова след като се наобядва, тръгна да пазарува. На Оксфорд Стрийт си купи два комплекта дрехи и малка кожена чанта. След това отиде до Грейт Ръсъл Стрийт, където посети стария магазин „Всичко за художника“ на „Л. Корнелисен и син“. Един лепенорус ангел на име Пенелопи му помогна да се снабди с пълен комплект бои, четки и разтворители. Тя знаеше само работния му псевдоним и Габриел безсрамно флиртуваше с нея със заваления акцент на италиански изгнаник. Пенелопи уви покупките му в кафява амбалажна хартия и върза пакета с връвчица. Той я целуна по бузата. Косата ѝ миришеше на какао и тамян.

Габриел знаеше прекалено много за тероризма и сигурността, за да му е приятно да пътува със самолет, затова отиде с метрото до спирка „Ватерло“ и хвана късния следобеден „Евростар“ до Париж. На гара Де л’Ест се качи на нощния влак за Цюрих и към девет часа на следващата сутрин вече крачеше надолу по леко наклонената Банхофщрасе.

Как елегантно Цюрих прикрива богатствата си, мислеше си той. Голяма част от златото и среброто на света лежеше в банковите трезори под краката му, но наоколо не се виждаха грозни административни цитадели, бележещи границите на финансовия район, нито пък паметници на правенето на пари. Просто сдържаност, дискретност и измама. Презряна жена, която извърща поглед, за да скрие срама си. Швейцария.

Той излезе на Парадеплац. От едната страна на площада се виждаше управлението на „Креди Сюис“, от другата страна — Националната банка на Швейцария. Пърхащо ято гълъби прогони тишината. Той прекоси улицата.

Срещу хотел „Савой“ имаше пиаца за таксита. Седна в една чакаща кола, като първо погледна номера ѝ и го запамети. Даде на шофьора адреса на вилата, като се постара да прикрие берлинския си акцент, който бе наследил от майка си.

Докато прекосяваха реката, шофьорът включи радиото. Говорителят четеше новините от изминалата нощ. Габриел се помъчи да разбере неговия *zurideutsch*^[3]. Изключи радиото и се съсредоточи върху предстоящата си задача. Някои хора от света на изкуството смятаха, че реставрацията е досадна работа, но Габриел гледаше на всяка подобна задача като на едно предстоящо приключение, като на възможност да се пренесе в друго време и в друг свят. Място, където успехът или поражението зависеха от неговите собствени умения и самообладание — и от нищо друго.

Питаеше се какво ли го очаква. Щом собственикът специално бе поискал той да свърши работата, почти със сигурност ставаше въпрос за някой от Старите майстори. Също така можеше да се предположи, че картината е доста замърсена и повредена. Собственикът не би си дал толкова труд и не би влязъл в такива разходи, за да го докара в Цюрих, ако картината се нуждаеше само от свежа лакировка.

Колко ли дълго щеше да му се наложи да остане тук? Шест седмици? Шест месеца? Трудно бе да се каже. Всяка реставрация си имаше своите особености; много щеше да зависи от състоянието на картината. За реставрацията на онази картина на Векелио му бе потрябвала година, макар че по средата на работата си бе взел кратък творчески отпуск — благодарение на Ари Шамрон.

* * *

„Розенбюлвег“ бе тясна уличка, по която едва можеха да се разминат две коли. Изкачваше се стръмно нагоре по склона на Цюрихберг. Вилите бяха стари и големи, сгушени една в друга. Стени с гипсова мазилка, керемидени покриви, гъсто обрасли градинки. Всички бяха такива, освен онази, пред която спря таксито. Издигаше се на едно възвишение и за разлика от съседките си, бе разположена няколко метра навътре от улицата. Обграждаше я висока метална ограда, наподобяваща затворническа решетка. На нивото на паважа

имаше врата с входна сигнализация, оборудвана с малка камера за наблюдение. Зад нея се виждаха каменни стълби. Зад тях бе вилата — мрачна сграда от сив камък, с кули и извисяващ се портик.

Колата си замина. Долу, в краката му, се виждаха центърът на Цюрих и езерото. Отвъдният му бряг бе обгърнат от облаци. Габриел си спомни, че в ясен ден оттук можеха да се видят Алпите, но сега и те бяха забулени.

На каменната стена до вратата бе поставен телефон. Габриел вдигна слушалката, чу сигнала и изчака. Нищо. Затвори слушалката, вдигна я отново. Пак никакъв отговор.

Извади изпратения от адвоката факс, който Ишърууд му бе дал в Лондон. „Трябва да пристигнеш точно в девет часа сутринта. Натисни звънеца и ще те въведат вътре.“ Габриел погледна часовника си. Беше девет и три минути.

Докато пяхаше документите обратно в джоба си, заваля. Той се огледа: наоколо нямаше кафенета, където би могъл да поседи спокойно, нито паркове или площади, където би могъл да намери убежище в дъжда. Просто една пустиня от наследени жилищни имоти. Ако се помотаеше още малко на улицата, можеха да го арестуват за скитничество.

Извади мобилния си телефон и набра номера на Ишърууд. Сигурно в момента пътуваше към галерията си. Докато чакаше да го свържат, Габриел си представи как сгърбилият се зад волана на новичкия си и лъскав ягуар Ишърууд пълзи по „Пикадили“, сякаш управлява петролен танкер в опасни води.

— Съжалявам, но има промяна на плана. Човекът, който трябваше да те посрещне, внезапно е заминал извън града. Нещо спешно. Не ми обясни точно. Нали ги знаеш швейцарците, приятел?

— Какво трябва да правя?

— Той ми изпрати секретните кодове за портала и за входната врата. Ще се наложи сам да си отключиш. За теб трябва да има бележка във вестибюла с обяснение къде да намериш картината и стаята си.

— Доста нетрадиционно, не мислиш ли?

— Смятай, че си извадил късмет. Както изглежда, за няколко дни цялата къща ще е на твое разположение и никой няма да наднича над рамото ти, докато работиш.

— Може би си прав.

— Нека да ти дам секретния код. Случайно да имаш хартия и писалка? Кодовете са доста дълги.

— Просто ми го кажи, Джулиан. Вали като из ведро и направо ще стана вир-вода тук, навън.

— О, да. Ти с твоите светски таланти. Имах едно момиче в галерията, което умееше да прави същото.

Ишърууд избъбри две поредици от номера, всяка от тях осемцифрена, и прекъсна връзката. Габриел вдигна слушалката на секретния телефон и набра номерата. Избръмча зумер; той натисна секретната брава и влезе. На входната врата на къщата повтори същата процедура и след миг се озова в притъмнелия вестибюл и заопипва стената, за да намери ключа на лампата.

Пликът лежеше в голяма стъклена купа върху резбована старинна масичка в подножието на стълбището. Беше адресиран до синьор Делвекио — работния псевдоним на Габриел. Взе го и го скъса с палец. Едноцветна гълъбовосива хартия, плътна, без антетка. Ясен, старателен почерк, без подпис. Приблужи го до носа си. Без аромат.

Започна да чете. Картината бе окачена във всекидневната — „Портрет на млад мъж“ от Рафаел. За Габриел бе направена резервация в гранд хотел „Долдър“, намиращ се на една миля разстояние отвъд Цюрихберг. В хладилника имаше храна. Собственикът на вилата щеше да се върне в Цюрих на следващия ден. Щял да бъде много благодарен, ако синьор Делвекио би могъл веднага да се захване за работа.

Габриел пхна бележката в джоба си. Така, значи Рафаел. Това щеше да му е втората негова картина. Преди пет години бе реставрирал една негова работа с религиозен сюжет — Мадоната с младенеца, основаваща се на прочутата композиция на Леонардо. Габриел усети леко гъделичкане по връхчетата на пръстите си. Това бе великолепна възможност. Беше доволен, че е поел работата, независимо от нетрадиционната подготовка.

Прекося коридора и влезе в една голяма стая. Вътре беше тъмно, нямаше осветление, тежките завеси бяха плътно спуснати. Въпреки сумрака, в помещението се долавяше типичният средноевропейски аристократичен безпорядък.

Пристъпи няколко крачки напред. Килимът под краката му бе влажен. Във въздуха се долавяше привкус на сол и ръжда. Този мирис

бе познат на Габриел. Той се наведе, докосна с пръсти килима и ги приближи до лицето си.

Беше стъпил в локва кръв.

* * *

Ориенталският килим бе избелял и много стар, какъвто бе и мъртвецът, проснат в средата му. Лежеше по лице и в смъртта си бе протегнал дясната си ръка напред. Носеше двуреден син блейзер, лъснал на гърба от носене, и сив фланелен панталон. Беше обут с кафяви обувки от чортова кожа. Едната обувка, дясната, имаше удебеление на тока и подметката. Крачолите на панталона му се бяха събрали нагоре. Кожата му изглеждаше невероятно бяла, подобно на оглозган кокал. Носеше два различни чорапа.

Като човек, който е свикнал да се занимава с мъртъвци, Габриел нехайно коленичи до трупа. Това бе много дребен човек, най-много метър и половина висок. Лежеше на една страна, виждаше се лявата половина на лицето му. Под кръвта Габриел успя да различи квадратната му челюст и изяцната скула. Косата му бе гъста и снежнобяла. Както изглеждаше, по него бяха стреляли само веднъж — в лявото око — и куршумът бе излязъл през тила. Ако се съдеше по размера на изходната рана, оръжието бе пистолет от доста голям калибър. Габриел вдигна поглед и забеляза, че куршумът е разбил огледалото над голямата камина. Предположи, че старецът е мъртъв от няколко часа.

Реши, че би трябвало да позвъни на полицията, но след това си представи положението от тяхната гледна точка. Чужденец в богаташка къща, труп, застрелян в окото. Най-малкото щяха да го задържат за разпит. Не можеше да си позволи такова нещо.

Той се изправи и насочи погледа си от мъртвеца към картината на Рафаел. Поразителен образ — красив млад мъж в полупрофил, изобразен с чувствени краски. Габриел предположи, че е бил нарисуван по времето, когато Рафаел е живял и работил във Флоренция, вероятно между 1504 и 1508 година. Жалко, че старецът бе мъртъв; щеше да бъде истинско удоволствие да реставрира такава картина.

Върна се обратно във вестибюла, спря и погледна надолу към пода. По мраморната повърхност се виждаха кървавите следи, оставени от самия него. Нищо не можеше да се направи. Той бе обучен при подобни обстоятелства да си тръгва веднага, без да се притеснява, че е изцапал нещо или е вдигнал малко шум.

Взе куфарите си, отвори вратата и излезе навън. Беше заваляло по-силно и когато стигна до портата в края на настланата с плочи алея, вече не оставяше след себе си кървави следи.

Бързо закричи към близката оживена улица: Крахбюлщрасе. Трамвай номер 6 плавно се спускаше надолу по склона на хълма. Като вървеше бързо, стараяйки се да не тича, Габриел успя да го настигне на близката спирка и скочи вътре без билет.

Трамваят се люшна напред. Габриел седна и погледна вдясно. На стената на вагона, точно върху една звезда на Давид, с черен неизтриваем маркер бе изрисувана свастика. Под нея се виждаха две думи: JUDEN SCHEISS^[4].

* * *

Трамваят го закара директно на Хауптбанхоф — Централна гара. Вътре откри един подземен пасаж с магазинчета и си купи чифт безбожно скъпи кожени боти, марка „Бали“. Качи се горе в главната чакалня и провери таблото със заминаващите влакове. След петнайсет минути имаше влак за Мюнхен. От Мюнхен щеше да вземе вечерния полет за Лондон, щеше да отиде направо в дома на Ишърууд в Южен Кенсингтън и щеше да го удуши с голи ръце.

Купи си билет за първа класа и влезе в тоалетната. В една кабинка смени своите мокасини с новите боти. На излизане хвърли мокасините в кофа за смет и ги покри с хартиени салфетки.

Когато излезе на перона, влакът вече пристигаше. Той се качи на втория вагон и си запроправя път по коридора, докато стигна до своето купе. Беше празно. Миг по-късно, когато влакът се люшна напред, Габриел затвори очи, но виждаше пред себе си само трупа, лежащ под картината на Рафаел, и двете думи, изписани на стената на трамвая: JUDEN SCHEISS.

Влакът бавно спря. Все още бяха на перона. Отвън, в коридора, се чуха стъпки. След това вратата на купето рязко и внезапно се отвори, сякаш зад нея бе избухнала бомба, и двама полицаи влетяха вътре.

---

[1] Бяло вино от долината на Лоара, Франция. — Б.пр. ↑

[2] Двумачтова платноходка с вместимост 100–250 тона (ист.). — Б.пр. ↑

[3] Швейцарски немски (нем.). — Б.пр. ↑

[4] Смърт на евреите (нем.). — Б.пр. ↑

2.

ВИТОРИЯ, ИСПАНИЯ

Шестстотин мили на запад, в баския град Витория, сред прохладните сенки на Пласа де Еспаня, Англичанина пиеше кафе, седнал в едно кафене под изящна колонада. Макар да беше в неведение за събитията, случили се в Цюрих, те много скоро щяха да променят хода на неговия добре подреден живот. За момента той бе съсредоточил вниманието си върху входа на банката, намираща се на отсрещната страна на площада.

Поръча си още едно *cafe con leche*^[1] и запали цигара. Носеше шапка с периферия и слънчеви очила. В косата му вече проличаваха забележимите сребристи отсенки на преждевременното посивяване. Пясъчносивият му поплинен костюм бе в тон с архитектурата на Витория и това му позволяваше да бъде незабележим, подобно на хамелеон. Изглеждаше погълнат от утринните издания на „Ел Паис“ и „Ел Мундо“. Но не беше.

Върху бледожълтата каменна зидария един автор на графити бе надраскал следното предупреждение:

Пазете се, туристи! Вече не сте в Испания. Тук сте в Баския!

Англичанина не се притесняваше ни най-малко. Ако поради някаква причина сепаратистите го бяха набелязали, той бе сигурен, че ще може сам да се погрижи за себе си.

Погледът му се закова върху входа на банката. След няколко минути един банков касиер на име Фелипе Навара щеше да излезе за обедната си почивка. Колегите му вярваха, че си отива у дома за обяд и за следобедната сиеста с жена си. Жена му вярваше, че се среща тайно със своите баски политически съмишленици. Но всъщност Фелипе Навара отиваше в един жилищен блок в стария град, точно до Пласа де ла Вирген Бланка, където щеше да прекара следобеда с любовницата си — красиво чернокосо момиче на име Амайа. Англичанина знаеше това, защото вече почти седмица бе наблюдавал Навара.

В един и петнайсет Навара излезе от банката и се запъти към стария град. Англичанина остави на масата шепя песети, достатъчни,

за да плати сметката си и да остави щедър бакшиш на сервитьора, и бавно тръгна след него. Когато навлязоха в една гъмжаща от хора търговска улица, той остана на безопасно разстояние зад него. Нямаше защо да се приближава прекалено много. Знаеше къде отива набелязаната жертва.

Фелипе Навара не бе обикновен банков касиер. Той беше действащ агент на организацията „Еускади Та Ас-катасуна“ (Родина и свобода за баските), по-известна под името ЕТА. Според лексикона на ЕТА Навара беше *спящ командос*. Той водеше нормален живот, имаше нормална работа и получаваше заповеди от неизвестен командир. Преди година му бе наредено да убие млад офицер от Националната гвардия. За нещастие на Навара, бащата на офицера бе преуспяващ винопроизводител, човек, притежаващ достатъчно пари, за да финансира едно обширно и щателно издирване на убиеца на сина си. Част от тези пари днес се намираха в швейцарската банкова сметка на Англичанина.

Сред европейските експерти в областта на терористичната дейност ЕТА се славеше с обучение и дисциплина, конкуриращи Ирландската републиканска армия — групировка, с която Англичанина си бе имал работа в миналото. Но според досегашните наблюдения на Англичанина, Фелипе Навара, изглежда, бе един доста фриволен агент. Вървеше право към апартамента на момичето, без да взема каквито и да било мерки за безопасност или да се предпазва от наблюдение. Беше истинско чудо, че е успял да убие онзи офицер от Националната гвардия и да се измъкне. Англичанина смяташе, че вероятно ще направи услуга на ЕТА, като елиминира един толкова некомпетентен агент.

Навара влезе в един жилищен блок. Англичанина прекоси улицата и се настани в една сладкарница, където изяде две пасти и изпи още едно *café con leche*. Не обичаше да работи на празен стомах. Погледна часовника си. Навара бе вътре от двацет минути — достатъчно време за прелюдията към сексуалния акт.

Докато прекосяваше тихата улица, му хрумна нещо забавно. Ако сега позвънеше на съпругата на Навара — червенокоса жена с пламенен баски темперамент, тя вероятно щеше да свърши работата вместо него. Но строго погледнато, това щеше да представлява

нарушение на договора. Освен това той искаше сам да го извърши. Англичанина харесваше работата си.

Влезе в прохладното и сумрачно фоайе на сградата. Точно пред него бе входът към сенчест вътрешен двор. Вдясно имаше цяла редица от пощенски кутии. Той бързо се изкачи на четвъртия етаж и стигна до вратата на апартамента на момичето.

Работеше телевизор; даваха някаква глупава телевизионна игра по „Антенa 3“. Това заглуши минималния шум от отварянето на ключалката с шперц. Англичанина влезе в апартамента, затвори вратата и отново я заключи. След това тихо се вмъкна в спалнята.

Навара седеше на ръба на леглото. Жената бе коленичила на пода и главата ѝ се движеше ритмично между краката му. Навара бе вплел пръсти в косата ѝ, очите му бяха затворени и не усети влизането на още един човек в стаята. Англичанина се зачуди защо ли правят любов под звуците на телевизионно шоу. *Всеки си има свой начин*, помисли си той.

Прекося мигом стаята с три големи скока, заглушени от звука на телевизора. Ножът се плъзна от ножницата, закрепена под десния му лакът, и падна в дланта му. Това бе войнишко оръжие, с масивно назъбено острие и дебела дръжка, обвита с кожа. Той го държеше така, както го бяха обучавали в щаба на стария му полк сред брулената от ветровете пустош някъде в централните графства на Англия.

Когато пробождайте някого с нож, естественото ви желание е да го направите изотзад, така че убиецът и жертвата да не застанат лице в лице, но Англичанина бе обучен да убива в упор. В този случай елементът на изненада се губеше, но Англичанина беше човек на навиците и вярваше, че трябва да върши всичко според инструкциите.

Направи още няколко крачки напред и застана зад момичето. Косата ѝ бе разпиляна върху издължения, стесняващ се надолу гръб. Погледът му проследи линията на гръбнака до тънката талия, до заоблените бедра на зряла жена и закръгления задник.

Навара отвори очи. С безумен жест се опита да отстрани момичето. Убиецът го направи вместо него, като я сграбчи за косата и я блъсна към другия край на стаята, така че тя се плъзна по гръб върху дървения под и прекатури една лампа на стойка.

Без да откъсва поглед от натрапника, Навара посегна назад към смачканите чаршафи и ръката му треперливо заопипва купчината

усукани дрехи. Значи имаше оръжие. Англичанина пристъпи напред, сграбчи гърлото на баска с лявата си ръка и стисна ларинкса му до счупване. След това блъсна мъжа на леглото и се хвърли върху него, притискайки корема му с коляно. Навара се гърчеше, борейки се за глътка въздух, а на лицето му бяха изписани едновременно паника и пълно примирение.

Англичанина заби ножа в меката плът под ребрата на баска и натисна нагоре към сърцето. Очите на онзи изскочиха, тялото му се изпъна и след това се отпусна. Кръв бликна по острието на ножа.

Англичанина измъкна ножа от гърдите на мъртвеца и се изправи. Момичето скочи на крака. После пристъпи напред и силно го зашлеви през лицето.

— За кого се мислиш, по дяволите?

Англичанина не знаеше какво да мисли за тази жена. Тя току-що го бе видяла как убива с нож любовника ѝ, но се държеше така, сякаш бе изкалял чистия ѝ под.

Удари го повторно.

— Аз работя за Арагон, идиот такъв! От месец се срещам с Навара. Тъкмо се канехме да го арестуваме и да приберем останалата част от бойната им група. Кой те изпрати тук? Не е бил Арагон. Той щеше да ми каже. — Тя стоеше пред него в очакване на отговора му и видимо не се срамуваше от голотата си.

— Аз работя за Кастильо — произнесе той спокойно и гладко на испански.

Не познаваше никакъв Кастильо — това просто бе първото име, което му хрумна в момента. Къде ли го беше видял? В сладкарницата? Да, точно там. В сладкарницата от другата страна на улицата.

Тя попита:

— Кой е Кастильо?

— Човекът, за когото работя.

— А Кастильо за Арагон ли работи?

— Откъде да знам? Защо не се обадиш на Арагон? Той пък ще се обади на Кастильо и ще изясним тази бъркотия.

— Чудесно!

— Използвай ей онзи телефон.

— Ще го направя, проклет идиот такъв!

— Само че го направи по-кратко, преди да е станало ясно на всички в сградата, че току-що сме убили човек.

Тя скръсти ръце върху голите си гърди, сякаш едва сега осъзнавайки, че е гола:

— Как се казваш?

— Няма да ти кажа името си.

— Защо не?

— Откъде да знам, че наистина работиш за Арагон? Може би работиш с ей този твой любовник. Може да си член на бойната група. Може да повикаш неговите приятели, за да дойдат да ме убият.

Той вдигна окървавения нож и прокара палец по острието му. Момичето се намръщи.

— Дори не се опитвай! Проклет идиот!

— Хайде, свържи се с Арагон. Тогава ще ти кажа името си.

— Ще си имаш големи неприятности.

— Просто се свържи с Арагон и аз ще му обясня всичко.

Тя седна на ръба на леглото, грабна слушалката и припряно набра номера. Англичанина пристъпи напред и натисна вилката, за да прекъсне връзката.

— Какво си мислиш, че правиш? Как се казваш?

С рязко движение убиецът прокара острието по гърлото ѝ. Отстъпи назад, за да избегне първоначалното избликване на кръвта подобно на гейзер; след това коленичи пред момичето и започна да наблюдава как животът угасва в очите ѝ. Когато тя се отпусна назад, той се наведе над ухото ѝ и прошепна името си.

* * *

През останалата част от деня Англичанина караше колата си: по магистралата от Витория до Барселона, после по крайбрежното шосе от Барселона през границата до Марсилия. Късно същата вечер се качи на пасажерския ферибот за нощния рейс до Корсика.

Беше облечен като типичен корсиканец: широк памучен панталон, прашни кожени сандали, дебел пуловер за есенния студ. Тъмнокестенявата му коса бе подстригана късо. Поплиненият костюм и шапката с периферия, които бе носил във Витория, сега лежах в

една кофа за смет до крайпътното кафене в Бордо. Той хвърли сребрият перука през прозореца на колата в една планинска клисура. Самата кола, регистрирана временно на името на Дейвид Манделсън — една от множеството му фалшиви самоличности, — бе върната в агенцията за коли под наем в града.

Той влезе в каютата си под палубата. Беше самостоятелна, със собствен душ и тоалетна. Остави коженото си куфарче на койката и излезе на пасажерската палуба. Фериботът беше почти празен, само неколцина души бяха насядали в бара, за да хапнат и да пийнат по нещо. Той беше уморен след дългото шофиране, но строгото чувство за дисциплина не му позволяваше да легне да спи, преди да е огледал лицата на пътниците.

Обиколи палубата, не забеляза нищо обезпокоително и след това влезе в бара, където си поръча половин литър червено вино и поведе разговор с един корсиканец на име Матео. Също като Англичанина, Матео живееше в северозападната част на острова, но през две долини, в сянката на Монте де Оро. От двайсет години не бе стъпвал в долината на Англичанина. Такъв бе ритъмът на живота на острова.

Разговорът се насочи към пожара, който бе съсипал долината на Англичанина през изминалия сух сезон.

— Откриха ли подпалвача изобщо? — попита Матео, като се черпеше с виното на Англичанина. А когато Англичанина му каза, че властите подозирали сепаратистите от „Корсиканският фронт“, корсиканецът запали цигара и издуха дима към тавана. — Луди-млади! — изръмжа той, а Англичанина едва-едва кимна одобрително.

Един час по-късно той пожела лека нощ на Матео и се върна в каютата си. В куфарчето си носеше малко радио. Послуша среднощната новинарска емисия на една марсилска радиостанция. След кратките местни новини следваше обзор на световните новини. На Западния бряг палестински и израелски сили бяха воювали още един ден. В Испания двама членове на баската сепаратистка организация ЕТА бяха убити във Витория. А в Швейцария известен banker на име Август Ролф бил намерен убит в дома си в елитен квартал на Цюрих. Неидентифициран мъж бил арестуван.

Англичанина изключи радиото, затвори очи и веднага заспа.

---

[1] Кафе с мляко (исп.). — Б.пр. ↑

3. ЦЮРИХ

Управлението на цюрихската градска полиция се намираше само на няколкостотин метра от спирката на метрото на Цойгхаусщрасе, тикнато между тъмносивата река Сил и обширната разпределителна гара. Габриел бе отведен през настлания с плочи вътрешен двор в пристройката от стъкло и алуминий, където се помещаваше отдел „Убийства“. Там го вкараха в стая за разпити без прозорци, снабдена с маса от бяло дърво и трио неподходящи си столове. Отнеха му багажа заедно с боите, четките и разтворителите. А също така и портфейла, паспорта и мобилния му телефон. Взеха дори часовника му. Предположи, че те се надяват да се разстрои и обърка. Той беше сигурен, че знае за техниките на провеждане на разпит много повече от цюрихската полиция.

Вече го бяха разпитвали три пъти — трима различни офицери: веднъж накратко на гарата, преди да го арестуват, и още два пъти в същата тази стая. Съдейки по облеклото и възрастта, разпитващите го бяха от все по-висок ранг.

Вратата се отвори и един полицаи влезе в стаята. Носеше сако от туид, но нямаше вратовръзка. Представи се като старшина Баер. Седна срещу Габриел, сложи една папка на масата и втренчи поглед в нея, сякаш беше шахматна дъска и той обмисляше следващия си ход.

— Кажете ми името си — изломоти на английски.

— Не се е променило, откакто за последен път ме попитахте за него.

— Кажете ми името си.

— Казвам се Марио Делвекио.

— Къде живеете?

— Порт Навас. Корнуол.

— В Англия?

— Да.

— Значи сте италианец, но живеете в Англия?

— Последния път, когато проверих, това не се считаше за престъпление.

— Не съм твърдял, че е престъпление, но все пак е интересно. С какво се занимавате в Порт Навас, Англия?

— Вече казах на първите трима полицаи, които ме разпитваха.

— Да, знам.

— Аз съм художник-реставратор.

— Защо сте дошли в Цюрих?

— Наеха ме да почистя една картина.

— Във вилата на Цюрихберг?

— Да.

— Кой ви нае да почистите картината? *Да почистите?* Тази дума ли използвахте? Странна дума: почистване. Човек се сеца за чистене на подове, коли или дрехи. Но не и на картини. Тази дума ли се използва обикновено във вашия бранш?

— Да — каза Габриел и полицейският инспектор изглеждаше разочарован от лаконичния отговор.

— Кой ви нае?

— Не зная.

— Какво искате да кажете?

— Искам да кажа, че не ми обясниха точно кой ме наема. Всичко беше организирано от моя адвокат в Цюрих и от един търговец на картини в Лондон.

— О, да... Джулиъс Ишъруд.

— Джулиан.

С типично немското уважение към бумащината детективът много старателно и демонстративно зачеркна сгрешената дума и внимателно нанесе поправката. Свърши и вдигна ликуващ поглед, сякаш очакваше аплодисменти:

— Продължете.

— Просто ми казаха да отида във вилата. Някой трябваше да ме посрещне и да ме въведе вътре.

— Кой трябваше да ви посрещне?

— Не ми казаха точно.

Факсът, изпратен от Ишъруд, бе сложен в папката. Детективът си сложи чифт очила с полукръгли стъкла и вдигна факса към светлината. Устните му се движеха, докато го четеше.

— Кога пристигнахте в Цюрих?

— Имате контролния отрязък от билета ми. Знаете, че съм пристигнал тази сутрин.

Детективът се намръщи, подчертавайки по този начин, че не му харесва разни заподозрени да му казват какво знае и какво не знае.

— След като пристигнахте, къде отидохте?

— Направо във вилата.

— Първо не се ли регистрирахте в хотела?

— Не, все още не знаех къде ще отседна.

— И къде *възнамерявахте* да отседнете?

— Както можете да се уверите от бележката, която беше оставена за мен във вилата, беше уредено да отседна в гранд хотел „Долдър“.

Баер подмина тази привидно погрешна стъпка и продължи:

— Как стигнахте от Централна гара до вилата?

— С такси.

— Колко платихте?

— Около петнайсет франка.

— В колко часа пристигнахте във вилата?

— В девет и две минути.

— Защо сте толкова точен?

— Погледнете факса на Джулиан Ишърууд. Беше ми казано да пристигна точно в девет часа. Обикновено не закъснявам за срещи, старшина Баер.

Детективът се усмихна възхитено. Той самият беше точен човек и оценяваше точността и вниманието към детайлите у другите, дори когато ги подозираше в извършване на убийство.

— И какво стана, когато пристигнахте пред вилата?

— Използвах алармения телефон, но никой не ми отговори. Затова се обадох на мистър Ишърууд в Лондон. Той ми каза, че на човека, който трябваше да ме посрещне, внезапно му се е наложило да замине извън града.

— Така ли се изрази? Извън града?

— Нещо такова.

— А кой е дал кодовете на мистър Ишърууд?

— Не знам. Сигурно адвокатът на онзи човек.

— Записахте ли ги?

— Не.

— Защо не?
— Не беше необходимо.
— Защо?
— Защото ги запаметих.
— Наистина ли? Трябва да имате много добра памет, синьор Делвекио.

* * *

Детективът излезе от стаята за петнайсет минути. Когато се върна, донесе чаша кафе за себе си, но не и за Габриел. Седна и продължи разпита оттам, докъдето бяха стигнали.

— Тези обстоятелства ми се виждат малко особени, синьор Делвекио. Нещо обичайно ли е да не ви казват името на художника, докато не пристигнете за реставрацията?

— Не, не е обичайно. Всъщност е странно.

— Наистина. — Той се облегна назад и скръсти ръце, сякаш това твърдение бе равносилно на подписано самопризнание. — Нещо обичайно ли е също така да не ви казват името на собственика на картината, която ще реставрирате?

— Случвало се е.

— Ролф. — Той погледна Габриел, за да разбере дали това име ще предизвика някаква реакция у него, но нямаше такава. — Притежателят на картината се казва Август Ролф. Това е човекът, когото сте убили във вилата.

— Никого не съм убивал и вие го знаете. Той е бил убит дълго преди да пристигна в Цюрих. Аз все още съм бил във влака, когато са го убили. Сто души могат да свидетелстват, че съм бил във влака.

Детективът дори не трепна пред доводите на Габриел. Той отпи от кафето си и рече кротко:

— Разкажете ми какво се случи, след като влязохте във вилата.

Габриел описа поредицата от събития с монотонен глас: тъмното преддверие, търсенето на ключа за лампата, неподписаното писмо в купата на масата, странната миризма във всекидневната, откриването на трупа.

— Видяхте ли картината?

— Да.

— Преди да видите трупа или след това?

— След това.

— И колко дълго я гледахте?

— Не знам. Около минута или нещо такова.

— Току-що сте открили труп, но оставяте всичко и отивате да гледате една картина. — Детективът като че ли не знаеше как точно да тълкува този факт. — Разкажете ми за този художник... — Сведе поглед към бележките си: — Рафаел. Опасявам се, че не разбирам много от изкуство.

Габриел разбра, че той лъже, но реши да продължи играта. През следващите петнайсет минути изнесе подробна лекция, посветена на живота и творчеството на Рафаел: на подготовката му и на повлиялите му творци, на модерната му техника, на непреходността на главните му произведения. Когато свърши, полицаят се взираше в остатъците от кафето си и изглеждаше напълно съкрушен.

— Искате ли да продължа?

— Не, благодаря. Много ми помогнахте. Ако вие не сте убили Август Ролф, защо тогава напуснахте вилата, без да се обадите на полицията? Защо се опитахте да избягате от Цюрих?

— Знаех, че обстоятелствата изглеждат много подозрителни и изпаднах в паника.

Детективът го огледа скептично, сякаш не му се вярваше много Марио Делвекио да е човек, който се поддава на паника.

— Как стигнахте от Цюрихберг до Централна гара?

— Взех трамвая.

Баер внимателно огледа конфискуваните вещи на Габриел.

— Сред вещите ви не открих трамваен билет. Навярно сте си купили билет, преди да се качите в трамвая?

Габриел поклати глава: беше виновен, както го подозираха. Веждите на Баер подскочиха нагоре. Представата, че Габриел се е качил в трамвая без билет, му се виждаше по-ужасяваща от възможността да е застрелял стареца в главата.

— Това е много сериозно нарушение, синьор Делвекио! Опасявам се, че ще трябва да ви наложим глоба от петдесет франка!

— Много съжалявам.

— По-рано идвали ли сте в Цюрих?

— Не, никога.

— Тогава откъде знаехте с кой трамвай да отидете до Централна гара?

— Щастливо предположение навярно. Трамваят пътуваше в правилната посока и затова се качих в него.

— Кажете ми още нещо, синьор Делвекио. Направихте ли някакви покупки, докато бяхте в Цюрих?

— Покупки ли?

— Купихте ли си нещо? Пазарувахте ли?

— Купих си чифт обувки.

— Защо?

— Защото докато чаках да вляза във вилата, обувките ми прогизнаха от дъжда.

— Вие сте изпаднали в паника. Страхували сте се да отидете в полицията, отчаяно сте бързали да се измъкнете от Цюрих, но сте намерили време да си купите нови обувки, защото краката ви са били мокри, така ли?

— Да.

Баер се облегна назад в стола си и почука на вратата. Тя се отвори и една ръка му подаде торбичка за веществени доказателства, в която бяха сложени обувките на Габриел.

— Намерихме ги в една тоалетна на Централна гара, заровени на дъното на кофа за смет. Подозирам, че са ваши. Също така подозирам, че следите по тях ще съвпадат с кървавите следи, които намерихме във вестибюла и на алеята пред вилата.

— Вече ви казах, че съм бил там. Следите от стъпки, ако наистина са направени с тези обувки, не доказват нищо.

— Обувките са доста хубави, за да ги изхвърлите просто така в тоалетната на някаква гара. И не ми изглеждат чак толкова мокри. — Той вдигна поглед към Габриел и леко се усмихна. — Обаче съм чувал, че хората, които лесно се поддават на паника, обикновено имат чувствителни крака.

* * *

Изминаха три часа, преди Баер да се появи отново в стаята. За първи път не идваше сам. Беше съвсем ясно за Габриел, че новият е представител на по-висша институция. Беше също така ясно, че не е обикновен детектив от отдел „Убийства“ на цюрихската полиция. Личеше си по някои дребни жестове на Баер, който сякаш му се подчиняваше физически: начинът, по който тракна с токове, подобно на оберкелнер, когато настани новопристигналия до масата и незабележимо се оттегли на заден план.

Онзи се назова Петерсон. Не спомена собственото си име, не предложи никаква информация за професията си. Беше облечен с идеално изгладен тъмносив костюм и носеше банкерска вратовръзка. Почти напълно побелялата му коса бе късо подстригана. Скръстените му на масата ръце бяха ръце на пианист. На лявата си китка носеше масивен сребърен часовник, швейцарски, разбира се, с тъмносин циферблат — машинка, която можеше да издържи налягането на голяма дълбочина. За миг спря върху Габриел безизразния си, преценяващ поглед. Притежаваше естествената надменност на човек, който знае тайни и съхранява папки.

— Кодовете на алармената система. — Също като Баер, и той говореше на Габриел на английски почти без следа от акцент. — Къде ги записахте?

— Не съм ги записвал. Както вече казах на старшина Баер...

— Знам какво сте казали на старшина Баер. — Погледът му изведнъж се оживи. — Сега аз ви питам. Къде ги записахте?

— Господин Ишърууд ми продиктува секретните кодове по телефона от Лондон и аз ги използвах, за да отворя секретната врата и входната врата на вилата.

— И вие запаметихте тези числа?

— Да.

— Кажете ми ги сега.

Габриел спокойно издекламира числата. Петерсон погледна Баер и той му кимна.

— Имате отлична памет, синьор Делвекио.

Беше преминал от английски на немски. Габриел го погледна безизразно, сякаш нищо не разбираше. Той отново заговори на английски:

— Не говорите ли немски, синьор Делвекио?

— Не.

— Според шофьора на таксито, онзи, който ви е закарал от Банхофщрасе до вилата на Цюрихберг, вие говорите много добре немски.

— Да произнесеш няколко думи на немски и да *говориш* немски език са две различни неща.

— Шофьорът ни съобщи, че сте му казали адреса бързо и гладко със силен берлински акцент. Обяснете ми нещо, синьор Делвекио. Как така говорите немски с берлински акцент?

— Казах ви вече... не говоря немски. Знам няколко немски думи. Прекарах няколко седмици в Берлин, където реставрирах една картина. Предполагам, че там съм придобил този акцент.

— Преди колко време беше това?

— Преди около четири години.

— *Около* четири години?

— Да.

— Коя картина реставрирахте?

— Извинете?

— Картината, която реставрирахте в Берлин. От кой художник беше? Как се казваше художникът ѝ?

— Опасявам се, че тази информация е поверителна.

— На този етап вече нищо не е поверително, синьор Делвекио. Бих искал да ми кажете коя е картината и как се казва художникът ѝ.

— Беше от Караваджо, частна собственост. Съжалявам, но не мога да издам името на собственика.

Петерсон протегна ръка към Баер, без да го поглежда. Баер отвори своята папка и му подаде един-единствен лист. Той тъжно прегледа написаното на него, сякаш на пациента не му оставаше много да живее.

— Проверихме името ви в компютърната база данни, за да видим дали случайно не са ви били издадени някакви по-важни заповеди за арест в Швейцария. С удоволствие ви съобщавам, че не открихме нищо... дори нямате наложени глоби за пътнотранспортни нарушения. Помолихме нашите задгранични приятели в Италия да направят същото. И пак не бе открито нищо срещу вас. Но нашите италиански приятели ни казаха нещо по-интересно. Както изглежда, Марио Делвекио, роден на 23 септември 1951 година, е починал в Торино

преди двацет и три години от рак на лимфните възли. — Той вдигна поглед от листа и се вторачи в Габриел. — Според вас доколко е вероятно да съществуват двама мъже с едно и също име и с една и съща рождена дата?

— Откъде да знам?

— Според мен изобщо не е вероятно. Смятам, че има само един Марио Делвекио и че вие сте откраднали неговата самоличност, за да се сдобияте с италиански паспорт. Не вярвам, че се казвате Марио Делвекио. Всъщност сигурен съм, че името ви е съвсем друго. Сигурен съм, че се казвате Габриел Алон и че работите за Израелските секретни служби. — За първи път Петерсон се усмихна — неприятна усмивка, устата му по-скоро приличаше на дупка в парче хартия. След това продължи: — Преди двацет и пет години вие сте убили палестински драматург, живеещ в Цюрих, на име Али Абдел Хамиди. Един час след убийството сте се измъкнали от страната и вероятно преди полунощ вече сте си били у дома си, в леглото в Тел Авив. Опасявам се, че този път няма да ходите никъде.

4. ЦЮРИХ

По някое време след полунощ Габриел бе преместен от стаята за разпити в килия, намираща се в съседно крило на сградата. Килията беше малка и боядисана в характерния сив цвят за съответната институция, в нея имаше гол дюшек върху желязно легло и тоалетна с ръждиви петна, в която водата течеше непрекъснато. На тавана бръмчеше една-единствена крушка, защитена с метална мрежа. Недокоснатата му вечеря — тлъста свинска наденица с малко повехнали зеленчуци и купчинка плуващи в мазнина картофи — бе поставена на пода до вратата, сякаш за да бъде прибрана от румсървис. Габриел предположи, че идеята за подобна шега е точно в стила на Петерсон — да му сервират свинска наденица.

Опита се да си представи събитията, които се случваха извън тези стени. Петерсон се бе свързал с началника си, а началникът му — с Външното министерство. По това време новината вече бе стигнала до Тел Авив. Министър-председателят сигурно беше бесен. Имаше си предостатъчно проблеми: пожарът на Западния бряг, мирните преговори — на пух и прах, крехката коалиция се разпада. Последното нещо, от което имаше нужда, беше *kidon*^[1], макар и бивш, вкаран зад решетките в Швейцария — още един скандал на Външното министерство всеки момент щеше да избухне на първите страници на световната преса.

Тъй че през тази нощ лампите светеха по спешност в анонимната офиссграда на телавивския булевард „Кинг Саул“. Ами Шамрон? Новината беше ли достигнала до неговата крепост край езерото в Тибериъс? Беше ли си у дома през тези дни? Никой никога не знаеше къде се намира. Три-четири пъти го бяха измъквали от несигурното му убежище, за да се справи с тази или онази криза, да вземе участие в някой съмнителен експертен съвет или да играе ролята на мъдър стар съдия от уж независима комисия, провеждаща някакво разследване. Наскоро той бе назначен за временно изпълняващ длъжността шеф на службите, пост, който бе заемал по времето, когато за първи път го

бяха пратили в оставка в еврейската пустош. Габриел се чудеше дали срокът на оставката му е изтекъл. При Шамрон думите *изпълняващ длъжността* можеха да означават сто дни, както и сто години. Той беше поляк по рождение, но притежаваше разтегливата представа за време, присъща на бедуините. Габриел бе неговият *kidon*. Шамрон щеше да се справи с положението, независимо дали бе излязъл в оставка или не.

* * *

Стареца... Винаги го наричаха Стареца, дори по време на кратката му авантюра със средната възраст. *Къде е Стареца? Някой виждал ли е Стареца? Бягай! Стареца идва насам!* Сега вече той беше старец, но в представите на Габриел винаги си оставаше онова опасно дребно човече, което през един септемврийски следобед на 1972 година бе дошло да го посети в „Бетсал’ел“ по време на междучасието. Не мъж, а желязо. Почти се чуваше дрънчене, когато вървеше. Той знаеше всичко за Габриел. Че е бил отгледан в една земеделска комуна в долината Джезрийл и че ненавижда земеделието. Че е нещо като вълк единак, макар че по онова време вече бе женен за своя състудентка на име Леа Савир. Че майка му е намерила сили да оцелее в „Аушвиц“, но не е успяла да се справи с рака, разяждащ тялото ѝ; че и баща му е оцелял в „Аушвиц“, но не е успял да се справи с египетския артилерийски снаряд, който го бе направил на парчета в Синай. Шамрон знаеше, че Габриел толкова добре борави с пушката, колкото и с четката.

— Новините ли гледаш?

— Рисувам.

— Разбра ли за Мюнхен? Разбра ли какво е станало с нашите момчета там?

— Да, чух.

— Не си ли разстроен?

— Разбира се, че съм, но не точно защото са атлети или защото става въпрос за Олимпийските игри.

— Въпреки това би трябвало да си ядосан.

— На кого?

— На палестинците. На терористите от „Черният септември“, които се разхождат наоколо, а ръцете им са изцапани с кръвта на твоя народ.

— Аз никога не се ядосвам.

И макар че Габриел не бе успял да осъзнае това навремето, именно тези думи бяха впечатлили силно Шамрон и той се беше заел да го привлече.

— Ти знаеш чужди езици, нали така?

— Няколко.

— Няколко ли?

— Родителите ми не харесваха иврит и затова говореха на някои европейски езици.

— Кои?

— Ти вече знаеш кои. Знаеш всичко за мен. Не ми играй тези игрички.

И така Шамрон реши да използва сполучливата си находка. Голда бе наредила на Шамрон да *прати момчетата* да унищожат тези негодници от „Черният септември“, виновниците за кървавата баня. Операцията носеше името „Гняв Божи“. Шамрон бе казал, че тя няма нищо общо със справедливостта. Тя означаваше *око за око*. Това си беше чисто и просто отмъщение.

— Съжалявам, не ме интересува.

— Не те интересува ли? Имаш ли представа колко момчета от тази страна биха дали всичко, за да са част от нашия екип?

— Иди да предложиш на тях.

— Не ги искам. Искам теб.

— Защо мен?

— Защото ти имаш дарби. Знаеш езици. Имаш бистър ум. Не пиеш, не пушиш хашиш. Защото не си някой вманиачен глупак, който ще се хвърли да действа прибързано.

И защото притежаваш хладнокръвието на убиец, беше си помислил Шамрон, макар че тогава не го каза на Габриел. Вместо това му разказа една история за млад разузнавач, избран за специална мисия, защото е притежавал дарба — необикновено мощна хватка за толкова дребен човек. Една история за една нощ в предградията на Буенос Айрес, когато този млад разузнавач видял някакъв мъж да чака на автобусна спирка. *Той чакал като най-обикновен човек, Габриел.*

Едно обикновено трогателно малко човече. И как разузнавачът скочил от автомобила и сграбчил този човек за гърлото, и как седнал върху тялото му, докато колата се отдалечавала, и как усетил дъха му да воня на страх. Точно така вонели евреите, когато това трогателно малко човече ги пращало в газовите камери. И историята подейства — точно както беше очаквал Шамрон. Защото Габриел бе единственият син на двама оцелели от „Аушвиц“ родители и техните рани бяха и негови.

Изведнъж се почувства много уморен. Представи си всичките изминали години, всичките извършени убийства, а ето че сега за първи път беше зад решетките заради убийство, което не бе извършил. *Не се оставяй да те хванат!* Единайсетата заповед на Шамрон. *Направи всичко възможно, за да избегнеш арест! Пролей кръвта на невинни, ако се налага!* Не, помисли си Габриел. Не проливай невинна кръв.

Стисна очи и се опита да заспи, но не можа: тази неизгасваща светлина на Петерсон. Светлините със сигурност бяха запалени и на булевард „Кинг Саул“. И телефонът щеше да иззвъни. Не го събуждайте, помисли си Габриел, защото дори не искам да видя отново лъжливото му лице. Оставете го да спи. Нека Стареца спи.

* * *

В осем часа и две-три минути Петерсон влезе в килията на Габриел. Габриел разбра колко е часът не защото Петерсон си направи труд да му каже, а защото успя да зърне циферблата на неговия масивен часовник на водолаз, докато онзи отпиваше от кафето си.

— Говорих с шефа ви. — Млъкна, за да види дали думите му ще предизвикат някаква реакция, но Габриел запази мълчание. Неговата теза беше, че той е художник-реставратор и нищо повече, а хер Петерсон страда от временно умопомрачение. — Като професионалист шефът ви беше достатъчно учтив да не се опитва да се измъкне от положението с лъжа. Оценявам начина, по който се справи. Но както изглежда, Берн няма желание да се занимава повече с този случай.

— Кой случай по-точно?

— Случая с вашето замесване в убийството на Али Хамиди — хладно произнесе Петерсон. Габриел имаше чувството, че той се мъчи да запази самообладание. — Ако ви разследваме за ролята ви в аферата

„Ролф“, това неминуемо ще доведе до разкриване на мръсното ви минало и ето защо нямаме друг избор, освен да оттеглим обвиненията срещу вас и по този случай. — Петерсон явно не одобряваше решението на господарите си в Берн. — Вашето правителство ни увери, че вие вече не принадлежите към който и да било клон на Израелското разузнаване и че сте пристигнали в Цюрих като частно лице. Моето правителство реши да приеме тези уверения за чиста монета. То няма куража да позволи Швейцария да се превърне в сцена, на която израелците и палестинците отново да преживеят ужасите на миналото.

— Кога ще мога да си тръгна?

— Представител на вашето правителство ще дойде да ви вземе.

— Бих искал да се преоблека. Може ли да ми върнете куфара?

— Не.

Петерсон стана, оправи вратовръзката си и приглади косата си. Габриел си помисли, че това е нещо неприлично интимно, за да го прави един мъж пред друг. След това Петерсон отиде до вратата, почука веднъж и зачака пазачът да я отвори.

— Не обичам убийците, мистър Алон. Особено когато убиват за някое правителство. Едно от условията за освобождаването ви е никога повече да не стъпвате в Швейцария. Ако се върнете тук, аз ще се погрижа повече никога да не си тръгнете. — Вратата се отвори. Петерсон понечи да излезе, но след това се обърна и застана лице в лице с Габриел: — Онова, което се е случило с жена ви и сина ви във Виена, е безобразие. Сигурно ви е много трудно да живеете с такъв спомен. Предполагам, че понякога ви се иска вие да сте били в онази кола вместо тях. Приятен ден, мистър Алон.

* * *

Едва късно следобед Петерсон се накани да го освободи. Старшина Баер мълчаливо го придружаваше на излизане от килията, сякаш щеше да го води на бесилото, а не да го пусне на свобода. Баер неохотно му върна куфара и реставраторските принадлежности и му връчи дебел меднозлатист плик с личните му вещи. Габриел внимателно направи инвентаризация на нещата си. Баер погледна

часовника си, сякаш го чакаха неотложни задачи. Дрехите на Габриел явно бяха изсипани от куфара, претърсени и безразборно натъпкани обратно. Някой беше излял вътре флакон с разтворител. Баер наклони глава на една страна: *Съжалявам, драги, но тези неща се случват, когато се сблъскаш с полицията.*

Във вътрешния двор бе спрял черен мерцедес-лимузина, заобиколен от дузина униформени полицаи. По прозорците наоколо се виждаха други полицаи и секретарки, които искаха да видят как откарват израелския убиец. Когато Габриел се приближи до колата, задната врата се отвори и отвътре блъвна облак цигарен дим. Габриел хвърли един поглед към прикритата с тъмни стъкла задна седалка и установи източника на дима.

Той се закова на място — ход, който силно изненада Баер. След това Габриел неохотно направи още няколко крачки и се настани на задната седалка. Баер затвори вратата и колата мигновено потегли, гумите ѝ се плъзнаха по мокрите плочи.

Шамрон не го погледна. Той гледаше навън през прозореца, към следващото бойно поле, мислите му бяха насочени към следващата акция.

---

[1] Свръхсекретно подразделение на Израелската тайна служба МОСАД от подбрани наемни убийци. — Б.пр. ↑

5. ЦЮРИХ

За да стигнат до летище „Клотен“, трябваше отново да се изкачат с колата по склона на Цюрихбер. Когато приближиха най-високата част, елегантните вили отстъпиха назад и те навлязоха в крайречна равнинна местност, белязана с грозни еднообразни зелени ивици трева. А когато следобедното слънце се опитваше да пробие облаците, колата бавно пътуваше по задръстеното шосе с две ленти в предградията. Друга кола ги следваше. Човекът на предната ѝ седалка можеше да е и Петерсон.

Ари Шамрон бе пристигнал в Цюрих като официално лице, но беше прибягнал към облеклото и маниерите на хер Хелер — самоличност, която използваше за прикритие при честите си пътувания из Европа. Хер Рудолф Хелер от „Хелер Ентърпрайсис ООД“ — международна фирма с рисков капитал, с офиси в Лондон, Париж, Берлин, Берн и Насау. Неговите многобройни критици биха казали, че фирмата „Хелер Ентърпрайсис“ е специализирана в извършване на убийства и предателства, в нанасяне на тежки телесни повреди и в изнудване. „Хелер Ентърпрайсис“ беше фирма от *старата икономика*, както твърдяха критиците. Онова, от което булевард „Кинг Саул“ имаше нужда, за да се отърси от дългата зима на отчаянието си, бе *нов шеф за новия икономически свят*. Но хер Хелер се бе вкопчил в ключовете на директорския кабинет с една от своите патентовани железни хватки и малцина в Израел, в това число министър-председатели, биха могли да съберат куража да ги изтръгнат от ръцете му.

За братството на преданите си съратници Шамрон беше легенда. Габриел ги бе виждал веднъж. Но Шамрон бе също така лъжец, неразкаял се, непоправим лъжец. За него лъжата бе нещо съвсем естествено, той лъжеше, защото не знаеше друг начин, а самият Габриел бе лъган от него многократно. За известно време техните отношения бяха като между баща и син. Но бащата започна да се държи като човек, който играе комар или пие, или спи с много жени и

затова трябва да лъже децата си, тъй че сега Габриел го мразеше така, както само един син може да мрази баща си.

— Какво правиш тук? Защо просто не прати някого от бернската гара, за да ме вземе?

— Защото ти си прекалено важен, за да те поверя на някого от гарата. — Шамрон запали още една от зловонните си турски цигари и яростно щракна капачката на запалката. — Освен това моето идване беше едно от условията за освобождаването ти, поставени от хер Петерсон и неговите приятели от Външното министерство. Швейцарците много обичат да ми крещят, когато някой от нашите агенти изпадне в беда. Не знам защо. Предполагам, че това подсилва чувството им за превъзходство — забравят старите си грехове и така се чувстват по-добре.

— Кой е Петерсон?

— Герхард Петерсон работи в отдел „Анализи и защита“.

— Какво е това, дявол го взел?

— Новото име на Швейцарското вътрешно министерство. То отговаря за националната сигурност, за контраразузнаването и разследва швейцарците, заподозрени в държавна измяна. Петерсон е вторият човек в отдела. Той ръководи всички операции.

— Как го убеди да ме пусне?

— Изиграх ролята на раболепния евреин. Дадох им обичайните обещания, че няма да работим на швейцарска територия, преди първо да се допитаме до хер Петерсон и неговите началници от службите за сигурност. Също така им разказах за един швейцарски производител на оръжие, който пробутва спуськови механизми на терористи на свободния пазар. Предложих им сами да се справят с положението, преди някой друг да вземе работата в ръцете си.

— Ти винаги имаш по някой скрит коз.

— Моят опит ми подсказва, че човек никога не е достатъчно подготвен.

— Мислех, че срокът на назначението ти е изтекъл.

— Трябваше да изтече преди шест месеца, но министър-председателят ме помоли да остана още. Имайки предвид настоящето положение в териториите, ние двамата решихме, че сега не му е времето да се сменя ръководството на булевард „Кинг Саул“.

Шамрон вероятно сам бе организиран въстанието, както си помисли Габриел. Какъв по-добър начин да покаже, че е незаменим? Не, това бе прекалено дори за него.

— Моето предложение все още остава в сила.

— Кое по-точно?

— Заместник изпълнителен директор.

— Не, благодаря.

Шамрон сви рамене:

— Разкажи ми какво се случи. Искан да знам всичко от началото до края.

Габриел до такава степен нямаше доверие на Шамрон, че помисли да му представи един съкратен вариант на случилото се, основаващ се на теорията: Колкото по-малко знае Шамрон, толкова по-добре. Но поне щеше да има нещо ново, за което да разговарят, вместо да подхванат отново старите словесни битки, затова Габриел разказа на Шамрон всичко, като започна с пристигането си с нощния влак от Париж и завърши с ареста си и разпитите. Докато Габриел говореше, Шамрон гледаше през прозореца на колата и въртеше запалката в ръцете си: по посока на часовниковата стрелка и обратно, по посока на часовниковата стрелка и обратно...

— Ти видя ли трупа?

— Много професионална работа — с един изстрел в окото. Вероятно е издъхнал още преди да падне на пода. Не е имало нужда от *coup de grace*^[1].

— Някой от полицаите удрял ли те е?

— Не.

Шамрон изглеждаше разочарован.

— Петерсон ми каза, че от Берн им е оказан натиск, за да се откажат от моя случай — добави Габриел.

— Може би, но въобще не е имало начин Петерсон да ти лепне убийството на Али Хамиди. Да разследваш някого за убийство, извършено преди двайсет и пет години, е доста трудна работа. Но да разследваш професионалист... — Той сви рамене, сякаш искаше да каже, че просто никой не върши подобни неща. — Убийството на Хамиди беше ювелирна работа. Няма свидетели, няма доказателства.

Габриел за миг си представи красивото като на кинозвезда лице на Али Абдел Хамиди. В коридорите на булевард „Кинг Саул“

влюбчивият и страстен палестинец беше известен като *Шпагата на Алах*. Автор на пиеси, които не украсяваха нито една сцена, прелъстител и манипулатор на глупави млади жени. *Ще имаш ли нещо против да занесеш този пакет на този адрес? Летиш за Тел Авив? Ще имаш ли нещо против да занесеш един пакет на мой приятел?* Пакетите неизменно съдържаха експлозивни и неговите любовници ставаха на парчета заедно с всички останали, които се случеха наоколо.

През една нощ в Цюрих Хамиди срещнал в някакъв бар в Нийдердорф студентка на име Труде. Тя предложила да отидат в нейния апартамент и Хамиди се съгласил. Пет минути по-късно момичето го доведе на тясната уличка, където го чакаше Габриел с 22-калибровата си „Берета“. Дори сега Габриел чуваше как куршумите се забиват в тялото на Хамиди.

— Предполагам, че трябва да ти благодаря, задето ме измъкна.

— Не е необходимо да се разтапяш от благодарности. Всъщност опасявам се, че аз ти дължа извинение.

— Извинение ли? И за какво?

— Защото ако не бях аз, първо на първо, ти никога нямаше да попаднеш във вилата на Август Ролф.

* * *

Зад волана седеше Рами, неизменният бодигард на Шамрон. Шамрон му каза да направи няколко обиколки около „Клотен“. В продължение на двайсет минути Габриел наблюдаваше през прозореца как пред очите му се нижат едни и същи наименования на въздушни линии и входни врати към чакалните за заминаващи. Но мислено си представяше нещо друго: откъслечни картини от стари операции, стари колеги, стари врагове. Дланите му бяха изпотени, сърцето му биеше учестено. *Шамрон*. Отново го бе направил.

— Ролф ни изпрати съобщение чрез нашето посолство — подхвана Шамрон. — Искаше да се срещне с някого от Вътрешно министерство. Не каза защо, но когато човек като Август Ролф иска да говори, ние обикновено се опитваме да му услужим. Искаше срещата да бъде организирана дискретно. Проверих миналото на Ролф и

установих, че е колекционер на произведения на изкуството. Естествено реших, че ти си идеален за тази работа, затова уредих да те наемат да почистиш една от неговите картини. От Рубенс, ако не греша.

— Беше от Рафаел.

Шамрон направи физиономия, сякаш искаше да каже, че такива тънки разлики не представляват интерес за него. Изкуство, музика, литература, театър — тези неща му се виждаха досадни. Той беше човек на реалностите.

— А Ишърууд знаел ли е, че всичко това е една игра?

— Джулиан ли? Не, опасявам се, че заблудих и него.

— Защо по този начин? Защо просто не ми каза истината?

— Тогава щеше ли да го извършиш?

— Не.

Той леко наклони плешивата си глава, отново дръпна дълбоко от турската си цигара: *това е положението*.

— Аз се страхувам от истината и съм малко далеч от тези неща. Аз съм старец, Габриел. Целия си живот съм прекарал в лъжа. За мен лъжата е по-удобна от истината.

— Пусни ме да сляза! Не искам да чувам нищо повече!

— Нека да довърша.

— Млъкни! Не искам да чувам гласа ти.

— Слушай, Габриел! — Шамрон удари с юмрук по шкафчето между задните седалки. — Швейцарският банкиер Август Ролф искаше да говори с нас и затова беше убит. Искам да знам какво се канеше да ни каже Ролф, а също така искам да знам кой го уби заради това!

— Намери си някого друг, Ари. Разследването на убийства никога не е било по моята специалност. Всъщност благодарение на теб аз се представях блестящо тъкмо в обратното.

— Моля ти се, Габриел, нека да не подхващаме отново този спор.

— Вие двамата с Петерсон май сте си много близки приятелчета. Ако отново изиграеш ролята на раболепния евреин, сигурен съм, че ще пожелае да те държи в течение на всички подробности около разследването си.

— Август Ролф беше убит, защото някой е знаел, че отиваш в Цюрих... някой, дето не е искал да чуеш какво ще ти каже Август

Ролф. Някой, който е искал всичко да изглежда така, сякаш ти си извършил убийството.

— Е, ако са имали такива намерения, направо са сгафили здравата. По времето, когато Ролф е бил убит, аз пътувах с влака от Париж. — Габриел бе вече по-спокоен. Все още беше вбесен, че Шамрон го е измамил, но същевременно бе и силно заинтригуван. — Какво знаеш за Август Ролф?

— От около двеста години семейство Ролф трупа пари в подземията под Банхофщрасе. Това е една от най-известните банкерски фамилии в Швейцария.

— Кой би искал смъртта му?

— Купища мръсни пари са минали през сметките на банката на Ролф. Със сигурност можем да предположим, че си е създал достатъчно врагове.

— Нещо друго?

— Разправят се легенди за проклятието, което тегне над фамилията. Преди двайсет и пет години съпругата на Ролф се е самоубила. Тя изкопала собствения си гроб в градината на извънградската къща на Ролф, влязла в него и се застреляла. Няколко години по-късно единственият син на Ролф — Максимилиан — загинал някъде в Алпите при катастрофа.

— Останал ли е жив някой от семейството?

— Дъщеря му, поне беше жива последния път, когато чухме за нея. Казва се Анна.

— Анна *Ролф* е негова дъщеря?

— Значи я познаваш? Впечатлен съм.

— Тя е една от най-прочутите цигуларки в света.

— Все още ли искаш да слезеш от колата?

* * *

Габриел притежаваше две дарби, които го превръщаха във велик художник-реставратор: педантично внимание към детайлите и непоколебимо желание да изкара всяка работа докрай, колкото и банална да е тя. Никога не напускаше ателието си, докато работното му място и подръчните материали не светнеха от чистота, никога не

оставяше мръсни чинии в мивката, преди да си легне. И никога не оставяше недовършена картина, дори това да беше работа под прикритие за Шамрон. За Габриел една наполовина реставрирана картина вече не беше произведение на изкуството, а просто малко маслени бои и багри, наплескани върху платно или дървена плоскост. Трупът на Август Ролф, който лежеше под картината на Рафаел, представляваше нещо като наполовина реставрирана картина. Тя нямаше да бъде изцяло реставрирана, докато той не разбере кой го е убил и защо.

— Какво искаш да направя?

— Поговори с нея.

— Защо аз?

— Тя явно притежава нещо като артистичен темперамент.

— Доколкото съм чел за нея, това е слабо казано.

— Ти си човек на изкуството. Ти говориш на нейния език. Може би тя ще ти има достатъчно доверие и ще ти каже каквото знае за работите на баща си. Ако се върнеш с празни ръце, ще можеш да се прибереш в ателието си и аз никога повече няма да прекрача прага ти.

— Обещания, обещания.

— Няма защо да си толкова мнителен, Габриел.

— Последния път, когато ти се появи в живота ми, едва не ме убиха.

— Истина е, но поне не ти беше скучно.

— Петерсон каза, че повече няма да мога да влизам в Швейцария. Как тогава да говоря с Анна Ролф?

— Тя явно отказва да живее в Швейцария. — Шамрон му подаде лист хартия. — Това е името на лондонската компания, за която Анна Ролф работи. Дай й няколко дни да погребее баща си. Значи ще се заемеш?

— Не заради теб. Искам да разбера кой се е опитал да ми лепне убийството на Ролф. За кого да се представя пред Анна Ролф?

— Винаги съм предпочитал по-рафинирания подход, но този път разчитам на твоята лична преценка. Действай както намериш за добре.

Габриел пхна листа с адреса в джоба си. Лека усмивчица за миг трепна върху лицето на Шамрон. Отдавна се бе научил да се наслаждава дори на най-малката професионална победа.

Колата спря до тротоара под една табела на Британските въздушни линии. Габриел слезе, като взе нещата си, а след това погледна към Шамрон през прозорчето на колата.

— Не говорихме за заплащането ти — каза Шамрон.

— Не се притеснявай. Ще се съобразявам с реалностите.

— От този момент имаш открита сметка за необходимите служебни разходи, но не забравяй, че пилеенето на пари никога не помага да решиш някой случай.

— Ще размишлявам над тази висша мъдрост, докато летя в първа класа обратно за Лондон довечера.

Шамрон направи гримаса:

— Дръж ме в течение. Обичайните канали и средства. Спомняш ли си ги?

— Как бих могъл някога да ги забравя?

— Това беше голямо постижение, не мислиш ли?

— Кое?

— Да хванеш човека трийсет минути след като е напуснал местопрестъплението. Чудя се как ли хер Петерсон е успял да постигне такова нещо! Трябва да е много добър в тази работа.

---

[1] Смъртоносен удар, нанесен от състрадание (фр.). — Б.пр. ↑

6.

НИДВАЛДЕН, ШВЕЙЦАРИЯ

В отдел „Анализи и защита“ смятаха Герхард Петерсон за човек, комуто предстои издигане в йерархията. Шефовете се отнасяха към него с внимание. Подчинените му се свиваха под студения му поглед. Колегите го гледаха с почуда и завист. Как бе успял този учителски син от Ерстфелд да се издигне до такива висини? *Я го погледнете! Всяко косъмче в косата му неизменно е пригладено точно на мястото си! Вратовръзката му неизменно винаги е стегната! Към властта и успеха се отнася така, както към скъпия си лосион за след бръснене.* Петерсон никога не правеше ход, който предварително да не е премерен така, че да допринесе за напредъка на кариерата му. Семейният му живот бе така спретнат и подреден, както и кабинетът му. Сексуалните му връзки бяха дискретни и с подходящи жени. Всеки, който бе достатъчно глупав да застане на пътя му, много скоро разбираше, че Герхард Петерсон има могъщи приятели.приятели в Берн. приятели в банките. Скоро щеше да стане главният шеф — всички смятаха така. След това — висша длъжност във Федералното полицейско управление. А някой ден може би и цялото Министерство на правосъдието и полицията щеше да бъде в неговите ръце.

Петерсон наистина имаше приятели в банките. И те *наистина* му вършеха услуги. Швейцарската финансова олигархия беше като невидима здрава ръка зад гърба му, която го тласкаше нагоре по стъпалата на йерархичната стълба. Но това не бе еднопосочна улица. И Петерсон им вършеше услуги, ето защо сега седеше зад кормилото на своя мерцедес-лимузина, носейки се през мрачните гори на Кернвалд.

В подножието на планината той стигна до един път с надпис: *частен*. Подкара по него и стигна до внушителна черна желязна порта. Петерсон знаеше рутинната процедура. Щом спря мерцедеса и отвори прозорчето до себе си, един пазач излезе от малката кабина. Имаше плавните и точни движения на бивш военен. Под синьото му скиорско яке Петерсон успя да различи издутината на пистолета.

Петерсон подаде глава от прозорчето:

- Аз съм хер Хьолер.
- За конференцията ли идвате, хер Хьолер?
- Всъщност аз съм очакваният гост.
- Следвайте пътя до къщата. Там ще ви посрещне друг човек.

* * *

Като архитектура това беше една традиционна швейцарска вила, но с гротескно големи размери. Притисната към планинския склон, тя сякаш гледаше надолу към долината с дълбоко задоволство. Петерсон дойде последен. Другите вече бяха там. Бяха пристигнали от Цюрих и Цюг, от Люцерн и Берн, от Женева и Базел. Както обикновено, идваха поотделно, през неравни интервали от време, за да не привличат внимание. Всичките бяха швейцарци. Тук не пускаха чужденци. Групата съществуваше именно заради чужденците.

Както винаги, събранието се провеждаше в просторната всекидневна със стъклени стени на второто ниво на къщата. Ако някой от присъстващите си бе дал труд да погледне навън, щеше да изпита удоволствието от една наистина забележителна гледка — килим от влажни светлини в дъното на долината, обгърнати от сватбеното було на сипещия се сняг. Вместо това, хората се бяха скупчили на малки групички, като пушеха и тихо разговаряха, отпивайки чай или кафе. В тази къща никога не се сервираха алкохолни напитки. Домакинът — хер Геслер — пиеше само чай и минерална вода и беше вегетарианец. Той смяташе, че забележителното му дълголетие се дължи на тази строга диета.

Въпреки неофициалното обзавеждане на вилата, хер Геслер настояваше съвещанията да се провеждат в обстановката на заседателна зала. Гостите не използваха за сядане удобни дивани и фотьойли, а се настаняваха около продълговата маса за конференции. Точно в шест часа следобед всеки от тях отиде до определения му стол и застана зад него.

След миг се отвори една врата и влезе някакъв мъж. Слаб и крехък, с тъмни очила и рядка сива косица, той се подпираше на ръката на млад мъж от охраната. След като се настани начело на масата, останалите също седнаха.

Остана един стол — неприятен пропуск. За миг настъпи неловко мълчание, после охранителят хвана стола за облегалката и го изнесе.

* * *

В съседната стая Герхард Петерсон се взираше право в обектива на видеокамерата, подобно на гост в телевизионно шоу, който очаква участието си в програмата от разстояние. Винаги беше така. Когато Петерсон трябваше да се яви пред Съвета, връзката ставаше от разстояние, по електронен път. Никога не бе виждал хер Геслер или някого от другите мъже в стаята, поне не във връзка със Съвета. Хер Геслер твърдеше, че целта на тази странна организация е тяхната сигурност и което може би бе по-важно — неговата.

— Герхард, готов ли сте?

Това беше треперливият глас на хер Геслер, който звучеше още по-тихо в миниатюрната телефонна слушалка.

— Да, готов съм.

— Надявам се, че не сме те отклонили от изпълнението на някакви важни държавни дела, Герхард.

— Съвсем не, хер Геслер. Щеше да се състои само едно вътрешно съвещание за трафика на дрога.

— Тази глупава война заради наркотиците си е чиста загуба на време.

Геслер беше направо отвратителен с тези си внезапни отклонения от темата. Петерсон скръсти ръце и търпеливо зачака.

— Лично аз никога не съм изпитвал удоволствието от вземането на наркотици, но не познавам и вредата от тях. Не е моя работа какво вкарват хората в тялото си. Ако те искат да съсипят живота и здравето си с тези химикали, мен какво ме интересува? Защо правителствата трябва да се интересуват от това? Защо правителствата трябва да харчат несметни суми, за да се борят с един проблем, който е стар колкото човешката природа? В края на краищата може да се спори дали Адам не е бил първият човек, злоупотребил с някакво вещество. Бог му забранил да яде плода, а той при първа възможност го изял.

— Много интересно разсъждение, хер Геслер.

— Нашите клеветници твърдят, че търговията с наркотици е много полезна за Швейцария. Опасявам се, че ще трябва да се съглася с тях. Сигурен съм, че така наречените наркобосове имат сметки в моята собствена банка. И какво му е лошото? Щом парите са вложени в Швейцария, поне се използват по най-добрия начин. Отпускат се кредити на законни предприятия, които произвеждат стоки и услуги и осигуряват работни места за милиони хора.

— За да могат да излязат на улицата и да си купят още наркотици?

— Това си е по тяхно желание. Животът на земята представлява нещо като кръговрат. Природата е хармонична. Такава е и глобалната финансова система. Но така както някое дребно събитие може да наруши равновесието в природата, същото може да се случи и с бизнеса. Представете си какви унищожителни последици ще настъпят, ако печалбите от търговията с наркотици не се вкарват обратно в кръговрата на световната икономика. Банкерите на Швейцария извършват тази скъпоценна услуга.

Геслер отпи от чая си. Петерсон не можа да види как прави това, но го чу по чувствителния микрофон, използван за усилване на слабия глас на стареца.

— Но аз се разсеях — каза Геслер, като тракна обратно чаената чаша в чинийката. — Да се върнем към настоящата ни работа. Както изглежда, имаме още едно усложнение, касаещо случая „Ролф“.

* * *

— Прилича ли ви на човек, който би оставил нещата така, както са? — попита Геслер, след като Петерсон съобщи необходимата информация.

— Не, хер Геслер.

— Тогава какво предлагате?

— Да разчистим бъркотията колкото е възможно по-скоро, за да сме сигурни, че той няма да открие нищо.

Геслер въздъхна:

— Нашата цел никога не е била да си служим с насилие... а само да се борим с насилието, насочено срещу нас.

— В една война винаги падат жертви.

— Наблюдението и заплахите са едно... убийството е съвсем друго нещо. От особена важност е да използваме някой, който по никакъв начин да не може да бъде свързан със Съвета. Във вашия бранш вие сигурно сте попадали на такива хора.

— Да.

Старецът въздъхна.

Герхард Петерсон извади миниатюрната слушалка от ухото си и потегли обратно за Цюрих.

7. КОРСИКА

Както гласеше една стара корсиканска шега, Макиавели и маркиз Дьо Сад заедно са проектирали прочутите опасни пътища на острова. Въпреки това Англичанина никога не би имал нищо против да шофира тук. Всъщност той се носеше из острова в някаква фаталистична самозабрава, поради което си бе спечелил репутацията на малко смахнат. В момента летеше по една открита за вятъра магистрала в западните покрайнини на острова през гъстата пелена на океанските мъгли. Измина така пет мили и зави към вътрешността. Когато се изкачи сред хълмовете, мъглата отстъпи пред яркосиньото следобедно небе. Есенното слънце извади наяве контрастните зелени отсенки на маслиновите дървета и боровете. В сенките на дърветата избуяваха гъсти туфи от желтак, бяло изтравниче и прецип — легендарните корсикански шубраци, известни под името *tachia*, в които от векове се криеха бандити и убийци. Англичанина отвори прозорчето на колата. Топлият аромат на розмарин облъхна лицето му.

Сред хълмовете пред него изникна град — едно струпване на къщи в пясъчен цвят с червени керемидени покриви, скупчени около камбанария, наполовина в сянка, наполовина огрята от яркото слънце. Отвъд него се извисяваха планините с ледено синкави снежни шапки по най-високите върхове. Преди десет години, когато се беше заселил тук, децата го сочеха с палец и кутре — корсиканския начин да се предпазят от уроки. Сега се усмихваха и му махаха, докато той се носеше през града към вилата си в затворената долина.

Пътьом мина покрай един *paesani*^[1], който обработваше зеленчуковата си градинка край пътя. Човекът се взря в Англичанина, черните му очи проблеснаха под широката периферия на шапката и даде знак, че го е разпознал, като повдигна едва забележимо показалеца и средния си пръст. Старият *paesani* беше един от приемните роднини на Англичанина. По-нагоре по пътя едно момче на име Джакомо излезе пред автомобила и размаха ръце, за да го спре.

— Добре дошъл у дома. Как мина пътуването?

- Много добре.
- Какво ми донесе?
- Зависи.
- От какво?
- От това дали си пазил вилата ми, докато ме нямаше.
- Разбира се, пазих я — точно както ти обещах.
- Идвал ли е някой?
- Не, никого не съм виждал насам.
- Сигурен ли си?

Момчето кимна утвърдително. Англичанина извади от куфара си красива ученическа чанта, ръчно изработена от хубава испанска кожа, и я даде на момчето.

— За учебниците ти... да не ги губиш повече, като се връщаш от училище.

Момчето повдигна чантата до носа си и подуши мириса на новата кожа. След това попита:

- Имаш ли цигари?
- Нали няма да кажеш на майка си?
- Разбира се, че не!

Мъжете претендираха, че управляват Корсика, но тук истинската власт беше в ръцете на майките. Англичанина подаде на момчето полупразен пакет цигари.

То го пхна в ученическата си чанта.

- Има още нещо.
- Какво?
- Дон Орсати иска да говори с вас.
- Кога го видя?
- Тази сутрин.
- Къде?
- В кафенето в селото.
- А сега къде е?
- В кафенето в селото.

Орсати води изпълнен с напрежение живот, помисли си Англичанина.

— Покани този дон на обяд във вилата ми. Но му кажи, че ако очаква да яде нещо, ще трябва сам да си донесе малко храна.

Момчето се усмихна и се отдалечи тичешком, а кожената ученическа чанта подскачаше на гърба му като знаме. Англичанина запали мотора на джипа и продължи надолу по пътя. На около половин миля от вилата той натисна рязко спирачките и джипът се закова на място сред облак червеникав пясък.

В средата на тесния път стоеше голям козел. Имаше характерните петна на паломино^[2] и червена брада. Също като Англичанина, и той имаше белези от стари битки. Козелът мразеше Англичанина и запречваше пътя към вилата му винаги когато си поискаше. Той си беше мечтал многократно да приключи този конфликт веднъж завинаги с помощта на своя пистолет „Глок“, който държеше в жабката на колата. Но животното принадлежеше на дон Касабианка и ако някой дори само го наранеше, щеше да избухне жестока междуродова вражда.

Англичанина натисна клаксона. Козелът на дон Касабианка отметна глава и му хвърли свиреп и предизвикателен поглед. Англичанина имаше две възможности — и двете неприятни. Трябваше да изчака козелът да си тръгне или да го избута от пътя.

Хвърли продължителен поглед назад, за да се убеди, че никой не го наблюдава. Рязко отвори вратичката на колата и се нахвърли върху козела, като размахваше ръце и крещеше като побъркан, докато животното отстъпи и хукна да търси убежище вдън гори. Много подходящо място за него, помисли си Англичанина — там, където се скриват най-накрая всички крадци и бандити.

Той се върна в джипа и потегли по пътя към вилата си, като си мислеше за този ужасен срам. Един съвършен убиец, който не можеше да се прибере в дома си, без да бъде унижен от жалкия козел на дон Касабианка.

* * *

На Корсика междусемейни вражди избухваха постоянно. Нанесена обида. Обвинение в измама на пазара. Разваляне на годеж. Бременна неомъжена жена. Някога в селото на Англичанина беше имало четирийсетгодишна вражда заради ключовете на църквата. След първата искра обикновено бързо избухват разправии. Убиват вол.

Собственикът на вола отвърща, като убива муле или стадо овце. Отсечено е превъзходно маслиново дърво. Съборена е ограда. Подпалена е къща. След това започват и убийства. И така продължава, понякога през живота на едно цяло поколение или по-дълго, докато засегнатите страни не изгладят разногласията си или докарани до пълно изтощение, не се откажат от битката.

На Корсика повечето мъже имаха прекалено голямо желание сами да си свършат работата, когато ставаше въпрос за убийство. Но винаги се намираше някой, който да предпочете друг да му свърши кървавата работа — някоя знатна личност, която бе прекалено гнуслива, за да си изцапа ръцете, или пък не искаше да рискува да влезе в ареста, нито пък да бяга в изгнание; някоя жена, която не би могла сама да извърши убийство и нямаше роднина, който да я отмени в тази работа. Такива хора разчитаха на професионалисти — така наречените *taddunaghiu*. И обикновено се обръщаха за тази работа към клана Орсати.

Семейство Орсати притежаваше хубава земя с много маслинови дървета, а произвежданият от него зехтин бе смятан за най-чистия в Корсика. Никой не знаеше колко корсиканци са загинали през вековете от ръката на някой убиец от клана Орсати, още по-малко знаеха това самите Орсати, но според местните хора убитите наброяваха хиляди. Щяха да бъдат значително повече, ако кланът не спазваше строга процедура на проучване. В старите времена семейство Орсати стриктно се придържаше към своя работен кодекс. Те отказваха да извършат убийство, ако липсваха убедителни доказателства, че човекът пред тях наистина е бил онеправдан и това заслужава кърваво отмъщение.

Антон Орсати бе поел щафетата на семейния бизнес в размирни времена. Френските власти бяха успели да изкоренят семейните вражди и вендетата по целия остров, освен в някои най-изолирани негови части. Малцина корсиканци вече се нуждаеха от услугите на *taddunaghiu*. Но Антон Орсати бе ловък бизнесмен. Той знаеше, че или трябва да слезе от сцената и да стане просто производител на отличен зехтин, или да разшири базата на операциите си и да търси възможности на друго място. Избра второто и пренесе бизнеса си отвъд океана. Днес неговата банда от убийци бе смятана в Европа за най-надеждна, съставена от най-добри професионалисти. Те

кръстосваха континента и по поръчка на състоятелни клиенти убиваха престъпници, извършители на застрахователни измами, дори цели правителства. Повечето от убитите заслужаваха да умрат, но конкуренцията и изискванията на модерния век бяха принудили Антон Орсати да се откаже от кодекса на своите предци. Приемаше всяко предложение за работа, независимо колко противно изглеждаше, стига да не излагаше на неразумни рискове живота на някой от неговите подчинени убийци.

Орсати винаги намираше за малко забавно това, че най-опитният му служител не бе корсиканец, а англичанин от квартал „Хайгейт“, в Северен Лондон. Само Орсати знаеше истината за него. Че той бе служил в Специалния военновъздушен полк^[3]. Че е убивал хора в Северна Ирландия и Ирак. Че бившите му господари го смятаха за мъртъв. Веднъж Англичанина показа на Орсати изрезка от лондонски вестник. Своя некролог. Нещо много полезно в този бранш, помисли си Орсати. Хората обикновено не издирваха мъртъвци.

Той може и да беше роден в Англия, но според Орсати притежаваше спокойната душа на корсиканец. Говореше на местния диалект толкова добре, колкото и Орсати, не се доверяваше на външни хора и презираше властите. Вечер седеше на селския площад заедно с местните старци, мръщеше се на момчетата, препускащи наоколо със своите скейтбордове, и мърмореше, че младежта не уважава старите порядки. Беше човек на честта... е, понякога ставаше въпрос за прекалено много чест, за да е по вкуса на дон Орсати. Все пак той беше съвършен убиец, най-добрият според Орсати. Беше обучен от най-способните убийци на планетата и Орсати бе научил много от него. Освен това той беше идеалният човек за изпълняване на някои поръчки на континента и ето защо в този следобед Антон Орсати посети вилата на Англичанина, мъкнейки наръч бакалски стоки.

* * *

Орсати беше потомък на знатна фамилия, но по облеклото и апетита си не се различаваше много от *paesani*, които работеха в градината му край пътя. Носеше избелена бяла риза, разкопчана по средата на шкембето му, и прашни кожени сандали. „Закуската“, която

беше донесъл, се състоеше от самун селски хляб, плоско шише зехтин, парче ароматна корсиканска шунка и бучка пикантно сирене. Англичанина щеше да осигури виното. Беше топъл следобед и двамата седнаха да хапнат на терасата с изглед към долината в шарената сянка на два извисяващи се корсикански бора.

Орсати подаде на Англичанина чек, издаден от „Орсати Олив Ойл“. Всички убийци у Орсати бяха официално назначени като служители на компанията. Англичанина беше заместник-директор на отдел „Маркетинг“, каквото и да означаваше това.

— Твоят дял от възнаграждението за испанската поръчка. — Той потопа парче хляб в зехтин и го пхна в устата си. — Някакви проблеми?

— Момичето работеше за Испанските секретни служби.

— Кое момиче?

— Момичето, с което се срещаше Навара.

— О, по дяволите! Ти какво направи?

— Тя видя лицето ми.

Орсати обмисли тази новина, докато отрязва тънко парче шунка и го сложи в чинията на Англичанина. Никой от двамата не обичаше да има допълнителни жертви. Това обикновено се отразяваше зле на бизнеса.

— Как се чувстваш?

— Уморен съм.

— Все още ли не спиш добре?

— Когато съм в чужбина и трябва да убия някого.

— А тук?

— Тук е по-добре.

— Ще трябва тази нощ да се опиташ да си починеш, вместо да киснеш до първи петли в селото със старците.

— Защо?

— Имам нова задача за теб.

— Току-що приключих с една. Възложи тази на някого друг.

— Много е секретна.

— Носиш ли досието?

Орсати довърши закуската си и лениво се заплиска в басейна, докато Англичанина четеше. Свърши и вдигна поглед от папката.

— С какво е заслужил да умре този човек?

— Явно е откраднал нещо много ценно.

Англичанина затвори папката. Без всякакви угризения можеше да убие човек, който краде за прехраната си. Според него всеки крадец представлява най-низшата форма на живот на земята.

— И защо точно аз трябва да свърша тази работа?

— Защото възложителите искат мишената да бъде мъртва и бизнесът ѝ — унищожен. В Хиърфорд са те обучили да боравиш с експлозивни. Моите хора умеят да си служат с по-старомодни оръжия.

— Откъде ще взема бомбата?

Орсати излезе от басейна и усилено затърка с хавлиена кърпа гъстата си сребриста коса.

— Познаваш ли Паскал Дебре?

За нещастие Англичанина наистина познаваше Паскал Дебре. Той беше подпалвач, служещ в едно криминално предприятие със седалище в Марсилия. С Дебре трябваше да се действа много внимателно.

— Дебре те очаква. Ще ти осигури всичко необходимо за работата.

— Кога заминавам?

---

[1] Селянин. — Б.пр. ↑

[2] Тънкокрак кон в светлокафяв или кремав цвят, с бели петна по муцуната и краката и жълтеникава или бяла грива и опашка, главно от арабски произход. — Б.пр. ↑

[3] Авиодесантно подразделение със специално предназначение, използвано главно за потушаване на вълнения, особено в Северна Ирландия. — Б.пр. ↑

8.

КОСТА ДЕ ПРАТА, ПОРТУГАЛИЯ

По всичко си личеше, че жената, която се бе настанила в ремонтирания стар манастир на стръмния склон край морето, бе дала обет да живее изолирано като отшелница. Дълго време никой от селото дори не знаеше името ѝ. Сеньора Роса, клюкарка и касиерка в супермаркета, обяви, че тя е презряна жена и натрапваше тази своя съмнителна теория на всеки, който имаше нещастieto да мине покрай нейната каса. Именно Роса я кръсти *Нашата Дама от хълма*. Прякорът ѝ остана и след като всички научиха името ѝ.

Тя пристигаше в селото всяка сутрин, за да напазарува, като се спускаше стремглаво надолу по склона на хълма с яркочервения си мотопед, а русата ѝ конска опашка се развяваше отзад като знаме. В дъждовно време носеше анорак с качулка с цвят на гъба. Правеха се много предположения за това откъде е дошла. Много слабо владееше португалски и говореше със силен акцент. Карлос, който се грижеше за двора на вилата и за малкото лозе, смяташе, че акцентът ѝ е немски, а Мария, тази мрачна еврейска душа от Виена, благочестивата жена, която чистеше дома ѝ, реши, че тя е холандка. Хосе от рибарския магазин я смяташе за датчанка. Но накрая, както обикновено, въпросът бе решен от Мануел, собственик на кафенето на селския площад и неофициален кмет на града.

— Нашата Дама не е германка, нито австрийка, нито холандка, нито датчанка. — Той потърка показалеца и средния си пръст с палеца — международния паричен знак. — Нашата Дама от хълма е швейцарка.

Дневният ѝ график бе напълно предсказуем. След сутрешното ѝ посещение в селото, можеха да я видят как плува в тъмносиния си басейн, косата ѝ — скрита под черна гумена плувка. След това обикновено се разхождаше сред голите назъбени скали по билото на хълма или по прашната пътека, водеща до Мавританските развалини. В късния следобед свиреше на цигулка — изключително добре според онези, които я бяха слушали — в една гола стая на втория етаж на

вилата. Веднъж Мария надникна там и видя как Нашата Дама цялата се тресе, тялото ѝ подскача и се върти, косата ѝ — мокра, очите ѝ — здраво стиснати.

— Нашата Дама свири, все едно че е обсебена от демони — каза Мария на Карлос. — И никакви ноти. Свири по памет.

Само веднъж — по време на празника на Санто Антонио — тя взе участие в светския живот на селото. Малко след като се стъмни, когато мъжете запалиха дървените въглища за скарите и отпушиха бутилките с вино, тя се смъкна бавно надолу по склона по бяла рокля без ръкави и по сандали. За първи път не беше сама. Бяха четиринайсет души: италиански оперен певец, френска манекенка, британски филмов актьор, немски художник — заедно със съпруги, приятелки, наложници и любовници. Оперният певец и филмовият актьор се състезаваха кой ще изяде повече сардини на скара — традиционното празнично меню. Оперният певец с лекота срази актьора, който пък след това се опита да се утеши, като започна несръчно да флиртува с манекенката. Съпругата на актьора с всички сили го зашлеви наред площада. Португалските селяни, които никога не бяха виждали жена да зашлевява мъж, бурно заръкопляскаха и танците продължиха. По-късно всички се съгласиха, че благодарение на циганския оркестър, чиито членове живееха в една вила на склона на хълма, това бе най-хубавият фестивал, откакто се помнеха.

Само Нашата Дама като че ли не се веселеше. За Карлос тя представляваше един остров на меланхолията сред море от разюздан разврат. Хапваше по малко с неохота; пиеше виното си, сякаш по задължение. Когато красивият немски художник се настани до нея и я обсипа с внимание, Нашата Дама се държеше любезно, но с подчертано безразличие. Най-накрая художникът вдигна ръце и отиде да си търси друга плячка.

В полунощ, когато веселбата достигна връхната си точка, Нашата Дама се измъкна и тръгна сама по пътеката към вилата си на склона на хълма. Двайсет минути по-късно Карлос видя как ярка светлина блесна за малко в стаята на втория етаж. Именно в тази стая Нашата Дама свиреше на цигулка.

* * *

Тъй като почти нямаше какво друго да правят през това лято, селяните най-накрая се заеха да научат името и професията на тайнствената жена от склона на хълма. Карлос и Мария, които бяха най-близко до нея, бяха разпитани внимателно, но не можаха да кажат кой знае какво. Веднъж месечно получаваха чек, изпратен от лондонска компания на име „Юръпиън Артистичен Мениджмънт“. Поради класовите и езиковите бариери, общуването им с жената бе сведено до размяната на най-обикновени поздрави. Но успяха да осигурят една особено важна информация: Нашата Дама бе склонна да изчезва внезапно и без обяснения. Роса от супермаркета откри какво се крие зад всичко това. Тя реши, че Нашата Дама е шпионка и че „Юръпиън Артистичен Мениджмънт“ не е нищо друго, освен параван. По какъв друг начин можеше да се обясни нейната потайност? Внезапните ѝ изчезвания и още по-внезапните ѝ завръщания? Но ето че Мануел още веднъж реши въпроса. Една вечер, когато в неговото кафене пак се разгаряха споровете на тази тема, той пхна ръка под бара и измъкна оттам компактдиск със запис на няколко цигулкови сонати на Брамс. Отпред имаше снимка на Нашата Дама.

— Тя се казва Анна Ролф! — победоносно обяви Мануел. — Нашата Дама от хълма е много прочута жена.

Освен това тя беше и жена, която непрекъснато налиташе на злополуки. Ето така един следобед изгуби управлението на мотопеда си и Карлос я намери да лежи край пътя с две счупени ребра. Месец по-късно тя се подхлъзна на ръба на басейна и си пукна главата. Само две седмици след това загуби равновесие на най-горната площадка на стълбището и се изгъркаля долу, право в лопатата за смет на Мария.

Карлос стигна до заключението, че по някаква неизвестна причина Нашата Дама просто не умеє да се грижи за себе си. Не беше безразсъдна, а просто небрежна и като че ли не се учеше от старите си грешки.

— Репутацията на нашето село ще пострада много силно, ако се случи нещо лошо с тази толкова прочута жена — мрачно заключи Мануел. — Трябва да я пазим от самата нея.

И ето защо Карлос започна да я наблюдава тихо и внимателно. Сутрин, когато тя се плискаше в басейна си, той си намираще работа наблизо, за да може да я следи. Провеждаше нелегални прегледи на мотопеда ѝ, за да е сигурен, че е в изправност. Създаде мрежа от

пазачи, скрити в малките колиби по билото на хълма, тъй че когато Нашата Дама излизаше за следобедната си разходка, винаги беше под постоянно наблюдение.

Неговото усърдие бе възнаградено. Именно Карлос откри, че Нашата Дама се скита по скалите над морето в онзи следобед, когато се развихри силна буря. Той я намери да лежи в безсъзнание сред скалните отломки на свлачището, ръката ѝ — притисната от петдесеткилограмов каменен блок, и я занесе на ръце до селото. Лекарите в Лисабон казаха, че ако не е бил Карлос, Анна Ролф със сигурност е щяла да остане без прочутата си лява ръка.

* * *

Възстановяването ѝ беше дълго и мъчително — за всички. В продължение на няколко седмици ръката ѝ бе обездвижена с помощта на тежка и твърда превръзка от стъклено влакно. Тъй като тя вече не бе в състояние да кара мотопеда си, Карлос беше принуден да ѝ стане шофьор. Всяка сутрин двамата се качваха в белия ѝ ланд роувър и с трясък се спускаха надолу по склона на хълма към селото. По време на тези пътешествия Нашата Дама седеше мълчаливо и се взираше навън през прозореца, превързаната ѝ ръка — отпусната в скута. Веднъж Карлос се опита да я поразведри, като ѝ пусна Моцарт. Тя извади диска и го хвърли сред близките дървета. Карлос никога повече не повтори тази грешка — да ѝ пуска музика.

Превръзките на ръката ѝ ставаха все по-малки и накрая вече не бяха необходими. Големите подутини постепенно се разнесоха и ръката ѝ придоби нормалната си форма. Останаха само белезите. Нашата Дама правеше всичко възможно да ги прикрие. Носеше блузи с дълги ръкави и дантелени маншети. Докато пазаруваше из селото, тя пъхваше ръката си под дясната си мишница.

Настроението ѝ стана още по-мрачно, когато се опита отново да свири на цигулка. Пет дни поред тя отиваше в стаята за музикални упражнения на втория етаж на вилата. Всеки ден се опитваше да изсвири нещо елементарно — малка гама в две октави, арпеджо, — но дори това не можеше да направи със съсипаната си ръка. Не след дълго тя надаваше вик на отчаяние, а после започваше да крещи нещо на

немски. На петия ден Карлос наблюдаваше от лозето как Нашата Дама вдигна безценната си цигулка „Гуарнери“ над главата си и се приготви да я захвърли на пода. Вместо това, тя я свали до гърдите си, притисна я и заплака. Същата вечер в кафенето Карлос разказа на Мануел за случката, която бе наблюдавал. Мануел се пресегна, вдигна телефонната слушалка и поиска от оператора номера на една лондонска компания, наречена „Юръпиън Артистик Мениджмънт“.

Четиридесет и осем часа по-късно пристигна малка делегация. Състоеше се от една англичанка на име Фиона, американец на име Грегъри и намусен немец на име хер Ланг. Всяка сутрин Грегъри принуждаваше Нашата Дама да прави мъчителни упражнения в продължение на няколко часа, за да възвърне силата и подвижността на ръката си. Следобед хер Ланг стоеше над главата ѝ в стаята за упражнения и отново я учеше да свири на цигулка. Постепенно способностите ѝ се възстановиха, макар че дори за Карлос, който се грижеше за лозето, бе ясно, че тя не е вече онази музикантка отпреди злополуката.

През октомври делегацията си замина и Нашата Дама отново остана сама. Дните ѝ минаваха според предсказуемия график отпреди злополуката, макар че тя вече много по-внимателно караше мотопеда си и никога не излизаше да се разхожда на скалите над морето, преди да е проверила каква е прогнозата за времето.

А после, на Архангеловден, Нашата Дама изчезна. Карлос забеляза, че когато тя се качи в ланд роувъра и пое за Лисабон, носеше само едно черно кожено куфарче, но не и цигулката си. На следващия ден той отиде в кафенето и разказа на Мануел какво е видял. Мануел му показа статия в „Интернешънъл Хералд Трибюн“. Лозарят не можеше да чете английски, но Мануел се справи с превода.

— Смъртта на един баща си е нещо ужасно — каза Карлос. — Но убийство... това е много, много по-лошо.

— Наистина — рече Мануел, като сгъна вестника. — Но би трябвало да чуеш и какво е станало с майката на бедната жена.

* * *

Карлос работеше на лозето, подготвяйки растенията за настъпващата зима, когато Нашата Дама се върна от Цюрих. Тя спря за миг на алеята, за да разпусне косата си и да я разтърси срещу морския вятър, а след това изчезна вътре във вилата. Миг по-късно Карлос я видя да се мярка зад прозореца, отивайки към стаята за музикални упражнения. Никакво осветление. Нашата Дама винаги се упражняваше на тъмно.

Когато тя започна да свири, Карлос наведе глава и възобнови работата си; лозарските ножици ритмично защракаха в такт с плисъка на вълните долу, на морския бряг. Точно това парче тя бе изпълнявала много често — някаква мистична, натрапчива соната, като че ли вдъхновена от самия Дявол, — но след злополуката все не ѝ се бе удавало да го изсвири. Карлос се напрегна да посрещне неизбежното ѝ избухване, но след пет минути щракането на ножиците замлъкна и той вдигна поглед към терасовидния склон и вилата. Така майсторски свиреше тя тази вечер, та човек можеше да си помисли, че във вилата има двама цигулари вместо един.

Въздухът бе станал по-студен и рехава морска мъгла пълзеше нагоре по склона на хълма. Карлос запали купчината боклуци и клекна край пламъците. Тя тъкмо приближаваше към една много трудна част на произведението, опасна поредица от снижаващи се ноти — дяволски пасаж, както си помисли той с усмивка. Карлос отново се напрегна в очакване, но тази вечер избухнаха само звуците на музиката — мълниеносна поредица от низходящи ноти, завършваща с тихото разрешение на дисонансите в първата част.

Тя поспря за няколко секунди и след това започна втората част. Карлос се обърна и погледна нагоре към склона. Вилата се къпеше в оранжевите отблясъци на залеза. Мария, икономката, бе излязла на балкона и метеше. Карлос свали шапката си, вдигна я над главата си и зачака Мария да го види — беше забранено да се вика или дори да се вдига какъвто и да било шум, когато Нашата Дама се упражняваше. След малко Мария вдигна глава и метлата застина в ръцете ѝ. Карлос протегна ръце напред. *Как мислиш, Мария? Ще бъде ли всичко наред този път?* Икономката събра длани пред гърдите си и впери поглед в небесата. *Благодаря ти, Боже.*

Наистина, помисли си Карлос, докато наблюдаваше как пушекът от неговия огън танцува под вечерния вятър. Благодаря ти, Боже. Тази

вечер всичко е наред. Времето е хубаво, лозето е готово за зимата и Нашата Дама от хълма отново свири своята соната.

* * *

Четири часа по-късно Анна Ролф свали цигулката от рамото си и я прибра в калъфа. Изведнъж се почувства изтощена и същевременно разтърсена от трескаво безпокойство — уникално усещане, което я обземаше обикновено в края на музикалните ѝ занятия. Тя отиде в спалнята си и седна върху прохладния пухен юрган, разпери широко ръце и се заслуша в звука на собственото си дишане на фона на шумоленето на нощния вятър под стрехите. Изпитваше и нещо друго, освен умора и трескаво безпокойство; нещо, което не бе изпитвала от много дълго време. Предполагаше, че се нарича задоволство. Сонатата на Тартини винаги бе нейната запазена марка, но след злополуката жестокото кръстосване на струните и изключително трудното свирене на две струни едновременно представляваха прекалено голямо изпитание за ръката ѝ. Тази нощ я изсвири изключително добре за първи път след възстановяването си. Винаги откриваше, че настроението ѝ се отразява на свиренето. Гняв, тъга, безпокойство — всички тези чувства излизаха наяве, щом тя докоснеше с лъка струните на цигулката. Чудеше се защо ли чувствата, изблизнали поради смъртта на баща ѝ, я бяха вдъхновили да изсвири сонатата на Тартини.

Изведнъж изпита желание да се раздвижи. Изправи гръб, съблече влажната си тениска и намъкна памучен пуловер. В продължение на няколко минути безцелно се разхождаше из стаите на вилата си, тук включваше някоя лампа, там спускаше щорите. Гладкият под, настлан с теракотени плочки, студенееше под краката ѝ. Колко много ѝ харесваше това място с белосаните стени и удобните мебели с брезентови калъфи! Толкова малко приличаше то на къщата на Цюрихберг, където беше отраснала. Стаите бяха големи и открити, вместо тесни и сумрачни, мебелировката — семпла и непретенциозна. Това бе една къща на честността, къща без тайни. Това беше *нейната* къща.

Влезе в кухнята и си наля голяма чаша червено вино. Беше произведено от местен винар; всъщност част от нейното собствено

грозде беше използвано, за да се получи този *букет*. Само след миг виното я поуспокои. Пиенето — това беше една от мръсните малки тайни в света на класическата музика. Тя бе работила с оркестранти, които след обедната почивка се връщаха в такова алкохолно опиянение, та беше истинско чудо, че можеха въобще да свирят. Жената надникна в хладилника. Почти нищо не бе хапнала в Цюрих и направо умираше от глад. Изпържи гъби и домати със зехтин и свежи местни подправки, после добави три разбити яйца и малко настъргано сирене. След кошмара, който бе преживяла в Цюрих, тази проста домакинска задача ѝ достави необичайно голямо удоволствие. Когато омлетът беше готов, седна на високото столче до кухненския плот и го изяде, поливайки го с последните глътки вино.

Именно тогава забеляза мигащата лампичка на телефонния си секретар. Имаше четири съобщения. Много отдавна бе изключила звънциите на телефоните, за да не я смущават, когато свири. Пъкна още една хапка от омлета в устата си и натисна бутона за прослушване на съобщенията.

Първото беше от адвоката на баща ѝ в Цюрих. Явно се налагаше да подпише още някакви документи. „Ще бъде ли удобно да ви ги изпратя във вилата с нощната поща?“

Да, ще бъде удобно, помисли си тя. Беше му се обадила по телефона сутринта.

Второто съобщение беше от Марко. Много отдавна двамата бяха сгодени и се канеха да се оженят. Също като Анна, Марко бе даровит солист, но неособено известен извън границите на Италия. Не можа да преглътне факта, че Анна е звезда, а той не, и я наказва, като спа с половината жени в Рим. След Марко тя се бе заклела никога, ама никога повече да не се влюбва в музикант.

„Анна, мила, прочетох за баща ти във вестниците. Толкова съжалявам, любов моя. Какво мога да направя за теб? Искаш ли нещо? Ще се кача на следващия самолет.“

Не, *няма да го правиш*, помисли си тя. На сутринта, след като приключеше с адвоката, щеше да позвъни на Марко. Ако имаше малко късмет, щеше да ѝ отговори телефонният му секретар и тя щеше да си спести унижението да чуе гласа му на живо.

Третото съобщение бе от Фиона Ричардсън. Фиона бе единственият човек на този свят, комуто Анна се доверяваше напълно.

Всеки път, когато Анна се препъваше в живота, Фиона бе до нея, за да я изправи на крака.

„Прибра ли се вече, Анна? Как беше погребението? Направо ужасно, предполагам. Всички погребения са такива. Мислех си за Венеция. Може би ще трябва да отложим заминаването. Закарая ще те разбере, както и твоите почитатели. Никой не би могъл да свири толкова скоро след такова преживяване. Имаш нужда от време, за да скърбиш, Анна... дори наистина да си презирала този стар негодник. Обади ми се.“

Нямаше намерение да отлага този концерт във Венеция. Учуди се, че Фиона можеше дори да ѝ предложи такова нещо. Вече бе отменила два предстоящи концерта. В пресата се долавяше недоволен ропот, както и сред някои диригенти и организатори и спонсори на концерти. Ако отменеше трети концерт, вредите щяха да бъдат непоправими. На сутринта щеше да се обади на Фиона и да ѝ каже, че след две седмици заминава за Венеция.

Последното съобщение — отново от Фиона.

„Още нещо, Анна. Един много мил джентълмен от Израелското посолство преди два дни намина в офиса ми. Каза, че иска да се свърже с теб. Каза, че има информация за смъртта на баща ти. Изглеждаше напълно безобиден. Може да искаш да чуеш какво ще ти каже. Остави ми телефонния си номер. Имаш ли писалка?“

Фиона продиктува номера.

* * *

Карлос беше подредил маслинови цепеници в камината. Анна я запали и като се изтегна на кушетката, взе да наблюдава как пламъците обхващат дървото. Разгледа ръцете си на светлината на огъня. Белезите ѝ сякаш се раздвижиха от трепкащите сенки.

Винаги бе смятала, че смъртта на баща ѝ ще ѝ донесе някакъв вътрешен мир — приключване, както толкова обичаха да се изразяват американците. За Анна сирашката съдба изглеждаше по-поносима от хладното отчуждение. Може би сега щеше да открие този вътрешен мир, ако баща ѝ бе умрял като стар човек — от естествена смърт. Вместо това, той бе застрелян в дома си.

Затвори очи и си представи погребението му. Погребалната служба се бе състояла в една стара църква на брега на Лимат. Скърбящите на погребението изглеждаха като наблюдатели на акционерно събрание. Сякаш целият финансов свят на Цюрих се бе събрал там: финансовите „звезди“ и спецовете от големите банки и търговските къщи, както и последните останали живи връстници на баща ѝ — старата гвардия на цюрихската финансова олигархия. Двайсет години по-рано някои от тях бяха присъствали на погребението на майка ѝ.

Докато слушаше хвалебствените речи, Анна откри, че неволно намразва баща си, защото се е оставил да бъде убит. Сякаш той тайно бе замислил този последен акт, за да направи живота ѝ още по-мъчителен. Пресата беше изровила от миналото истории за трагедиите в семейство Ролф: самоубийството на майка ѝ, смъртта на брат ѝ по време на Обиколката на Швейцария, нараняването на ръката ѝ. „Прокълнато семейство“ — гласеше заглавието в „Нойе Цюрихер Цайтунг“.

Анна Ролф не вярваше в проклетия. Всичко си имаше причина. Тя беше наранила ръката си, защото има глупостта да стои на скалите, когато небето бе почерняло от буреносни облаци. Брат ѝ загина, тъй като преднамерено бе избрал тази опасна професия, напук на баща си. *А майка ѝ...* Анна не знаеше точно защо майка ѝ се бе самоубила. Единствено на баща ѝ беше известен отговорът на този въпрос. Анна бе сигурна само в едно: че тя е имала причина да се самоубие. Че семейното проклетие не е причинило смъртта ѝ.

Нито пък то беше причина баща ѝ да бъде убит. В деня преди погребението тя бе подложена на продължителен разпит от цюрихската полиция и от един офицер от Швейцарските секретни служби на име Герхард Петерсон. *Баща ви имал ли е врагове, госпожице Ролф? Знаете ли някой, който може да е искал да нарани баща ви? Ако имате някаква информация, която би могла да помогне на разследването, моля ви, съобщете ни я сега, госпожице Ролф.* Тя наистина знаеше някои неща, но те не бяха от онези, които човек съобщава на швейцарската полиция. Анна Ролф винаги бе смятала, че те представляват част от проблема.

Но на кого би могла да се довери?

Един много мил джентълмен от Израелското посолство преди два дни намина в офиса ми. Каза, че иска да се свърже с теб.

Анна погледна телефонния номер, който ѝ бе дала Фиона.

Каза, че има информация за смъртта на баща ти.

Защо ли някакъв мъж от Израел ще твърди, че знае нещо за смъртта на баща ѝ? И наистина ли иска да чуе какво ще ѝ каже той? Може би ще е по-добре да остави нещата така, както са си. Ще се съсредоточи върху изпълнението си и ще се подготви за концерта във Венеция. Тя погледна още веднъж телефонния номер, запомни го и хвърли листчето в огъня.

После погледна белезите по ръката си. *Не съществува такова нещо като проклятието над семейство Ролф*, помисли си Анна. *Всичко си има причина.* Майка ѝ се бе самоубила. Двайсет и пет години по-късно баща ѝ бе убит. Защо? На кого би могла да се довери?

Изглеждаше съвсем безобиден. Може да искаш да чуеш какво ще ти каже.

Тя полежа няколко минути, обмисляйки положението. След това отиде в кухнята, вдигна телефонната слушалка и набра номера.

9.

КОСТА ДЕ ПРАТА, ПОРТУГАЛИЯ

Пътят, който водеше към вилата на Анна Ролф, се виеше около един хълм, извисяващ се на брега на Атлантически океан. Понякога елова горичка или сиви гранитни зъбери скриваха гледката към океана. След това Габриел вземаше още един завой, дърветата оредяваха и океанът се появяваше отново пред очите му. Беше късен следобед, слънцето почти докосваше хоризонта, водната повърхност имаше цвят на праскови и есенни листа. Гигантски вълни прииждаха с глух, равномерен тътен на малкия плаж. Отвори прозореца на колата и подпря лакътя си на него. Студен въздух, наситен с мирис на море, изпълни колата.

Той зави към селото, следвайки дадените му инструкции. *След Мавританските развалини — наляво, после надолу по хълма покрай старата винарна, следвай пътя, който минава покрай лозето и води към гората.* Асфалтът се смени с настилка от дребен чакъл, следваше мек път, застлан със сплъстени борови иглици.

Пътят го отведе до една дървена порта. Габриел слезе и я отвори достатъчно, за да може да мине колата. Вкара я в обширния двор. Вилата се извиси пред него — с Г-образна форма, с теракотен покрив и стени от бял камък. Изключи мотора и тогава до него долетяха звуците от свиренето на Анна Ролф. Той се заслуша за миг, опитвайки се да познае какво свири, но не можа.

Когато слезе от колата, видя един мъж, който бавно се изкачваше по склона — широкопола шапка, работни ръкавици от кожа, къса угарка от ръчно свита цигара, лепната в ъгълчето на устата му. Докато оглеждаше посетителя, той изтупа пръстта от ръкавиците си и ги свали.

— Вие сте човекът от Израел, нали така?

Габриел с неохота кимна едва-едва.

Лозарят се усмихна:

— Елате с мен.

* * *

От терасата се откриваше забележителна гледка: склонът на хълма и лозето, а отвъд тях — океанът. От един отворен прозорец горе долитаха звуците на цигулката на Анна Ролф. Отнякъде изникна икономката; донесе кафе и купчина немски вестници отпреди седмица, а след това безшумно изчезна някъде във вътрешността на вилата. В „Нойе Цюрихер Цайтунг“ Габриел откри статия, посветена на разследването на убийството на Ролф. До нея имаше обширен материал за кариерата на Анна Ролф. Прочете го набързо и го остави настрана. Не научи нищо ново.

Преди да се докосне до някоя картина, Габриел прочиташе всичко, което можеше да открие за художника ѝ. Приложи същия подход и към Анна Ролф. Тя бе започнала да свири на четиригодишна възраст и веднага бе показала необикновен талант. Швейцарският маестро Карл Верли се съгласил да я вземе за своя ученичка и връзката между двамата се запазила до смъртта му. Когато Анна навършила десет години, Верли поиска да я освободят от училище, за да може да посвещава повече време на музиката. Бащата на Анна неохотно се съгласил. Частен учител идвал във вилата в Цюрих, за да ѝ преподава по два часа всеки ден, а през останалото време Анна свирела на цигулката си.

На петнайсет години Анна се представила за първи път на Международния музикален фестивал в Люцерн и направо наелектризирала европейската музикална сцена, след което била поканена да изнесе поредица от концерти в Германия и Холандия. На следващата година спечелила престижния конкурс за цигулари „Ян Сибелиус“ в Хелзинки. Като награда получила голяма парична сума, цигулка „Гуарнери“, право на поредица от концертни изяви и договор за запис.

Скоро след конкурса „Сибелиус“ кариерата на Анна Ролф се устремила право нагоре. Тя била притисната от изнурителния график — многобройни концерти и звукозаписи. Красивата ѝ външност я превърнала в интернационално културно явление. Снимката ѝ се появила по кориците на европейските модни списания. В Америка тя свирела в специална празнична телевизионна програма.

После, след двайсет години на безкрайни турнета и записи, Анна Ролф пострадала от злополуката, при която едва не загубила ръката си. Габриел си представи как би се чувствал, ако внезапно изгубеше способността си да реставрира картини. Не очакваше да завари Анна в добро настроение.

Един час след пристигането на Габриел тя спря да свири. Чуваше се само равномерното тиктакане на метронома. После и той замлъкна. Пет минути по-късно тя се появи на терасата, облечена със сини дънки и светлосив памучен пуловер със синкави отенъци. Косата ѝ беше влажна.

Анна подаде ръка:

— Аз съм Анна Ролф.

— За мен е чест да се запозная с вас, госпожице Ролф.

— Моля, седнете.

* * *

Ако Габриел беше художник портретист, сигурно щеше да се зарадва на такъв модел като Анна Ролф. Технически погледнато, лицето ѝ представляваше самото съвършенство — високи гладки скули, котешки зелени очи, пълни устни и овална брадичка. Но това бе също така многопластово лице. Чувствено и уязвимо, надменно и твърдо. Тук-там лека следа от тъга. Но нейната енергия — тази трескава, безразсъдна енергия — го заинтригува най-силно и именно нея най-трудно би могъл да пресъздаде върху платното. Очите ѝ святкаха, докато го оглеждаше. Дори след дългите часове на упражнения, ръцете ѝ не можеха да стоят на едно място. Те се движеха по свои собствени пътища: играеха си със запалка, барабаняха по стъклената повърхност на масичката, многократно докосваха лицето, за да отмахнат един разпилян кичур, който непрекъснато падаше върху бузата ѝ. Тя не носеше бижута; нямаше гривна на китката, нито пръстени на пръстите, нищо около шията.

— Надявам се, че не сте ме чакали дълго. Опасявам се, че съм дала много строги инструкции на Карлос и Мария никой да не ме прекъсва, когато свиря.

— За мен беше удоволствие. Свирихте великолепно.

— Всъщност не беше така, но е много любезно от ваша страна, че го казвате.

— Веднъж бях на ваш концерт. Беше в Брюксел преди няколко години. Вечер, посветена на Чайковски, ако не се лъжа. Тогава бяхте направо невероятна.

— Днес не мога дори да се докосна до тези произведения. — Тя потърка белезите по лявата си ръка. Сякаш го направи неволно. Отпусна ръката в скута си и погледна вестника. — Виждам, че сте прочели за баща ми. Цюрихската полиция като че ли не знае много за убийството му, нали?

— Трудно е да се каже.

— Знаете ли нещо, което цюрихската полиция да не знае?

— И това е трудно да се каже.

— Преди да ми съобщите какво всъщност знаете, надявам се, че нямаме нищо против да ви задам първо един въпрос.

— Не, разбира се, че не.

— Кой точно сте вие?

— В този случай съм представител на израелското правителство.

— И кой случай по-точно?

— Смъртта на баща ви.

— И защо смъртта на баща ми представлява интерес за правителството на Израел?

— Защото именно аз открих трупа на баща ви.

— Полицаите в Цюрих ми казаха, че трупът на баща ми е бил открит от един художник реставратор, който бил пристигнал, за да почисти картина на Рафаел.

— Така е.

— И вие сте този художник реставратор?

— В този случай.

Личеше си, че тя усилено се мъчи да схване връзката.

— Извинете, мистър Алон, но току-що приключих осемчасовите си упражнения. Може би мозъкът ми не работи както трябва. Вероятно ще трябва да започнем отначало.

* * *

Габриел ѝ разказа историята, която бе научил от Шамрон в Цюрих. Че баща ѝ се е свързал с израелското правителство и е помолил за тайна среща. Че не е обяснил защо иска тази среща. Че Габриел е бил изпратен в Цюрих, за да се срещне с него, но когато пристигнал, баща ѝ вече бил мъртъв. Анна Ролф безстрастно изслуша тази история, само ръката ѝ си играеше с кичур коса.

— И какво искате от мен, мистър Алон? — попита го тя, когато Габриел приключи.

— Бих искал да знам дали нямате някаква представа защо баща ви е искал да се срещне с нас.

— Баща ми беше банкер, мистър Алон. *Швейцарски* банкер. В живота му имаше много неща, лични и професионални, които той не споделяше с мен. Ако сте чели вестниците, сигурно знаете, че ние с него не бяхме особено близки и че той никога не говореше с мен за работата си.

— Съвсем нищо ли?

Тя пренебрегна въпроса му и на свой ред попита:

— С кои вас?

— Какво имате предвид?

— Казахте, че баща ми е искал да се срещне с вас. С кои вас? За кого работите?

— Аз работя за малка агенция, свързана с Министерството на отбраната.

— Министерството на отбраната?

— Да.

— Значи сте шпионин?

— Не, не съм шпионин.

— Вие ли убихте баща ми?

— Госпожице Ролф, моля ви. Дойдох тук, за да ви помоля за помощ, а не за да си играем игрички.

— Да се запише, че обвиняемият не може да отговори на въпроса.

— Аз не съм убил баща ви, но бих искал да разбера кой го е извършил. И ако знаех защо е искал да се срещне с нас, на първо място това щеше да ми подсказва някои отговори.

Тя обърна лице към океана.

— Значи вие смятате, че са го убили заради онова, което е можел да ви каже?

— Така изглежда. — Габриел помълча. След малко попита: — Знаете ли защо баща ви е искал да говори с нас?

— Струва ми се, че бих могла да предположа.

— Ще ми кажете ли?

— Зависи.

— От какво?

— От това дали ще реша да намеся вас и правителството на Израел в личните работи на моето семейство.

— Мога да ви уверя, че ще бъдем много дискретни.

— Говорите като швейцарски банкиер, мистър Алон... но пък сигурно и не сте много по-различен. — Зелените ѝ очи се бяха спрели върху лицето му, но с нищо не издаваха какви са намеренията ѝ. — Трябва ми малко време, за да обмисля вашето предложение.

— Разбирам.

— На селския площад има кафене. Собственикът му се казва Мануел. На втория етаж той държи стая за гости. Не е нещо особено, но ще можете удобно да прекарате нощта. Сутринта ще ви кажа какво съм решила.

10. ЩУТГАРТ • ЦЮРИХ

Рано сутринта на следващия ден отидоха с колата на лисабонското летище. Анна Ролф настоя да пътува в първа класа. Габриел пътуваше за сметка на стиснатия Шамрон, тъй че се налагаше да бъде икономичен. Той вървя след нея, докато преминаха през сградата на летището, за да се убеди, че никой не я следи. На вратата една жена пхна под носа ѝ парче хартия и задъхано я помоли за автограф. Анна изпълни желанието ѝ, усмихна се и се качи в самолета. Пет минути по-късно Габриел я последва. Когато минаваше покрай седалката ѝ, видя, че тя си пийва шампанско. Габриел тежко се домъкна обратно до двасет и втория ред и седна на една седалка по средата. Гърба все още го болеше след безсънната нощ, прекарана на отвратителното легло на сеньор Мануел.

Предупреждението на Герхард Петерсон да не стъпва никога повече на швейцарска земя все още звучеше в ушите му и затова вместо да пътуват директно за Цюрих, първо отидоха в Щутгарт. Прилагаха почти същата тактика: Анна слезе първа от самолета, Габриел я следваше, докато тя мина през терминала и отиде до една пиаца за таксита под наем. Тя взе ключовете и документите за малък закрит мерцедес и отиде с рейс до паркинга. Габриел взе такси до един хотел наблизо и изчака в бара във фоайето. След двасет минути излезе пред входа и видя, че Анна е паркирала на алеята. Тя пошофира малко по тъмните улици, а после двамата си размениха местата. Габриел изкара колата на експресното шосе и се насочи на юг. Сто мили до Цюрих. Анна свали облегалката на предната седалка, сгъна палтото си като възглавница и го пхна под главата си.

— Много ми хареса онова, което свирехте вчера — каза Габриел.

— Нарича се „Тръпката на Дявола“. Композиторът е Джузепе Тартини. Получил вдъхновение от някакъв сън. В съня си дал цигулката си на Дявола и той изсвирил на нея една соната, по-красива от всичко, което бил слушал дотогава. Събудил се в трескаво

състояние. Трябвало да има тази соната и затова записал каквото могъл да си спомни.

— Вярвате ли на тази история?

— Не вярвам в Дявола, но определено разбирам желанието му да има това произведение. Три години се учих как да го изсвиря правилно. Именно с това парче спечелих конкурса „Сибелиус“. След това то стана моята запазена марка. Но като техника е много трудно за изпълнение. Току-що успях да го изсвиря отново.

— Беше много красиво.

— Не и за мен. Аз чувам само грешките и несъвършенствата на изпълнението.

— Затова ли отменихте двата концерта?

— Не съм ги отменила... отложих ги. — Габриел усети как очите ѝ се впиха в него. — Виждам, че сте добре информиран.

— Смятате ли скоро да изнесете концерт?

— Всъщност — да. След десет дни, във Венеция. Венецианците винаги са били много мили с мен. Там се чувствам удобно. Познавате ли Венеция?

— В продължение на две години живях във Венеция.

— Наистина ли? Защо?

— Именно там се научих да реставрирам картини. Бях ученик на един италиански реставратор на име Умберто Конти. Венеция все още е един от любимите ми градове.

— О, за мен също! Щом веднъж влезе под кожата ти, трудно е да живееш без нея. Надявам се, че тя отново ще ме омагьоса.

— Защо отложихте другите концерти?

— Защото нараняването на ръката все още ми пречи да свиря както трябва. Защото не ми се искаше да се превърна в посмешище. Не ми се искаше да слушам как хората казват: „Ето я Анна Ролф. За човек, който едва не е изгубил ръката си, свири много добре на цигулка.“ Искам да изляза на сцената като музикант и нищо повече.

— Готова ли сте за това?

— След десет дни ще разберем. Със сигурност знам само едно: този път няма да отстъпя. — Тя запали цигара. — И защо се опитахте да напуснете Цюрих, без да съобщите за убийството на баща ми?

— Защото се страхувах, че няма да ми повярват, че нямам нищо общо с това убийство — отвърна Габриел.

— Това ли е единствената причина?

— Вече ви казах, че бях там като длъжностно лице.

— Какво по-точно? Как се казва тайнствената агенция, за която работите? Тази, която е свързана с Министерството на отбраната.

— Не работя за тях. Просто им върша услуга.

— Те имат ли си име?

— Нарича се Институт за координация, но повечето хора, които работят там, го наричат Офиса.

— Вие сте шпионин, нали?

— Не съм шпионин.

— Защо съм сигурна, че ме лъжете?

— Аз съм художник реставратор.

— Защо тогава пътувахме разделени до Цюрих? Защо положихме толкова усилия да не ни видят заедно на аерогарата в Щутгарт?

— Беше само предпазна мярка. Швейцарските полицаи ясно ми дадоха да разбера, че вече не съм добре дошъл тук.

— Каква е причината да предприемат подобна стъпка?

— Защото са ми малко сърдити, че съм избягал от местопрестъплението.

— А защо наистина избягахте от къщата на баща ми?

— Вече ви казах причината.

— Избягали сте от къщата на баща ми, защото сте шпионин и сте се страхували да отидете в полицията. Наблюдавах ви на аерогарата. Много сте добър.

— Не съм шпионин.

— А какъв сте тогава? И не ми казвайте, че сте просто художник реставратор, който върши услуга на някого от някаква си тайна агенция, наречена Офиса, защото не ви вярвам. И ако не ми кажете истината веднага, можете да завиете обратно и да отпътувате за Щутгарт, защото и аз нищичко няма да ви кажа, дявол ви взел!

Тя хвърли цигарата си през прозореца и зачака отговора му. Прочутият избухлив нрав на Анна Ролф.

* * *

Минаваше полунощ, когато пристигнаха в Цюрих. Градският център изглеждаше напълно изоставен: Банхофщрасе бе тъмна и тиха, тротоарите — пусти, в светлината на фаровете се виждаше сипещият се сняг. Прекосиха реката; Габриел караше внимателно нагоре по хлъзгавите пътища на Цюрихсберг. Последното нещо, което искаше, бе да го спрат за пътно нарушение.

Паркираха колата на улицата до вилата. Анна се справи с ключалките без ключове на портата и входната врата. Габриел видя достатъчно, за да разбере, че след убийството кодовете са сменени.

Преддверието бе потънало в мрак. Анна затвори вратата, преди да включи осветлението. Без да продума, тя го въведе вътре, като минаха покрай вратата на голямата всекидневна, където Габриел беше открил трупа на баща ѝ. Той надникна вътре. Въздухът беше напоен с миризмата на течен препарат за чистене. Ориенталският килим беше изчезнал, но картината на Рафаел все още висеше на стената.

Отсеченото потракване на нейните токчета по голия под ехтеше в дълбоката тишина на къщата. Преминаха през просторна официална трапезария с внушителна маса от тъмно лъскаво дърво и столове с високи облегалки, влязоха в кухненски килер, след това — в голяма кухня.

Най-накрая стигнаха до едно стълбище, което водеше надолу. Тук Анна включи осветлението. Габриел я последва надолу в полумрака. В дъното на стълбището имаше изба с вино, нишите бяха пълни с прашни бутилки. До нея бе разположено складово помещение с каменна мивка. Ръждясали градинарски инструменти висяха на куки по стените.

Преминаха през още една врата и тръгнаха по тъмен коридор. В дъното му имаше плъзгаща се врата, която Анна отвори, откривайки малък асансьор. Кабинката едва побираше един човек, но двамата влязоха заедно. Докато асансьорът бавно се спускаше надолу, Габриел усещаше топлината на тялото ѝ, притиснато до неговото, мириса на шампоана ѝ и на френския ѝ тютюн. Тя изглеждаше напълно спокойна. Габриел се опита да извърне поглед, но Анна го гледаше право в очите с изнервящата настойчивост на животно.

Асансьорът спря. Анна отвори вратата и двамата се озоваха в малко фоайе, облицовано с мрамор в черно и бяло. Срещу асансьора имаше тежка стоманена врата. На стената до нея се виждаше набор от

бутони, а до тях — някакво устройство, което донякъде приличаше на увеличителната козирка в неговото ателие. Габриел беше виждал вече подобно устройство; това беше биометричен алармен механизъм, използван за сканиране на ретината на влизащите в тази стая. Ако картината на ретината му съвпаднаше с някоя от съхраняваните в базата данни, човекът можеше да влезе. Ако ли не, щеше да се вдигне адски шум.

Анна набра секретния код и приближи очите си до сканиращото устройство. Няколко секунди по-късно щракна резе и тежката врата бавно се отвори. Щом влязоха в стаята, лампите автоматично светнаха.

* * *

Просторно помещение, приблизително седемнайсет на десет метра, излъскан дървен под, стените — боядисани в кремаво. В центъра му имаше два натруфени въртящи се стола. Анна се изправи до единия от тях и скръсти ръце. Габриел огледа голите стени.

— Какво е това?

— Баща ми имаше две колекции. Една, която светът можеше да види, и друга, която висеше тук. Тя беше за лично ползване.

— Какво представляваха тези картини?

— Френски... импресионисти главно от деветнайсети и двайсети век.

— Имате ли списък на тази колекция?

Тя кимна утвърдително.

— Кой друг е знаел за това?

— Майка ми и брат ми, разбира се, но и двамата са мъртви.

— И никой друг?

— Да, също и Вернер Мюлер.

— Кой е Вернер Мюлер?

— Търговец на картини и главен съветник на баща ми. Той ръководеше проектирането и построяването на това място.

— Швейцарец ли е?

Тя кимна утвърдително:

— Той притежава две галерии. Едната е в Люцерн, а другата е в Париж, близо до Рю дьо Риволи. По-голямата част от времето си

прекарва там. Видяхте ли достатъчно?

— Засега.

— Има още нещо, което искам да ви покажа.

Отново се качиха в асансьора, отново преминаха през вилата със затъмнени прозорци и влязоха в помещение без прозорци, в което мигаха електронни устройства и видеомонитори. Габриел можеше да види вилата от всякакъв ъгъл: от улицата, от входа ѝ, от предната градина, от задната градина.

— В добавка към охранителните камери, всеки сантиметър от този имот е покрит с детектори, засичащи всяко движение — каза Анна. — На всички прозорци и врати има жици-капан и аларми. Баща ми не бе наел денонощна охрана, но в къщата бе невъзможно да се проникне и той можеше да повика полицията за секунди, в случай че се появеше неканен гост.

— И така, какво се е случило в нощта на убийството?

— Неизвестно защо системата не се е задействала.

— Колко удобно!

Тя седна пред компютърния терминал.

— Има отделна система за помещението на долния етаж. Активира се, когато се отвори външната врата. Времето на влизане автоматично се регистрира, а вътре в помещението две дигитални камери започват да записват неподвижни образи на всеки три секунди. — Анна набра няколко букви на клавиатурата, премести мишката и кликна. — Ето тук влизаме в помещението, в дванайсет и трийсет и девет, а тук вече сме вътре.

Габриел се наведе над рамото ѝ и впери поглед в монитора на компютъра. Появи се черно-бяло изображение на тяхното влизане и изчезна, за да бъде заменено от друго. Анна отново задейства мишката. Появи се една директория.

— Това е списък на посещенията в тази стая през последните три месеца. Както виждате, баща ми е прекарвал много време при колекцията си. Слизал е тук най-малко по веднъж на ден, а понякога и по два пъти. — Тя докосна екрана с показалец. — Ето, това е последното му идване, малко след полунощ, в деня, в който е бил убит. Охранителната система не е отбелязала други посещения тук.

— Полицаите казаха ли ви кога според тях е бил убит?

— Според тях било е около три часа след полунощ.

— Значи е логично да предположим, че същите хора, които са убили баща ви, са взели и картините и че това вероятно се е случило в три часа сутринта — шест часа преди аз да пристигна във вилата.

— Да, прав сте.

Габриел посочи последното влизане, отбелязано на екрана:

— Нека да видим ето това.

* * *

След миг образите затрепкаха на монитора. Камерите бяха снимали от такъв ъгъл, че не обхващаха всички картини, но Габриел видя достатъчно, за да разбере, че това е била една забележителна колекция от картини. Мане, Бонар, Тулуз-Лотрек, Сезан, Писаро, Дега, едно голо тяло на Реноар, пейзаж на Ван Гог, два улични пейзажа от Моне, голям женски портрет от Пикасо, рисуван през Синия му период. А в средата на помещението, на въртящ се стол с висока облегалка, седеше старец, който съзерцаваше колекцията си за последен път, преди да умре.

11. ЦЮРИХ

Четири часа по-късно Герхард Петерсон седеше сам в кабинета си — една подобна на пещера стая с ламперия от бял скандинавски бор и с изглед към мръсния вътрешен двор, настлан с почернели тухли. Екранът на компютъра му беше тъмен, сутрешната поща — неотворена, утринното кафе — недокоснато, входната врата — заключена, което бе нещо необичайно. Една цигара, поставена в пепелника, бавно се превръщаше в пепел. Петерсон не забелязваше това. Беше вперил поглед надолу, към трите снимки, поставени една до друга върху подвързания с кожа регистър за арести. Алон и Анна Ролф излизат от вилата. Алон и Анна Ролф се качват на един мерцедес. Алон и Анна Ролф заминават с колата. Най-накрая той се размърда, сякаш се отърси от някакво неприятно видение, и една по една пъхна снимките в машината за унищожаване на документи, като наблюдаваше с особено задоволство как се превръщат в конфети. След това вдигна телефонната слушалка, набра един номер по памет и зачака да му се обадят. Двайсет минути по-късно, след като беше отменил всичките си срещи за деня, той се качи на своя мерцедес-лимузина и се понесе надолу по брега на Цюрих-зее към планинската вила на хер Геслер.

12. КОРСИКА

Старата знахарка живееше в паянтова селска къща, разположена в близост до църквата. Тя посрещна Англичанина, както обикновено, с тревожна усмивка и потупване по бузата. Носеше надиплена черна рокля с бродерия около врата. Кожата ѝ беше бяла като брашно, побелялата ѝ коса бе опъната назад и прихваната с метални фиби. Странно как с времето белезите на етническия произход избледняват, помисли си Англичанина. Ако не бяха корсиканският ѝ език и мистичните ѝ католически изрази, тя можеше със същия успех да бъде и старата леля Беатрис от Ипсуич.

* * *

— Злото отново е тук, синко — прошепна тя, като го галеше по бузата. — Виждам го в очите ти. Седни. Нека да ти помогна.

Старицата запали една свещ, а Англичанина седна до дървената масичка. Постави пред него чиния от китайски порцелан, пълна с вода, и купичка със зехтин.

— Три капки — рече тя. — Тогава ще разберем дали има защо да се страхувам.

Англичанина потопаи показалеца си в зехтина; след това го задържа над чинията, докато три капки паднаха във водата. В съответствие със законите на физиката капките трябваше да се слеят в една по-голяма, но вместо това, се разсипаха на хиляди пращинки и скоро от тях не остана и следа. Старицата въздъхна тежко и направи кръстния знак. Ето го, това беше безспорното доказателство, че *ochju*, Лошото око, е завладяло душата на Англичанина.

Тя хвана ръката му и започна да се моли. След малко се заплака — знак, че *ochju* е преминало от неговото тяло в нейното. После затвори очи и като че ли заспа. След миг отвори очи и му нареди да

повтори опита с водата и зехтина. Този път капките се сляха в едно. Дяволът беше прогонен.

— Благодаря — рече той, като хвана ръката на старицата. След малко тя отдръпна ръката си, сякаш той имаше треска. Англичанина попита: — Какво има?

— Ще останеш ли в долината за известно време или пак ще заминеш?

— Опасявам се, че ще ми се наложи да замина.

— По поръчка на дон Орсати?

Англичанина кимна утвърдително. Той нямаше тайни от старата знахарка.

— Носиш ли талисмана си?

Той разтвори ризата си. Парче корал с формата на ръка висеше на врата му на кожена лентичка. Тя го пое в дланите си, погали го, сякаш за да се увери, че то все още притежава тайнствената сила, която може да прогони *ochju*. Изглеждаше доволна, но все още бе загрижена.

— Виждаш ли нещо? — попита Англичанина.

— Виждам един мъж.

— Как изглежда?

— Като теб е, но е еретик. Трябва да го избягваш. Ще направиш ли, както съм те учила?

— Винаги те слушам.

Англичанина целуна ръката ѝ и пъкна руло франкове в дланта ѝ.

— Прекалено много са.

— Винаги казваш така.

— Защото винаги ми даваш прекалено много.

ВТОРА ЧАСТ

13.

РИМ

Един час след зазоряване те прекосиха италианската граница. На Габриел отдавна не му се бе случвало да напуска с такова удоволствие някое място. Той подкара колата към Милано, а Анна заспа. Измъчваха я кошмари, въртеше глава, водеше лични битки. Най-накрая тя се освободи от кошмарите, събуди се и с широко отворени очи се вторачи в Габриел, сякаш бе изплашена от присъствието му. Затвори очи и битката отново започна.

В едно крайпътно кафене двамата мълчаливо закусиха, подобно на примрели от глад любовници: омлети и хляб, кафе с мляко. Докато изминаваха последните няколко мили до Милано, за последен път преговориха планове си. Анна трябваше да замине със самолет за Лисабон, а Габриел да задържи мерцедеса и да отиде с него до Рим. На летището той спря колата до бордюра на нивото за заминаващи и я паркира.

— Преди да продължим, трябва да знам едно нещо — каза той.

— Искате да знаете защо не съм казала на цюрихската полиция за липсващите картини.

— Точно така.

— Отговорът е много прост: нямам им доверие. Ето защо ви се обадох по телефона и ето защо на първо място ви показах липсващата колекция. — Хвана ръката му. — Аз не се доверявам на швейцарската полиция, мистър Алон, и вие не бива да ѝ се доверявате. Отговорих ли на въпроса ви?

— Засега.

Тя слезе от колата и изчезна някъде в терминала на летището. Нейното ухание остана в колата през цялата сутрин, подобно на онзи прост въпрос, който нехайно се въртеше ли, въртеше в главата му. Защо ли една банда от професионални крадци на произведения на изкуството си беше дала труда да открадне частната колекция на Ролф, а бе оставила картината на Рафаел да виси на стената във всекидневната?

* * *

Рим миришеше на есен: горчиво кафе, пържещ се в зехтин чесън, пушек от горящи дърва и есенни листа. Габриел си ангажира стая в малък хотел на Корсо д'Италия, срещу Вила Боргезе. Стаята му гледаше към малък вътрешен двор с пресъхнал фонтан и градински чадъри, сгънати за зимата. Пъхна се в леглото и веднага заспа.

Много отдавна не беше сънувал Виена, но нещо, видяно в Цюрих, му бе подействало подсъзнателно и сега я сънува отново. Сънят му започваше, както обикновено: Габриел настанява сина си на задната седалка и му закопчава предпазния колан, без да съзнава, че там има бомба, сложена от палестинец, който се е заклек да го унищожи. Той целува жена си, казва ѝ *лека нощ* за последен път и тръгва. След това колата избухва. Габриел се обръща и започва да тича. В съня му трябват няколко минути, за да стигне до колата, макар че тя е само на няколко крачки от него. Намира сина си, разкъсан на парчета от бомбата. На предната седалка има една жена, която е овъглена от огъня. Но сега това не е Леа, това е Анна Ролф.

Най-накрая той успя да се отърси от съня. Събуди се във влажни от пот чаршафи и погледна часовника си. Беше спал дванайсет часа.

Взе душ и се облече. Навън бе късна утрин, пухкави бели облаци леко се плъзгаха по лазурното небе, вятърът се скиташе по Корсо д'Италия. През нощта бе имало буря и вятърът още раздвижваше големите локви по паважа. Той отиде до Виа Венето, купи си сутрешните вестници и ги прочете, докато закусваше и пиеше кафето си.

Час по-късно напусна кафенето, влезе в една телефонна будка и набра някакъв номер: трак... ж-ж-ж... трак... Най-накрая един малко далечен глас прозвуча като ехо:

— Да?

Габриел се представи под името Стивънс — един от старите му работни псевдоними — и каза, че иска да обядва с мистър Бейкър в „Ил Драпо“. Пауза, пак изщракване, още жужене, нещо като трясък от счупен порцелан. След това се чу отново същият глас:

— Господин Бейкър казва, че е съгласен — обяд в „Ил Драпо“.

После линията бе прекъсната.

* * *

Габриел чака два дни. Ставаше рано всяка сутрин и тичаше по тихите пътеки на Вила Боргезе. След това отиваше пеш до Виа Венето, за да пие кафе при едно хубаво момиче с рижи коси. На втория ден забеляза свещеник с черно расо, чието лице му се стори познато. Порови се в паметта си, но не успя да го открие там. Поиска сметката си от момичето и видя, че телефонният му номер е записан на гърба ѝ. Усмихна се извинително и пусна бележката на бара, когато си тръгваше. Свещеникът остана в кафенето.

Този следобед Габриел дълго проверяваше дали няма „опашка“. Разгледа няколко църкви, изучавайки фрески и олтарни икони, докато вратът му се схвана. Почти усещаше присъствието на Умберто Конти до себе си. Също като Ари Шамрон, Конти вярваше, че Габриел притежава специални дарби и направо го боготвореше — точно като Шамрон някога. Понякога идваше в паянтовия *pensione*^[1] на Габриел и го измъкваше навън във венецианската нощ, за да разглеждат произведения на изкуството. Говореше за картини така, както някои мъже говорят за жени. *Погледни тази светлина, Габриел. Погледни каква техника, ръцете, божичко, какви ръце!*

Съсед на Габриел във Венеция беше един палестинец на име Саиб, кльоцав интелектуалец, който пишеше жестока поезия и подстрекателски памфлети, в които сравняваше израелците с нацистите. Той прекалено много напомняше на Габриел за един мъж на име Вадал Адел Цвайтер, главатаря на „Черният септември“ в Италия, когото беше убил на стълбището в един жилищен блок на римската Пиаца Анабалиано.

— *Аз бях в специално подразделение, госпожице Ролф.*

— *Какво подразделение?*

— *Антитерористично, което издирваше хора, извършвали актове на насилие срещу Израел.*

— *Палестинци ли бяха?*

— *Повечето от тях — да.*

— *И какво правехте с тези терористи, когато ги откриехте?*

Мълчание...

— *Отговорете ми, мистър Алон. Какво правехте с тях, когато ги откриехте?*

Късно през нощта Саиб идваше в стаята на Габриел, подобно на призрака на Цвайтер, като винаги носеше бутилка евтино червено вино и френски цигари, сядаше по турски на пода и му четеше лекции за неправдите, стоварили се на гърба на палестинския народ. *Евреите! Западът! Корумпираните арабски режими! Всички те са изцапали ръцете си с палестинска кръв!*

Габриел кимаше, пийваше си от виното на Саиб и си вземаше още една от неговите цигари. От време на време и той даваше своя принос, като проклинаше Израел. Тази държава няма да просъществува дълго, беше обявил Габриел в една от своите побележителни речи. Най-накрая ще се срине — също като капитализма — под тежестта на собствените си унаследени противоречия. Саиб така се впечатли, че включи вариация на това изречение в следващата си статия.

Докато Габриел чиракуваше, Шамрон позволяваше на Леа да го посещава веднъж месечно. Дватамата се любеха страстно, а след това тя лежеше до него на единичното легло и го умоляваше да се върне у дома, в Тел Авив. Представяше се за студентка по социология от Хамбург на име Ева. Когато Саиб пристигна при тях с виното и цигарите си, тя заговори пламенно за групата „Баадер-Майнхоф“ и за ООП. Саиб я нарече чаровница.

— Някой ден трябва да дойдеш в Палестина и да видиш тази земя — каза той.

Да, съгласи се Леа. Някой ден.

* * *

Всяка вечер Габриел се хранеше в италианско ресторантче, намиращо се близо до хотела. На втората вечер собственикът вече се държеше с него така, сякаш бе редовен клиент, посещаващ ресторантчето веднъж седмично от двайсет години насам. Настани го на специална маса близо до кухнята и взе да го отрупва с ордьоври, докато Габриел не започна да моли за милост. Последваха макарони,

после риба, после разнообразни *dolci*^[2]. Докато Габриел пиеше кафето си, собственикът му връчи една бележка.

— Кой я остави? — попита Габриел.

Той вдигна ръце в типичния римски жест на недоумение:

— Един мъж.

Габриел я погледна: обикновена хартия, анонимен почерк, без подпис.

Църквата „Санта Марш дела Пасе“ . Един часът.

* * *

Нощта стана по-студена, поривист вятър разлюля дърветата на Вила Боргезе. Габриел повървя малко — по Корсо д’Италия, надолу по Виа Венето, след това спря едно такси и го нае до Центро Сторико.

В продължение на двайсет минути той обикаля тесните улички и тихите площади, докато се увери, че не го следят. След това отиде до Пиаца Навона. Площадът беше многолюден въпреки студа, кафенетата бяха пълни, улични художници предлагаха евтини картини.

Габриел бавно обиколи площада, като поспираше ту да погледне някой богато украсен фонтан, ту да пусне няколко монети в шапката на слепец, подрънкващ на китара само с четири струни. Някой го следеше; усещаше го.

Тръгна към църквата, после изведнъж зави в обратна посока. Преследвачът стоеше сред група хора, които слушаха свиренето на китариста. Габриел се приближи и застана до него.

— Чист си — рече онзи. — Влез вътре.

* * *

Църквата беше празна, въздухът вътре беше наситен с мириса на горящ восък и тамян. Габриел прекоси нефа и застана пред олтара. Вратата зад него се отвори и звуците на многолюдния площад нахлуха в църквата.

Обърна се да погледне, но видя само една стара жена, дошла да се помоли.

След миг църковната порта отново се отвори. Този път влезе мъж: кожено яке, зорки тъмни очи — Рами, личният бодигард на Стареца. Коленичи на една скамейка и се прекръсти.

Габриел прикри усмивката си, когато той се обърна и впери поглед в олтара. Вратата отново се отвори, глъчката на площада отново наруши тишината, но този път Габриел не си даде труд да се обърне, защото веднага разпозна характерната походка на Ари Шамрон.

След миг Шамрон стоеше до него, без да откъсва очи от олтара.

— Какво е това, Габриел? — нетърпеливо попита той.

Шамрон изобщо не ценеше изкуството. Той откриваше красотата само в някоя перфектно замислена операция или в унищожаването на врага.

— По една случайност тези фрески са били нарисувани от Рафаел. Той рядко е рисувал фрески — само за някой папа или за негови близки съратници. Тази църква е принадлежала на един banker с големи връзки на име Агостино Чиги и когато Рафаел му представил сметката за фреските, той бил толкова вбесен, че отишъл при Микеланджело, за да поиска и неговото мнение.

— И как е реагирал Микеланджело?

— Казал на Чиги, че самият той би поискал повече.

— Сигурен съм, че аз щях да застана на страната на банкера. Хайде да се поразходим. Католическите църкви ме изнервят. — Той се усмихна едва-едва. — Спомен от моето минало в Полша.

* * *

Двамата се разходиха по края на площада, а зоркият Рами ги следваше подобно на гузната съвест на Шамрон, с ръце в джобовете, с поглед, който не пропускаше нищо. Шамрон мълчаливо изслуша разказа на Габриел за липсващата колекция.

— Тя съобщила ли е на полицията?

— Не.

— Защо не?

Габриел му каза какво му бе отговорила Анна, когато ѝ бе задал същия въпрос.

— И защо старецът ще пази в тайна картините си?

— Това не е безпрецедентен случай. Може би естеството на самата колекция е било такова, че да не са за показване пред публика.

— Да не би да намекваш, че той е крадец на картини?

— Не, не е крадец, но понякога нещата са малко по-сложни. Възможно е колекцията на Ролф да има съмнителен произход. В края на краищата говорим за *Швейцария*.

— Какво искаш да кажеш?

— Банковите трезори и хранилища в Швейцария са пълни с плячката на миналото, включително и с произведения на изкуството. Възможно е тези картини дори да не са принадлежали на Ролф. Можем да предположим едно нещо: който и да ги е взел, направил го е по специална причина. Крадецът е оставил на стената картина на Рафаел за няколко милиона долара.

— Възможно ли е откраднатите картини да бъдат намерени?

— Предполагам, че е възможно. Зависи от това дали вече не са продадени.

— Възможно ли е такива картини да бъдат продадени бързо на черния пазар?

— Не и без да се вдигне голям шум. Но може и кражбата да е била извършена по поръчка.

— Какво искаш да кажеш?

— Някой е платил някому, за да свърши работата.

— Убийството на Ролф дали е влизало в сметката?

— Добър въпрос.

Шамрон изведнъж придоби много изтощен вид. Седна на ръба на коритото на един фонтан.

— Все по-тежко понасям пътуването — каза той. — Разкажи ми за Анна Ролф.

— Ако имахме избор, никога нямаше да се захващаме с нея. Тя е непредсказуема, непостоянна и пуши повече от теб. Но пък свири на цигулка по-добре от всеки друг.

— Ти умееш да се оправяш с такива хора. — Шамрон се закашля силно и цялото му тяло се разтресе. След малко каза: — Тя има ли някаква представа защо баща ѝ е искал да се свърже с нас?

— Твърди, че няма представа. Двамата не са били особено близки.

Тези думи като че ли причиниха на Шамрон физическа болка. Неговата собствена дъщеря се бе преселила в Нова Зеландия. Обаждаше ѝ се по телефона веднъж в месеца, но тя никога не го търсеше. Най-много се страхуваше, че тя няма да се върне у дома за погребението му, че няма да каже *kaddish*^[3] за него. Дълго време му трябваше, за да запали следващата си цигара.

— Имаш ли за какво да се хванеш?

— Да, имам една следа.

— Струва ли си да тръгнеш по нея?

— Предполагам.

— И от какво имаш нужда?

— От средства за провеждане на наблюдение.

— Къде?

— В Париж.

— А обектът?

---

[1] Пансион (итал.). — Б.пр. ↑

[2] Сладкиши (итал.). — Б.пр. ↑

[3] Молитва (иврит). — Б.пр. ↑

14. РИМ

Миниатюрният суперкардиоиден микрофон^[1] на мъжа, облечен като свещеник, имаше размерите на средно голяма писалка. Произведен от електронна фирма в швейцарския индустриален град Цюг, той му позволяваше да следи разговора на двамата мъже, като обикаля бавно Пиаца Навона. Друг мъж, който седеше в едно кафене на отсрещната страна на площада, бе въоръжен със същото устройство. Човекът със свещеническото расо бе сигурен, че двамата заедно са успели да запишат по-голямата част от казаното.

Предположенията му се оправдаха двацет минути по-късно, когато се върна в хотелската си стая, синхронизира двата записа на магнетофон за плейбек и си сложи чифт слушалки. След няколко минути изведнъж се пресегна и натисна бутона с надпис *стоп*, после натисна *пренавиване*, после — пуск.

— Къде?

— В Париж.

— А обектът?

— Търговец на картини на име Вернер Мюлер. Стоп. Пренавиване. Пуск.

— Търговец на картини на име Вернер Мюлер. Стоп.

Той набра един цюрихски телефонен номер и предаде съдържанието на разговора на човека от другата страна на линията. Когато приключи, се почерпи с цигара и глътка шампанско от барчето — награда за добре свършената работа. Отиде в банята, изгори страниците от бележника си в умивалника и пусна чешмата да отмие пепелта.

---

[1] Кардиоида — затворена сърцевидна крива. Микрофон, който има почти еднаква чувствителност на 180 градуса отпред и минимум чувствителност от задната страна. — Б.пр. ↑

15. ПАРИЖ

Галерия „Мюлер“ се намираше на завоя на малка уличка, между Рю Фобур Сен-т-Оноре и Авеню дьо л’Опера. От едната ѝ страна се бе настанил търговец на мобилни телефони, а от другата ѝ страна имаше бутик за изискано мъжко облекло, което никой мъж не би облякъл. На вратата се виждаше табелка с изписан на ръка четлив надпис в синьо: само с предварителна уговорка. Зад плътното нечупливо стъкло на витрината имаше два малки декоративни натюрморта с цветя, рисувани от второстепенни френски художници от осемнайсети век. Габриел не харесваше художниците на натюрморти с цветя. Три пъти се бе съгласявал да реставрира картини от този период. И всеки път работата се оказваше връх на скуката.

За свой наблюдателен пункт Габриел избра хотел „Лоран“, малък хотел, разположен на петдесет ярда северно от галерията на отсрещната страна на улицата. Регистрира се под името Хайнрих Кивер и нае малка мансарда, която миришеше на разлят коняк и застоял цигарен дим. На рецепцията каза, че е немски сценарист. Че е дошъл в Париж, за да преработи един сценарий за филм, в който действието се развива във Франция по време на войната. Че ще работи много в стаята си и не иска да го безпокоят. Пийна в хотелския бар и направи дебелашки опити да флиртува със сервитьорката. Навикваше камериерките, когато се опитваха да почистят стаята му. Крещеше на момчетата от румсървиса, щом не му доставеха кафето достатъчно бързо. Много скоро целият хотелски персонал и повечето от гостите на хотел „Лоран“ знаеха за смахнатия шваба писател в мансардата.

На път за Париж той бе слязъл на летището в Ница, бе оставил наетия мерцедес и бе наел едно рено. Служителят на „Коли под наем“ се казваше Анри, евреин от Прованс, чието семейство бе оцеляло по време на Холокоста. Според речника на Офиса Анри беше *sayan* — доброволен помощник. По света имаше хиляди такива *sayanim* — банкери, които снабдяваха с пари действащите агенти на Офиса, хотелски служители, които можеха да им осигурят квартира, лекари,

които можеха без много шум да ги лекуват, ако бяха ранени или болни. Що се отнасяше до Анри, той попълни обичайните документи и предостави реното на Габриел по такъв начин, че никой да не може да го проследи.

Скоро след като пристигна в Париж, Габриел неохотно се свърза с шефа на местния клон на организацията, който се казваше Узи Наво. Наво имаше руса коса с рижав оттенък и телосложение на борец. Беше един от преданите съратници на Шамрон и ревнуваше Стареца заради привързаността му към Габриел. В резултат на това Наво мразеше Габриел така, както по-малкият син мрази батко си, и при всяка възможност му забиваше нож в гърба. По време на тяхната среща на една пейка до фонтана в парка на Тюйлери двамата се държаха хладно и официално, подобно на воюващи генерали, които преговарят за прекратяване на огъня. Наво даде да се разбере, че според него парижкият клон може да се справи с такава проста работа като едно наблюдение и без помощта на великия Габриел Алон. Той също така не беше доволен от факта, че Шамрон го е държал в неведение за причините, поради които един парижки търговец на картини трябваше да бъде поставен под наблюдение от Офиса. Габриел стоически запази спокойствие и докато слушаше тихата тирада на Наво, хвърляше парчета от франзела на гълъбите и от време на време кимаше съчувствено. Когато двайсет минути по-късно Наво си тръгна, вбесен, по настланата с чакъл алея, Габриел си бе уредил всичко необходимо: агенти, които да извършват наблюдението, радиоканали със секретни честоти, коли, подслушвателна апаратура, „Берета“ 22-и калибър.

* * *

В продължение на два дни го наблюдаваха. Работата не бе особено трудна; дори да бе престъпник, Мюлер не се държеше като такъв. Всяка сутрин пристигаше в галерията в девет и четиридесет и пет минути и в десет вече беше готов да приема клиенти. В един и половина следобед затваряше галерията и отиваше в един и същи ресторант на Рю де Риволи, като по пътя спираше само веднъж — да си купи вестници от една и съща будка.

Първия ден го следеше един тъпоумен агент на име Оded. На втория ден го замести източено момче на име Мордекай, което мръзнеше на една маса на тротоара. След обяда то последва Мюлер до галерията, а после се качи в хотелската стая на Габриел, за да докладва.

— Кажи ми нещо, Мордекай — рече Габриел. — Какво обядва той днес?

Слабото лице на агента се издължи още повече от неодобрителна гримаса:

— Морски дарове. Огромно плато. Истинска касапница.

— А ти какво яде, Мордекай?

— Яйца и *potmes frites*^[1].

— И как бяха?

— Биваше ги.

Вечерният график на Мюлер също бе предсказуем. Стоеше в галерията до шест и половина. Преди да си тръгне, оставяше тъмнозелена найлонова торба с боклук на тротоара за нощното сметосъбиране, а след това вървеше пеш сред множеството по Шан-з-Елизе до кинотеатър „Фуке“. Първата вечер Оded прибра торбичката с боклука и я занесе в стаята на Габриел, а Мордекай проследи търговеца на картини до кинотеатър „Фуке“. На втората вечер двамата агенти си размениха ролите. Докато Мюлер си пийваше шампанско сред многобройните зрители, Габриел се зае с незавидната задача да прерови боклука му. Беше обикновен като дневния график на Мюлер: изхвърлени факсове на пет-шест езика, поща без значение, угарки от цигари, изцапани салфетки и утайка от кафе.

След киното Мюлер се разхождаше бавно по тихите странични улички на Осми арондисман^[2] и след лека вечеря в едно бистро, поемаше към апартамента си. След две такива вечери Оded се разбунтува:

— Той може просто да е швейцарски търговец на картини, който не се занимава много с картини. Може би вие просто си губите времето... и нашето.

Но възраженията на Оded и на останалата част от малкия екип не спряха Габриел. Малко след полунощ той видя от прозореца на стаята си в хотел „Лоран“ как една камионетка без регистрационен номер спря до тротоара пред галерията. След това действието се разви плавно

и гладко като режисиран танц. От камионетката излязоха двама мъже. Двайсет секунди по-късно те влязоха с взлом в галерията и изключиха алармената система. Цялата работа им отне по-малко от минута. После двамата мъже се измъкнаха от галерията и се качиха на камионетката. Задните светлини блеснаха два пъти и тя потегли.

Габриел се извърна от прозореца, вдигна телефонната слушалка и набра номера на галерията. След като сигналът прозвуча два пъти, се включи телефонният секретар. Габриел остави слушалката на масата до телефона и засили звука на малко портативно радио. След няколко секунди можеше да чуе записа на телефонния секретар — гласът на Вернер Мюлер обясняваше, че галерията ще бъде отворена за клиенти в десет часа на следващата сутрин. *Моля позвънете, за да си уговорите среща.*

* * *

На жаргона на Офиса микрофончето, скрито в галерията на Мюлер, се наричаше *стъкло*. Скрито сред електронните части на телефона, то имаше достатъчен обхват да покрие телефонните разговори на Мюлер, както и разговорите, които се провеждаха в самата стая. Тъй като се захранваше от телефона, нямаше нужда от батерия и можеше да остане на мястото си неограничено време.

На следващата сутрин при Мюлер не пристигнаха перспективни клиенти, нито някой му се обади по телефона. Самият той позвъни два пъти — веднъж в Лион, за да попита дали една картина е на разположение, и втория път — на своя хазяин, за да се оплаче от водопроводната инсталация в апартамента си.

На обяд слушаше новините по радиото. Обядва в същия ресторант по същото време и късно следобед се върна в галерията. В пет часа някой му позвъни по телефона: жена, английски със скандинавски акцент, търсеше скици на Пикасо. Мюлер любезно ѝ обясни, че в неговата колекция няма скици на Пикасо, нито пък каквито и да било картини от него, и бе достатъчно любезен да ѝ даде имената и адресите на двама конкуренти, при които тя можеше да има повече късмет.

В шест часа самият Габриел реши да се обади по телефона. Набра номера на галерията и заговори припряно и развълнувано на френски: попита хер Мюлер дали има натюрморти с цветя от Сезан.

Мюлер прочисти гърлото си:

— За нещастие, мосю, нямам картини на Сезан.

— Странно. Знам от сигурен източник, че сте имали няколко картини на Сезан.

— Вашият сигурен източник има грешка. *Bonsoir, monsieur.*

Връзката прекъсна. Габриел остави слушалката и отиде при Одед до прозореца. След малко търговецът на картини излезе навън в падащия сумрак и огледа уличката в двете посоки.

— Видя ли това, Одед?

— Личи си, че здравата се е изнервил.

— Все още ли смяташ, че е търговец на картини, който не продава много картини?

— Както изглежда, не му е чиста работата, но защо едно такова обаждане ще опъне нервите му?

Габриел се усмихна и не отговори. Шамрон наричаше това „да пъхнеш камъче в обувката на някого“. Отначало то просто го дразни, но не след дълго на мястото се появява открита рана. Остави камъчето достатъчно дълго и скоро обувката на човека ще се напълни с кръв.

Пет минути по-късно Вернер Мюлер заключи галерията си за през нощта. Вместо да остави торбичката с боклука на обичайното място, той я пусна у съседите си, пред бутика за мъжко облекло. Тръгна към кинотеатър „Фуке“, но на няколко пъти погледна назад през рамо. Не забеляза призрачно слабата фигура на Мордекай, който вървеше след него по другия тротоар. Вернер Мюлер има рана, която бере. Скоро обувката му ще се напълни с кръв, помисли си Габриел.

— Одед, донеси ми боклука му.

* * *

Края на седмицата Мюлер прекарваше по същия предсказуем начин, както и работните дни. Той имаше куче, което яростно лаеше. Одед, който следеше работата на *бръмбара* от една закрыта кола, паркирана зад ъгъла, страдаше от хронично главоболие. Той попита

Габриел дали не може да вземе под наем една „Берета“, да убие кучето и да приключи въпроса. А когато Мюлер изведе кучето на разходка край реката, Оded умоляваше за разрешение да хвърли животното зад дигата.

В събота пристигането на една скъпоплатена проститутка на име Вероник наруши скучното ежедневие. Тя пляскаше Мюлер. Той плачеше и я наричаше *мама*. Кучето лаеше пронизително. След два часа Оded, който се смяташе за нещо като човек с богат жизнен опит, трябваше да напусне наблюдателния си пост в колата, за да глътне малко свеж въздух и да пийне нещо в барчето на отсрещната страна на улицата.

— Световно чукане! — каза той по-късно на Габриел. — Клиничен случай на поквара. Момчетата от „Психологически операции“ на булевард „Кинг Саул“ ще трябва задължително да чуют този запис.

Когато сивото и влажно понеделнишко утро изгря над Париж, Оded бе най-доволният човек на света. Последва още една последна разправия с кучето, Мюлер затръшна вратата на апартамента си и пое към улицата. Оded го наблюдаваше иззад прозореца от тъмно стъкло на колата за наблюдение, а на лицето му бе изписана истинска омраза. След това вдигна радиото до устните си, за да се свърже с Габриел в хотел „Лоран“.

— Както изглежда, Ромео се отправи към галерията. Вече е твой проблем.

И в този момент кучето отново залая, няколко насечени джафкания, сякаш загърмя снайпер, а след това последва масиран преграден артилерийски огън. Оded свали слушалките и стисна главата си с ръце.

---

[1] Пържени картофи (фр.). — Б.пр. ↑

[2] Район (фр.). — Б.пр. ↑

16. ПАРИЖ

Също като Габриел Алон, Англичанина пристигна в Париж през Лазурния бряг, след като през нощта бе пътувал от Корсика до континента с ферибота Калви — Ница. По стечение на обстоятелствата той също нае кола в Ница — не на летището, а на булевард „Виктор Юго“, на няколко преки от морския бряг. Колата беше форд фиеста и силно занасяше надясно, тъй че пътуването се оказа по-опасно, отколкото му се искаше.

На един час път до Париж той спря до едно крайпътно кафене и бензиностанция и влезе в мъжката тоалетна. Там се преоблече, като смени памучния си панталон и вълнения пуловер с изискан черен костюм. С помощта на сценичен грим превърна рижата си коса в платиненоруса и си сложи очила с розови стъкла. Когато приключи, дори самият той не можа да се познае в огледалото. От чантата си извади канадски паспорт и погледна снимката: Клод Деверо, две години до изтичане на срока. Пъхна паспорта във вътрешния джоб на самото си и отиде при колата.

Когато стигна до покрайнините на града, беше късен следобед, небето бе надвиснало ниско, вяло припръскваше дъжд. Той отиде до Пети арондисман, където си запази стая в малък хотел на улица „Сен Жак“. Ранната привечер прекара в стаята си, подремна, след това слезе във фойето, остави ключа от стаята си на администратора и взе купчина туристически карти и брошури. Усмихна се глупаво на администратора: *За първи път съм в Париж.*

Навън валеше силен дъжд. Англичанина хвърли картите и брошурите в най-близката кофа за смет и по мокрите улици на Седми арондисман стигна до брега на Сена. В девет часа вече се бе подслонил под един капещ чинар на Ке д'Орлеан в очакване на Паскал Дебре.

Един шлеп премина бавно покрай него, топла светлина грееше в кормилното отделение и каютата. Малко по-надолу, на пристана, трима мъже пиеха вино от една бутилка и се занимаваха с нощен риболов на светлината на улична лампа. Той повдигна ръкава на самото си и

погледна светещия циферблат на часовника си. Няколко минути след полунощ. Къде, по дяволите, беше Дебре? Дъждът се засили, заплющя по каменния пристан. Той попипа косата си. Платиненорусият ѝ цвят започваше да се разтича.

Пет минути по-късно по пристана отекнаха стъпки. Той се обърна и видя мъж, който идваше към него: панталон от полиестер, евтини боти, късо кожено яке, лъснало от дъжда. Онзи дойде при Англичанина под дървото и му подаде ръка. Липсваха двата последни пръста.

— По дяволите, избрал си отвратително място за среща в такава нощ, Паскал. Защо се забави толкова много, дявол те взел?

— Не съм избрал това място заради гледката, драги. — Говореше на местния диалект с южняшки акцент. С трите си останали пръста той посочи тримата мъже, които пиеха вино по-надолу на кея. — Виждаш ли тези момчета? Те работят за мен. Ами шлепа, дето мина отук преди малко? И той работи за мен. Искахме да сме сигурни, че не те следят. — Дебре пхна ръце в джобовете си.

Англичанина го огледа от горе до долу.

— Къде е пакетът?

— В склада.

— Трябваше да го донесеш тук.

— Парижката полиция цяла нощ прави внезапни проверки. Заради някаква бомбена заплаха. Една от арабските групи. Алжирска май. Беше опасно да го нося със себе си.

Англичанина не бе забелязал никакви внезапни проверки.

— Ако наистина има внезапни проверки, как тогава ще занеса пакета обратно в града?

— Това си е твой проблем, драги.

— Къде е складът?

— На доковете, няколко мили надолу по реката. — Той леко наклони глава по посока на Латинския квартал. — Имам кола.

Англичанина не харесваше промените в плана, но нямаше избор. Той кимна утвърдително и последва Дебре нагоре по каменните стъпала, а после през Пон Сен Луи. Над тях грееше осветената от прожектори „Нотр Дам“. Дебре погледна косата на Англичанина и сви устни с характерното галско неодобрение.

— Изглеждаш абсурдно, но трябва да кажа, че има ефект. Едва те познах.

— Това е целта.

— И дрехите ти си ги бива. Много са модни. Трябва да внимаваш къде ходиш с това облекло. Момчетата може да те сбъркат с някого друг.

— Къде е проклетата кола?

— Имай търпение, драги.

Колата бе паркирана на Ке дьо Монтебльо, с включен мотор. Зад волана седеше едър мъж и пушеше цигара.

— Седни отпред — каза Дебре. — Там ще ти е по-удобно.

— Всъщност предпочитам задната седалка и ако отново ме поканиш да седна отпред, ще реша, че искаш да ме вкараш в капан. Сигурен съм, Паскал, че последното нещо, което искаш, е да се почувствам хванат в капан.

— Както кажеш. Седни отзад, ако искаш. Просто се опитвах да бъда любезен. *Велики боже!*

* * *

Пътуваха двамайсет минути, чистачките на колата усилено работеха, отоплението бръмчеше. Светлините от центъра на Париж избледняха и много скоро колата навлезе в мрачен индустриален район, озарен от жълтата светлина на натриеви лампи. По радиото свиреше американска музика и Дебре припяваше. Англичанина имаше главоболие. Той свали прозореца от своята страна и влажният студен въздух охлади бузата му.

Искаше му се Дебре да млъкне. Англичанина знаеше всичко за Паскал Дебре. Той беше мъж, който не бе успял да живее според собствените си очаквания за себе си. Беше искал да стане наемен убиец като Англичанина, но бе оплескал важна акция срещу член на конкурентна криминална групировка. Грешката му костваше два пръста и сериозно навреди на кариерата му. Беше изпратен в изгнание в изнудваческия периметър на бизнеса, където стана известен с грубите си, но ефективни методи: *Дай ни пари или ще изпепелим*

бизнеса ти. Ако се опиташ да намесиш полицията, ще изнасилим дъщеря ти, а после ще я направим на парченца.

Минаха през порта в желязна ограда, а след това влязоха в опушената тухлена сграда на един склад. Въздухът бе натезжал от влажния мирис на реката и вонеше на моторно масло. Дебре влезе пръв в малък офис и светна лампата. След миг се появи, като носеше със здравата си ръка голяма пътна чанта. Пусна чантата върху капака на колата и щракна ключалките.

— Има много просто устройство — рече той, като показваше с обезобразената си ръка. — Това е таймерът. Можеш да го нагласиш на една минута, един час, една седмица. Както искаш. Това е детонаторът, това е малък експлозив. В тези метални кутии е горивото. Произходът на чантата не може да бъде проследен. Дори да се случи да оцелее след пожара — което е почти невъзможно, — в нея няма нищо, което би могло да насочи полицията към теб или към нас.

Дебре затвори капака. Англичанина извади плик, пълен с франкове, и го пусна върху капака на колата до чантата. Посегна да вземе куфара, но Дебре сложи трипръстата си ръка на рамото му:

— Опасявам се, че цената вече е по-висока, драги.

— Защо?

— Отдай го на непредсказуемо колебание на пазарните цени.

Дебре извади пистолет и го насочи към гърдите на Англичанина. Шофьорът зае позиция зад него. Англичанина забеляза, че и той е извадил оръжието си.

Дебре се усмихна:

— Нали знаеш как стават тези неща, драги?

— Не, всъщност не знам. Защо не ми обясниш?

— След като говорихме, започнах да размишлявам.

— Това ще да е било ново изживяване за теб.

— Затваряй си проклетата уста!

— Извинявай, че те прекъснах, Паскал. Моля, продължавай.

— Зададох си един прост въпрос. Защо ли на човек като моя приятел ще му трябва такава устройство? Той винаги убива с нож. Понякога използва и пистолет, но обикновено си служи с нож. Тогава се сетих за отговора. Трябва му такава устройство, защото работодателите му са го поискали. Казах си, че ако вдигна цената, за

него това няма да има значение, защото той просто ще прехвърли разходите на своя работодател.

— Колко искаш?

— Двеста.

— Бяхме се разбрали за сто.

— Цената се промени.

— И ако откажа?

— Ще трябва да си получиш пакета от друго място. Ако го направиш, аз мога да се изкуша да се обадя на един от нашите приятели от полицията, един от онези, които снабдяваме с проститутки и вино. Мога да кажа на този приятел, че работиш в града.

— Добре, ще платя новата цена, но след като използвам това устройство, ще направя едно анонимно обаждане до парижката полиция и ще им съобщя кой ми го е дал. Благодарение на твоята глупост дори ще мога да им кажа откъде съм го взел. Те ще нахълтат внезапно тук, ще те арестуват, а твоите работодатели ще те лишат и от останалите ти пръсти.

Дебре изглеждаше нервен, очите му се разшириха, облизваше устни, а пистолетът потрепваше в лявата му ръка. Беше свикнал хората да реагират със страх на заплахите му. Рядко си имаше работа с такива като Англичанина.

— Добре, ти печелиш — каза Дебре. — Връщаме се на първоначалната цена. Сто хиляди франка. Вземи проклетото нещо и се махай!

Англичанина реши да го притисне още малко:

— А как ще се прибера в Париж?

— Това си е твой проблем.

— Пътят дотам е дълъг. Таксито ще ми излезе скъпо. — Пресегна се и взе плика. — Вероятно около сто хиляди франка.

— По дяволите, какво си мислиш, че правиш?

— Вземам устройството и парите си. Ако се опиташ да ме спреш, ще кажа на полицаите за твоя склад и този път шефът ти няма да се ограничи само с обезобразяване на ръката ти.

Дебре вдигна пистолета си. Англичанина бе оставил играта да продължи достатъчно дълго. Време беше да сложи край. Обучението си каза думата. Светкавично сграбчи ръката на Дебре и той се оказа неподготвен за такъв ход. Англичанина яростно изви ръката му и я

счупи на няколко места. Дебре изкрещя от болка, а пистолетът му изтрака на пода.

Партньорът на Дебре беше на ход. Англичанина прецени, че той няма да стреля, тъй като Дебре е много близко, при което му оставаше само една възможност: да се опита да обезоръжи Англичанина, като го удари отзад по главата. Англичанина рязко се наведе и ударът мина над главата му. След това сграбчи пистолета на Дебре и като се изправи, започна да стреля. Два изстрела улучиха едрия мъж в гърдите. Той падна на пода, кръв бликна между пръстите му. Англичанина изстреля още два куршума в черепа му.

Дебре се беше облегал на капака на колата, притискаше ранената ръка към гърдите си и изглеждаше напълно разбит:

— Вземи проклетите пари! Вземи пакета! Само се махай!

— Не трябваше да се опитваш да ми пречиш, Паскал.

— Прав си. Просто вземи всичко и се махай!

— За едно нещо си прав — каза Англичанина, когато тежкият войнишки нож с назъбеното острие се плъзна от ножницата под мишницата му в дланта.

След миг Паскал Дебре лежеше на пода до партньора си, лицето му бе бяло като платно, а гърлото му — прерязано почти до гръбнака.

* * *

Ключовете на колата все още бяха на мястото си. Англичанина ги използва, за да отвори багажника. Вътре имаше още един куфар. Той вдигна капака му. Втора бомба, точно копие на другата, която лежеше на капака на колата. Предположи, че за по-късно тази вечер французинът е насрочил още една задача. Англичанина вероятно бе спасил нечий магазин. Той спусна капака на куфара и тихо затвори багажника.

Целият под бе в кръв. Англичанина заобиколи труповете и се наведе над капака на колата. Отвори куфара и нагласи часовника на три минути, затвори капака му и го постави между труповете.

Бавно прекоси склада и отвори вратата. След това се върна до колата и седна зад кормилото. Когато завъртя ключа, моторът изхърка и

замлъкна. *Мили боже, не, това е отмъщението на Паскал.* Завъртя ключа втори път, моторът изръмжа и заработи.

Той даде на заден ход, обърна колата на алеята и се понесе през портата в желязната ограда. Когато бомбата избухна, отблясъкът в огледалото за обратно виждане бе толкова ярък, че го заслепи за миг. Подкара по крайречното шосе обратно към Париж, докато пред очите му подскачаха червени точки.

Десет минути по-късно той паркира колата на Дебре в буксирна зона близо до спирка на метрото и слезе. Извади куфара от багажника и пусна ключовете в кофа за боклук. След това слезе долу по стълбите и се качи на метрото.

Спомни си за старата знахарка от своето село в Корсика — нейното предупреждение за мистериозния човек, когото трябваше да избягва. Зачуди се дали Паскал Дебре не беше този човек.

Слезе на спирка „Люксембург“ и по мокрите улици на Пети арондисман стигна до хотела си на улица „Сен Жак“.

Когато се качи горе в стаята си, хрумна му, че по пътя насам не е срещнал нито един полицаи. Дебре определено го бе излъгал за внезапните проверки.

17. ПАРИЖ

Габриел реши, че е време да поговори с Вернер Мюлер. На следващата сутрин позвъни в галерията.

— Мюлер. *Bonjour*.

— Говорите ли немски?

— *Ja*.

Габриел премина от френски на немски:

— Интересувам се от една картина, която видях на витрината на вашата галерия през уикенда.

— Коя картина?

— Натюрморта с цветя на Жан-Жорж Ирн.

— Да, прелестна е, нали?

— Наистина. Питам се дали няма да е възможно да я видя по някое време днес.

— Опасявам се, че днес съм доста зает.

— О, наистина ли?

Габриел бе следил всички разговори с галерията за последните седемдесет и два часа и беше съвсем сигурен, че Мюлер би могъл да намери време за една среща.

— Нека само да погледна графика си за днес. Можете ли да изчакате един момент?

— Разбира се.

— Да, ето го. Както изглежда, една среща за днес следобед неочаквано е била отменена.

— Какъв късмет!

— След колко време ще можете да дойдете?

— Всъщност в момента съм наблизо. Мога да дойда при вас до десет-петнайсет минути.

— Прекрасно! А името ви?

— Улбрихт.

— Очаквам ви с нетърпение, хер Улбрихт.

Габриел прекъсна връзката. Набързо събра багажа си, пхна „Беретата“ в колана на панталона си, след това огледа за последен път стаята, за да се увери, че не е оставил никакви следи след себе си. Преди да тръгне, отиде до прозореца и хвърли един поглед надолу към галерията. Някакъв мъж звънеше на вратата — среден на ръст, с тъмна коса, с дипломатическо куфарче в дясната ръка. Навярно срещата на Мюлер в края на краищата не е била отменена. Габриел набързо изрови камерата си и изразходва цялата ролка, като направи снимки на неочаквания посетител. Извади филма, пхна го в джоба си и върна камерата в куфара.

Администраторът на рецепцията многословно изрази съжалението си, че хер Кивер си тръгва толкова скоро. Попита дали му е вървяла работата тук и Габриел отговори, че времето много скоро ще покаже.

Навън дъждът безшумно намокри лицето му. Реното бе паркирано на улицата зад ъгъла, две квитанции за глоба бяха прикрепени на предното стъкло с помощта на чистачките. Габриел ги пхна в джоба си и пусна чантата в багажника.

Погледна часовника си. Бяха изминали дванайсет минути, откакто двамата с Мюлер говориха по телефона. Трябваше да закъснее няколко минути — германецът би очаквал това. Два пъти обиколи блока от сгради, за да разбере дали не го следят, след това отиде до галерията и натисна звънеца. Мюлер му отвори вратата.

— Добро утро, хер Улбрихт. Вече бях започнал да се притеснявам за вас.

— Всъщност малко се затрудних, докато намеря отново мястото.

— Значи не живеете в Париж?

— Тук прекарвам отпуска си. Аз съм от Дюселдорф.

— Разбирам. — Мюлер театрално плесна с ръце. — Значи искате да погледнете по-отблизо Ирн. Напълно ви разбирам. Това е една направо великолепна картина. Прекрасно допълнение към всяка колекция. Нека да я сваля от витрината. Изчакайте един момент.

Докато Мюлер се занимаваше с картината на Ирн, Габриел огледа стаята. Обикновена галерия, много обикновени картини. В дъното на стаята се намираще бюрото на Мюлер, старинно, ръчно боядисано, а на пода до него се виждаше дипломатическо куфарче.

Мюлер свали картината от поставката ѝ на витрината. Беше малка картина, около шейсет на трийсет и пет сантиметра, и Мюлер изобщо не се затрудни с рамката. Сложи я на покрит с филц подиум в центъра на стаята и включи допълнителното осветление.

Габриел се премести по-напред, за да разгледа платното и мимоходом погледна навън през предния прозорец на галерията. Нещо в кафенето на отсрещната страна на улицата привлече погледа му. Нещо, което му беше познато, някакво проблясване — нищо повече.

Той насочи вниманието си към платното и промърмори няколко любезни думи за специфичния почерк на художника и за Изкуството на щриха.

— Вие, изглежда, разбирате доста добре от изкуство, хер Улбрихт — каза Мюлер.

— Достатъчно, за да харча всичките си пари за картини, които всъщност не мога да си позволя — отвърна Габриел и двамата мъже се засмяха добродушно и с разбиране.

Габриел вдигна поглед от картината на Ирн и отново погледна през прозореца към кафенето. Ето че то отново се появи — усещането, че и преди е виждал нещо или някого. Огледа внимателно масите под сенника и тогава го видя. Мъжът сгъна вестника си, изправи се и бързо си тръгна. Човек, който бързаше, който бе закъснял за важна среща. Габриел го бе виждал и по-рано.

Човекът, който току-що бе напуснал галерията...

Габриел се обърна и хвърли поглед на дипломатическото куфарче. След това отново погледна през прозореца навън, но мъжът бе завил зад ъгъла и вече го нямаше.

— Нещо не е наред ли, хер Улбрихт?

Габриел го сграбчи за ръката над лакътя:

— Напуснете галерията! Веднага!

Търговецът на картини дръпна ръката си и успя да се освободи от хватката на Габриел. Оказа се удивително силен.

— Не ме докосвай, ти си луд!

Габриел отново го сграбчи за ръката, но той пак се измъкна:

— Махай се оттук или ще повикам полицията.

Той би могъл лесно да надвие Мюлер, но прецени, че няма време за това. Обърна се и бързо тръгна към вратата. Когато стигна до нея,

Мюлер бе освободил електронните ключалки. Габриел излезе на улицата и тръгна по посока на хотела.

И тогава бомбата избухна — оглушителен взрив, който събори Габриел на земята. Той се изправи и тръгна отново, докато звукът от експлозията отекна покрай изящните фасади на къщите по околните улици. След това се чуха звуци, наподобяващи падането на проливен тропически дъжд, но всъщност това бяха само стъклата на хилядата счупени прозореца, които се изсипаха на паважа. Той вдигна ръце да предпази лицето си, но след няколко секунди пръстите му почервеняха от собствената му кръв.

Пороят от счупени стъкла спря, ехото от експлозията затихна в далечината. Габриел потисна импулсивното си желание да погледне назад към опустошението. И по-рано бе виждал резултатите от избухването на бомба на улицата и можеше да си представи картината зад гърба си. Горящи коли, почернели сгради, опустошено кафене, трупове и кръв, стъписаните погледи на оцелелите. Затова свали ръце от лицето си, скри ги в джобовете на самото и продължи да върви напред с наведена глава, а в ушите му пицеше ужасяващата тишина.

18.

ПАРИЖ

През годините Париж бе преживял своя дял от терористични бомбени атентати, та затова френската полиция и Секретните служби се справяха доста ефикасно с последиците. Две минути след експлозията пристигнаха първите подразделения. След пет минути околните улици бяха отцепени. Колата на Габриел остана зад кордона, затова бе принуден да бяга пешком. Почти се стъмваше, когато стигна до просторния железопътен парк в южния край на града.

Докато се криеше на товарителната площадка на една изоставена фабрика, мислено направи опис на нещата, които бе оставил в багажника. Един куфар, малко дрехи, камера, магнетофон, радиото, което бе използвал, за да се свързва с екипа по наблюдението. Ако не прибереше колата си скоро, полицаите щяха да я конфискуват, щяха да разбият багажника и да огледат съдържанието му. Щяха да прослушат записа и да открият, че галерията на Вернер Мюлер и телефоните му са били подслушвани. Щяха да проявят лентата от експонираните ролки и да открият снимки на фасадата на галерията. Щяха да изчислят ъгъла, под който са били направени, и да установят, че са били направени от един прозорец на хотел „Лоран“. Щяха да разпитат персонала и да разберат, че въпросната стая е била наета от един невъзпитан немски писател.

Габриел усети пулсираща болка в лявата си ръка. Напрежението започваше да му се отразява. След експлозията не бе спрял нито за миг, беше сменил десетина влака на метрото, бе изминал безброй мили по оживените булеварди. От една телефонна кабина близо до Люксембургската градина се беше свързал с Узи Наво по аварийния канал.

Габриел вдигна поглед и видя две коли, които се движеха бавно по тесен сервизен път, отделен с увиснала верижна ограда. Фаровете им бяха угасени. Колите спряха на около петдесет метра от него. Габриел скочи от товарителната площадка — пронизваща болка разтърси ръцете му, когато докосна земята — и тръгна към тях.

Задната врата на първата кола се отвори. Наво се бе свил на задната седалка.

— Влез в колата! — изръмжа той.

Несъмнено беше гледал прекалено много американски филми за мафията.

Наво бе довел лекар, един от *sayanim* на Ари Шамрон. Той седеше на предната пасажерска седалка. Направи операционна маса от средната облегалка за ръка, като я застла със стерилно платно, и включи лампата на тавана на колата. Лекарят срязва превръзката и прегледа раната. Леко сви устни: *Не е толкова лошо. За това ли ме докарахте тук?*

— Да ви дам ли нещо за болката? — попита той, но Габриел поклати отрицателно глава.

Още едно свиване на устните, още едно леко накланяне на главата: *Както желаете.*

Лекарят проми раната с антисептичен разтвор и се захвана за работа. Реставраторът Габриел го наблюдаваше внимателно. Вкарване, изтегляне, опъване, рязване. Наво запали цигара и се преструваше, че гледа през прозореца. Докторът заши раната, внимателно я превърза и кимна, че е привършил. Габриел постави дясната си ръка върху стерилната кърпа. Лекарят срязва мръсната превръзка и типично по френски въздъхна неодобрително, сякаш Габриел беше поръчал неподходящо вино за рибата с шафранов сос.

— Тази ще ми отнеме няколко минути, да?

Наво нетърпеливо махна с ръка.

Лекарят пренебрегна мнението на Наво и без да бърза, се захвана за работа. Този път не си направи труд да попита Габриел дали да му сложи нещо за болката. Просто пригответи спринцовката и инжектира анестетик в ръката му. Работи бавно и упорито в продължение на половин час. След това вдигна поглед.

— Направих най-доброто, което можах при тези обстоятелства.

— Враждебен поглед към Наво: *Върша тази работа безплатно, момче. Шамрон ще научи за това.* — Имате нужда от истинска операция. Мускулите, сухожилията... — Пауза, поклащане на главата. — Не е добре. Ще усещате ръката си малко схваната и подвижността ѝ никога няма да се възстанови напълно.

— Остави ни сами! — рече Наво. — Иди в другата кола и чакай там. — Той освободи и шофьора. Едва когато двамата останаха сами, погледна Габриел: — Какво се случи, дявол го взел?

— Колко са убитите? — попита Габриел, пренебрегвайки въпроса му.

— Трима, дотук. Много повече са пострадалите.

— Свързахте ли се с останалата част от екипа?

— Те напуснаха Париж. Шамрон праща всички у дома. Тук играта може да загрубее.

— Колата?

— Сложихме човек да я наблюдава. Засега полицаите не са я докоснали.

— Най-накрая ще го направят.

— И какво ще открият в нея?

Габриел му каза. Наво затвори очи и леко се олюля, сякаш току-що му бяха съобщили за нечия смърт.

— Ами апартаментът на Мюлер?

— Има *стъкло* в телефона му.

— По дяволите!

— Има ли някакъв шанс да влезем вътре и да почистим?

Наво отрицателно поклати глава:

— Полицаите вече са там. Ако открият колата ти и установят, че Мюлер е бил наблюдаван по някакъв начин, ще разпердушният целия му апартамент. Няма да им отнеме много време да открият *бръмбара*.

— Някакви приятели в полицията, които биха могли да ни помогнат?

— Не и за такова нещо.

— Този *бръмбар* е като визитна картичка.

— Знам, Габриел, но не аз съм го сложил там.

Габриел извади ролката с филма от джоба си и я връчи на Наво.

— Имам снимка на човека, който остави бомбата в галерията. Тази нощ я занеси на булевард „Кинг Саул“. Кажи на човекоподобните маймуни от отдел „Издирване“ да я сравнят с базата данни. Може би ще успеят да свържат това лице с някакво име.

Филмът изчезна в едрата лапа на Наво.

— Свържи се с Шамрон и му кажи веднага да постави секретен пост пред вилата на Анна Ролф. — Габриел отвори вратата и стъпи с

единия си крак долу. — Коя от колите е моя?

— Шамрон иска да се прибереш у дома.

— Ако кисна в Тел Авив, няма да мога да открия човека, който постави бомбата.

— Няма да го откриеш и ако киснеш в някой френски затвор.

— Коя кола е за мен, Узи?

— Добре! Вземи тази. Но ще се оправяш сам.

— Някой ден ще опитам да ти се отплатя за услугата.

— Приятно прекарване, Габриел. Аз ще остана тук, за да оправя проклетата бъркотия след теб.

— Просто занеси филма в Тел Авив. Добро куче.

* * *

В Коста де Прата Анна Ролф свали цигулката от рамото си и изключи метронома. Стаята ѝ за музикални упражнения бе в сянка, хладният и влажен бриз на Атлантика нахлуваше през прозореца. Професионалният ѝ микрофон бе сложен на хромирана стойка и висеше над високото ѝ столче. Беше свързан с немски касетофон. Днес беше записала голяма част от упражненията си. Тя пусна да изслуша записа, докато прибираше цигулката си „Гуарнери“ в калъфа и подреждаше неподвързаните си ноти.

Както обикновено, не ѝ бе много приятно да слуша собственото си свирене, но сега имаше специална причина да го направи. Искаше да знае точно как звучи свиренето ѝ, кои пасажи са приемливи и кои изискват допълнително внимание. Хареса по-голямата част от чутото, но избра три-четири пасажа от втората и третата част, където нейният изключително критичен слух долавяше последиците от дългата почивка. Довечера, при втората поредица от упражнения, щеше да се съсредоточи изключително върху тези пасажи. Засега имаше нужда да прочисти мозъка си.

Отиде в спалнята си, свали бледожълтия си пуловер от вратичката на гардероба и го наметна на раменете си. След това слезе на долния етаж. После се промъкна през портата на вилата и пое по лъкатушната пътека надолу към селото. По средата на пътя зърна малък фиат комби да се изкачва нагоре по пътеката между дърветата. В

колата имаше четирима души. Не бяха португалци. Анна отстъпи встрани, за да мине колата, но тя спря и мъжът на предната седалка слезе.

— Мис Ролф?

— Кой я търси?

— Вие сте Анна Ролф, нали?

Тя кимна утвърдително.

— Ние сме приятели на Габриел.

* * *

В Марсилия Англичанина остави колата си близо до абатството „Сен Виктор“ и тръгна пеш по тъмните улици към фериботния терминал. Когато плавателният съд се плъзна по тихите води на пристанището, той слезе долу, в личната си каюта. Легна на тясното легло, слушайки новините на Марсилското радио. Експлозията в галерия „Мюлер“ в Париж бе водещата новина. Имаше невинни жертви на бомбата на Паскал Дебре, факт, който го накара да се чувства много повече терорист, отколкото професионалист. На следващия ден щеше да отиде при старата знахарка и тя щеше да прогони *осchji* със своите ритуали и молитви, да го освободи от греховете му, както правеше винаги.

Изключи радиото. Въпреки умората, имаше нужда от жена. Винаги се чувстваше така след приключването на някоя задача. Затвори очи и си представи Елизабет — Елизабет Конлин, хубавата католичка от жилищния комплекс „Балимърфи“ в Западен Белфаст, Северна Ирландия. Тя притежаваше инстинктите на добра професионалистка. Когато беше безопасно да се видят, Елизабет окачваше теменужения си шал на прозореца на спалнята си и Англичанина се промъкваше през прозореца в леглото ѝ. Правеха любов мъчително бавно, за да не събудят другите членове на семейството. Англичанина притискаше устата ѝ с длан, за да заглуши виковете ѝ. Веднъж тя го ухапа до кръв по палеца. Изцапа чаршафите на леглото. След това той лежеше до нея в тъмнината и я оставяше да му разказва отново и отново колко много ѝ се иска да се махне от Белфаст — далеч от бомбите и от британските войници, от убийците

на ИРА и полувоенните протестанти. И когато си мислеше, че той е заспал, тя започваше да шепне молитва — нейната епитимия за това, че се е поддала на изкушението да притежава тялото му. Англичанина никога не си позволяваше да заспи в леглото на Елизабет Конлин.

Една нощ, когато се промъкна през прозореца, вместо Елизабет, го чакаха баща ѝ и двама бойци на ИРА. Те някак си бяха успели да научат истината за Англичанина. Закараха го в отдалечена ферма за дълъг и мъчителен разпит, който трябваше да завърши с неговата екзекуция. За разлика от повечето хора, попаднали в подобна ситуация, Англичанина успя да се отърве и напусна жив фермата. Четирима членове на ИРА — не.

След няколко часа Англичанина беше в безопасност извън областта. Елизабет Конлин не се справи толкова добре. На следващата сутрин трупът ѝ бе намерен на Белфастското гробище с обръсната глава и прерязано гърло — наказанието за това, че е спала с британски агент.

След това Англичанина никога повече не можеше да има доверие на жена. Антон Орсати разбираше това. Веднъж седмично докарваше някое момиче във вилата на Англичанина — не от Корсика, само францужойки, специално доставени за задоволяване на особените нужди на Англичанина. Орсати чакаше със старите *paesani* надолу по пътя към долината, докато Англичанина приключеше. За Англичанина правенето на любов с момичетата на Орсати представляваше някакво безстрастно клинично занимание, подобно на убийство по поръчка, но той го понасяше, защото не бе достатъчно сигурен в себе си, та да си избере любовница, а и все още не бе готов да живее като монах отшелник.

Мислите му се насочиха към задачата в Париж. Едно нещо го притесняваше — мъжът, който бе влязъл в галерията точно преди да избухне бомбата. Англичанина бе продукт на елитна бойна единица и можеше да забележи следите на подобно обучение у други: леката походка, неуловимата комбинация от абсолютна самоувереност и постоянна бдителност. Този човек някога е бил военен... или може би тук се криеше нещо по-сложно...

Но имаше и друго. Натрапчивото усещане, че и по-рано го е виждал някъде. Затова лежа там в продължение на няколко часа, като прехвърляше безбройните лица, съхранени в паметта му, и търсеше неговото.

19. ЛОНДОН

Избухването на бомбата в галерия „Мюлер“ бе създадо много повече от проблем за сигурността на Габриел. То бе елиминирало единствената явна следа. Сега трябваше да започне отново от самото начало и ето защо късно на следващата сутрин, под лекия дъждец, той прекосяваше бавно Мейсънс Ярд по посока на галерията на Джулиан Ишърууд.

На тухлената стена до вратата имаше табло с два бутона и с две изписани имена: *Локус Травъл и Ишър Уу изящни изк.* Габриел натисна втория бутон и зачака. Когато избръмча зумерът, той отвори вратата и се заизкачва по стълбите: същата протрита кафява пътека, на третото стъпало същото петно в стил Роршахов тест^[1], там, където махмурлията Ишърууд бе разлял кафе на сутринта след лудешкия пиянски купон по случай рождения ден на Оливър Димблъби в „Мирабел“. На най-горната площадка имаше две врати, едната водеше към галерията, а другата — към малката туристическа агенция, където една грозновата жена седеше зад бюро в стил училищна дирекция, заобиколена от плакати, които обещаваха безкрайно вълнуващи преживявания в екзотични места. Тя вдигна поглед към Габриел, усмихна му се тъжно и възобнови плетенето на дантела на една кука.

Макар че Джулиан Ишърууд така недалновидно се бе вкопчил в натрупаните от него картини, той не постъпваше по същия начин с момичетата, които отговаряха на телефоните му и работеха с отвратителните му папки. Той ги наемаше и изхвърляше така редовно, както се сменяха сезоните. Ето защо Габриел с изненада видя, че Ирина, чернокосата лъвица, която Ишърууд бе взел на работа преди шест месеца, все още е на поста си зад бюрото в чакалнята.

Вратата, отделяща чакалнята от кабинета на Ишърууд, бе леко открената. При Ишърууд имаше клиент. Габриел можеше да зърне картината, подпряна на покрития с черен филц специален подиум. Като че ли приличаше на някой от старите италиански майстори, но Габриел не позна кой точно. Ишърууд бавно крачеше зад нея по

килима, подпрял с ръка брадичката си, вперил очи в пода, подобно на адвокат, който чака отговор на въпрос, зададен на свидетел на другата страна.

— Той ще иска да го чакате на горния етаж в изложбената зала — измърка момичето. — Предполагам, че знаете пътя.

Габриел влезе в миниатюрния асансьор и се качи на горния етаж. Изложбената зала бе потънала в сумрак и тишина, само дъждът трополеше по таванското прозорче. По стените висяха големи платна на някои от Старите майстори: „Венера“ на Луини, „Рождество Христово“ от Дел Вага, „Кръщение Господне“ от Бордоне, лъчезарен пейзаж на Клод. Без да включи осветлението, Габриел тежко се отпусна на тапицирания с кадифе диван. Той обичаше това помещение. За него то винаги бе нещо като убежище, като остров на спокойствието. Тук веднъж бе правил любов с жена си. Години по-късно тук бе замислил смъртта на мъжа, който му я бе отнел.

Вратата на асансьора се отвори и се появи Ишърууд:

— Господи боже, Габриел, изглеждаш направо свършен!

— Това да не би да е комплимент?

— Какво става, по дяволите? Защо не си в Цюрих?

— Собственикът на картината, която ти ме изпрати да почистя, се казваше Август Ролф. Знаеш ли нещо за него?

— О, велики боже... Да не е онзи, който беше убит миналата седмица?

Габриел затвори очи и кимна:

— Аз открих трупа му.

Ишърууд забеляза превързаните му ръце.

— Какво е станало с ръцете ти?

— Чу ли за вчерашната експлозия в парижката галерия?

— Разбира се... Всичко живо тук говори за нея. Ти със сигурност не си замесен, нали?

— Не, просто се оказах на неподходящото място в неподходящия момент. Ще ти разкажа всичко, Джулиан, но първо имам нужда от твоята помощ.

— Каква помощ? — подозрително попита Ишърууд.

— Не като едно време. Просто се налага да ми обясниш защо един застарял швейцарски банкиер е могъл да крие от света в подземно

хранилище изключително внушителната си колекция от френски импресионисти и модерни художници.

Ишърууд натисна копчето на вътрешния телефон:

— Ирина, ще бъдеш ли така мила да донесеш каничка с кафе горе, в изложбената зала? И малко бисквити. От онези с ядките. И задръж всичките ми телефонни разговори. Ти си добро момиче.

* * *

Габриел знаеше основните неща за плячкосаните от нацистите европейски произведения на изкуството по време на Втората световна война. Адолф Хитлер си беше мечтал за огромен *Музей на фюрера* в родния си град Линц, който да напълни с най-добрата в света колекция от Стари майстори и произведения на изкуството от Северна Европа. През 1938 година по негова инициатива започнала секретна операция с кодовото название *Sonderauftrag Linz* — Специална операция „Линц“ — за събирането с всички възможни средства на произведения на изкуството за *Fuhrer-museum*. През последния мирен месец негови агенти тайно обикаляли музеи, галерии и частни колекции в Европа, избирайки експонати за бъдещия музей. Когато избухнала войната, Хитлеровите крадци на произведения на изкуството плътно следвали Вермахта. Стотици хиляди картини, скулптури и *objects d'art*^[2] набързо изчезнали, като много от тях са били притежание на евреи. Хиляди произведения, оценени приблизително на 30 милиарда долара, все още липсваха.

Габриел знаеше, че Джулиан може да попълни липсващите детайли от тази картина. Ишърууд бе търговец на картини над средното ниво, който бе имал своите мигове на триумф, но що се отнасяше до плячкосаното от нацистите в Европа, той бе направо експерт. Беше написал десетки статии за вестници и търговски издания, а преди пет години бе излязла една добре посрещната от публиката книга на тази тема, на която той бе съавтор. Въпреки молбите на издателя си, Ишърууд твърдоглаво бе отказал да разкрие личните си мотиви за своята пристрастност към темата. Габриел бе сред малцината, които знаеха защо: Джулиан Ишърууд бе преживял всичко това.

— През 1940 Лондон и Ню Йорк нямаха значение — подхвана Ишърууд. — Париж бе центърът на световното изкуство, а центърът на парижката художествена сцена бе Рю дьо ла Боети в Осми арондисман. Галерията на прочутия Пол Розенберг се намираше на номер двайсет и едно, Пикасо живееше с жена си — руската балерина Олга Коклова — през един двор, на номер двайсет и три. На отсрещната страна на улицата се намираше галерията на Етиен Бину. Жорж Валцлайн имаше галерия на номер петдесет и седем. Пол Гийом и Жозе Хесл също бяха там.

— А баща ти?

— „Изящни изкуства — Исаковиц“ се намираше до Пол Розенберг. Ние живеехме в един апартамент над главните изложбени зали. За мен Пикасо беше *чичо Пабло*. Прекарвах цели часове в неговия апартамент. Понякога ми позволяваше да го гледам как рисува. Олга ме черпеше с шоколад и кейк, докато ми прилееше. Тогава животът беше направо приказен.

— И какво стана, когато дойдоха германците?

— Е, всичко се сгромоляса, нали така? На десети май започна нахлуването в Ниските земи^[3]. На четирнадесети юни германците бяха в Париж. По Айфеловата кула висяха свастики, а германският генерален щаб започна да действа от хотел „Крийон“.

— А кога започна плячкосването?

— Два дни след като Хитлер направи победната си обиколка на Париж, той нареди всички произведения на изкуството, собственост на евреи, да бъдат прехвърлени в немски ръце за така нареченото „съхранение“. На практика ограбването на Франция беше в ход.

— Ако си спомням добре, Хитлер създаде организация, която да надзирава плячкосването на Франция.

— Имаше няколко такива, но най-важното подразделение се казваше *ERR — Einsatzstab Reichsleiter Rosenberg*^[4]. То беше страшно. Имаше си свое собствено разузнаване за издирване на произведения на изкуството, ударни отряди за внезапни набези и обири и щаб от историци и оценители на произведенията на изкуството. Божичко, имаше си дори дърводелци, които опаковаха в дървени каси произведенията, за да бъдат откарани в Германия!

— Рю дьо ла Боети сигурно е била първата им спирка.

— ERR преследваше търговците и колекционерите. Колекциите на Ротшилд бяха заграбени заедно със сградите, в които се намираха. Същото стана и с колекциите на еврейския банков магнат Давид Давид-Вейл и с Жак Щерн. Всички галерии на евреи на Рю дьо ла Боети бяха нападнати, а колекциите им — заграбени, включително и запасите на „Изящни изкуства — Исаковиц“.

— Баща ти успя ли да запази някои от картините си?

— Повечето търговци, в това число и баща ми, се опитваха да спасят най-хубавите си картини. Криеха ги в отдалечени замъци или в банкови трезори или ги изнасяха с някой кораб от страната. Немците набързо заграбиха останалите. Преди нахлуването, по време на *drole de guerre*^[5], баща ми нае една вила в Бордо и пренесе там най-важните си картини. Ние избягахме там, щом немците приближиха Париж. А когато Франция бе разделена на Окупирана зона и Неокупирана зона, ние се оказахме от страната на Виши. Но през есента на 1940 година ударен отряд на ERR с френски полицейски ескорт разби вратата на вилата и заграби картините на баща ми.

— Как са успели немците да открият колекцията му?

— Беше допуснал грешката да каже на един френски търговец какво възнамерява да прави с картините си. Французинът предал информацията на ERR в замяна на пет процента от стойността на бащината ми колекция. *C'est la vie*.

Габриел знаеше какво е станало след това и нямаше намерение да позволи на Ишърууд да го разкаже отново. Скоро след като немците навлезли в Неокупираната зона в края на 1942 година, СС и техните съюзници в правителството на Виши започнали да арестуват евреи, за да ги изпращат в лагерите на смъртта. Бащата на Ишърууд наел двама баски контрабандисти, за да отведат младия Джулиан през Пиренеите до сигурно убежище в Испания. Баща му и майка му останали във Франция. През 1943 година те били арестувани и изпратени в „Собибор“, където веднага били убити.

Ишърууд само веднъж силно потрепера.

— Опасявам се, че ще имам нужда от питие. Хайде ставай, Габриел. Малко свеж въздух ще се отрази добре и на двама ни.

* * *

Отидоха до една пивница зад ъгъла, на Джърмин Стрийт, и се настаниха до съскащата газова печка. Ишърууд си поръча чаша „Медок“^[6]. Погледът му бе вперен в пламъците, но мислите му все още се рееха някъде из военновременна Франция. Подобно на дете, което се промъква в стаята на родителите си, Габриел нежно се опита да го откъсне от спомените му.

— А какво стана с картините, след като ги заграбиха?

— ERR реквизира галерия „Жьо дьо Пом“ и я използваше като помощен склад и сортировъчна. Голям щаб работеше денонощно, за да каталогизира и направи оценка на огромното количество произведения на изкуството, попаднали в ръцете на немците. Считаните за подходящи за личната колекция на фюрера, за проекта „Линц“ или за други музеи — главно стари майстори и произведения от Северна Европа — бяха опаковани в дървени каси и изпращани в родната Германия.

— А останалите? Импресионистите и модернистите?

— Нацистите ги смятаха за упадъчни, но нямаха намерение да ги изпускат от ръцете си, без да извлекат някаква полза от тях. Повечето творби от деветнайсети и дваисети век бяха продадени за набиране на средства или бяха отделени настрана, за да бъдат използвани за размяна.

— Каква размяна?

— Вземи например Херман Гьоринг. Той притежаваше голяма ловна хижа на юг от Берлин, наречена „Каринхол“ — в чест на починалата му съпруга, шведска аристократка на име Карин фон Фок. Там се намираше една от най-големите частни колекции в Европа и Гьоринг използваше изключително голямата си власт, за да я увеличи значително по време на войната. Той третираше хранилищата на галерия „Жьо дьо Пом“ като своя частна собственост — нещо като място за забавления. — Ишърууд пресуши чашата си и си поръча още една. — Гьоринг беше алчно копеле — само от „Жьо дьо Пом“ заграби повече от шестстотин картини, но се постара да изглежда така, сякаш — поне на хартия — това са напълно законни придобивки, а не пладнешки обир. Ако Гьоринг искаше да притежава някоя картина, той нареждаше на случаен *fonctionnaire*^[7] да й направи специална оценка на абсурдно ниска цена. След това веднага си я присвояваше, като

даваше обещание да изпрати парите в специална сметка на ERR. На практика той не плащаше нищо за картините, които вземаше от Париж.

— В „Каринхол“ ли отиваха всичките?

— Някои, не всичките. Също като Хитлер, Гьоринг се отнасяше с презрение към картините на импресионисти и модернисти, но знаеше, че може да ги продаде или замени срещу картини, които са повече по вкуса му. Една такава сделка бе извършена от агентите на Гьоринг в Италия. В замяна на седем картини от италиански стари майстори и няколко *objets d'art* Гьоринг даде девет картини, заграбени от галерия „Жьо дьо Пом“. Ван Гог, Дега, Сезан, Реноар и Моне — споменавам само няколко, всичките откраднати от еврейски колекции и галерии. Гьоринг направи няколко такива размени с помощта на търговци в Швейцария.

— Разкажи ми за швейцарската връзка.

— Поради неутралитета на страната си, търговците и колекционерите от Швейцария бяха в уникалната позиция да трупат капитал за сметка на плячкосания Париж. На швейцарците бе позволено да пътуват из по-голямата част на Европа, а швейцарският франк бе приет за единствената универсална валута. И не забравяй, че места като Цюрих изкарваха огромни печалби от колаборацията с Хитлер. Париж бе мястото, където можеше да си купиш плячкосани произведения на изкуството, но Цюрих, Люцерн и Женева бяха местата, където можеше да ги разтовариш.

— Или да ги скриеш?

— Ама разбира се. Законите за банковата тайна превърнаха Швейцария в естествено бунцище за плячкосани произведения на изкуството. За същото помогнаха и законите за приемане на откраднатата собственост.

— Обясни ми тези закони.

— Те бяха блестящи и наистина по швейцарски изкусно формулирани. Например ако някой добросъвестно придобие предмет и се окаже, че този предмет е краден, след пет години по закон става негов.

— Колко удобно!

— Почакай, има и още. Ако се окаже, че търговец на произведения на изкуството притежава нещо крадено, задължение на

истинския собственик е да компенсира търговеца, ако иска да получи обратно собствеността си.

— Значи швейцарски търговци и колекционери са могли да приемат крадени произведения, без да се страхуват от закона или от това, че ще изгубят пари, така ли?

— Точно така.

— А какво стана след войната?

— Съюзниците изпратиха един художествен експерт на име Дъглас Куупър в Швейцария, за да се опита да открие истината. Куупър установи, че стотици, ако не и хиляди крадени произведения са влезли в Швейцария по време на войната. Той беше убеден, че много от тях са били скрити в банкови трезори и митнически складове. Пол Розенберг отиде в Швейцария, за да може сам да огледа как стоят нещата. В една галерия в Цюрих му предложили картина на Матис, открадната от неговата собствена колекция.

— Забележително! — рече Габриел. — И какво направи швейцарското правителство с тази информация?

— Обеща на Съюзниците, че ще съдейства за подробно проучване на въпроса. Обеща да замрази всички немски авоари, влезли в Швейцария по време на войната, и да проведе общонационално преброяване на тези авоари. Не приложи нито едната, нито другата мярка. Дъглас Куупър предложи да се отнеме лицензът на всеки търговец, който се занимава с крадени произведения на изкуството. Швейцарското правителство отказа. Тогава швейцарската Федерация на търговците на картини нареди на членовете си да не съдействат. Накратко: швейцарското правителство действаше, както обикновено. Затупали своя бизнес и своите граждани от погледите на чужденците.

— А търговци като Пол Розенберг не се ли опитаха да получат обратно картините си чрез съда?

— Неколцина наистина се опитаха, но играта беше нечестна. Швейцарците направиха така, че опитите на някой чужденец да си получи обратно собствеността от швейцарски гражданин да отнемат много време и средства. Швейцарците обикновено се криеха зад претенцията за добросъвестност. И не забравяй, че по-голямата част от въпросните произведения на изкуството са били откраднати от нацистите през 1940 година. До 1945 година, според петгодишното разпореждане на швейцарския закон, законните собственици вече

нямаха право да предявят валиден законен иск. Излишно е да казвам, че повечето от ищците си тръгнаха с празни ръце.

— Смяташ ли, че някаква част от това богатство е все още там?

— Според мен, Габриел, по-голямата част си е все още там. От малкото, което ти ми каза, излиза, че май някои от тези картини може да са били в ръцете на Август Ролф.

— Вече не.

Ишърууд допи виното си и погледът му бавно се насочи към огъня:

— Мисля, че е твой ред да говориш, Габриел. Разкажи ми всичко. И никакви лъжи този път! Вече съм прекалено стар, за да ме лъжат.

* * *

Навън отново валеше. По обратния път към галерията двамата се скриха заедно под чадъра на Ишърууд, подобно на участници в погребално шествие. Габриел бе разказал всичко на Ишърууд — от това как бе открил трупа на Ролф до експлозията в галерията на Вернер Мюлер в Париж. Ишърууд беше изпил още две чаши „Медок“, чието въздействие си личеше по прекалено нехайната му походка.

— *Шамрон* — тихо произнесе Ишърууд, гласът му бе изпълнен с презрение. — Трябваше да се досетя, че това копеле има нещо общо. Смятах, че този път веднъж завинаги са го пратили в пенсия.

— Винаги намират причина да го върнат.

— Казват, че тази Анна Ролф е истинска примадона.

— Има с какво да се похвали.

— Ще ти дам един съвет, момчето ми: приеми, че тя знае за баща си и за неговата колекция повече, отколкото ти казва. Дъщерите проявяват голяма склонност да защитават бащите си, дори когато ги смятат за истински негодници.

— Ще се постарая да го запомня.

— Може да е само обикновена кражба на произведения на изкуството.

— Оставили са една картина на Рафаел да виси на стената във всекидневната и вдигнаха във въздуха галерията на човека, който надзираваше колекцията. Не виждам нищо обикновено в случилото се.

— Разбирам накъде биеш — отвърна Ишърууд. — Всъщност единственото сигурно нещо в тази отворотелна история са самите картини.

— Не ми е приятно да ти го казвам, Джулиан, но картините не могат да говорят. Освен това колекцията я няма.

— Картините не могат да говорят, но техният произход *може*. Несъмнено Август Ролф е приемал много присърце тази колекция. Дори да е придобил тези картини при някакви не съвсем идеални обстоятелства, със сигурност е настоял да знае произхода на всяка от тях. В края на краищата произходът е всичко.

— И ако мога да открия произхода им?

— Тогава ще мога да ти кажа дали той е бил легитимен колекционер или стар негодник, клечащ върху хранилище, пълно с плячкосани картини.

* * *

Габриел смяташе да го остави на Дюк Стрийт, но Ишърууд го хвана за лакътя и го задърпа през пасажа към Мейсънс Ярд.

— Ела с мен. Има още едно нещо, което искам да ти покажа.

Когато влязоха в галерията, Ирина веднага разпозна издайническите последици от полетия с алкохол обяд. Тя връчи на Ишърууд купчина телефонни съобщения и се зае с кафеварката. В кабинета си той отвори личния си сейф и извади от него две неща — скица на момче и фотокопие на стар документ, състоящ се от няколко страници. Вдигна скицата пред очите на Габриел:

— Нещо познато?

— Струва ми се, че не.

— Обектът съм аз. Художникът е Пабло Пикасо. Взех скицата със себе си, когато напуснах Франция.

— А документът?

— И него носех със себе си. Баща ми ми го даде точно преди да тръгна с двамата баски. Това е подробен списък на всички картини от неговата частна колекция и професионален опис, написан със собствената му ръка. Това е копие, разбира се. Оригиналът днес е в ужасно състояние. — Връчи списъка на Габриел. — Не знам колко

далеч смяташ да отидеш с този случай, но ако попаднеш случайно на някоя от тези картини, ще ми кажеш, нали, приятел?

Габриел пхна списъка в горния джоб на самото си.

— Закъде заминаваш сега?

— Не съм сигурен.

— В Лион има един човек, с когото трябва да говориш. Той ми помогна малко, когато правех проучвания за книгата. Ако Август Ролф има кал под ноктите си, този човек ще знае.

Ишърууд прерови бележника си и даде на Габриел телефонните номера.

---

[1] По името на швейцарския психиатър Жерман Роршах (1922 г.). Психологически тест за интелигентност на личността, състоящ се от десет стандартни черни или цветни мастилени петна, като пациентът трябва да определи какво изобразяват. — Б.пр. ↑

[2] Произведения на изкуството (фр.). — Б.пр. ↑

[3] Обединено наименование за Холандия, Белгия и Люксембург. — Б.пр. ↑

[4] Нацистка организация, създадена през 1940 г. с цел заграбване произведения на изкуството от окупираните територии на Западна и Източна Европа. — Б.пр. ↑

[5] Смешна, странна война (фр.). — Б.пр. ↑

[6] Френско червено вино. — Б.пр. ↑

[7] Функционер. — Б.пр. ↑

20. ЛОНДОН

Зад ъгъла до „Изящни изкуства — Ишърууд“, на Джърмин Стрийт, един русокос мъж седеше зад кормилото на закрит роувър и слушаше радио. В продължение на пет дни той бе наблюдавал търговеца на картини. Беше го следил, докато отиваше на пиянските си обеда. Следеше го, когато се прибираше нощем у дома, в Южен Кенсингтън. Дори се бе представил за потенциален купувач, за да пъкне две малки предавател-чета в кабинета на търговеца. Те излъчваха слаб аналогов сигнал на обикновена FM дължина. Мъжът използваше радиото, за да следи излъчването. Десет минути по-късно, когато разговорът приключи, той извади клетъчния си телефон и набра един номер в Цюрих.

— Нашият приятел е на път за Лион, за да се види с професора.

21. ЛИОН

Професор Емил Жакоби представляваше самообявилата се гузна съвест на Швейцария. Той вярваше, че за да спаси страната си, първо трябва да я направи на парчета и бе посветил живота си на изравянето и излагането на показ на нелицеприятни моменти от швейцарската история. Публикуването на неговата експлозивна книга „Митът“ бе предизвикало истинска буря, тъй като в нея се разкриваха в подробности широките икономически и търговски връзки между нацистка Германия и Швейцария по време на Втората световна война. Жакоби очертаваше процеса, по който швейцарските банки бяха приемали плякосано злато — злато, което е било смъкнато от зъбите на евреи на път към газовите камери — и го бяха превръщали в твърдата валута, която Хитлер бе използвал, за да купи суровините, необходими за поддържането на военната си машина. Заключениеята на професор Жакоби шокираха страната и го превърнаха в национален парий: Швейцария и нацистка Германия са били съюзници във всичко, без това да е било скрепено с договор, написа той. Хитлер не би могъл да води тази война без помощта на швейцарските банкери и оръжейници. Ако не е била Швейцария, военната машина на Вермахта е щяла да засече и да спре през есента на 1944 година. Животът на милиони хора е щял да бъде пощаден, ако не е била алчността на швейцарските банкери.

Скоро след публикуването на „Митът“ животът на професор Жакоби в Швейцария стана изключително некомфортен. Той получаваше смъртни заплахи, телефоните му бяха подслушвани, а швейцарските Секретни служби следяха всяка негова крачка. Страхувайки се за сигурността си, той се отказа от професурата си в Лозана и отиде на работа в Историческия факултет на Лионския университет.

По-голямата част от следващия ден Габриел прекара в издирване на професора.

Остави две съобщения на телефонния секретар в дома на Жакоби и още две на изключително неотзивчивата му секретарка в университета. В един и половина следобед Жакоби се обади на клетъчния телефон на Габриел и се съгласи да се срещнат.

— Елате в моя апартамент довечера в шест. Тогава ще поговорим.

След това избъбри набързо адреса си и рязко затвори телефона. Ето защо Габриел трябваше да убие няколко часа от времето си. В една книжарница близо до университета откри френското издание на „Митът“ и прекара останалата част от следобеда, като седеше сред студентите в кафенето до Плас де Теро и четеше книгата.

В шест часа професорът го чакаше в преддверието на своя блок на Рю Лантерн. Носеше протрито сако от туид, а очилата му без рамки бяха избутани назад на челото, към немирните му къдрици, наподобяващи птиче гнездо. На крачолите на панталона си имаше клипсове, за да не се закачват параментите за веригата на велосипеда му.

— Добре дошли в изгнание — каза той и уморено поведе Габриел нагоре по стълбите към апартамента си на четвъртия етаж. — Ние, швейцарците, почитаме свободата на словото, но само ако това слово избягва да критикува Швейцария. Аз извърших смъртния грях на почтен швейцарец и затова се оказах тук, в златната клетка на Лион.

На площадката на апартамента си професорът дълго се рови сред хвърчащите листове и смачканите учебници в кожените си *дисаги*, търсейки ключовете за апартамента. Най-накрая ги откри и двамата влязоха в малък, оскъдно мебелиран апартамент. Всички повърхности в него бяха отрупани с книги, документи и вестници. Габриел се усмихна. Беше дошъл на точното място.

Жакоби затвори вратата и окачи чантата си на резето.

— Значи искате да обсъдим убийството на Август Ролф? Както се оказва, аз много внимателно съм следил този случай.

— Така и предположих. Чудех се дали ще се съгласите да сравним бележките си.

— И вие ли сте историк, мистър Алон?

— Всъщност аз съм художник реставратор, но в този случай работя за правителството на Израел.

— Е, очертава се интересна вечер. Махнете тези неща от стола и седнете. Ще направя кафе.

* * *

Професор Жакоби прекара няколко минути в ровене сред извисяващите се купчини от книжа, търсейки папката за Август Ролф. Тя беше много тънка.

— Хер Ролф беше частен банкиер в най-прекия смисъл на тази дума, мистър Алон. Опасявам се, че повечето от онова, което ще ви кажа, се базира на предположения и слухове.

— Често съм установявал, че човек може да научи много за някого от слуховете, които се разпространяват около него.

— Когато човек се занимава с швейцарски банкиер, особено с частен банкиер като Август Ролф, слуховете понякога са най-доброто, на което може да се надява. — Професорът надяна очилата си и отвори папката. — В Цюрих има множество малки частни банки, но има и изключително големи. Гигантите, като „Юниън Банк“ и „Креди Сюис“, си имат свои частни подразделения, макар че обслужват само много богати клиенти.

— Колко богати?

— Обикновено минималният банков депозит е около пет милиона долара. Беше ми съобщено, че разузнавателните служби на вашата страна са използвали частните банков услуги на „Креди Сюис“. — Професорът вдигна поглед към Габриел над папката. — Но пък съм сигурен, че вие не знаете нищо за това.

Габриел пропусна въпроса покрай ушите си.

— От онова, което знам за Август Ролф, съдя, че неговата банка попада в първата категория.

— Точно така. Банката на Ролф беше малко предприятие — самият Ролф и петима-шестима служители най-много. Ако търсехте някой, който да скрие парите ви или вещите ви, Август Ролф бе най-добрият ви приятел. Той беше един от най-дискретните и най-влиятелните банкиери в Цюрих. Имаше много могъщи приятели. Ето защо неговото убийство толкова ме озадачи.

— Какво друго знаете за него?

— Поел е семейния бизнес от баща си в началото на 30-те години — това не беше добро време за швейцарските банки. Времето на световната депресия, на паниката в Германия, на валутната криза в Австрия, чиято ударна вълна удари Цюрих. Швейцарски банки се сгромолясваха една след друга. Много частни банки бяха принудени да се слоят с по-едри конкуренти, за да оцелеят. Ролф успя да се задържи на ръба. — Жакоби близна показалеца си и обърна още една страница. — След това Хитлер идва на власт в Германия и започва да създава неприятности за евреите. Еврейски пари и ценности потичат към частните банки в Цюрих... включително и към банката на Ролф.

— Това установен факт ли е?

— Абсолютно. Август Ролф открива повече от двеста банкови сметки на немски евреи. — Жакоби прелисти няколко страници от папката. — Ето тук започват фактите и слуховете. В края на 30-те години агенти на Гестапо започват да пристигат в Цюрих. Те търсят всички еврейски пари, които са били измъкнати тайно от Германия и са били депозирани в швейцарски банки. Носят се слухове, че Ролф е съдействал на Гестапо при нарушаването на швейцарските банкови закони и е разкрил съществуването на еврейски сметки в неговата банка.

— И защо би направил такова нещо?

— Искате ли да чуете моята теория?

— Разбира се.

— Защото е знаел, че парите, депозирани от неколцина евреи, са нищо в сравнение с богатствата, които ще получи, при условие че сътрудничи на нацистка Германия.

— Има ли доказателства, че го е направил?

— Как не! — каза Жакоби, а веждите му рязко подскочиха нагоре над очилата. — Факт е, че по време на войната Август Ролф често е пътувал до нацистка Германия.

— И с кого се е срещал там?

— Не е известно, но неговите пътувания са озадачили достатъчно хора и след войната е било проведено разследване.

— С какъв резултат?

— Абсолютно никакъв. Ролф изчезнал обратно в света на цюрихското банкерство и никой не чул нищо повече за него... допреди една седмица, разбира се, когато някой влязъл във вилата му на

Цюрихберг и изстрелял един куршум в главата му. — Жакоби затвори папката и вдигна поглед към Габриел: — Имате ли нещо против сега вие да ми разкажете вашата история, мистър Алон?

* * *

След като Габриел приключи разказа си, професор Жакоби дълго време чисти стъклата на очилата си с широкия край на вратовръзката си. Отново ги надяна и ги избута на челото си, след което си наля още една чаша кафе.

— Както изглежда, попаднали сте на голямата конспирация на мълчанието.

— Какво искате да кажете?

— Когато се занимавате с Швейцария, мистър Алон, най-добре е да не забравяте едно нещо. Швейцария не е реална страна. Това е бизнес, тя е управлявана така, както се управлява бизнес. Това е бизнес, който винаги стои в отбранителна позиция. Така е от седемстотин години насам.

— И какво общо има това с убийството на Ролф?

— В Швейцария има хора, които ще загубят много, ако греховете на миналото излязат наяве и клоаката на Банхофщрасе бъде прочистена основно, от което има такава отчаяна нужда. Тези хора представляват невидимо правителство и не бива да се отнасяте несериозно към тях, поради която причина и аз съм тук, вместо в Лозана. Ако решите да продължите да се занимавате с тази работа, съветвам ви да бъдете нащрек.

Десет минути по-късно Габриел слизаше надолу по стълбите с екземпляра на „Митът“ под мишница. Спря за малко в преддверието, за да отгърне корицата и да погледне какво е надраскал професорът на заглавната страница.

Пазете се от гномовете на Цюрих.

Емил Жакоби

* * *

Този образ на Габриел бе запечатан от мъжа с дигиталната камера с далечен обсег, който бе застанал на един прозорец в жилищния блок на отсрещната страна на улицата. Час по-рано той бе заснел и пристигането му. Снимките не бяха необходими — просто един последен професионален щрих. Целият разговор на Алон с Емил Жакоби бе уловен от двата чувствителни предавателя, поставени в апартамента на професора шест месеца по-рано. Докато Алон си отиваше, майсторът на проследяването изщрака още няколко снимки. После седна пред магнетофона си и изслуша записа. След трийсет минути упорита работа той имаше пълно копие на състоялата се среща. Трябваша му още десет минути, за да провери дали записът е точен, след което зашифрова доклада си и го изпрати със сигурна електронна поща в Цюрих, заедно със снимките на Алон.

Трийсет секунди по-късно информацията се появи на компютърния монитор на Герхард Петерсон, който веднага вдигна телефонната слушалка и помоли за спешна среща с хер Геслер. Герхард Петерсон не харесваше Емил Жакоби, не го харесваше и хер Геслер. Едноличният кръстоносен поход на Жакоби срещу финансовата олигархия на Швейцария вече бе станал прекалено отегчителен и струваше скъпо. Дватамата решиха, че е време да се разправят с досадното професорче.

На следващата сутрин, преди да тръгне за работа, Герхард Петерсон се обади по телефона от уединения си кабинет. Разговорът не трая повече от две минути. Съдбата на Емил Жакоби — гузната съвест на Швейцария — бе решена с една финансова сделка: прехвърлянето на двеста хиляди долара в кодирана банкова сметка в Женева, контролирана от Антон Орсати. Герхард Петерсон намери, че това наистина е много удобно.

22.

КОСТА ДЕ ПРАТА, ПОРТУГАЛИЯ

Когато на следващата сутрин Габриел пристигна във вилата на Анна Ролф, той със задоволство установи, че най-малко четирима мъже я охраняват: един на портата, втори край лозето, трети до дърветата и четвърти, кацнал горе, на върха на хълма. Шамрон бе изпратил Рами — своя необщителен личен бодигард, — за да се погрижи за подробностите. Той поздрави Габриел на алеята. Когато Габриел го попита как се оправя Анна с екипа, той завъртя очи към небето: *Скоро ще разбереш.*

Габриел влезе във вилата и тръгна нагоре по стълбището, насочван от звуците на Анината цигулка. След това почука на вратата на стаята за упражнения и без да дочака разрешение, влезе. Тя рязко се обърна и го нахока, задето я прекъсва, а след това се разкрещя, че е превърнал къщата ѝ във военен лагер. Тъй като тирадата ставаше все по-остра, той сведе поглед и попипа превръзките си. Капчица свежа кръв се бе просмукала през бинтовете. Анна забеляза и това. Веднага млъкна и нежно го поведе към спалнята си, за да смени превръзките. Не се сдържа да я погледне, докато тя се грижеше за него. Кожата в основата на шията ѝ беше влажна; струните на цигулката бяха оставили тесни вдлъбнатинки по върховете на пръстите на лявата ѝ ръка. Беше по-красива, отколкото си представяше.

— Добра работа — рече Габриел, като огледа превръзките.

— Умея да правя превръзки, мистър Алон. Имате да ми казвате някои неща за баща ми, да?

— На този етап въпросите са повече от отговорите. И моля ви, наричайте ме Габриел.

Тя се усмихна:

— Мога да си представя, Габриел.

* * *

В една найлонова раница Анна сложи закуската за пикника: хляб, сирене и студено пилешко. Накрая добави бутилка изстудено вино, която уви във вълнено одеяло, преди да я постави вътре. Рами даде на Габриел „Берета“ и двама охранители с хлапашки вид. Докато вървяха по сенчестите пътеки на боровата горичка, следвани плътно от „компаньонките“, пратени от Рами, Габриел разказа на Анна за Париж. Не ѝ разказа за разговорите си с Джулиан Ишъруд и Емил Жакоби. Това можеше да почака.

Дърветата свършиха и се появиха развалините, кацнали на стръмен хълм. Една дива коза скочи върху голям гранитен блок, изблея срещу тях и изчезна сред прещипа. Габриел сложи раницата на рамо и последва Анна нагоре по пътеката.

Наблюдаваше как мускулите на краката ѝ се свиват на всяка стъпка и си помисли за Леа. Една екскурзия в също такъв есенен ден преди двайсет години — само че тогава хълмът бе част от Голанските възвишения, а развалините бяха оставени от кръстоносците. Леа рисуваше; Габриел току-що се бе върнал от Европа и призраците на убитите от него бяха прогонили всякакво желание да твори. Той бе оставил Леа пред триножника ѝ и се бе изкачил до върха на хълма. Над главата му се извисяваха военните укрепления покрай сирийската граница; долу се простираше Горна Галилея и безкрайно редуващите се хълмове на Южен Ливан. Потънал в мисли, той не бе чул приближаването на Леа.

— Въпреки всичко те ще дойдат, Габриел. Можеш да седиш там цял живот и да ги гледаш, но те пак ще дойдат.

Без да я погледне, Габриел бе отвърнал:

— Ако аз живеех там, в Горна Галилея, и сега оцелявах в някакъв лагер в Ливан, и аз щях да дойда.

Анна рязко разгъна одеялото за пикник и това накара Габриел да се откъсне от спомените си. Тя постла одеялото върху огряната от слънцето трева, както бе направила Леа в онзи ден, докато Габриел с ритуални движения отвори бутилката с вино. Охранителите на Рами заеха позиции: единият се качи горе на развалините, а другият застана на пътеката долу. Докато Анна накъсваше пилешкото месо, Габриел ѝ показа снимката на човека, който бе поставил дипломатическото куфарче с бомбата в галерията.

— Виждала ли си го някога?

Тя поклати отрицателно глава.

Габриел прибра снимката.

— Трябва да знам повече за баща ти.

— Какво например?

— Всичко, което би ми помогнало да открия кой го е убил и е откраднал колекцията.

— Баща ми беше швейцарски banker, Габриел. Аз го познавам като човек, но не знам почти нищо за работата му.

— Тогава разкажи ми за него.

— Откъде да започна?

— Ами какво ще кажеш за възрастта. Ти си на трийсет и осем?

— Трийсет и седем.

— Баща ти е на осемдесет и девет. Това е доста голяма разлика във възрастта.

— Много е лесно за обяснение. Преди майка ми е бил женен за друга. Тя умряла от туберкулоза по време на войната. Той и майка ми се срещнали десет години по-късно. Тя била доста даровита пианистка. Можела да свири и като професионалистка, но баща ми не искал и да чуе за това. Музикантите са само с едно стъпало по-нагоре от екхибиционистите — такава беше неговото мнение. Понякога се чудя какво ли ги е сближило.

— От първия брак имал ли е деца?

Анна поклати отрицателно глава.

— Ами самоубийството на майка ти?

— Аз открих тялото. — Поколеба се за миг и каза: — Такова нещо никога не се забравя. По-късно баща ми ми каза, че тя е страдала от депресия. Аз много обичах майка си, Габриел. Двете бяхме изключително близки. Майка ми не страдаше от депресия. Не вземаше никакви лекарства, не ходеше на психиатър. Беше на настроения, беше темпераментна, но не бе от жените, които извършват самоубийство без причина. Нещо — или някой — *я накара* да отнеме собствения си живот. Само баща ми знаеше какво е то, но го запази в тайна от нас.

— Оставила ли е бележка, преди да се самоубие?

— Според разследването не е имало такава бележка. Но аз видях как баща ми взе от тялото нещо, което много приличаше на бележка. Никога не ми го показа, а явно не го е показал и на полицията.

— Ами смъртта на брат ти?

— Случи се година по-късно. Баща ми искаше той да отиде да работи в банката и да продължи семейната традиция, но Макс реши да кара мотоциклети. И точно това правеше... и то много добре всъщност. Беше един от най-добрите професионалисти в Швейцария и един от водещите в Европа. Загина при злополука по време на Обиколката на Швейцария. Баща ми бе съкрушен, но същевременно за него това бе като някакво възмездие. Сякаш Макс беше наказан, защото е посмял да се противопостави на волята му.

— А ти?

— Аз бях сама с него. Двамата души, които най-много обичах на този свят, си бяха отишли, а аз бях вързана с човек, когото ненавиждах. Затова се отдадох още повече на цигулката. Това като че ли беше удобно и за двама ни. Докато се занимавах с музика, на баща ми не му се налагаше да ми обръща внимание. Беше свободен да прави онова, което най-много обичаше.

— Което беше какво?

— Да печели пари, разбира се. Той смяташе, че богатството представлява нещо като опрощение на греховете му. Беше такъв глупак! Още от началото на кариерата ми всички отбелязваха, че свиря с толкова жар. Те не съзнаваха, че тази жар бе разпалвана от горивото на омразата и болката.

Габриел внимателно подхваща следващата тема:

— Какво знаеш за дейността на баща си по време на войната?

— *Дейност*? Интересна дума. За какво намекваш?

— Нищо. Просто трябва да знам дали в неговото минало не е имало нещо, което може да е довело до убийството му.

— По време на Втората световна война баща ми беше banker в Швейцария. — Гласът ѝ изведнъж прозвуча хладно. — Това не го превръща автоматично в чудовище. Но ако трябва да съм напълно честна, аз на практика не знам нищо за неговата *дейност* по време на войната. Това беше нещо, което той никога не обсъждаше с нас.

Габриел се сети за сведенията, които Емил Жакоби му беше дал в Лион: честите пътувания на Ролф до нацистка Германия; слуховете за връзките на Ролф с важни представители на нацистката йерархия. Беше ли успял Ролф наистина да скрие тези неща от дъщеря си? Габриел реши да отиде малко по-далеч — внимателно.

— Но ти си имаш някои съмнения, нали, Анна? Никога нямаше да ме заведеш в Цюрих, ако нямаше съмнения за миналото на баща си.

— Аз знам само едно нещо, Габриел: майка ми изкопа собствения си гроб, влезе в него и се застреля. Това е отвратително, това е някакво отмъщение. И тя е имала основателна причина да го извърши.

— Умираще ли?

Прямотата на този въпрос я изненада; изведнъж трепна и рязко вдигна глава, сякаш я бяха боднали с нещо остро.

— Баща ми ли?

Габриел кимна.

— Всъщност да, Габриел, баща ми умираше.

* * *

След като изядоха всичката храна, Габриел наля последното вино в чашите и я попита за произхода на картините.

— Всичко е заключено в бюрото в кабинета на баща ми.

— Опасявах се, че ще кажеш точно това.

— Защо те интересува произходът?

— Искам да проследя поредицата от собственици на всяка картина. Произходът им ще ни подсказе нещо за това кой ги е взел и защо баща ти е бил убит.

— А може и нищо да не ти подсказе. Запомни едно: баща ми е купил тези картини съвсем легално. Те му принадлежаха, независимо каква „дяволия“ можеш да откриеш в произхода им.

— Все пак искам да ги видя.

— Ще ти покажа къде са.

— Не, ще ми кажеш къде са, а аз ще отида да ги взема и ще ги донеса обратно тук. Ти не можеш да ходиш в Цюрих.

— Защо не?

— Защото не е безопасно. Коеето ме навежда на мисълта за следващата тема.

— Коя е тя?

— Твоят концерт във Венеция.

— Няма да го отменя.

— Сега за теб не е безопасно да излизаш пред публика.

— Нямам друг избор. Не спазя ли този ангажимент, край на кариерата ми.

— Хората, които убиха баща ти, дадоха съвсем ясно да се разбере, че са готови на всичко, за да ни попречат да открием самоличността им. Това означава, че могат да убият и теб.

— Тогава просто ще трябва да се постарая да не успеят, а аз ще свиря следващата седмица и няма начин да ме спреш.

* * *

Над морето се бяха струпали тежки металносиви облаци и вече напредваха към сушата. Изви студен вятър и започна да свири сред руините. Анна потръпна от внезапния студ и скръсти ръце под гърдите си, вперила поглед в прииждащите облаци. Габриел прибра остатъците от закуската им и в припадащия мрак двамата се спуснаха надолу по хълма, следвани от мълчаливите си пазачи. Когато навлязоха в боровата горичка, ливна силен дъжд.

— Късно е! — опита се Анна да надвика гръмотевиците. — Не можем да мръднем отгук. — Тя го хвана за ръка и го поведе да се подслонят под един извисяващ се бор. — Трябва да запазим превръзките ти сухи — добави и в гласа ѝ се прокраднаха нотки на загриженост.

От джоба на раницата извади смачкан найлонов анорак, вдигна го над главите им и през следващите двайсет минути двамата се гушеха така, подобно на бежанци, докато пазачите на Рами мълчаливо и неподвижно стояха на пост от двете им страни. Докато чакаха времето да се оправи, Анна предаде на Габриел секретните кодове на вилата и му обясни къде сред бащините ѝ папки може да намери историята на картините. Когато най-накрая облаците се разнесоха, Анна уви ръцете на Габриел с анорака и двамата продължиха напред по мократа пътека към вилата. Пред входната порта Габриел я остави под закрилата на Рами и се качи на колата си. Когато потегляше, погледна за последен път назад над рамото си и видя Анна Ролф да притичва след Рами по алеята и да вика:

— Бум, бум, Рами! Мъртъв си!

23. ЛИСАБОН

На Моцкин му харесваше в Лисабон. Беше имал блестящи назначения. В Лондон. В Париж и Брюксел. Беше прекарал една неспокойна година в Кайро, представяйки се за вестникарски журналист от Отава. В Лисабон бе спокойно напоследък и това му допадаше. Временната работа по провеждане на наблюдение, малко работа като свързка. Достатъчно, за да не откачи съвсем. Имаше време за книгите и марките си и за продължителни сиести с момичето си в „Алфама“.

Току-що се бе върнал от апартамента ѝ и телефонът на бюрото му тихо забръмча. Моцкин вдигна слушалката и предпазливо я приближи до ухото си. Точно по това време Ари Шамрон обикновено решаваше да подаде глава от лисичата си дупка и да направи черен живота за своите оперативни служители. Но, слава богу, не беше Шамрон, а просто охраната от фойето. Както изглежда, имаше посетител — човек, който знаеше името на Моцкин.

Той затвори слушалката и включи камерата за наблюдение на фойето на компютърния си монитор. Наблюдателният пункт редовно показваше влизащи от всякакъв калибър. Обикновено един бърз поглед бе достатъчен, за да се разбере дали посетителят ще бъде поканен да влезе, или ще бъде изхвърлен навън.

Когато образът се появи на екрана, Моцкин промърмори: „Мамка му!“ Представете си, живата легенда влиза в посолството с някакъв направо ужасен вид. Последния път, когато Моцкин бе чувал за него, той се беше заровил в някаква английска селска къща със своите картини и със своите демони.

— Мамка му! — повторно възкликна той, докато се смъкваше тежко надолу по стълбите. — Наистина ли си ти?

* * *

В пункта за свръзка Моцкин се свърза с офиса на Шамрон на булевард „Кинг Саул“ в Тел Авив. След това затвори звукоизолираната врата и започна да наблюдава Габриел през стъклото. Разговорът беше неприятен, това можеше да каже Моцкин. Но пък малцина бяха онези от Офиса, които не бяха кръстосвали шпаги със Стареца по едно или друго време, а битките между Шамрон и великия Габриел Алон представляваха част от обучението в Офиса. Двайсет минути по-късно, когато Габриел тръсна телефонната слушалка и излезе от помещението, лицето му бе смъртнобледо.

— Стареца праща доклад след трийсет минути. Трябват ми някои неща.

Моцкин заведе Габриел на горния етаж в наблюдателния пункт и му позволи да вземе душ и да се преоблече. След това го снабди със самолетни билети и кола, даде му и две хиляди долара от кутията за дребни разходи.

Когато се върнаха в пункта за свръзка, докладът тъкмо излизаше плавно от секретната факс машина. Беше съставен от отдел „Проучвания“ на булевард „Кинг Саул“ и се основаваше на информация, която споделяха с Британското и Френското разузнаване въз основа на постоянен договор.

Обектът се казваше Кристофър Келър.

Габриел грабна страниците от машината, седна до масата и зачете.

* * *

Роден в Лондон, единствен син на двама преуспяващи лекари от Харли Стрийт, Кристофър Келър още от ранна възраст бе дал да се разбере, че няма никакво намерение да върви по стъпките на родителите си. Вманиачен на тема *история* и по-специално *военна история*, той искаше да стане войник. Родителите му забраниха да влезе в армията и той отстъпи пред техните желания, поне временно. Вместо това, влезе в Кеймбриджския университет и започна да специализира история и ориенталски езици. Беше блестящ студент, но във втори курс стана много неспокоен и една нощ изчезна безследно. Няколко дни по-късно ненадейно изникна в дома на баща си в

Кенсингтън, облечен с маслиненосива униформа и с бръсната глава. Келър беше постъпил в Британската армия.

След основното обучение отиде в своя пехотен полк, но с интелекта, храбростта и държането си на вълк единак много бързо се открие от останалите. Скоро се появи един сержант от Специалните военновъздушни сили, който вербуваше новобранци. Той беше видял досието на Келър и бе говорил с неговите началници. Келър бе поканен в щаба на полка в Хиърфорд, за да изкара подготвителния курс на обучение.

Представянето му бе невероятно добро. Неговите инструктори от курса по невъоръжена борба написаха, че никога не са виждали човек, който да притежава такова вродено умение да отнема човешки живот. В „кланицата“ — едно много непопулярно сред новобранците помещение, където се обучаваха на ръкопашен бой, спасяване на заложници и „прочистващи“ антитерористични операции — Келър постигна възможно най-големия брой точки. В последния ден на курса той носеше двайсет и седем килограмова раница и петкилограмова бойна пушка по време на дългия четиридесет мили поход през брулената от вятъра пуста местност, известна под името Брекън Бийкънс — тест за издръжливост, при който други умираха. Келър пристигна на финала с трийсет минути по-рано от всеки друг, участвал в този тест. Приеха го в полка и бе разпределен в кавалерийска дивизия, специализирана в маневрена война в пустинята.

После изведнъж кариерата му рязко тръгна нагоре. На сцената се появи друг мъж, този път от военното разузнаване. Той търсеше войник от специална порода, който да извършва наблюдение от близко разстояние и да участва в други специални операции в Северна Ирландия. Каза, че бил впечатлен от лингвистичните постижения и от способността на Келър да импровизира и да мисли в движение. Дали Келър проявява интерес към тази работа? Същата нощ той стегна военната си раница и се премести от Хиърфорд в една секретна база в Шотландските планини.

По време на обучението Келър показа, че притежава забележителна дарба. Години наред Британските секретни и разузнавателни служби се измъчваха с безбройните акценти, съществуващи в Северна Ирландия. В Ълстър воюващите общности можеха да се идентифицират по звученето на гласа. Акцентът на

католическия Западен Белфаст е различен от този на протестантския Западен Белфаст; акцентът на Горен Фолс Роуд е различен от този на Долен Фолс Роуд. Начинът, по който човек произнасяше няколко прости фрази, можеше да означава живот или ужасяваща смърт. Келър разви способността идеално да имитира различните интонации. Успяваше мигновено да промени акцента си: в един момент беше католик от Арма, в следващия — протестант от белфасткия Шанкил Роуд, след това пък — католик от жилищния квартал „Балимърфи“. Той действаше в Белфаст в продължение на повече от година, като следеше членове на ИРА и научаваше полезни слухове от хората от местните общини. Работеше сам, като офицерът от военното разузнаване, отговарящ за съответната операция, почти не упражняваше надзор върху него.

Назначението му в Белфаст приключи внезапно една нощ, когато беше отвлечен в Западен Белфаст и откаран в отдалечена ферма в графство Арма. Там го обвиниха, че е британски шпионин. Келър знаеше, че положението му е безнадеждно, затова реши да се измъкне с бой. Когато напусна фермата, четирима терористи ветерани от Временната ирландска републиканска армия бяха мъртви. Двама от тях направо бяха направени на парчета.

Келър се завърна в Хиърфорд за дълга почивка. Провеждаше си наказателни екскурзии в местността Брекън Бийкънс и обучаваше новобранци в изкуството на безшумното убиване. Но за командирите и психолозите на полка бе ясно, че Белфаст е променил Келър.

След това, през август 1990 година, Саддам Хюсеин завладя Кувейт. Пет месеца по-късно Келър и неговата бойна единица кръстосваха западната пустиня на Ирак, като издирваха и унищожаваша стартовите площадки на ракетите „Скъд“, които всяваха ужас в Тел Авив. В нощта на 28-и януари Келър и неговият екип откриха една стартова площадка в пустинята, на сто мили северозападно от Багдад. Той съобщи координатите ѝ на командирите си в Саудитска Арабия. Деветдесет минути по-късно отряд бомбардировачи на Коалицията прелетя ниско над пустинята, но по нещастно стечение на обстоятелствата откри „приятелски“ огън и атакува ескадрилата на СВВС, вместо ракетната площадка. Британски чиновници заключиха, че цялата бойна единица е изчезнала, макар че

никакви убедителни доказателства под формата на останки не бяха открити.

Онова, което последва, по същество може да се нарече теория — отново базираща се на доклади на разузнаването. Няколко месеца след катастрофата в Иракската пустиня бе докладвано, че в Европа работи един нов убиец, много голям професионалист. Полицейските информатори говореха за човек, известен като Англичанина. Никой не можеше да предложи нещо повече от много смътно негово описание. По това време мистериозният убиец беше заподозрян в извършването на най-малко двайсет неразкрити убийства. Британското разузнаване заподозря, че Кристофър Келър и Англичанина са едно и също лице.

В края на папката имаше две снимки. Първата беше направил Габриел — на мъжа, който влизаше в галерията в Париж. На втората се виждаха група мъже в пустинна местност. Едно от лицата бе обградено с кръгче. Габриел дълго време сравнява двете снимки. След това вдигна телефонната слушалка и потърси Шамрон в Тел Авив.

— Имам странното усещане, че и по-рано съм срещал този човек — каза му той.

Очакваше Шамрон да се изненада от тази забележка. Но вместо това, Стареца му каза да стои близо до факс машината и затвори телефона.

* * *

През 1988 година Габриел Алон проведе една от най-забележителните операции в историята на Израелското разузнаване: убийството на втория човек на ООП — Абу Джихад. Беше водил продължително и опасно наблюдение на вилата на палестинеца в Тунис и бе обучил елитния си екип в импровизиран лагер в пустинята Негев. А след това в една топла априлска нощ той заведе екипа от командоси в къщата на Абу Джихад и го застреля пред очите на жена му и децата му. Спомняйки си сега за онази нощ, той сякаш отново виждаше омразата в тъмните им очи.

Осемнайсет месеца след убийството екип от британски разузнавачи и офицери на СВВС, участващи в антитерористични акции срещу ИРА, пристигна в Тел Авив, за да изучи тактиката на

израелците. Ари Шамрон извика Габриел в Академията и му нареди по време на официалния обяд да изнесе лекция за туниската операция. Сред присъстващите на лекцията беше и един лейтенант от СВВС.

Онова, което излезе от факс машината, беше снимка. Беше направена след официалния обяд, за да запечата духа на сътрудничество между секретните бойци на двете държави. Габриел, който винаги избягваше да бъде сниман, носеше слънчеви очила и широкопола шапка, за да скрие самоличността си. Мъжът до него се взираше право в обектива на камерата. Габриел внимателно огледа лицето му.

Това беше Кристофър Келър.

24. МЮНХЕН • ЦЮРИХ

Куриерът очакваше Габриел на входа на летището в Мюнхен. Имаше коса с цвят на карамел и носеше фирмен надпис: „Г-н Крамер — Хелър Ентърпрайсис“. Габриел го последва през терминала и през автомобилния паркинг в снежната виелица, докато стигнаха до тъмносин мерцедес седан.

— В жабката има „Берета“, а на задната седалка — малко пушени гърди.

— Вие, куриер, мислите за всичко.

— Живеем, за да служим. — Той подаде ключовете на Габриел.
— *Von voyage.*

Габриел седна зад кормилото и запали мотора. Десет минути по-късно той се носеше по шосе Т54 обратно към Цюрих.

* * *

Швейцарците са нетолерантно племе, притежаващо почти животински инстинкт да открива чуждите елементи. За всяко необичайно нещо се съобщава в полицията, независимо колко е незначително. Всъщност швейцарското гражданство е толкова зорко, че чуждите разузнавателни служби, работещи в страната, го смятат за вторите Секретни служби. Не забравяйки този факт, Габриел се постара да изглежда като в свои води, докато вървеше от колата си към вилата на Август Ролф.

Спомни си за една операция на Офиса отпреди няколко години. Екип от агенти беше изпратен в Швейцария да постави *бръмбари* в апартамента на заподозрян арабски терорист, живеещ в малък град близо до Берн. Една стара дама забелязала екипа пред жилищния блок на арабина и се обадила в полицията, за да съобщи за група подозрителни лица в околността. Няколко минути по-късно екипът беше арестуван и новината за това фиаско обиколи целия свят.

Той се изкачи по склона на Розенбюлвег. Пред погледа му се появи познатият силует на вилата на Ролф с нейните кули и извисяващ се портик. Мина някаква кола, оставяйки две черни ивици в пресния сняг.

Набра кода на автоматичната входна система. Зумерът зави, резето щракна. Той отвори портата и се заизкачва по стълбите. Две минути по-късно се намираше вътре във вилата, като прекосяваше с тежки стъпки сумрачното преддверие с малко джобно фенерче в едната ръка и „Берета“ в другата.

* * *

В коридора на втория етаж бе абсолютно тъмно. Габриел се придвижваше напред след тъничкия лъч на фенерчето. Кабинетът трябва да беше вляво, както му бе казала Анна — с изглед към улицата, първата врата след бюста. Габриел завъртя топката на вратата. Заключена. *Ама разбира се.* Извади чифт метални инструменти от джоба на самото си. Господи, колко ли дълго бе продължило това? Академията, цели сто години по-рано. Той беше зелен новобранец, а Шамрон през цялото време висеше над главата му и крещеше обидни думи в ухото му:

— Имаш петнайсет секунди. Колегите ти са мъртви, ако не отвориш тази врата, Габриел!

Той се подпря на едно коляно, пъкна инструментите в ключалката и се захвана за работа, като стискаше фенерчето със зъби. Миг по-късно ключалката се предаде пред усърдната атака на Габриел. Той се изправи, пристъпи вътре и затвори вратата зад себе си.

Стаята миришеше на пушек от горящи дърва, на куче и съвсем леко на тютюн. Вдигна фенерчето и лъчът му обходи вътрешността ѝ. Беше толкова тънък, че Габриел изучаваше помещението едва ли не сантиметър по сантиметър. Място за сядане, обзаведено с кресла от осемнайсети век. Фламандско дървено писалище от времето на Ренесанса. Полици с книги — от полирания дървен под до моделирания таван.

Бюрото на Август Ролф.

Странно, никак не приличаше на бюрото на могъщ човек. Отгоре имаше нещо като педантично подреден безпорядък: цяла камара папки, регистър за покупко-продажби с избеляла кожена подвързия, чаена чаша, пълна с кламери, купчина старинни книги. Габриел повдигна една предна корица с показалеца си и го облъхна мирис на стара хартия и прах. Насочи лъча на фенерчето към първата страница. *Гьоте*.

Когато затвори тома, светлината падна върху големия пепелник от релефно стъкло. Десетина угарки лежаха, нехайно пръснати върху легло от пепел, подобно на нападали гилзи. Той внимателно ги разгледа. Две различни марки цигари. Повечето бяха „Бенсън & Хеджис“, но имаше и три „Силк Кътс“. Старецът вероятно бе пушил „Бенсън & Хеджис“, но кой ли бе пушил „Силк Кътс“? *Анна?* Не, Анна винаги пушеше „Житан“.

Отново насочи вниманието си към произхода на картините. Анна му бе казала, че Ролф държи историята им в долното дясно чекмедже на бюрото в папка с надпис „Лична кореспонденция“. Чекмеджето беше заключено, също като вратата на кабинета на Ролф. Този път той имаше ключ. Отвори го и започна да прелиства личните книжа на Август Ролф.

Откри една папка с надпис „Максимилиан“. Хвана я с два пръста в долния край и след това се поколеба. Имаше ли въобще някакво право? До голяма степен се чувстваше като воайор. Все едно че по време на вечерната си разходка из града надничаше в осветен прозорец и виждаше някаква караца се двойка. Или старец, който е седнал сам пред телевизора. Но какво ли би могла да му разкрие тази папка? Каква ли информация за сина си бе скрил този човек? Какво ли щеше да научи от нея Габриел за този човек Август Ролф?

Измъкна я, сложи я в отвореното чекмедже и повдигна корицата. Снимки, изрезки от спортните страници на европейски вестници, възхитени отзиви на съотборници, дълга статия от цюрихски вестник за злополуката в Алпите: *„Той беше добър човек и аз бях горд да го наричам мой син — казва известният цюрихски banker Август Ролф в свое изявление, разпространено от адвоката му. — Ще ми липсва много повече, отколкото може да се изрази с думи.“* Безупречно сгъната, педантично датирана и надписана. Габриел заключи, че

Август Ролф може и да не е одобрявал избраната от сина му професия, но се е гордеел с него.

Затвори папката, пъкна я обратно на мястото ѝ и продължи да търси надпис „Лична кореспонденция“. Друга папка привлече погледа му: „Анна“. Отново се поколеба, а после измъкна папката. Вътре имаше детски снимки на Анна — свиря на цигулка, покани за рецитали и концерти, изрезки от вестници, рецензии за нейни изпълнения и записи. Той разгледа по-внимателно снимките. Определено съществуваха две Анни — едната от периода преди самоубийството на майка ѝ, другата — след него. Разликата във външния ѝ вид бе поразителна.

Габриел затвори папката и я прибра обратно в чекмеджето. Време беше да се върне към предстоящата работа. Прехвърли папките, докато откри една с надпис „Лична кореспонденция“. Извади я, сложи я на бюрото на Ролф и я отвори. Писма, някои написани на ръка, други напечатани на фирмени бланки. Немски, френски, италиански, английски — лингвистичната мозайка, представляваща Швейцария. Габриел бързо ги прелисти и стигна до края. Върна се в началото и повтори бавно същия процес. Резултатът бе същият.

Историята на картините липсваше.

* * *

Докато шареше с лъча на фенерчето из стаята, Габриел си спомни за едно тренировъчно упражнение, проведено в Академията. Инструкторът го беше завел в една стая, обзаведена като част от хотелски апартамент, връчил му бе един документ и му бе дал пет минути да открие пет подходящи места за скривалище. Ако тестът беше проведен в кабинета на Ролф, вместо във фалшивата хотелска стая, Габриел щеше да открие сто скривалища за документа. Подвижна дъска на пода, някоя дебела книга, някъде под килима или под пода, вътре в някой от мебелите, заключен в скрит в стената сейф. И това се отнасяше само за кабинета. В просторната вила имаше хиляда места, където Ролф би могъл да скрие калъф с документи. Този човек бе построил подземен бункер за тайната си колекция от картини. Ако

Ролф бе решил да скрие нещо, шансовете на Габриел да го намери бяха минимални.

Мисълта да напусне Цюрих с празни ръце след едно толкова трудно и опасно пътуване бе изключително оскърбителна за Габриел. Имаше две възможни обяснения за липсата на документите. Номер едно: вече бяха взети — от Ролф или от някой като Вернер Мюлер. Номер две: Ролф някак си ги бе сложил не на място. Това със сигурност беше възможно. Той бе стар човек. Старците правят грешки. Спомените избледняват. Става все по-трудно да разчетеш надписите върху папките.

Габриел реши обстойно да претърси бюрото.

Имаше четири чекмеджета за папки, по две от двете страни на бюрото, и той започна с горното ляво чекмедже. Следваше монотонна поредица от действия: изважда една отделна папка, внимателно оглежда съдържанието ѝ, оставя я настрана, преминава към следващата.

Трябваша му трийсет минути, за да прегледа всичките четири чекмеджета.

Нищо.

Отвори чекмеджето в средата: писалки, моливи, скъсани листчета, флаконче с лепило, машинка за изваждане на книговезки телчета. Миниатюрен магнетофон. Габриел го взе в ръце и го разгледа внимателно на светлината на фенерчето. Вътре нямаше магнетофонна лента. Внимателно прегледа чекмеджето. Магнетофон има, няма ленти. *Странно.*

Затвори чекмеджето, седна на стола на Ролф и впери поглед в бюрото. Средното чекмедже... нещо не беше наред. Издърпа го, огледа го отвътре и отново го затвори. Отвори го, затвори го. Отвори го, затвори го...

* * *

Самото чекмедже видимо беше дълбоко около десет сантиметра, но отвътре изглеждаше по-плитко. Пет сантиметра, пресметна Габриел, може би дори по-малко. Опита се напълно да извади

чекмеджето от бюрото, но някакво зацепващо езиче пречеше. Дръпна още по-силно. Същият резултат.

Погледна часовника си. Във вилата беше от четиридесет и пет минути, може би по-дълго, отколкото бе разумно. Ето че сега имаше две възможности: да си тръгне или да се довери на инстинкта си.

Изправи се, сграбчи чекмеджето с две ръце и го задърпа с всички сили. Езичето поддаде, чекмеджето падна и съдържанието му се разсипа на пода.

Габриел вдигна вече празното чекмедже и го обърна обратно. Солидно, добре сглобено, ненормално тежко. Внимателно огледа дъното му. Беше доста дебело, може би около два и половина сантиметра.

Да си тръгне или да се довери на инстинкта си?

Не виждаше никакъв приличен начин да се справи с положението, не и щом се налагаше бързо да получи отговора. Той облегна чекмеджето отстрани на бюрото и го нагласи под ъгъл. После вдигна крак и го стовари върху него с всички сили. Веднъж, два пъти, трети път, докато започнаха да хвърчат трески.

* * *

Основата на чекмеджето бе съставена не от една, а от две дървени плоскости, една върху друга. Между тях имаше голям квадратен плик, пожълтял от времето, закрепен с малко парче разнищена връв. *Историята на картините?* Всичко това изглеждаше като един ужасно сложен начин да бъде скрита. Габриел отмахна треските и взе плика в ръце. Пръстите му затрепераха, когато разви канапа и отвори плика.

Извади съдържанието му — снопче документи от стара копирна хартия — и го постави на бюрото. Внимателно ги прегледа, сякаш се опасяваше да не се разпаднат от докосването му. *Крони... песети... ескудо... лири.* Това бяха документи за банкови преводи и финансови сделки от времето на войната. Погледна датите. Първата сделка — прехвърлянето на няколко хиляди швейцарски франка в „Юниън Банк ъф Стокхолм“ — бе осъществена през февруари 1942 година.

Последната — прехвърлянето на суми в „Банк ъф Лисабон“ — бе осъществена през юни 1944 година.

Той остави настрана документите. Следваше един отделен лист гладка бяла хартия, без фирмена „шапка“.

Отляво имаше списък с имена, всичките немски. Вдясно срещу тях се виждаше съответен списък с дванайсетцифрови числа. Габриел прочете първите няколко реда:

КАРЛ МАЙЕР — 551829651318
МАНФРЕД КЪОНИГ — 948628486948
ЙОЗЕФ ФРИШ — 268349874625

Той събра документите и отвори плика. Опита се да ги прибере обратно в него, но нещо на дъното му попречи. Пъхна пръсти вътре и го извади.

Две снимки.

Погледна първата: Август Ролф — млад, красив, богат — седи в някакъв ресторант. Ако се съдеше по вида на масата, беше изпито обилно количество вино. До него седеше пълен мъж с декадентски вид в цивилно облекло и с белези от дуели по бузите. Габриел не го разпозна.

Насочи вниманието си към втората снимка. Фонът представляваше тераса на алпийска вила — Ролф, изправен до парапета, се възхищаваше на величествената гледка в компанията на двама униформени мъже. Габриел разпозна и двамата.

Единият беше Хайнрих Химлер. Другият беше Адолф Хитлер.

* * *

Габриел прибра снимките и документите обратно в плика. Беше прекалено голям, за да влезе в джоба му, затова го пъхна отпред, под колана на панталона си, и го закрепил по-здраво, като вдигнал ципа на коженото си яке. Погледна бюрото. Нищо не можеше да се направи с чекмеджето; беше на парчета. Избути с крак треските под бюрото и ги

прикри със стола на Ролф. „Беретата“ лежеше върху търговския регистър с кожени корици на Ролф. Пусна пистолета в джоба си и се обърна да си върви.

Ориентираше се с помощта на слабата светлина от фенерчето. Отново имаше усещането, че изучава стаята сантиметър по сантиметър, този път в обратен ред. С всяко помръдване на лъча се появяваше нова информация: дъбовото писалище, креслата от осемнайсети век, кожена отоманка...

Мъж, застанал на вратата и насочил пистолет право в сърцето на Габриел.

25. ЦЮРИХ

Габриел хвърли фенерчето към другия край на стаята, извади „Беретата“ и мигновено залегна на пода. Мъжът, който стоеше на вратата, стреля. Пистолетът имаше заглушител, но дулото ослепително блесна в тъмнината. Куршумът изсвири във въздуха над главата на Габриел и разби прозореца зад бюрото на Ролф. Преди човекът да успее да стреля отново, Габриел се изправи на едно коляно и стреля по посока на видяното преди малко святкане на дулото. Изстрелите улучиха мишената — Габриел разбра това, защото чу как куршумите се забиват в плътта и раздробяват кости. Скочи на крака и изтича напред, стреляйки в движение, както го бяха обучили в Академията. *Както го беше правил много пъти по-рано.* Той се наведе над тялото на непознатия, доближи дулото до ухото му и стреля за последен път.

Тялото се сгърчи конвулсивно, после се отпусна.

Габриел коленичи и претърси джобовете на мъртвеца: нямаше портфейл, нито ключове, нито пари. На няколко крачки от тялото лежеше деветмилиметров „Глок“. Габриел го пъкна в джоба си и излезе в коридора.

До централното стълбище в къщата имаше ниша с два високи прозореца с изглед към улицата. Той погледна надолу и зърна двама мъже, които тежко се изкачваха по стъпалата на входното стълбище. Изтича по коридора до прозорците с изглед към задната градина. Навън имаше друг мъж — с изваден пистолет, изправен, с разкрасени крака, говореше по малко радио, което държеше в ръка.

Докато слизаше надолу по витото стълбище, Габриел изхвърли празната гилза от „Беретата“ и вкара резервния пълнител. Тръгна обратно по пътя, който двамата с Анна Ролф бяха изминали в онази нощ, когато му показва тайния трезор: през просторната трапезария, през кухнята, надолу по задните стълби, през избата с виното и в складовото помещение.

Стигна до един портал с прозорец от витражно стъкло, гледащ към градината. Габриел го откряна съвсем леко и погледна надолу.

Мъжът с радиото и пистолета се промъкваше крадешком по заснежената тераса. Другите двама бяха влезли в къщата — Габриел чуваше трополенето на стъпките им на първия етаж над главата си.

Излезе навън и тръгна бързо през градината право към мъжа с пистолета. Заговори бързо на немски:

— Ей, ти! Не видя ли накъде отиде тоя тъпанар? — Мъжът го погледна съвършено объркано. Габриел продължаваше да върви напред. — Какво ти става бе, човек? Да не си глух? Отговаряй!

Когато онзи приближи радиото до устните си, Габриел рязко вдигна ръка и започна да стреля. Пет изстрела, последният в гърдите от три крачки разстояние.

Габриел погледна нагоре към къщата. Виждаха се лъчи на фенерчетата, играещи по спуснатите завеси. След това завесите се разтвориха и между тях се появи едно лице. Вик. Силни удари по стъклото.

Габриел се обърна и хукна през градината, стигна до една стена — висока два метра и половина, както предположи, с редица шипове от ковано желязо отгоре. Погледна през рамо и видя двамата мъже от къщата. Единият бе коленичил до мъртвеца, а другият оглеждаше градината с помощта на мощно фенерче.

Габриел подскочи и се хвана за металните шипове върху оградата. Лъч светлина падна върху него и някой извика нещо на немски. Той се изтегли нагоре, като блъскаше крака в стената. Един куршум улучи гипсовата мазилка, последва още един. Габриел усети как остриетата разрязват ръцете му.

Преметна крак върху оградата и се опита да се прехвърли от другата страна, но якето му се бе закачило за един шип и той се замята безпомощно, заслепен от светлината на фенерчето. Яростно изви тялото си и се освободи от шипа, а след това тупна в съседната градина.

Пликът се изплъзна изпод якето му и падна в снега. Габриел го грабна, пхна го обратно под колана на панталона си и затича.

* * *

Блясък на халогенна лампа — и нощта стана ослепителнобяла. Някъде зави алармена сирена. Габриел затича покрай вилата, докато стигна до една друга стена, която я обграждаше откъм улицата. Прехвърли я бързо и тупна от другата ѝ страна.

Озова се на една тясна улица. Прозорците на съседните вили един след друг светваха — тези швейцарци с тяхната легендарна бдителност! Докато бягаше надолу по улицата, в главата му се въртеше Единайсетата заповед на Ари Шамрон: *Не се оставяй да те хванат!*

Стигна до Крахбюлщрасе, широкия булевард, където бе паркирал колата си. Втурна се надолу по леко наклонената улица и тогава зърна колата си. Рязко се закова на място и се стовари на паважа. Двама мъже оглеждаха вътрешността ѝ с помощта на джобни фенерчета.

Когато се изправи с мъка на крака, мъжете насочиха фенерчетата си към него. Той се въртна мигновено и хукна обратно нагоре по склона. *В никакъв случай не се оставяй да те арестуват!*

Извади „Глока“, който бе отнел от мъжа в кабинета, и продължи да тича. Усети, че започва да се изморява. Студеният въздух направо режеше белите му дробове, а в устата си усети вкус на ръжда и кръв. След няколко крачки видя светлините на кола, която се спускаше надолу по склона: голямо ауди седан, чиито колела разпръскваха пресния сняг.

Погледна назад през рамо. Двамата мъже го преследваха пешком. Нямаше странични улици, нито тесни улички — беше в капан. *Пролей невинна кръв, ако се наложи!*

Аудито се носеше право към него. Той спря да тича и с двете си изопнати ръце насочи „Глока“ към него. Колата забави ход и спря на няколко крачки от него, а той се прицели в силуета зад кормилото. Преди да успее да стреля, вратата до предната пасажерска седалка внезапно се отвори.

— Качвай се, Габриел! — извика Анна Ролф. — По-бързо!

* * *

Тя караше със същия устрем, с който свиреше на цигулка — едната ѝ ръка на кормилото, другата — стиснала скоростния лост.

Надолу по Цюрихберг, през Лимат, по тихите улици на градския център. Габриел внимателно се огледа назад през рамо.

— Вече можеш да караш по-бавно.

Тя намали газта.

— Къде си се научила да шофираш така?

— Аз бях момиче от Цюрих с много пари. Когато не се упражнявах на цигулката, хвърчах из Цюрихзее с една от колите на баща ми. Разбих три, докато навърших двайсет и една.

— Моите поздравления.

— Язвителната не ти подхожда, Габриел. Цигарите ми са в жабката. Направи ми услуга и ми запали една.

Габриел отвори жабката и извади пакет „Житан“. Запали една цигара със запалката на контролното табло. Пушекът одраска гърлото му и той едва не се задуши.

Анна му се присмя:

— Представете си израелски непушач.

— Какво правиш тук, по дяволите?

— Само това ли имаш да ми кажеш? Ако не бях се появила, щяха да те арестуват.

— Не, ако не беше се появила, сега щях да съм мъртъв. Но въпреки това искам да знам какво, по дяволите, правиш тук. Рами даде ли ти разрешение да напуснеш вилата?

— Подозирам, че вече е открил, че ме няма.

— Как успя да се измъкнеш?

— Качих се горе, в моето студио, да свиря. Пуснах запис на едно много дълго парче. Предполагам, че се сецаш за останалото.

— Как се измъкна от околностите на вилата?

— Карлос каза на Рами, че ще ходи в селото да напазарува. Аз бях на задната седалка под едно одеяло.

— Със сигурност можем да приемем, че няколко десетки мои колеги трескаво и безрезултатно те издирват в момента. Това беше много глупав ход от твоя страна. Как стигна до Цюрих?

— Със самолет, разбира се.

— Директно от Лисабон?

— Да.

— Откога си тук?

— От около два часа.

— Влизала ли си в къщата на баща ти?

Тя поклати отрицателно глава:

— Когато пристигнах там, видях двама мъже да чакат отвън в паркирана кола. Отначало предположих, че това може да е частна охрана. След това обаче разбрах, че нещо не е наред.

— И какво направи?

— Не се чувствах в безопасност в колата, затова взех да обикалям наоколо, надявайки се да те открия, преди да се опиташ да влезеш в къщата. Изпуснала съм те, разбира се. След това чух алармата.

— Каза ли на някого, че пристигааш?

— Не.

— Сигурна ли си?

— Разбира се, че съм сигурна. Защо питаш?

— Защото това обяснява много неща. Това означава, че вилата е под постоянно наблюдение. Това означава, че те знаят, че сме се върнали тук. Това означава, че са ме проследили до Рим. Те са ме следили през цялото време оттогава насам.

— Какво стана в къщата на баща ми?

* * *

Когато Габриел приключи разказа си, Анна каза:

— Намери ли най-после историята на картините?

— Беше изчезнала.

— Не е възможно.

— Някой трябва да я е докопал преди нас.

— Откри ли нещо друго?

Открих една снимка на баща ти заедно с Адолф Хитлер и Хайнрих Химлер — наслаждават се на гледката от „Бергхоф“ в Берхтесгаден.

— Не — отвърна Габриел. — Не открих нищо друго.

— Сигурен ли си в това? Не се ли възползва от възможността да се поровиш в личните книжа на баща ми?

Габриел пренебрегна въпроса ѝ:

— Баща ти пушеше ли?

- Защо това има значение сега?
— Просто отговори на въпроса ми, моля те. Пушеше ли баща ти?
— Да, баща ми пушеше!
— Какви цигари?
— „Бенсън и Хеджис“.
— А някога пушил ли е „Силк Кътс“?
— Той имаше много консервативни навици.
— А някой друг от къщата?
— Не се сещам за такъв. Защо ме питаш?
— Защото някой напоследък е пушил „Силк Кътс“ в кабинета на баща ти.
— Стигнаха до езерото. Анна спря колата до тротоара:
— Къде отиваме?
— *Ти* се връщаш обратно в Португалия.
— Не, няма. В тази работа сме заедно или въобще не участвам.
— Тя запали мотора. — Къде отиваме?

26. ЛИОН

На някои хора може да им се свиди да инсталират в дома си записващо устройство с акустичен вход. Професор Емил Жакоби не беше от тях. Неговата работа беше неговият живот и почти не му оставаше време за нищо друго; със сигурност нищо, което би го накарало да се смути, ако го чуеше, запечатано на магнетофонна лента.

В своя апартамент на Рю Лантерн той приемаше непрекъснат поток от посетители: хора с неприятни спомени за миналото, с истории за войната, които бяха чули. Точно предишната седмица една стара жена му бе разказала за влак, който спрял край нейното село през 1944 година. Тя и група нейни приятели играели на поляната до релсите, когато чули стенания и драскане откъм товарните вагони. Приблизиха се и видели, че там има хора: нещастни, жалки, молеци за храна и вода. Старицата сега осъзнаваше, че това са били евреи... и че нейната страна бе позволила на нацистите да използват железопътните линии, за да превозват човешки товар до лагерите на смъртта на Изток.

Ако Жакоби се бе опитал да документира нейната история, като си води записки, нямаше да успее да я пресъздаде изцяло. Ако бе поставил магнетофон пред нея, тя можеше да се смути. Той знаеше от опит, че повечето възрастни хора стават нервни при вида на магнетофони и видеокамери. И затова двамата седнаха като стари приятели сред комфортния безпорядък в дома му и старата жена разказа историята си, без да се разсейва от присъствието на тетрадката му със записки или от някой видим магнетофон. Секретното записващо устройство на Жакоби бе уловило всяка нейна дума.

Сега професорът слушаше записа. Както обикновено, звукът бе пуснат доста силно. Беше открил, че това му помага да се съсредоточи, тъй като заглушаваше шума, който вдигаха студентите, живеещи в съседния апартамент, както и шума от улицата. Гласът, който излизаше от машината, не беше на старата жена. Това бе мъжки глас: на мъжа, който бе идвал предишния ден. Габриел Алон. Удивителна история — тази за Август Ролф и неговата изчезнала колекция от картини. Жакоби

бе обещал на израелеца да не казва на никого за техния разговор, но когато историята излезеше наяве, което според Жакоби със сигурност щеше да се случи накрая, той щеше да има идеалната възможност да пише за нея. Жакоби отново щеше да има възможност да насини окото на своя смъртен враг — финансовата олигархия на Цюрих. Неговата популярност в родната му страна щеше да се срине до нови, още по-големи дълбини. Това му доставяше удоволствие. Прочистването на клоаката си е мръсна работа.

Сега Емил Жакоби бе погълнат от историята така, както бе станало и първия път, когато я бе слушал; толкова беше погълнат от нея, че не успя да забележи фигурата, която се промъкна в апартамента му... докато не стана твърде късно. Жакоби отвори уста да извика за помощ, но непознатият заглуши вика му с желязната си хватка. Професорът зърна как острието на ножа блесна, подобно на волтова дъга, насочвайки се към него, и усети режеща болка в основата на гърлото си. Последното нещо, което видя, беше убиецът, който пхна магнетофончето в джоба си и излезе от стаята.

27.

ВИЕНА

Когато стигнаха до западните покрайнини на Виена, Габриел трябваше здраво да стисне кормилото, за да не треперят ръцете му. Не беше идвал в града от нощта, когато избухна бомбата — една нощ на пожар и кръв и на хиляда лъжи. Чу вой на сирена и не бе сигурен дали е реална, или е просто част от спомените му, докато сините светлини на една линейка не блеснаха в огледалото на колата. Габриел спря колата до тротоара, а сърцето му яростно се блъскаше в гърдите. Спомни си как бе пътувал с Леа в линейката, молейки се да бъде избавена от болката на изгарянията, независимо на каква цена. Спомни си как беше седял до раздробеното тяло на сина си, докато в съседната стая шефът на Австрийските секретни служби крещеше на Ари Шамрон, че е превърнал центъра на Виена във военна зона.

Отново се присъедини към потока от коли. Дисциплината на шофьора му помогна да овладее бурните си емоции. Пет минути покъсно, в квартал „Щефансдом“, Габриел спря пред магазинче за сувенири. Анна отвори очи:

— Къде отиваш?

— Чакай ме тук.

Той влезе в магазинчето и след малко се върна с пластмасова чантичка за пазаруване в ръка. Подаде я на Анна. Тя извади и двете покупки: чифт големи слънчеви очила и бейзболна шапка с надпис „Виена“ отпред.

— Какво трябва да правя с тези неща?

— Спомняш ли си какво се случи на Лисабонското летище в нощта, когато ми показва изчезналата колекция на баща ти?

— Това беше дълга нощ, Габриел. Припомни ми.

— Една жена те спря и поиска автограф.

— Непрекъснато се случва.

— Именно. Сложи ги.

Тя си сложи очилата и прибра косата си под шапката. Огледа се за миг в огледалцето на пудриерата си, а после се обърна към него:

— Как изглеждам?

— Като известна личност, която се опитва да се скрие зад големи тъмни очила и тъпа шапка — уморено отвърна той. — Но засега ще трябва да се задоволим с това.

Спряха пред един хотел на Вайбурггасе, наречен „Императрица Елизабет“, и се регистрираха под името Шмит. Дадоха им стая, в която подът имаше цвят на мед. Анна се тръшна на леглото, както си беше с очилата и шапката.

Габриел отиде в банята и дълго гледа лицето си в огледалото. Вдигна дясната ръка до лицето си, замириса му на барут и огън и си представи лицата на двамата мъже, които беше убил във вилата на Ролф в Цюрих. Пусна топлата вода и изми ръцете и врата си. Изведнъж банята се изпълни с призраци — смъртнобледи, безжизнени мъже с дупки от куршуми по лицата и гърдите. Той погледна надолу и видя, че умивалникът е пълен с тяхната кръв. Избърса ръцете си с хавлиена кърпа, но това не помогна — кръвта остана. После помещението започна да се върти в кръг и Габриел падна на колене върху тоалетната чиния.

* * *

Когато се върна в спалнята, Анна лежеше със затворени очи.

— Добре ли си? — промълви тя.

— Излизам. Ти стой тук. Няма да отваряш вратата на никого, освен на мен.

— Няма да се бавиш, нали?

— Не много.

— Ще те чакам до късно — каза Анна, унасяйки се в сън.

— Както искаш.

След това тя заспа. Габриел я зави с едно одеяло и излезе.

* * *

Долу, във фоайето, той каза на прекалено услужливия виенски администратор, че никой не бива да безпокои фрау Шмит. Онзи кимна

енергично, сякаш искаше да създаде впечатлението, че е готов да рискува живота си, ако се наложи да попречи на някого да прекъсне почивката на фрау Шмит. Габриел остави няколко шилинга върху плота, побутна ги към него и излезе.

Отиде на Шефанплац, като пътьом проверяваше дали не го следят и запаметяваше лицата на хората наоколо. После влезе в катедралата и бавно тръгна сред туристите през главния кораб, докато стигна до един страничен олтар. Вдигна очи към олтарната икона, изобразяваща мъченичеството на свети Стефан. Габриел бе завършил реставрацията на картината в нощта, когато в колата на Леа избухна бомба. Беше свършил добра работа. Само когато наклонеше глава на една страна, за да се види ефектът при страничното осветление, можеше да забележи разликата между своята намеса и оригинала.

Обърна се и огледа лицата на хората, застанали зад него. Не разпозна никого. Но нещо друго го порази. Всички те бяха приковани от красотата на олтарната икона. Е, поне нещо добро бе произлязло от престоя му във Виена. Хвърли още един последен поглед на картината, а след това излезе от катедралата и тръгна към Еврейския квартал.

* * *

Варварската мечта на Адолф Хитлер да освободи Виена от евреите бе осъществена до голяма степен. Преди войната около двеста хиляди бяха живели тук, мнозина от тях в лабиринта от улици около Юденплац. Днес бяха останали само няколко хиляди, главно новопристигнали от Изтока, и старият Еврейски квартал бе превърнат в ивица от бутици, ресторанти и нощни клубове. Виенчани го наричаха *Бермудския триъгълник*.

Габриел премина покрай прозорците на баровете със спуснати жалузи на Щернгасе, после зави по една лъкатушна пешеходна алея, водеща до каменно стълбище. Горестранната имаше тежка врата, украсена с ковани гвоздеи. До вратата се виждаше месингова табелка: „Военновременни искове и издирвания — само с предварителна уговорка.“ Той натисна звънеца.

— С какво мога да ви помогна?

— Бих искал да видя мистър Лавон, моля.

— Имате ли уговорена среща?

— Не.

— Мистър Лавон не приема посетители без предварително записване.

— Опасявам се, че случаят е спешен.

— Името ви, моля?

— Кажете му, че го търси Габриел Алон. Той ще се сети.

* * *

Стаята, в която въведоха Габриел, беше в класически виенски стил, що се отнасяше до пропорциите и обзавеждането: висок таван, полиран дървен под, който отразяваше светлината, нахлуваща през големите прозорци, лавици, които се огъваха под тежестта на безброй томове и папки. Лавон като че ли се губеше в тази обстановка. Но пък той притежаваше много специалната дарба да се слива с фона.

В този момент Лавон едва-едва запазваше равновесие върху библиотечната стълбичка, докато прелистваше съдържанието на издута папка и си мърмореше нещо под нос. Светлината от прозорците хвърляше зеленикави отблясъци върху лицето му и именно в този миг Габриел осъзна, че стъклата са непроницаеми за куршуми. Лавон изведнъж вдигна поглед от папката и наклони глава надолу, за да го види над очилата си с изцапани полукръгли стъкла, кацнали на края на носа му. Пепел от цигарата му падна в папката. Той като че ли не забеляза това, защото я затвори, пхна я на мястото ѝ на лавицата и се усмихна:

— Габриел Алон! Ангел-отмъстителят на Шамрон. Господи боже, какво правиш тук?

Слезе от стълбичката като човек със стари болки в ставите. Както винаги, той като че ли бе облякъл всичките си дрехи наведнъж: синя риза с яка с копчета, бежов пуловер с висока яка, плетена вълнена жилетка, увиснало сако от плат „рибена кост“, което изглеждаше с един номер по-голямо. Беше се обръснал много небрежно и носеше само чорапи, без обувки.

Хвана двете ръце на Габриел и го целуна по бузата. *Колко ли време е изминало? Двайсет години*, помисли си Габриел. Според

речника на операцията „Гняв Божи“ Лавон беше *ayin* — ловец. Археолог по образование, той беше дебнал членове на „Черният септември“ и бе изнамирал начини да ги унищожи. Беше блестящ при провеждане на наблюдение, хамелеон, който винаги можеше да се слее с околната среда. Операцията бе свързана с ужасяващо физическо и психическо натоварване за всички, но Габриел си спомняше, че Лавон бе страдал най-много. Работейки сам и незащитен сред враговете за дълги периоди от време, той бе развил хронично стомашно заболяване, което бе довело до намаляване на оскъдното му тегло с десет килограма. Когато всичко свърши, Лавон започна да работи като доцент в Еврейския университет, а в края на седмицата обикновено се занимаваше с разкопки на Западния бряг. Скоро се натъкна и на други гледни точки. Също като Габриел, той беше син на оцелели от Холокоста. Търсенето на древни останки изглеждаше тривиално, когато в близкото минало имаше толкова много за изравяне. Той се премести във Виена и започна да използва изключителните си дарби по друг начин: издирваше нацисти и плячкосани от тях съкровища.

— И така, какво те доведе във Виена? Бизнес? Удоволствия?

— Август Ролф.

— Ролф? Банкерът ли? — Лавон наведе глава и сурово изгледа Габриел над очилата си. — Габриел, нали не ти... — С дясната си ръка изобрази стрелба с пушка.

Габриел свали ципа на якето си, извади плика, който бе взел от бюрото на Ролф, и го връчи на Лавон. Той внимателно го отвори, сякаш държеше отломка от древен керамичен съд, и извади съдържанието му. Погледна първата снимка, след това — втората, лицето му не изразяваше нищо. После вдигна поглед към Габриел и се усмихна:

— Брей, брей, хер Ролф си е направил много хубави снимки. Откъде ги взе, Габриел?

— От бюрото на стареца в Цюрих. — Подаде му калъфката с документи.

— А тези?

— От същото място.

Лавон отново разгледа снимките.

— Фантастично!

— Какво означават?

— Трябва да измъкна няколко папки. Ще накарам момичетата да ти приготвят кафе и нещо за ядене. Тази работа ще ни отнеме доста време.

* * *

Те седяха един срещу друг до правоъгълната маса за конференции, а между тях имаше купчина папки. Габриел с учудване разбра какви хора са идвали тук преди него: старци, убедени, че мъжът от съседния апартамент е бил един от техните мъчители в „Бухенвалд“; деца, които се опитваха да отворят кодираната банкова сметка в Швейцария, където баща им бе скрил спестяванията си, преди да го откарат на изток до архипелага на смъртта. Лавон взе една от снимките — Ролф, седнал в един ресторант до мъж с белези от дуели по бузите — и я вдигна пред очите на Габриел.

— Разпозна ли този човек?

— Не.

— Името му е Валтер Шеленберг, бригаден фюрер от СС. — Лавон взе най-горната папка от купчината и я разтвори пред него. — Валтер Шеленберг беше шеф на Четвърти отдел в главната квартира на немското контраразузнаване. Четвърти отдел се занимаваше с чуждестранното разузнаване, което на практика превръщаше Шеленберг в главен международен шпионин на Нацистката партия. Той беше замесен в някои от най-драматичните епизоди на военното разузнаване: случая „Венло“, опита за отвличане на херцога на Уиндзор, операцията „Цицерон“. В Нюрнберг беше осъден, задето е бил член на СС, но получи лека присъда — само шест години затвор.

— Шест години? Защо?

— Защото през последните месеци на войната е уредил освобождаването на няколко евреи от лагерите на смъртта.

— И как е успял да го направи?

— Продал ги е.

— Та защо главният шпионин на Нацистката партия е обядвал с Август Ролф?

— Разузнавателните служби по целия свят имат едно нещо общо помежду си: всичките се издържат с пари, за да работят. Дори Шамрон

не би могъл да оцелее без пари. Но когато Шамрон има нужда от пари, той просто полага ръка върху рамото на някой богат приятел и му разказва историята за това как е пленил Айхман. Шеленберг е имал специален проблем. Неговите пари не стрували нищо извън Германия. Имал е нужда от banker в неутрална държава, който да може да му осигурява твърда валута, а след това да прехвърля тези пари чрез някоя подставена компания или зад някакъв друг параван за неговите агенти. Шеленберг е имал нужда от човек като Август Ролф. — Лавон взе документите, които Габриел беше намерил в бюрото на Ролф. — Вземи например тази сделка. Хиляда и петстотин лири стерлинги прехвърлени от сметките на „Пилар Ентърпрайсис ООД“ в сметката на мистър Иван Едберг, „Ендскилде Банк“, Стокхолм, на 23-и октомври 1943 година.

Габриел разгледа документа, а след това го плъзна по масата обратно към Лавон.

— Швеция, то се знае, е била неутрална и е представлявала нещо като огнище на военновременното разузнаване — каза Лавон. — Шеленберг със сигурност е имал свой агент там, ако не и цяла мрежа. Подозирам, че мистър Едберг е бил един от тези агенти. Навярно водачът и ковчежникът на мрежата.

Лавон пхна ордера за банковия превод обратно в купчината и извади друг. Взя се в него през очилата си за четене, като примигваше заради дима, излизащ от цигарата между устните му.

— Още един банков превод: хиляда лири стерлинги от сметката на „Пилар Ентърпрайсис ООД“ за мистър Хосе Суарес, чрез „Банк ъф Лисабон“. — Лавон сложи документа на масата и погледна Габриел. — Португалия, също като Швеция, беше неутрална, а Лисабон представляваше нещо като увеселителен парк за шпиони. Самият Шеленберг действаше там по време на аферата „Херцогът на Уиндзор“.

— Значи Ролф е бил тайният banker на Шеленберг. Но как всичко това обяснява снимката на Ролф в „Берхтесгаден“ с Химлер и Хитлер?

Лавон приготви следващата си чашка кафе с благоговението на истински виенчанин: точно определено количество гъста сметана, захар — колкото да смекчи горчивата жилка. Габриел си го представи в неговия защитен апартамент в Париж, как преживява само с

минерална вода и слаб чай, защото увреденият му стомах не понася нищо друго.

— След Сталинград вътре в Германия всичко се промени. Дори искрено вярващите в победата знаеха, че това е краят. Руснаците прииждаха от изток, нахлуването от запад бе неизбежно. Всеки, който беше натрупал богатство от войната, отчаяно се бореше да запази това богатство. И към кого според теб се обръщаше за помощ?

— Към швейцарските банкери.

— И Август Ролф трябва да е бил в уникалната позиция да трупа капитал от поврата във войната. От тези документи като че ли излиза, че той е бил важен агент на Шеленберг. Подозирам, че нацистките шефове трябва да са ценили много високо хер Ролф.

— Някой, на когото са могли да разчитат да се погрижи за парите им?

— Техните пари. Техните откраднати съкровища. Всичко.

— Ами какво ще кажеш за списъка с имената и номера на банкови сметки?

— Според мен трябва да приемем, че това са немски клиенти. Ще ги проверя в нашата база данни, за да разберем дали не са известни членове на СС и на Нацистката партия, но подозирам, че това са псевдоними.

— Възможно ли е тези сметки да са регистрирани и някъде другаде в банковите папки?

Лавон поклати отрицателно глава:

— Както е обичайно, истинската самоличност на собствениците на секретни банкови сметки е известна само на висши служители на една банка. Колкото по-известен е клиентът, толкова по-малко хора знаят името, съответстващо на номера на сметката. Ако тези банкови сметки са принадлежали на нацисти, съмнявам се, че за тях е знаел някой друг, освен Ролф.

— Щом е запазил списъка през всичките тези години, това означава ли, че сметките все още съществуват?

— Предполагам, че е възможно. В много голяма степен зависи от това кой е бил собственикът им. Ако собственикът на банковата сметка е успял да се измъкне от Германия в края на войната, тогава се съмнявам, че сметката му все още съществува. Но ако собственикът е бил арестуван от съюзниците...

— Тогава е възможно неговите пари и ценности да са все още в трезора на банката на Ролф.

— Възможно, но малко вероятно.

Лавон събра документите и снимките и ги пхна обратно в плика. После вдигна поглед към Габриел и каза:

— Аз отговорих на всичките ти въпроси. Сега е време и ти да отговориш на някои от моите.

— Какво искаш да знаеш?

— Всъщност само едно нещо — отвърна Лавон, като вдигна високо плика. — Бих искал да знам какво, по дяволите, правиш ти със секретните папки на Август Ролф?

* * *

Лавон не харесваше нищо повече от една хубава история. Винаги е било така. По време на операцията „Черният септември“ двамата бяха споделяли близостта на лишеният от сън: Лавон не можеше да спи заради болките в стомаха, Габриел — заради неспокойната си съвест. Габриел си го представи — съвсем измършавял, седнал със скръстени крака на пода, пита какво е усещането да убиваш. И Габриел беше споделил това с него — защото имаше нужда да каже на някого.

— Няма Бог на този свят — бе рекъл Лавон. — Има само Шамрон. Шамрон решава кой ще живее и кой ще умре. И праща момчета като теб да изпълнят ужасната му мъст.

И сега, както тогава, Лавон не гледаше Габриел, докато той разказваше своята история. Беше вперил поглед в ръцете си и непрекъснато въртеше запалката между подвижните си кутрета, докато Габриел свърши.

— Имаш ли списък на картините, които са били взети от тайното хранилище?

— Имам, но не знам доколко е точен.

— В Ню Йорк има един човек. Той е посветил живота си на темата за откраднатите от нацистите произведения на изкуството. Познава съдържанието на всяка открадната колекция, на всеки банков превод, знае за всяко намерено произведение, за всяко липсващо все

още. Ако някой знае нещо за колекционерските навици на Август Ролф, то това е той.

— Действай тихо, Ели. Много тихо.

— Скъпи ми Габриел, аз не знам друг начин.

Облякоха палтата си и Лавон го съпроводи през Юденплац.

— Дъщерята знае ли нещо по този въпрос?

— Все още не.

— Не ти завиждам. Ще ти се обадя, когато науча нещо от моя приятел в Ню Йорк. А междувременно иди в хотела и си дай малко почивка. Не изглеждаш добре.

— Не си спомням кога съм спал за последен път.

Лавон поклати глава и сложи малката си ръка на рамото на Габриел:

— Пак си убил някого, Габриел. Виждам го, изписано на лицето ти. Белега на смъртта. Иди в стаята си и си измий лицето.

— А ти бъди добро момче и пази гърба си.

— Бях свикнал да пазя твоя.

— Ти беше най-добрият.

— Ще ти издам една малка тайна, Габриел. Все още съм най-добрият.

С тези думи Лавон се обърна и изчезна сред тълпата на Юденплац.

* * *

Габриел отиде пеш до италианското ресторантче, където за последен път се бе хранил със своите Леа и Дани. За първи път след десет години той застана на мястото, където колата бе експлодирала. Погледна нагоре и видя шпилът на катедралата „Свети Стефан“ да се рее над покривите. Внезапно задуха вятър; Габриел вдигна яката на палтото си. Какво беше очаквал да изпита? Мъка? Ярост? Омраза? За голяма своя изненада, не почувства нищо особено. Обърна се и тръгна в дъжда обратно към хотела.

* * *

Под вратата бе пхнат екземпляр на „Ди Пресе“, който лежеше на пода в малкото преддверие. Габриел го вдигна и влезе в спалнята. Анна все още спеше. По някое време бе свалила дрехите си и в неясната светлина сияйно бялата кожа на рамото ѝ се открояваше на фона на завивките. Той пусна вестника на леглото до нея.

Изтощението изведнъж го овладя. Имаше нужда от сън. *Но къде да легне?* На леглото ли? До Анна? До дъщерята на Август Ролф? Какво знаеше тя? Какви тайни бе скрил от нея баща ѝ? Какви тайни бе скрила тя от Габриел?

Спомни си какво му бе казал Джулиан Ишърууд в Лондон: „При всички случаи смятай, че тя знае повече за баща си и за неговата колекция, отколкото ти казва. Дъщерите имат склонност да защитават бащите си дори когато ги смятат за пълни негодници.“

Не, помисли си той, няма да легна да спя до Анна Ролф. В дрешника намери допълнително одеяло и още една възглавница и си направи надве-натри легло на пода. Все едно че лежеше върху плоча от студен мрамор. Пресегна се и без да поглежда, опипа пухения юрган, търсейки вестника. Тихо го разтвори, за да не я събуди. На първа страница имаше статия за убийството на швейцарския писател Емил Жакоби в Лион.

28. ВИЕНА

По залез-слънце Ели Лавон телефонира на Габриел в хотелската стая. Анна се размърда, а след това отново се унесе в неспокоен сън. По някое време следобед тя беше изритала одеялата и тялото ѝ лежеше, изложено на студения въздух, проникващ през полуотворения прозорец. Габриел я зави и слезе долу. Лавон седеше в салона за посетители и пиеше кафе. Наля малко и на Габриел и му подаде чашата.

— Днес видях твоя приятел Емил Жакоби по телевизията — рече Лавон. — Както изглежда, някой се е вмъкнал в апартамента му в Лион и му е прерязал гърлото.

— Знам. Някакви новини от Ню Йорк?

— Смята се, че между 1941 и 1944 година Август Ролф е придобил голям брой картини на импресионисти и модернисти от галериите в Люцерн и Цюрих — картини, които няколко години по-рано са висели в еврейски галерии и еврейски домове в Париж.

— Каква изненада! — промълви Габриел. — Голям брой ли? Колко?

— Не е ясно.

— Купил ли ги е?

— Не точно. Смята се, че картините, придобити от Ролф, представляват част от две големи размени, направени в Швейцария от агенти на Херман Гьоринг.

Габриел си спомни какво му бе казал Джулиан Ишърууд за алчните колекционерски навици на райхсмаршала. Гьоринг се бе радвал на неограничен достъп до галерия „Жьо дьо Пом“, където конфискуваните произведения на изкуството на Франция са били държани на склад. Беше си присвоил стотици картини на модернисти, за да ги размени срещу картини на Старите майстори, които предпочиташе.

— Говори се, че на Ролф е било позволено да купи картините за нищожна сума — каза Лавон. — Нещо много-много под реалната им

цена.

— Значи ако случаят е такъв, придобивката трябва да е била напълно легална според швейцарските закони. Ралф е могъл да заяви, че е извършил покупката добросъвестно. И дори картините да са представлявали открадната собственост, законът не го задължава да ги върне.

— Така изглежда. Въпросът, който трябва да зададем, е следният: Защо е било позволено на Август Ролф да купи картини, които са преминали през ръцете на Херман Гьоринг като обезценени стоки?

— Твоят приятел в Ню Йорк има ли отговор на този въпрос?

— Не, но ти го имаш.

— За какво говориш, Ели?

— За снимките и банковите документи, които си намерил в бюрото му. За връзката му с Валтер Шеленберг. Фамилия Ролф е колекционирала поколения наред. Ролф е имал много добри връзки. Знаел е какво преминава през границата на Франция и е поискал своя „пай“ от голямата баница.

— А Валтер Шеленберг е търсел начин да компенсира частния си банкиер в Цюрих.

— Наистина — рече Лавон. — Плащане за извършените услуги.

Габриел се облегна назад и затвори очи.

— Какво следва, Габриел?

— Време е за един разговор, от който се страхувах.

* * *

Когато Габриел се върна горе в стаята, Анна започваше да се разбужда. Той леко разтърси рамото ѝ и тя седна стреснато в леглото, подобно на объркано дете в непозната обстановка. Попита го колко е часът и той ѝ отговори, че е рано вечерта.

Когато тя се събуди напълно, той дръпна един стол до долния край на леглото и седна. Не бе светнал лампата; нямаше желание да види лицето ѝ. Тя седеше с изправен гръб, с кръстосани крака, увита до раменете в завивките. Взираше се в него така, че дори в тъмнината Габриел усещаше неотклонно вторачения ѝ поглед.

Разказа ѝ за произхода на тайната колекция на баща ѝ. Каза ѝ какво бе научил от Емил Жакоби, както и това, че професорът е бил убит предишната нощ в апартамента си в Лион. Най-накрая ѝ разказа за документите, които беше намерил в бюрото на баща ѝ — документи, които го свързваха с Валтер Шеленберг, главния шпионин на Хитлер.

Когато приключи, той сложи снимките на леглото и влезе в банята, за да ѝ даде възможност за миг да остане сама. Чу щракването на ключа на нощната лампа и зърна светлината, процеждаща се под вратата на банята. Пусна водата да тече в умивалника и започна бавно да брой наум. Когато измина достатъчно време, Габриел се върна в спалнята. Намери я, свита на кълбо, тялото ѝ безмълвно се тресеше, ръката ѝ стискаше снимката, на която баща ѝ се наслаждаваше на гледката в Берхтесгаден заедно с Адолф Хитлер и Хайнрих Химлер.

Габриел измъкна снимката от ръката ѝ, преди тя да успее да я унищожи. После сложи длан на главата ѝ и я погали по косата. Най-накрая плачът ѝ стана доловим. Анна се задави и започна да кашля — кашлица на закоравял пушач, която я остави без дъх.

Най-накрая вдигна поглед към Габриел.

— Ако майка ми някога бе видяла тази *снимка*... — Анна се поколеба, устата ѝ остана отворена, сълзи се стичаха по бузите ѝ. — Тя е щяла да...

Но Габриел притисна с длан устните ѝ, преди да успее да произнесе тези думи. Не искаше тя да каже останалото. Нямаше нужда. Ако майка ѝ бе видяла тази снимка, щяла е да се самоубие, помисли си той. Щяла е да изкопае собствения си гроб, да пъхне дулото в устата си и да се самоубие.

* * *

Този път бе ред на Анна да се оттегли в банята. Когато се върна, изглеждаше спокойна, но очите ѝ бяха подути и зачервени, а лицето ѝ — преbledняло като платно. Седна на края на леглото, като държеше в ръка документите и снимките.

— Какво е това?

— Прилича ми на списък с номера на секретни банкови сметки.

— Чии са банковите сметки?

— Имената са немски. Можем само да предполагаме кои хора реално стоят зад тях.

Тя внимателно прегледа списъка, сбърчила вежди.

— Майка ми е родена на Коледа 1933 година. Казвала ли съм ти това?

— Рождената дата на майка ти никога не е стояла между нас, Анна. Защо сега е на дневен ред?

Тя му подаде списъка:

— Погледни последното име.

Габриел взе списъка от ръката ѝ. Погледът му спря на последното име и номер: Алоис Ритер 251233126.

Вдигна очи към нея:

— И какво от това?

— Не е ли интересно, че мъж със същите инициали като на баща ми има банкова сметка с номер, в който първите шест числа съответстват на рождения ден на майка ми?

Той отново погледна списъка: Алоис Ритер... АР... 251233... Коледа 1933...

Свали листа и погледна Анна:

— А какво ще кажеш за последните три цифри? Според теб означават ли нещо?

— Опасявам се, че не.

Габриел погледна числата и затвори очи. 126... Някъде по някое време със сигурност бе видял числото във връзка с този случай. Беше прокълнат да има безупречна памет. Никога нищо не забравяше. Мазките на четката, с които бе възстановил иконата на свети Стефан в катедралата. Мелодията, която свиреха по радиото в нощта, когато бе избягал от Нийдердорф, след като бе убил Али Хамиди. Мириса на маслини по устните на Леа, когато я бе целунал на сбогуване за последен път.

После, след миг, си спомни и мястото, където бе видял числото 126.

* * *

Анна винаги носеше със себе си снимка на брат си. Това бе последната му снимка — води в един етап от Обиколката на Швейцария в следобеда, когато загива. Габриел беше видял същата снимка в бюрото на Август Ролф. Погледна номера, прикрепен към рамката на велосипеда, както и този на гърба на фланелката на момчето: 126.

— Както изглежда, ще се връщаме в Цюрих.

— Ще трябва да направим нещо за паспорта ти. И за външността ти.

— Какво му има на паспорта ми?

— В него е вписано името ти.

— А какво й има на външността ми?

— Абсолютно нищо. Там е проблемът.

Той вдигна телефонната слушалка и набра един номер.

* * *

Момичето, което се казваше Хана Ландау, пристигна в хотелската стая в десет часа същата вечер. Носеше гривни и ухаеше на жасмин. Чантата в ръката й доста приличаше на онази, в която Габриел слагаше четките и боите си. Тя поговори малко с Габриел, а после хвана Анна за ръка, замъкна я в банята и затвори вратата.

След един час Анна се появи отново. Дългата й до раменете руса коса бе подстригана късо и бе боядисана черна; зелените й очи бяха станали сини с помощта на козметични лещи. Преобразяването й наистина бе забележително. Все едно че беше друга жена.

— Одобрявате ли? — попита Хана Ландау.

— Направи снимката.

Израелското момиче направи пет-шест снимки на Анна с фотоапарат „Полароид“ и сложи негативите на леглото, за да ги види Габриел. Когато приключиха с проявяването, Габриел каза:

— Ето тази.

Хана поклати отрицателно глава:

— Не, според мен ето тази.

Тя грабна снимката и без да дочака одобрението на Габриел, се върна в банята. Анна седна пред тоалетката и прекара дълго време,

изучавайки външността си в огледалото.

След двадесет минути Хана излезе. Показа работата си на Габриел, после прекоси стаята и пусна паспорта върху тоалетката пред Анна.

— Моите поздравления, мис Ролф. Вече сте австрийска гражданка.

29. ЦЮРИХ

На половината път между Централна гара и Цюрихзее се намира Парадеплац — епицентърът на швейцарското банкерство. Управленията-близнаци на „Креди Сюис“ и „Юниън Банк ъф Суитцерланд“ се гледат свирепо, подобно на професионални боксьори над обширното пространство, настлано със сиви тухли. Те са двата гиганта на швейцарското банково дело и се числят сред най-могъщите в света. В тяхната сянка, нагоре и надолу по Банхофщрасе, се намират други големи банки и влиятелни финансови институции, открояващи се с ярките си табели и излъскани стъклени врати. Но банките, които малцина забелязват, са пръснати в тихите странични улици и улички между Банхофщрасе и река Сил. Това са частните параклиси на швейцарското банкерство, местата, където някои хора могат да се молят или да изповядват греховете си в пълна тайна. Швейцарският закон позволява на тези банки да не изискват депозити. Те са свободни да се наричат банки, ако искат, но това не е задължително. Трудно е да ги откриете, много вероятно е да не ги забележите, те са се сгушили в модерни офиссгради или в малки стаички в старите градски къщи. Някои са с десетки служители, в други работят само шепа хора. Това са частни банки в пълния смисъл на думата. Тъкмо оттам на следващата сутрин Габриел и Анна Ролф започнаха своето търсене.

Тя го хвана под ръка и го задърпа напред по Банхофщрасе. Това беше нейният град; сега тя владееше положението. Габриел наблюдаваше лицата на минувачите, за да се убеди, че не са я разпознали. Ако някой можеше да я забележи някъде по света, това бе именно тук. Никой не я погледна повече от веднъж. Бързите разкрасителни процедури на Хана Ландау явно даваха резултат.

— Откъде започваме? — попита Габриел.

— Като повечето швейцарски банкери, баща ми имаше професионални сметки в други швейцарски банки.

— Задочни сметки?

— Точно така. Ще започнем с онези, с които е работил, доколкото знам.

— Ами ако сметката му не е в Цюрих? Ако е в Женева?

— Баща ми беше гражданин на Цюрих до мозъка на костите си. И през ум не би му минало да предаде свои пари или имущество в ръцете на някакъв си французин в Женева.

— Дори и да намерим сметката, няма никаква гаранция, че ще получим достъп до нея.

— Така е. Една банкова сметка е дотолкова засекретена, колкото иска собственикът ѝ. Може да ни трябва само един номер, за да получим достъп. Може да ни трябва парола. Може да ни покажат вратата. Но си струва да опитаме, нали така? Нека да започнем оттук.

Без всякакво предупреждение тя смени посоката, като се втурна по Банхофщрасе пред един забързан трамвай, теглейки Габриел за ръката. После навлязоха в по-малка улица, наречена „Баренгасе“, и спряха пред една обикновена врата. Над нея имаше охранителна камера, а на каменната стена се виждаше месингова табелка, толкова малка, че бе почти незабележима: „Хофман & Век“, „Баренгасе“ 43.

Тя натисна копчето на звънеца и зачака вратата да се отвори. Пет минути по-късно двамата бяха отново на улицата на път към следващата банка в списъка на Анна. Тук представлението продължи малко по-дълго — седем минути според преценката на Габриел, — ала резултатът бе същият: отново на улицата с празни ръце.

Така и продължи. Всяко изпълнение представляваше лека вариация на една и съща тема. След като изтърпяваха огледа на охранителната камера, траец минутка, биваха въвеждани във фойето, където служител на банката предпазливо ги посрещаше. Анна поемаше разговора с него, водейки поредната схватка делово, но учтиво, на *zurideutsch*. Най-накрая ги придружаваха до „светая светих“ — вътрешния офис, където се пазеха секретните документи, и ги поканваха да седнат на столовете пред бюрото на банкера. След размяната на няколко безсмислени и учтиви фрази следваше дискретно покашляне, любезен намек да не му губят времето, а на Банхофщрасе времето със сигурност струваше пари.

След това Анна казваше:

— Бих искала да получа достъп до сметката на хер Алоис Ритер.

Пауза, натискане на няколко клавиша върху компютърна клавиатура, дълъг поглед в приглушено светещия монитор.

— Съжалявам, но се оказва, че при нас няма сметка на името на Алоис Ритер.

— Сигурен ли сте?

— Да, съвсем сигурен.

— Благодаря. Извинявайте, че загубих ценното ви време.

— Моля. Вземете нашата визитна картичка. Може би в бъдеще ще имате нужда от нашите услуги.

— Много сте любезен.

След като посетиха единайсет банки, двамата пиха кафе в малко заведение, наречено кафене „Бриош“. Габриел започваше да се изнервя. Вече близо два часа се мотаеха по Банхофщрасе. Не беше възможно още дълго да останат незабелязани.

Следващата им спирка беше „Бекер & Пул“, където бяха посрещнати от самия хер Бекер. Той беше много официален и суетлив и много плешив. Кабинетът му бе скучно сивкав и стерилен като операционна. Докато той се взираше в компютърния монитор, Габриел виждаше призрачните отражения на имена и цифри, препускащи по излъсканите стъкла на очилата му без рамки.

След миг на мълчалив размисъл той вдигна поглед и каза:

— Номерът на сметката, моля.

Анна го продиктува по памет: 251233126.

Бекер натисна един клавиш:

— Парола?

Габриел усети леко стягане в гърдите. Вдигна поглед и видя, че хер Бекер се е вторачил в него над компютърния терминал.

Анна леко се покашля и отговори:

— Адажио.

— Моля, последвайте ме.

* * *

Дребничкият banker ги съпроводи до зала за съвещания с висок таван и дървена ламперия, в която имаше правоъгълна маса от опушено стъкло.

— Тук можем да ви осигурим по-добро уединение — каза той. — Моля, настанете се удобно. След малко ще ви донеса съдържанието на сейфа.

Когато се върна, Бекер носеше метален сейф.

— Според споразумението за тази сметка всеки, който ни представи точния номер и паролата, може да получи достъп до сейфовете — каза той и плъзна кутията по масата. — При мен са всички ключове.

— Разбирам — отвърна Анна.

Той си подсвиркваше тихичко, докато вадеше тежката връзка с ключове от джоба си и избираше подходящия. Намери го и го вдигна срещу светлината, за да провери гравираниите цифри, после го пъкна в ключалката и отвори капака. Наоколо мигновено се разнесе мирис на гниеца хартия.

Бекер отстъпи на почтително разстояние.

— Има и втори сейф. Опасявам се, че е доста голям. Искате ли да видите и него?

Габриел и Анна се спогледаха над масата и едновременно казаха:

— Да.

* * *

Габриел изчака Бекер да излезе от стаята, преди да вдигне капака. Бяха всичко шестнайсет, спретнато навити на рула, покрити със защитни калъфи: Моне, Пикасо, Дега, Ван Гог, Мане, Тулуз-Лотрек, Реноар, Бонар, Сезан, великолепно голо тяло в покой от Вилар. Дори Габриел, който бе свикнал да работи с безценни произведения на изкуството, бе зашеметен само от тяхното количество. Колко ли много хора бяха търсили точно тези картини? В продължение на колко години? Колко ли много сълзи бяха пролети заради тяхната загуба? И ето ти ги сега тук, заключени в този сейф, в този банков трезор под Банхофщрасе. Колко удобно! Каква идеална логика!

Анна продължи да преглежда по-малкия сейф. Вдигна капака и започна да изважда съдържанието му. Първо се появиха парите — швейцарски франкове, френски франкове, долари, лири, марки, — с които тя боравеше с лекотата на човек, свикнал да има много пари.

После се появи нагънат като хармоника комплект папки, пълни с документи, а накрая — връзка писма, стегнати с бледосин ластик.

Тя разхлаби ластика, сложи го на масата и започна да прехвърля купчината пликосе с дългите си гъвкави пръсти. *Показалец, среден, показалец, среден, пауза... Показалец, среден, показалец, среден, пауза...* Измъкна един плик от купчината, повъртя го в ръката си, провери дали все още е добре запечатан, а след това го подаде на Габриел:

— Това може да те заинтересува.

— Какво е?

— Не зная — отвърна тя. — Но е адресирано до теб.

Беше личната пощенска хартия на човек от друго време: бледосива на цвят, размер А4, името Август Ролф, изписано горе в средата, и никаква друга излишна информация, като номер на факс или и-мейл адрес. Имаше само дата: един ден преди пристигането на Габриел в Цюрих. Писмото беше написано саморъчно на английски от човек, който вече бе отвикнал да пише четливо. В резултат изглеждаше така, сякаш можеше да е написано на какъвто и да е език, с каквато и да е азбука. Докато Анна надничаше над рамото му, Габриел успя да дешифрира текста.

Драги Габриел,

Надявам се, не смяташ, че е нахално от моя страна да се обърна към теб с истинското ти име, но от известно време знам истинската ти самоличност и съм почитател на твоята работа и като художник реставратор, и като бранител на твоя народ. Един швейцарски банкиер научава доста неща.

Ако сега четеш това писмо, аз със сигурност съм мъртъв. Това също така означава, че вероятно си открил много информация за моя живот — информация, която се надявах да ти предам лично. Ще се опитам да направя това сега, след смъртта си.

Както вече знаеш, ти не беше доведен в моята вила в Цюрих, за да почистиш картината на Рафаел. Свързах се с вашите служби по една причина: исках ти да получиш

втората ми колекция — тайната колекция от подземния кабинет в моята вила, за която съм сигурен, че знаеш — и да върнеш картините на законните им собственици. Ако не е възможно да бъдат открити законните собственици, желанието ми бе картините да бъдат изложени в израелски музеи. Обърнах се към вашите служби, защото предпочитам работата да бъде уредена тихомълком, без да бъдат опозорени допълнително семейството ми или родината ми.

Картините бяха придобити под лустрото на законността, но по съвсем несправедлив начин. Когато ги „купих“, знаех, че са конфискувани от колекциите на евреи — търговци и колекционери — от Франция. През годините разглеждането на картините ми е доставяло истинско удоволствие в продължение на безброй дълги часове, но също като мъж, който е легнал с чужда жена, ме измъчваше чувството за вина. Желанието ми бе да върна тези картини преди смъртта си, да изкупя вината за престъпленията си в този живот, преди да премина в отвъдния. По ирония на съдбата, аз открих просветление в основните положения на вашата религия. На Йом Кипур^[1] не е достатъчно само да съжаляваш за злото, което си причинил. За да получиш опрощение, трябва да отидеш при засегнатите и да компенсираш стореното. Открих нещо особено подходящо в книгата на пророк Исаия^[2].

... Един грешник пита Бог:

— Защо ние постим, а Ти не видиш? Смиряваме душите си, а Ти не знаеш?

— Ето в деня, когато постите, вие изпълнявате своята воля и от другите изисквате тежки трудове. Ето вие постите за караници и разпри и за да биете с дръзка ръка другите; вие не постите в това време тъй, не гласът ви да бъде чул във висинето...

Моята алчност по време на войната беше толкова бездънна, колкото е днес чувството ми за вина. В тази банка има шестнайсет картини. Те представляват останалата част от тайната ми колекция. Моля те, не си

тръгвай без тях. В Швейцария има хора, които искат миналото да остане там, където е — погребано в банковите трезори на Банхофщрасе, — и няма да се спрат пред нищо, за да постигнат тази цел. Те се смятат за патриоти, за пазители на швейцарския идеал за неутралитет и брутална независимост. Те са изключително враждебно настроени към външни хора, особено към онези, които считат за заплаха за своето оцеляване. Някога смятах тези хора за мои приятели — още една от многобройните ми грешки! За нещастие те разбраха за моите планове да се откажа от колекцията. Изпратиха човек от Секретните служби, за да ме сплаши. Именно неговото посещение ме накара да напиша това писмо. Именно заради неговите господари сега аз съм мъртъв.

И накрая — още нещо. Ако си се свързал с дъщеря ми Анна, моля те, погрижи се да не ѝ се случи нищо лошо. Тя вече страда достатъчно заради моето безумие.

Искрено твой:
Август Ролф

* * *

Дребничкият банкер чакаше отвън, в преддверието. Габриел му направи знак през стъклената врата и той влезе в помещението за оглед.

— Мога ли да ви помогна?

— Кога за последен път някой е получил достъп до тази сметка?

— Съжалявам, но това е поверителна информация.

— Ние трябва да вземем някои от нещата — каза Анна. — Случайно да имате някаква чанта, с която да ни услугите?

— За съжаление — нямаме. Това е банка, а не универсален магазин.

— Можем ли да вземем сейфа?

— Опасявам се, че ще трябва да платите за него.

— Добре.

— Сумата е *значителна*.

Анна посочи купчината пари върху масата:

— Имате ли предпочитания към някоя валута?

---

[1] Ден за пълен пост при евреите, ден за продължителни молитви и покаяние, нарича се също Денят на изкуплението. — Б.пр. ↑

[2] Главен староеврейски пророк от VIII век пр.н.е. — Б.пр. ↑

30. ЦЮРИХ

В един магазин за хлебни изделия, на пет мили северно от Цюрих, Габриел проведе телефонен разговор и купи *dunkelbrot*^[1]. Когато се върна в колата, завари Анна да чете писмото, което баща ѝ бе написал в нощта преди да бъде убит. Ръцете ѝ се тресяха. Габриел запали мотора и подкара обратно към автомагистралата. Анна сгъна писмото, пхна го обратно в плика и го прибра в сейфа. Другият сейф с картините лежеше на задната седалка. Габриел включи чистачките. Анна опря глава на предното стъкло и започна да наблюдава как водата се стича по него.

— На кого се обади?

— Ще имаме нужда от малко помощ, за да излезем от страната.

— Защо? Кой ще ни спре?

— Същите хора, които убиха баща ти. *И* Мюлер. *И* Емил Жакоби.

— Как ще ни намерят?

— Снощи ти влезе в страната със собствения си паспорт. След това нае тази кола на собственото си име. Градът е малък. Ще допуснем, че те знаят за пребиваването ни в страната и че някой ни е забелязал на Банхофщрасе, въпреки новата ти външност.

— Кой са *те*, Габриел?

Той си спомни за писмото на Ролф. *В Швейцария има хора, които искат миналото да остане там, където е — погребано в банковите хранилища на Банхофщрасе, — и няма да се спрат пред нищо, за да постигнат тази цел.*

Какво се опитваше да каже той, по дяволите? *В Швейцария има хора...* Ролф знаеше точно кои са тези хора, но дори в смъртта си потайният стар швейцарски банкиер не можеше да разкрие прекалено много. Все пак следите и косвените доказателства бяха налице. Като използваше догадките и логичните предположения, Габриел може би щеше да успее да попълни белите петна, които старецът бе оставил.

Някак инстинктивно той подходи към проблема така, сякаш това бе картина, нуждаеща се от реставрация — картина, която за нещастие бе пострадала значително през вековете. Спомни си за картината на Тинторето, която някога бе реставрирал, вариант на „Кръщение Господне“, нарисувана от венецианския майстор за частен параклис. Това беше първата работа на Габриел след избухването на бомбата във Виена и той нарочно бе търсил някаква много трудна задача, която да го погълне. Картината на Тинторето бе точно такава. Големи части от оригинала бяха унищожени през вековете. В действителност върху платното имаше повече бели петна, отколкото покрити с боя места. Габриел на практика трябваше да пренарисува цялата картина, включвайки малките участъци, останали от оригинала. Може би щеше да направи същото и в този случай: да пренарисува цялата история около малките участъци от факти, които му бяха известни.

Може би историята бе нещо такова...

Август Ролф, виден цюрихски banker, решава да се откаже от колекцията си от картини на импресионисти, знаейки, че тя съдържа картини, които са били конфискувани от евреите във Франция. Както е характерно за него, Ролф желае да извърши тази сделка тихомълком, затова се свързва с Израелското разузнаване и моли да му изпратят свой представител в Цюрих. Шамрон предлага Габриел да се срещне с Ролф в неговата вила, използвайки реставрацията на картина от Рафаел като параван за посещението си.

За нещастие те разбраха за моите планове да се откажа от колекцията...

Някъде по пътя Ролф прави грешка и неговият план да предаде картините на Израел е разкрит от някой, който иска да му попречи.

Те се смятат за патриоти, за пазители на швейцарския идеал за неутралитет и брутална независимост. Те са изключително враждебно настроени към външни хора, особено към онези, които считат за заплаха за своето оцеляване...

Кой ли би се почувствал застрашен от намерението на един швейцарски banker да предаде на Израел една колекция, спечелена по нечестен път? Други швейцарски банкери с подобни колекции? Габриел се опита да си представи нещата от тяхна гледна точка — гледната точка на тези „пазители на швейцарския идеал за неутралитет и брутална независимост“. Какво би се случило, ако станеше

всеизвестно, че Август Ролф притежава определен брой картини, за които се е смятало, че са изгубени завинаги. Щеше да се вдигне невероятен шум. Еврейските организации по света щяха да връхлетят на Банхофщрасе и да настояват банковите хранилища да бъдат отворени. Оттам нататък само едно систематично национално издирване би могло да укроти страстите. За някой от така наречените пазители на швейцарския идеал щеше да е по-лесно да убие човек и да открадне неговата колекция, отколкото да се изправи пред новите неудобни въпроси за миналото.

Те изпратиха човек от Секретните служби, за да ме сплаши...

Габриел се сети за цигарите „Силк Кътс“, които бе открил в пепелника върху бюрото в кабинета на Ролф.

..._човек от Секретните служби_...

Герхард Петерсон.

Двамата се срещат в тихия кабинет на Ролф в Цюрих и обсъждат ситуацията, подобно на благоразумни швейцарски джентълмени, като Ролф пуши „Бенсън и Хеджис“, а Петерсон — „Силк Кътс“.

— Защо сега решихте да върнете картините, хер Ролф? Толкова много години са изминали. Вече нищо не можем да направим, за да променим миналото.

Но Ролф дори не трепва, затова Петерсон урежда с Вернер Мюлер да откраднат картините.

Ролф знае, че Габриел ще пристигне на следващия ден, но е достатъчно разтревожен, за да напише писмо и да го остави в секретния си банков сейф. Исква да остави фалшива следа. Използвайки телефон, за който знае, че се подслушва, той си уговаря среща в Женева за следващата сутрин. След това урежда нещата така, че Габриел да влезе сам във вилата — и чака.

Но в три часа през нощта алармената система на вилата изведнъж се изключва. Екипът на Петерсон влиза в къщата. Ролф е убит, картините са взети. Шест часа по-късно Габриел пристига във вилата и открива трупа на Ролф. По време на разпита Петерсон разбира как старецът е смятал да предаде колекцията си. Той също така разбира, че планът на Ролф е отишъл по-надалеч, отколкото изобщо си е представял. Освобождава Габриел, предупреждава го никога повече да не стъпва на швейцарска земя и го поставя под наблюдение. Може би поставя под наблюдение и Анна. Когато Габриел

започва своето разследване, Петерсон знае за него. Петерсон предприема прочистваща операция. Вернер Мюлер е убит в Париж, а галерията му — унищожена. Габриел е видян с Емил Жакоби в Лион и три дни по-късно Жакоби е убит.

Анна си отчупи крайшник от хляба.

— Кои са *те*? — повтори въпроса си тя.

Габриел се запита от колко ли време мълчи, колко ли мили са изминали.

— Не съм сигурен — отвърна той. — Но вероятно е станало нещо такова.

* * *

— Наистина ли смяташ, че това е възможно, Габриел?

— Всъщност това е единственото *логично* обяснение.

— Божичко, струва ми се, че ще повърна! Искам да се махна от тази страна.

— И аз.

— Е, значи ако теорията ти е вярна, все още има един въпрос, който се нуждае от отговор.

— И кой е той?

— Къде са сега картините?

— Там, където винаги са били.

— Къде, Габриел?

— Тук, в Швейцария.

---

[1] Черен хляб (нем.). — Б.пр. ↑

31. БЕРГЕН, ШВЕЙЦАРИЯ

На три мили от немската граница, в края на тясна долина, осеяна с дърварски селища, се намира малкият сив Берген, прочут ако не с друго, то поне с това, че е най-северният град в Швейцария. Точно до магистралата има бензиностанция и пазар с паркинг, настлан с чакъл. Габриел загаси мотора на колата и двамата зачакаха там в стоманеносивата следобедна светлина.

— Колко време ще им трябва, за да дойдат дотук?

— Не знам.

— Трябва да пишкам.

— Налага се да потърпиш.

— Винаги съм се чудила как бих реагирала в такава ситуация и сега знам отговора. Изправена пред голяма опасност, когато работата е на живот и смърт, аз съм обзета от неконтролируемото желание да уринирам.

— Имаш невероятни способности да се концентрираш. Използвай ги.

— Ти това ли би направил?

— Аз никога не уринирам.

Тя леко го удари по ръката, внимавайки да не засегне раненото място.

— Чух те какво правеше в банята във Виена. Чух те да повръщаш. Държиш се така, сякаш нищо не може да те засегне. Но в края на краищата и ти си човек, Габриел Алон.

— Защо не запалиш цигара? Може би това ще ти помогне да мислиш за нещо друго.

— Как се почувства, когато уби онези мъже в къщата на баща ми?

Габриел си помисли за Ели Лавон.

— Нямах много време да размишлявам върху моралността на моите действия или върху последиците от тях. Ако не бях ги убил, те щяха да убият мен.

— Предполагам, че е възможно това да са хората, които са убили баща ми.

— Да, възможно е.

— Тогава съм доволна, че си ги убил. Погрешно ли е да мисля по този начин?

— Не, това е напълно естествено.

Тя послуша съвета му и запали цигара.

— Значи сега ти знаеш всичките мръсни тайни на моето семейство. Но днес осъзнах, че всъщност аз не знам нищо за теб.

— Знаеш за мен повече, отколкото знаят мнозинството от хората.

— Зная малко за онова, което *правиш*... но не зная нищо за *теб*.

— Така и трябва да бъде.

— О, хайде сега, Габриел! Наистина ли си такъв студен и затворен, за какъвто се представяш?

— Казвали са ми, че моята разсеяност представлява проблем.

— О! Това е начало. Каж ми още нещо.

— Какво искаш да знаеш?

— Носиш венчална халка. Женен ли си?

— Да.

— Значи живееш в Израел?

— Живея в Англия.

— Имаш ли деца?

— Имахме син, но той беше убит от бомба, заложена от терористи. — Габриел я погледна студено. — Има ли още нещо, което искаш да знаеш за мен, Анна?

* * *

Той предполагаше, че наистина ѝ дължи нещо — след всичко, което му бе разкрила за себе си и за баща си. Но имаше и друго. Изведнъж откри, че всъщност иска тя да знае. И затова ѝ разказа за онази нощ във Виена преди десет години, когато неговият враг — палестинският терорист на име Тарик ал Хурани — бе поставил бомба под колата му. Бомба, която да убие семейството му, защото палестинецът знаеше, че това ще нарани Габриел повече, отколкото ако убие самия него.

Беше се случило след вечеря. Леа бе нервна по време на яденето, защото по телевизията показваха ракети „Скъд“, които буквално се сипеха над Тел Авив. Тя беше добро израелско момиче; не можеше да понесе мисълта, че яде макарони в едно приятно малко италианско ресторантче във Виена, докато майка ѝ седи в апартамента си в Тел Авив с противогазова маска на лицето и прозорци, запечатани с тиксо.

След вечерята, под сипещия се сняг, отидоха до колата на Габриел. Той настани Дани на седалката и закопча предпазния му колан, след това целуна жена си и ѝ каза, че има да свърши една работа и ще се прибере късно. Работа за Шамрон — ставаше въпрос за човек от Иракското разузнаване, който се готвеше да избива евреи. Това той не каза на Анна Ролф.

Когато Габриел се обърна и си тръгна, моторът на колата запали и се задави, защото бомбата, поставена от Тарик, черпеше енергия от батерията. Той се обърна и извика на Леа да спре мотора, но тя вероятно не го чу и завъртя повторно ключа.

Някакъв примитивен инстинкт да защити малкото си го подтикна първо да се втурне към Дани, но той вече бе мъртъв, тялото му бе раздробено на парчета. Затова отиде при Леа и я измъкна изпод пламтящите отломки. Тя щеше да оцелее, макар че за нея бе по-добре да умре. Сега Леа живееше в психиатрична клиника в Южна Англия и страдаше от посттравматичен синдром и психична депресия. След онази нощ във Виена тя не бе промълвила нито една дума на Габриел.

Това той не каза на Анна Ролф.

* * *

— Трябва да ти е било трудно... да се върнеш отново във Виена.

— Така беше първия път.

— Къде се запозна с нея?

— В училище.

— И тя ли беше художничка?

— Беше много по-добра от мен.

— Красива ли беше?

— Много красива. Сега има белези.

— Ние всички имаме белези, Габриел.

— Не като Леа.

— Защо онзи палестинец е заложил бомбата под колата ти?

— Защото убих брат му.

Преди тя да успее да му зададе още някой въпрос, един камион волво влезе в паркинга и светна с фаровете си. Габриел запали мотора и последва камиона до покрайнините на боровата горичка извън града. Шофьорът скочи от кабината и бързо отвори задната врата. Габриел и Анна слязоха от колата, като Анна носеше малкия банков сейф, а Габриел — онзи с картините. Той спря за миг, за да хвърли ключовете на колата далеч сред дърветата.

Каросерията на камиона бе пълна с офисмебели: бюра, столове, лавици, библиотечни шкафове.

— Идете в предната част на каросерията — каза шофьорът, — легнете на пода и се покрийте с тези дебели одеяла.

Габриел се качи пръв, като се катереше по мебелите и държеше сейфа в ръце. Анна го последва. В предната част на каросерията едва имаше място колкото да седнат със свити колене. След като и Анна се настани, Габриел покри двамата с одеялото. Отдолу бе съвършено тъмно.

Камионът се залюшка по пътя, а след това в продължение на няколко минути направо летяха по автомагистралата. Габриел можеше да долови барабаненето на изхвърляните от гумите камъчета по шасито. Анна започна тихичко да си тананика.

— Какво правиш?

— Когато съм изплашена, винаги си тананикам.

— Няма да позволя нищо лошо да ти се случи.

— Обещавах ли?

— Обещавам — каза той. — И какво си тананикаш?

— „Лебедът“ от „Карнавалът на животните“ от Камий Сен-Санс.

— Ще ми го изсвириш ли някой път?

— Не — отвърна тя.

— Защо не?

— Защото никога не свиря за приятелите си.

* * *

Десет минути по-късно — границата. Камионът се нареди на опашката от превозни средства, чакащи да преминат в Германия. Напредваха с по няколко сантиметра и спираха: газ, спирачка, газ, спирачка. Главите им подскачаха напред-назад като на кукли. Всяко натискане на спирачките произвеждаше дразнещо пронизително скърцане; всеки път изскачаше облак отровни бензинови газове. Анна опря буза на рамото му и прошепна:

— Струва ми се, че ще повърна.

Габриел стисна ръката ѝ.

* * *

От другата страна на границата ги чакаше друга кола — тъмносин форд фиеста с мюнхенска регистрация. Шофьорът на камиона, пратен от Ари Шамрон, ги остави там и продължи своето измислено пътуване заникъде. Габриел натовари сейфовете в багажника на колата и потегли — по шосе А41 до Щутгарт, по R52 до Карлсруе, по E35 до Франкфурт. Веднъж през нощта спря, за да се свърже с Тел Авив по аварийната линия и да поговори накратко с Шамрон.

В два часа след полунощ пристигнаха в датския пазарен център Делфт, на няколко мили навътре от крайбрежието. Габриел не можеше да шофира повече. Очите му пареха, главата му бучеше от изтощение. След осем часа един ферибот щеше да тръгне от Хоек ван Холанд за английското пристанище Харуич и Габриел и Анна щяха да се качат на него, но за момента той имаше нужда от легло и няколко часа почивка, затова поеха по улиците на стария град, търсейки хотел.

Габриел откри един на Вонделстраат, откъдето се виждаше шпилът на църквата „Нюе Керк“. Анна се справи с формалностите на рецепцията, докато той чакаше в миниатюрното фоайе с двата сейфа. След миг ги придружиха по тясното стълбище до една прекалено затоплена стая с островръх таван и прозорец с фронтон, който Габриел веднага отвори.

Той сложи сейфовете в гардероба, след това събу обувките си и се изтегна на леглото. Анна се вмъкна в банята и след миг Габриел чу успокоителния звук от плискаща се вода върху фаянсови плочки.

Студеният нощен въздух нахлуваше през отворения прозорец. Натезжал от дъха на Северно море, той погали лицето му. Позволи си да затвори очи.

След малко Анна излезе от банята. С нея нахлу ярка светлина; след това тя се пресегна, натисна копчето на стената и стаята отново потъна в мрак, ако не се смяташе слабото сияние на уличните лампи, процеждащо се през прозореца.

— Буден ли си?

— Не.

— Пак ли ще спиш на пода, както във Виена?

— Нямам сили да се помръдна.

Тя повдигна одеялото и се мушна в леглото до него.

— Как се сети, че паролата е *адажио*? — попита Габриел.

— „Адажио“ на Албиони беше едно от първите музикални произведения, които се научих да свиря. Неизвестно защо, то си остана любимото на баща ми. — Смяхът ѝ избухна за кратко в мрака. — Баща ми искаше да му бъдат простени греховете. Искаше опрощение. Готов беше да се обърне към теб за това, но не и към мен. Защо баща ми не ме помоли да му простя?

— Вероятно не е смятал, че ще му простиш.

— Звучи ми така, сякаш говориш от личен опит. Жена ти прости ли ти изобщо?

— Не, смятам, че не.

— А самият ти? Простил ли си на себе си?

— Не бих го нарекъл прошка.

— А как би го нарекъл?

— Приспособяване. Успях да се приспособя към себе си.

— Баща ми умря, без да получи опрощение. Може би си го беше заслужил. Но аз искам да довърша започнатото от него. Искам да закарам обратно тези картини и да ги изпратя в Израел.

— Аз — също.

— Как?

— Заспивай вече, Анна.

Което тя направи. Габриел лежеше буден, чакайки да съмне, заслушан в писъците на чайките и равномерното дишане на Анна. Тази нощ нямаше демони, нито кошмари — невинният сън на дете. Габриел не се присъедини към нея. Още не беше готов за сън. Когато картините

най-накрая бѣдѣха прибрани и заключени в хранилището на Джулиан Ишърруд — тогава щеше да спи.

ТРЕТА ЧАСТ

32.

НИДВАЛДЕН, ШВЕЙЦАРИЯ

В навечерието на Втората световна война генерал Анри Гизан, главнокомандващ на Швейцарските въоръжени сили, обяви отчаяния си план да се справят с евентуално нахлуване на многократно превъзхождащите ги сили на нацистка Германия. Според Гизан, ако немците дойдеха, швейцарската армия трябваше да се оттегли в естествената крепост на Алпийския редут и да взриви проходите. И там щяха да се бият — в дълбоките долини и по високите снежни планински полета — до последния човек. Разбира се, не се бе стигнало дотам. Още в ранния стадий на войната Хитлер проумя, че неутрална Швейцария ще бъде по-ценна за него от една Швейцария, окупирана и в окови. Въпреки това, героичната стратегия на генерала за справяне със заплахата от нашествие продължава да живее във въображението на швейцарците.

Всъщност през следващия следобед тя се въртеше в главата на Герхард Петерсон, когато той заобиколи с колата покрай Люцерн и обвитите в облаци алпийски върхове изникнаха пред очите му. Петерсон усети как сърцето му заби по-бързо, когато натисна газта и големият мерцедес с гръмогласен рев на мотора премина през първия планински проход. Петерсон произхождаше от Вътрешна Швейцария и можеше да проследи потеклото си до сродниците си от Горските кантони. Известна утеха му доставяше съзнанието, че хора с неговата кръв са се скитали из тези планински долини по същото време, когато един млад мъж, наречен Иисус от Назарет, е създавал неприятности в другия край на Римската империя. Ставаше неспокоен винаги когато се отдалечеше прекалено много от сигурното убежище на своя Алпийски редут. Спомни си за едно официално посещение в Русия, направено преди няколко години. Картината на безкрайните руски полета направо бе подействала като шок на сетивата му. В хотелската си стая в Москва той бе преживял първия си и единствен пристъп на безсъние. Когато се завърна у дома, отиде направо в извънградската си къща и прекара цял

ден, скитайки се по планинските пътеки над езерото Люцерн. През онази нощ спа добре.

Но внезапното му пътуване из Алпите през този следобед нямаше нищо общо с удоволствието. Беше предизвикано от две лоши новини. Първата беше за откриването на изоставена кола ауди А8 на пътя близо до град Берген, на няколко мили от германската граница. Втората беше за доклад на информатор относно Банхофщрасе. Работата внезапно излизаше извън контрол; Петерсон усещаше как му се изплъзва от ръцете.

Заваля сняг — големи пухкави снежинки, които оцветиха следобед в бяло. Петерсон включи кехлибареножълтите фарове за мъгла и натисна газта. Един час по-късно колата тежко затрополя по улиците на град Станс. Когато стигна до портите на имението на Геслер, земята бе покрита с трисантиметров прясно навалял сняг.

Докато паркираше колата, се появиха двама от охранителите на Геслер, облечени с тъмносини скиорски якета и с вълнени шапки. Само след миг, когато формалностите около установяването на самоличността му приключиха, Петерсон вече караше нагоре по алеята към замъка на Геслер. Там го чакаше друг мъж, който хвърляше парчета сурово месо на една лакома кучка вълча порода.

* * *

На брега на езерото Люцерн, недалеч от планинската вила на Ото Геслер, се намира легендарното месторождение на Швейцарската конфедерация. Твърди се, че през 1291 година водачите на трите така наречени Горски кантона — Ури, Швиц и Унтервалден — се събрали на ливадите Рютли и основали отбранителен съюз срещу всеки, който „би могъл да крои планове против техните личности или тяхното имущество“. За швейцарците това събитие е свещено. Фреска, посветена на ливадите Рютли, украсява стената на сградата на Швейцарския парламент и всяка година през август срещата на ливадите се отбелязва с национален празник.

Седемстотин години по-късно група от най-богатите и най-могъщи частни банкери и индустриалци в страната основава подобен отбранителен съюз. През 1291 година врагът бе външен: свещеният

римски император Рудолф I от Хабсбургската династия, който се опитваше да наложи феодалните си права в Швейцария. Днес отново враговете бяха външни, но бяха разпръснати по света и по-многобройни. Това бяха евреите, които се опитваха да разбият трезорите на швейцарските банки, за да търсят пари и всичко друго, което биха могли да докопат. Това бяха правителствата, които настояваха Швейцария да заплати милиарди долари за това, че е приела нацистко злато по време на Втората световна война. И журналистите и историците, опитващи се да представят швейцарците като доброволни съюзници на Германия — Хитлерови банкери и доставчици на оръжие, които бяха удължили времетраенето на войната с цената на милиони жертви. И реформаторите вътре в страната, които настояваха да се премахнат свещените закони на банковата тайна.

Този нов съюз бе вдъхновен от брутално независимите Горски кантони, чиито представители се бяха събрали през 1291 година край езерото Люцерн. Също като своите предци, днес те се заклеха да се борят срещу всеки, който „би могъл да крои планове против техните личности или тяхното имущество“. В събитията, развихрили се около техния Алпийски редут, те виждаха надигаща се буря, която можеше да помете институциите, дали на Швейцария — тази малка страна без излаз на море и с минимални природни ресурси — второто място по жизнен стандарт в света. Те се наричаха Съветът „Рютли“, а техният лидер се казваше Ото Геслер.

* * *

Петерсон очакваше, както обикновено, да бъде въведен в импровизираното телевизионно студио на Геслер. Вместо това, охраната го съпроводи по осветената с лампи алея до едноетажно крило на замъка. След като премина през поредица от необикновено масивни двойни врати, Петерсон бе посрещнат от тропическа жегга и прозрачен облак от пара, воняща на хлор. Натруфени декоративни лампи светеха сред воала от пара, подобно на корабни фенери, а тюркоазеносинята вода хвърляше люшкащи се като вълни отблясъци по извисяващия се подвижен таван. Вътре бе тихо, ако не смятаме ромона на разпенената вода около усилено плуващия кроул Геслер.

Петерсон свали палтото и шала си и зачака Геслер да завърши последната дължина. Върху кожените му мокасини се бе насъбрал сняг, който бързо се стопи и намокри чорапите му.

— Герхард? — Пауза за поемане на въздух, още един замах. — Това ти ли си?

— Да, хер Геслер.

— Надявам се... не ти е било... много трудно... да караш... в снега.

— Съвсем не, хер Геслер.

Петерсон се надяваше, че старецът ще реши да си почине; иначе щяха да си говорят така цяла нощ. На ръба на басейна се появи един от бодигардовете и изчезна зад воал от пара.

— Ти искаше да говориш с мен за случая „Ролф“, нали така, Герхард?

— Да, хер Геслер. Опасявам се, че може да имаме проблем.

— Слушам.

През следващите десет минути Петерсон осветли Геслер по случая. Геслер плуваше, Петерсон говореше. Плисък, тишина, плисък, тишина...

— До какви изводи те доведоха тези нови събития?

— Че те знаят за случилото се с Август Ролф и колекцията много повече, отколкото ни се иска.

— Твърдоглави хора, не смяташ ли, Герхард?

— Евреите ли?

— Като че ли никога не оставят нещата, както са си. Все си търсят белята. Няма да се оставя да ме победят, Герхард.

— Не, разбира се, че не, хер Геслер.

През воала на парата Петерсон зърна Геслер бавно да се изкачва по стълбичките в плитката част на басейна — бледа фигура, шокиращо крехка. Бодигард покри раменете му с хавлиен халат. След това воалът отново падна и Геслер изчезна.

— Тя трябва да бъде елиминирана — долетя сухият му, безплътен глас. — А също и израелецът.

Петерсон се намръщи:

— Ще има неприятни последици. Анна Ролф е национална ценност. Ако бъде убита толкова скоро след смъртта на баща си, непременно ще се появят неудобни въпроси, особено в пресата.

— Можеш да спиш спокойно. Ако Анна Ролф бъде убита, няма да има изблици на национална скръб. Отказва дори да живее в Швейцария, а и самата тя безброй пъти едва не сложи край на живота си. Що се отнася до пресата, тя може да задава колкото си иска въпроси. Без факти, техните истории ще звучат като заговорнически сплетни. Пука ми единствено дали властите ще задават въпроси. И именно за това плащаме, Герхард... за да сме сигурни, че властите няма да задават въпроси.

— Трябва също така да ви предупредя, че Израелските секретни служби не играят според обичайните правила. Ако се прицелим в някой от техните агенти, те ще ни преследват.

— Аз не се страхувам от евреите, Герхард, ти също не бива да се страхуваш. Веднага се свържи с Антон Орсати. Ще прехвърля малко допълнителни средства в твоята работна сметка, както и нещичко отгоре в личната ти сметка. Смятай го за стимул да приключиш с този случай бързо и тихомълком.

— Не е необходимо, хер Геслер.

— Знам, че не е необходимо, но ти си спечели парите.

Петерсон набързо смени темата. Не обичаше да мисли прекалено много за пари. Това го караше да се чувства като проститутка.

— Наистина трябва да потеглям обратно за Цюрих, хер Геслер. Лошото време...

— Можеш да прекараш нощта тук.

— Не. Наистина трябва да се връщам.

— Както желаете, Герхард.

— Може ли да ви задам един въпрос, хер Геслер?

— Разбира се.

— Познавахте ли хер Ролф?

— Да, добре го познавах. Някога бяхме с него много близки. Всъщност аз бях у тях в онази сутрин, когато жена му се самоуби. Тя сама си изкопа гроб и се застреля. Именно малката Анна откри трупа ѝ. Ужасно нещо! Жалко, че и хер Ролф умря, но се налагаше. Нямахше нищо лично — чист бизнес. Ти *наистина* разбираш разликата между едното и другото, нали, Герхард?

33. ЛОНДОН

Джулиан Ишърууд седеше зад бюрото си и прелистваше купчина книга, когато чу тропота от колелата на товарен автомобил за доставки по тухличките на Мейсънс Ярд. Той отиде до прозореца и надникна навън. Мъж със син работен комбинезон слезе от предната пасажерска седалка и тръгна към вратата. След миг се чу воят на зумера.

— Ирина? Да си насрочила някакви доставки за днес?

— Не, мистър Ишърууд.

О, божичко!, помисли си Ишърууд. *Не и отново!*

— Ирина?

— Да, мистър Ишърууд?

— Нещо съм гладен, драга. Ще бъдеш ли така миличка да ми донесеш един кактусов плод от онзи великолепен магазин на „Пикадили“?

— Това е най-голямото ми желание, мистър Ишърууд. Мога ли да изпълня за вас и някакви други унизителни и безсмислени задачи?

— Не е нужно да се държиш така троснато, Ирина. Чаша чай — също. И няма защо да бързаш.

* * *

Нещо във външността на мъжа със синия работен комбинезон напомни на Ишърууд за онзи тип, който бе проверил къщата му за термити. Носеше обувки с гумени подметки и работеше с кроткото усърдие на медицинска сестра на нощно дежурство. В едната си ръка държеше някакво устройство с циферблати и стрелки, голямо колкото табакера, а в другата — дълга пръчка, подобна на мухобойка. Започна от складовете в приземния етаж, след това се премести в офиса на Ирина, после в този на Ишърууд и след това в изложбената зала. Най-накрая разглоби на части телефоните, компютрите и факс машината.

След четиридесет и пет минути се върна в кабинета на Ишърууд и постави на бюрото му два миниатюрни предмета.

— Имахте *бръмбари* — каза той. — Сега вече са мъртви.

— Кой, за бога, ги е поставил тук?

— Това не е моя работа. Аз съм просто изстребителят. — Той се усмихна. — Долу ви чака някой, който иска да поговори с вас.

Ишърууд го поведе през претъпканите складови помещения към товарната площадка. Отвори вратата и камионът за доставки влезе вътре.

— Затвори вратата! — рече мъжът със синия работен комбинезон.

Ишърууд направи, каквото му казаха. Онзи отвори задната врата, която избълва облак гъст дим. Ари Шамрон се бе свил в дъното и представляваше жалка картинка.

* * *

Мъжът в закрития роувър се бе преместил от Джърмин Стрийт на Кинг Стрийт, което все още бе в обхвата от една миля на предавателите, които бе поставил в галерията, но от доста време не бе чул никакъв звук. Всъщност последното нещо, което бе засякъл, бе как търговецът на картини моли секретарката си да му купи нещо за обяд. Това му се бе видяло странно, тъй като търговецът обядваше навън всеки ден, откакто го наблюдаваше. Всъщност толкова странно му се видя това, че го отбеляза в работния си дневник. Четиридесет и пет минути по-късно се разнесе оглушително пращане от радиото в колата му. Някой току-що бе намерил неговите предаватели. Той изруга тихо и запали мотора на колата си. Докато се отдалечаваше, вдигна мобилния си телефон и набра Цюрих.

* * *

Фериботът от Хоек ван Холанд до Харуич закъсня с няколко часа поради лошото време в Северно море и затова Габриел и Анна Ролф се появиха в Мейсънс Ярд късно следобед. Габриел два пъти кратко

натисна клаксона и вратата на товарната площадка бавно се вдигна нагоре. Щом влязоха вътре, той изключи мотора и изчака вратата да се затвори отново, преди да слезе от колата. Взе големия сейф от задната седалка и поведе Анна през склада към асансьора. Ишърууд ги чакаше там.

— Вие сигурно сте Анна Ролф. За мен е чест да се запозная с вас, наистина. Имах изключителната привилегия да слушам изпълнението ви в една *Вечер на Менделсон*. Беше наистина дълбоко вълнуващо преживяване.

— Много сте любезен.

— Ще заповядате ли вътре, моля?

— Благодаря.

— Той тук ли е вече? — попита Габриел.

— Горе, в изложбената зала е.

— Да вървим.

— Какво има в сейфа?

— Почакай минутка, Джулиан.

Шамрон стоеше в центъра на стаята, като пушеше вонящите си турски цигари и напълно пренебрегваше платната на Старите майстори, които го заобикаляха. Габриел виждаше как Стареца усилено напънга паметта си. Година по-рано в същата тази стая те бяха пуснали в ход последния етап на една операция, завършила със смъртта на Тарик ал Хурани. Когато видя Анна Ролф да влиза в стаята, лицето му светна и той топло стисна ръката ѝ.

Габриел сложи сейфа на пода и вдигна капака. След това извади първата картина, разви опаковката и я подпря на пода.

— Божичко! — прошепна Ишърууд. — Пейзаж на Моне.

Анна се усмихна:

— Почакайте, това е само началото.

Габриел извади следващата картина — автопортрет на Ван Гог — и я постави до Моне.

— О, всемогъщи боже! — промълви Ишърууд.

След това се появи Дега, после Рембранд, след него Сезан и Реноар и тъй нататък, докато всичките шестнайсет платна не бяха разположени по цялата дължина на галерията. Ишърууд седна на дивана, притисна с длани слепоочията си и се заплака.

— Е, това се казва въведение! — каза Шамрон. — Имаш думата, Габриел.

* * *

Анна бе чула цялата история по пътя от Цюрих до немската граница, затова отстъпи назад и се зае да утешава Ишърууд, докато той не откъсваше очи от картините. Габриел разказа всичко, което бе научил за Август Ролф и неговата колекция, като завърши с писмото, оставено от Ролф в банковия му сейф в Цюрих. След това описа на Шамрон плана си за възстановяване на останалата част от колекцията на Ролф: двайсетте картини, които бяха откраднати от хранилището във вилата в Цюрих. Когато Габриел приключи, Шамрон смачка цигарата си в пепелника и бавно поклати глава:

— Идеята ти е интересна, Габриел, но има един фатален недостатък. Министър-председателят никога няма да я одобри. Ако не си забелязал, в момента ние фактически сме във война с палестинците. Министър-председателят никога няма да одобри подобна операция само за да си върнем няколко картини.

— Става въпрос за много повече от няколко картини. Ролф намеква за организация на швейцарски банкери и бизнесмени, които са готови на всичко, за да запазят стария ред. И ние имаме достатъчно вещественни доказателства, за да предположим, че тези хора съществуват, включително и три трупа: на Ролф, Мюлер и Емил Жакоби. Освен това те се опитаха да убият и мен.

— Положението е направо взривоопасно. Нашите неверни приятели тук, в Европа, тъкмо сега са ни достатъчно сърдити. Няма защо да наливаме масло в огъня с подобна операция. Съжалявам, Габриел, но аз няма да одобря този план и няма да губя времето на министър-председателя с него.

Анна бе изоставила Ишърууд, за да слуша спора между Габриел и Шамрон.

— Струва ми се, че има едно доста просто разрешение на проблема, мистър Шамрон — каза тя.

Шамрон обърна плешивата си глава, за да погледне Анна, развеселен от дързостта ѝ да изкаже мнението си за хода на една

операция на Израелското разузнаване.

— Какво е то?

— Не казвайте на министър-председателя.

Шамрон отметна глава назад и се разсмя, а Габриел се присъедини към него. Когато смехът им затихна, настъпи момент на мълчание, което Джулиан Ишърууд наруши:

— Велики боже, не мога да повярвам!

Той държеше картината на Реноар — портрет на младо момиче с букет цветя. Въртеше я в ръцете си и разглеждаше ту нарисуваното, ту гърба на платното.

— Какво има, Джулиан? — попита Габриел.

Ишърууд вдигна по-високо картината на Реноар, за да могат Габриел и другите да видят по-добре изображението.

— Немците са били много педантични. Всички взети от тях картини са били сортирани, каталогизирани и маркирани — пречупен кръст, сериен номер, инициалите на колекционера или на търговеца, от когото е била конфискувана. — Той обърна платното, за да могат да видят задната част на картината. — Някой се е опитал да изтрие маркировката на тази, но не се е справил чак толкова добре. Вижте отблизо долния ляв ъгъл. Това е част от пречупения кръст, а ето го и серийния номер, а това са инициалите на истинския собственик: С. И.

— Кой е С. И.? — попита Анна.

— С. И. — това е Самуел Исаковиц, баща ми. — Гласът му се задави от плач. — Тази картина е била взета от галерията на баща ми в Париж през юни 1940 година.

— Сигурен ли сте? — попита Анна.

— Залагам живота си, че е така.

— Тогава, моля ви, приемоте я, заедно с най-искрените извинения на семейство Ролф. — След това тя го целуна по бузата и добави: — Толкова съжалявам, мистър Ишърууд.

Шамрон погледна Габриел:

— Защо не ми разкажеш цялата история още веднъж?

* * *

Слязоха на долния етаж, в кабинета на Ишърууд. Габриел седна зад бюрото му и Шамрон изслуша отново целия му план, като крачеше неспирно напред-назад из стаята.

— И какво ще кажа аз на министър-председателя?

— Послушай Анна. Не му казвай нищо.

— А ако всичко това гръмне право в ръцете ми?

— Няма.

— Подобни неща винаги гръмват в ръцете ми, Габриел — белезите по лицето ми са доказателство за това. Кажи ми: дали само така ми се струва, или походката ти наистина е малко по-различна тази вечер?

— Искаш да ме питаш нещо ли?

— Не бих желал да съм неделикатен.

— Преди не си имал такива скрупули.

— Дали ти и тази жена не сте нещо повече от съучастници в търсенето на убиеца на баща й? — Тъй като въпросът му беше посрещнат с мълчание, Шамрон се усмихна и поклати глава: — Спомняш ли си какво ми каза за Анна Ролф, когато бяхме на Пиаца Навона?

— Казах ти, че ако имахме избор, никога не бихме използвали жена като нея.

— А сега ти искаш да я замесиш още повече, нали?

— Тя може да се справи.

— Нямам съмнения относно *нея*, но *ти* ще можеш ли да се справиш, Габриел?

— Не бих го предложил, без да съм сигурен.

— Преди две седмици трябваше да те умолявам да разследваш смъртта на Август Ролф. А днес направо искаш да обявиш война на Швейцария.

— Ролф пожела тези картини да дойдат при нас. Някой ги е взел и сега аз ги искам обратно.

— Но мотивите ти отиват много по-далеч от тези картини, Габриел. Аз те превърнах в убиец, но дълбоко в сърцето си ти си остана реставратор. Мисля, че правиш това, защото искаш да *реставрираш* Анна Ролф. Ако случаят е такъв, оттук следва логичният въпрос: Защо той иска да го направи? И има само един логичен отговор на този въпрос: Защото има чувства към тази жена. — Шамрон

се поколеба. — И това е най-хубавата новина, която съм чувал от много дълго време насам.

— Тя ми харесва.

— Ако ти харесва, тогава трябва да я убедиш да отмени концерта си във Венеция.

— Няма да го отмени.

— В такъв случай навярно ще можем да го използваме в наш интерес.

— Как така?

— Винаги съм смятал, че измамата и заблуждението представляват полезна тактика в подобни ситуации. Нека тя изнесе своя концерт. Само внимавай твоят приятел Келър да не го превърне в наистина незабравимо преживяване.

— Ето това е Ари Шамрон, когото познавам и обичам! Да използваме една от най-прекрасните музикантки в света за отвличане на вниманието!

— Играем с картите, които са ни раздали.

— Ще бъда с нея във Венеция. Искам някой, на когото мога да разчитам, да се заеме с цюрихската част.

— Кой?

— Ели Лавон.

— Боже мой, среща на випуска от 72-а година! Ако бях само с няколко години по-млад, щях да се присъединя към вас.

— Хайде да не се увличаме. Оded и Мордекай се справиха добре в Париж. Искам и тях.

— У Оded виждам нещо от себе си. — Шамрон повдигна грубите си ръце на зидар. — Има много здрава хватка. Ако пипне този човек, той няма начин да му се измъкне.

34. ЦЮРИХ

Ева бе настояла да купят този скъп апартамент с изглед към Цюрихзее, въпреки че не беше по доходите на Герхард Петерсон с неговата държавна заплата. През първите десет години от брака си те бяха компенсирани семейния финансов дефицит за сметка на наследството ѝ. Сега, след като тези пари бяха свършили, налагаше се Герхард да поддържа стила ѝ на живот, на който тя смяташе, че има пълно право.

Когато най-накрая той се прибра у дома, в апартамента беше тъмно. Щом прекрачи прага, любвеобилният ротвайлер на Ева го атакува фронтално в непрогледния мрак и заби твърдата си като скала глава в капачката на коляното му.

— Долу, Шулци! Стига, момчето ми. Долу! По дяволите, Шулци! — Той опипа стената и включи лампата. Кучето ближеше едната му мокасина. — Добре, Шулци. Хайде, отивай си, моля те. Стига толкоз!

Кучето изтича в тръс, а ноктите на лапите му потракваха по мраморния под. Петерсон влезе, накуцвайки, в спалнята, като разтриваше коляното си. Ева бе седнала в леглото, а една отворена книга с твърди корици лежеше в скута ѝ. По телевизията беззвучно вървеше американска полицейска драма. Ева носеше пеньоар с цвят на шампанско. Прическата ѝ явно току-що бе направена и на лявата си китка имаше златна гривна, която Петерсон не бе виждал. Средствата, които Ева харчеше горе, на Банхофщрасе, съперничеха на онези, скрити в трезорите под улицата.

— Какво е станало с коляното ти?

— Твоето куче ме нападна.

— Не те е *нападнал*. Той те обожава.

— Прекалено любвеобилен е.

— Той е мъж като теб. Нуждае се от твоето одобрение. Ако от време на време му отделяш поне малко внимание, няма да е толкова темпераментен, когато се прибереш у дома.

— Това ли ти каза неговият терапевт?

— Това ми казва здравият разум.

— Аз никога не съм искал това проклето куче. Прекалено голямо е за този апартамент.

— С него се чувствам защитена, когато те няма.

— Това място е като крепост. Никой не би могъл да влезе тук. И единствения човек, когото Шулци напада, съм аз.

Ева близна връхчето на показалеца си и обърна поредната страница на романа, с което приключи дискусиата. По телевизията американските полицаи разбиваха вратата на един апартамент в бедняшки квартал. Когато влетяха вътре, двама заподозрени откриха огън с автоматично оръжие. Полицаяте стреляха в отговор и убиха заподозрените. Какво насилие!, — помисли си Петерсон. Той рядко носеше оръжие със себе си и никога не бе стрелял, изпълнявайки служебните си задължения.

— Как беше в Берн?

Петерсон я беше излъгал, за да прикрие посещението си при Ото Геслер. Той седна на ръба на леглото и свали обувките си.

— Берн си е Берн.

— Това е хубаво.

— Какво четеш?

— Не зная. Една история за мъж и жена.

Той се зачуди защо изобщо си дава труд да му отговори.

— Как са момичетата?

— Добре са.

— А Стефан?

— Накара ме да му обещаю, че като се върнеш, ще отидеш в стаята му, за да го целунеш за лека нощ.

— Не искам да го будя.

— Няма да го събудиш. Просто влез в стаята и го целуни по главата.

— Щом няма да го събуждам, каква е разликата? На сутринта ще му кажа, че съм го целунал, докато е спял, и той няма да разбере каква е истината.

Ева затвори книгата си и го погледна за първи път, откакто бе влязъл в стаята.

— Изглеждаш ужасно, Герхард. Трябва да си умрял от глад. Иди да си направиш нещо за ядене.

Той тежко се завлече до кухнята. *Иди да си направиш нещо за ядене.* Не си спомняше кога за последен път Ева бе предложила да му приготви ядене. Беше очаквал, че след изчезването на сексуалната близост между тях, ще се появят други неща, които да я заместят, като удоволствието да хапнат заедно домашно приготвена храна. Но не и с Ева. Тя първо го бе лишила от близостта на тялото си, след това — от своята привързаност. Петерсон представляваше самотен остров в собствения си дом.

Той отвори хладилника и прегледа изобилието от полупразни опаковки с готова храна, търсейки нещо, което все още не се е развалило, не е покълнало, нито се е покрило с плесен. В една изцапана с мазнина картонена кутия откри истинско съкровище — купчинка юфка и топено сирене с бекон. Най-отдолу, скрити зад опаковка със зелено суроватъчно сирене, лежаха две яйца. Той си направи бъркани яйца и стопли топеното сирене с бекон в микровълновата фурна. След това си наля доста голяма чаша червено вино и се върна обратно в спалнята. Ева лакираше ноктите на краката си.

Петерсон много внимателно раздели храната си, така че за всяка хапка от яйцата да има и по малко топено сирене. Този негов навик дразнеше Ева, което отчасти обясняваше защо той го прави. По телевизията вече не показваха нанасяне на тежки телесни повреди. Приятели на застреляните престъпници вече бяха отмъстили за тях, убивайки полицаите. Още едно доказателство за теорията на хер Геслер за кръговрата на живота.

— Стефан утре има футболен мач. — Тя започна да духа лакираните пръсти на краката си. — Ще иска да дойдеш.

— Не мога. Възникна нещо в службата.

— Той ще бъде разочарован.

— Опасявам се, че нищо не може да се направи.

— Какво толкова важно има в тая твоя служба, та не можеш да отидеш да гледаш как синът ти играе футбол? Пък и в тази страна никога не се случва нищо важно.

Трябва да уредя убийството на Анна Ролф, помисли си той. Чудеше се как ли щеше да реагира тя, ако бе произнесъл тези думи на глас. Помисли си дали да не ѝ каже, само за проверка — да види дали въобще чува дори една негова дума.

Ева приключи с разкрасяването на ноктите на краката си и се върна към романа. Петерсон сложи празната чиния и приборите на нощната масичка и загаси лампата. След миг Шулци влетя в стаята презглава и започна да ближе остатъците от яйца и мазнина по скъпоценния, ръчно изрисуван порцелан на Ева. Петерсон затвори очи. Ева близна връхчето на показалеца си и обърна още една страница.

— Как беше в Берн? — попита тя.

35. КОРСИКА

Новината за мрачното настроение на Англичанина се разнесе бързо из малката долина. В пазарния ден той мълчаливо премина по селския площад, с безрадостен вид пазарувайки своите маслини и сирена. Вечер сядаше при старците, но избягваше да разговаря и отказваше да бъде примамен за една игра на бул^[1], дори когато поставяха под съмнение честта му. Толкова замислен изглеждаше Англичанина, че дори не забелязваше момчетата, каращи скейтбордове.

Все повече шофираше като обезумял. Бяха го видели с безпрецедентна скорост да се носи с раздрънкания си джип по шосето в долината. Веднъж му се наложи да направи рязък завой, за да избегне нещастната коза на дон Касабианка, и свърши в една крайпътна канавка. Тъкмо в този момент се намеси Антон Орсати. Той разказа на Англичанина за позорната семейна вражда между два съперничаещи си клана заради случайната смърт на ловно куче. Четири души бяха умрели, преди най-накрая да бъде въдворен мир — двама от тях от ръката на *taddunaghiu* на Орсати. Случилото се бе отпреди сто години, но Орсати наблегна на това, че тези уроци все още са актуални и днес. Умелото използване на корсиканската история даде идеални резултати, както той очакваше. На следващата сутрин Англичанина подари на дон Касабианка един голям пушен свински бут и му се извини за това, че е изплашил козата му. След тази случка видимо намали скоростта на шофиране.

* * *

Все пак нещо явно не беше наред. Неколцина от мъжете от площада бяха толкова загрижени, че посетиха знахарката.

— От известно време не е идвал при мен. Но когато се появи, можете да бъдете сигурни, че няма да ви издам тайните му, глупави

магарета такива! Тази къща е като изповедалня. Хайде вървете си! — И тя ги прогони, размахвайки метла с дълга дръжка.

Само дон Орсати знаеше причината за мрачното настроение на Англичанина. Дължеше се на задачата му в Лион — убийството на швейцарския професор Емил Жакоби. Нещо в това убийство бе направило пробойна в съвестта на Англичанина. Дон Орсати предложи да му доведе момиче — една хубава италианка, която бе срещнал в Сан Ремо, — но Англичанина отказа.

Три дни след като Англичанина се завърна от Лион, дон Орсати го покани на вечеря. Двамата хапнаха в един ресторант близо до площада, а след това ръка за ръка преминаха по тесните улици на тъмния град. На два пъти селяни се появяваха пред тях в сумрака, а след това бързо свърваха в обратна посока. Всички знаеха, че когато дон Орсати говори насаме с Англичанина, най-добре е да изчезват. Именно тогава дон Орсати му каза за задачата във Венеция.

— Ако искаш да пратя някое от другите момчета...

— Не — побърза да отвърне Англичанина. — Ще се справя.

— Сигурен ли си?

— Да.

— Надявах се да го кажеш. Наистина никой от другите не е способен да свърши тази работа. Мисля, че задачата ще ти хареса. Нашият бизнес има стари традиции във Венеция. Сигурен съм, че обстановката ще ти подейства вдъхновяващо.

— Вярвам, че си прав.

— Там живее мой приятел на име Росети. Той ще ти бъде в помощ, от каквото и да имаш нужда.

— Досиетата у теб ли са?

Само един могъщ човек като Антон Орсати можеше да остави досиетата на двама души, които планираше да убие, на предната седалка на колата си, но такъв беше животът в корсиканското село. Англичанина ги прочете под светлината на лампата на площада. Когато отвори втората папка, в погледа му проблесна нещо, сякаш бе разпознал човека — и дори Орсати го забеляза.

— Да не би нещо да не е наред?

— Познавам този човек... от един друг живот.

— Това представлява ли проблем?

Англичанина затвори папката:

— Съвсем не.

* * *

Англичанина остана до късно, слушайки магнетофонния запис, който бе взел от апартамента на професора в Лион. След това прочете купчината изрезки и некролози, придобити в резултат на една разходка из вестникарските уебстраници в интернет, последвани от досиетата, които Антон Орсати току-що му бе дал. Поспа няколко часа, а на сутринта стана преди изгрев-слънце, сложи малка пътна чанта на задната седалка на джипа и отиде в селото.

Паркира колата в една тясна улица близо до църквата и отиде пеш до къщата, в която живееше знахарката. Когато почука тихо на вратата ѝ, тя вдигна жалузите на прозореца на втория етаж и се вторачи в него, подобно на плашило.

— Имах чувството, че ще дойдеш. *Scirocco*^[2] задуха. Той носи прах и зли духове.

— Кое от двете съм аз?

— Дори отгук, отгоре, виждам *лошите очи*. Почакай малко, детето ми. Ей сега идвам.

Англичанина запали цигара, докато чакаше старицата да се облече и да слезе на долния етаж. Тя му отвори входната врата, облечена с проста черна вдовишка рокля, хвана го за китката и го издърпа вътре, сякаш навън имаше опасни диви животни. Двамата седнаха един срещу друг край грубата дървена маса. Англичанина допуши цигарата си, докато старата жена се погрижи да донесе зехтина и водата.

— Три капки, макар да съм сигурна, че вече знам отговора.

Той топна пръста си в зехтина и остави три капки да паднат във водата.

Когато капките се разпръснаха, старицата подхвана добре познатите благословии и молитви. При повторния опит зехтинът се събра в едно петно, плуващо на повърхността на водата. Старата жена остана доволна от това.

— Хубав трик — каза Англичанина.

— Не е трик. Ти най-добре би трябвало да го знаеш.

— Не беше от неуважение.

— Знам. Макар да не си корсиканец по рождение, имаш душа на корсиканец. Ти наистина си вярващ. Искаш ли нещо за пиене, преди да тръгнеш? Може би малко вино?

— Шест часът сутринта е.

Старицата наклони глава, сякаш искаше да каже: „И какво от това?“

— Трябваше да си у дома си, в леглото — рече тя. След това добави: — С жена. А не с някоя от курвите, дето ти води дон Орсати. Истинска жена, която ще ти роди деца и ще се грижи за дрехите ти.

— Жените на дон Орсати са единствените, които ме искат.

— Смяташ, че никоя свестна жена няма да те иска, защото си *taddunaghiu*?

Англичанина скръсти ръце.

— Искам да ти разкажа една история.

Той отвори уста да възрази, но преди да успее да произнесе и звук, старицата се изправи и ето че вече затътри крака из кухнята, търсейки виното. Бутилката беше тъмнозелена и нямаше етикет. Ръката ѝ трепереше, докато напълни две чаши.

— Мъжът ми умееше много добре да си служи с ръцете — рече знахарката. — Беше зидар и обуцар. Понякога работеше за дон Томази в съседната долина. Слушал ли си за клана Томази?

Англичанина кимна утвърдително и отпи от виното. Хората от този клан все още бяха прочути размирници.

— Дон Томази нае мъжа ми да построи нова стена около градината му. Стана много красива, повярвай ми, ала дон Томази каза, че не я бива и отказа да плати на мъжа ми за работата. Скараха се жестоко и донът нареди на двама от своите бандити да изхвърлят мъжа ми от неговия имот. Тя все още си стои там впрочем.

— Оградата на градината ли?

— Наистина стои! — Старицата пийна вино и се приготви да доразкаже историята: — Моят мъж беше добър работник, но благ и кротък човек. Като *agnello*. Знаеш ли какво означава?

— Агне.

Знахарката кимна.

— Не беше от мъжете, дето се бият с юмруци или с нож. Слухът за това как се държал с него дон Томази се разнесе из селото. Мъжът

ми стана за посмешище. Два дни по-късно една вечер го прилъгаха да се сбие на площада. Раниха го с нож в корема и той умря. — Нещо проблесна в очите на старата жена. Гняв. Омраза. — Ясно беше, че трябва да има кърваво отмъщение — кротко добави тя. — Но кой? Малоумникът, дето застреля мъжа ми на площада ли? Той не беше *истинският* виновник за смъртта му. Точно ръцете на дон Томази бяха изцапани с кръв. Но как можех аз да убия дон Томази? Той живееше в голяма къща на върха на хълма, заобиколен от зли кучета и въоръжени мъже. Нямах начин аз да го убия! Затова отидох при бащата на Антон Орсати и наех един *taddunaghiu* да извърши убийството вместо мен. Дадох всичките си пари, но си струваше. *Taddunaghiu* се промъкна в къщата на дон Томази и преряза гърлото му, докато спеше... уби го като куче, каквото си беше. Справедливостта победи. — Тя се пресегна през масата и сложи длан върху опакото на ръката му. — Понякога *taddunaghiu* може да върши добри неща, Кристофър. Понякога може да отмъсти за голяма неправда. Понякога той може да раздава справедливост, както и да мъсти. Запомни какво ти казах.

— Ще го запомня — отвърна той. Даде ѝ дебела пачка пари.

Без да ги погледне, старицата каза:

— Прекалено много пари. Винаги са прекалено много.

— Ти ми даваш мир и покой. А те са безценни.

Англичанина се изправи да си тръгне, но тя го сграбчи за китката с невероятно силната си ръка:

— Поседи с мен, докато си изпия виното. Аз все още тъгувам за мъжа си, знаеш ли? Дори след толкова много години.

И така той седеше там и наблюдаваше как отблясъците на свещите подскачат по набразденото ѝ от бръчки лице, докато тя допи и последната капка от виното си. После старицата затвори очи и брадичката ѝ клюмна на гърдите.

Англичанина я занесе на ръце до горния етаж и нежно я положи в леглото. Тя се събуди за малко. Протегна ръка и попипа талисмана, който висеше на врата му — червената коралова ръка. После докосна лицето му и отново се унесе в сън.

Той слезе долу и с джипа си потегли за Калви, откъдето взе ферибота за Марсилиа. Там се качи на колата, която Орсати бе оставил за него близо до крайбрежието, и замина за Венеция.

[1] Игра, подобна на рулетката, при която топка се завърта в голяма купа, а играчите се обзалагат в кое от номерираните отделения ще спре. — Б.пр. ↑

[2] Горещ вятър, носещ нагрят в пустините на Северна Африка и Арабия въздух, който духа по северното Средиземноморско крайбрежие и в Предна Азия (итал.). — Б.пр. ↑

36. ВЕНЕЦИЯ

Италианската преса се оживи. Появи се лавина от предположения за това какви точно произведения ще изсвири на концерта си Анна Ролф. Щеше ли да се опита да изпълни демоничната соната на Джузепе Тартини „Тръпката на Дявола“ — своята запазена марка? Със сигурност — както разсъждаваха музикалните критици — мис Ролф нямаше да се опита да изсвири такава сложна композиция след толкова дълго отсъствие от сцената.

В пресата се появиха призови залата да бъде сменена с по-голяма. Предвиждаше се концертът да се състои в горния салон на Скуола Гранде ди Сан Роко, където имаше само шестстотин места, ето защо надпреварата за билети между заможните почитатели на Анна Ролф се бе принизила почти до нивото на меле. Закарая Кордони, организатор и спонсор на концерта, отказа да помисли за смяна на залата, макар че в усилията си да запази добрите си позиции във Венеция той ловко прехвърли вината на Анна Ролф. Мис Ролф била помолила за малка зала, каза той, а желанията на хората на изкуството връзвали ръцете му. Едно списание със социалистически уклон помести истерична уводна статия, твърдейки, че заможните класи отново са си присвоили музиката. То призоваваше към демонстрации пред Сан Роко в нощта на концерта. Фиона Ричардсън, музикален агент и менажер на Анна Ролф, направи изявление в Лондон, обещавайки, че сравнително големият хонорар на мис Ролф ще бъде дарен за съхраняването на Скуола и великолепната ѝ декорация. Цяла Венеция въздъхна с облекчение при този жест и дискусията стихна постепенно, подобно на вечерния отлив.

Имаше и предположения за това къде точно ще отседне Анна Ролф във Венеция. „Газетино“ съобщи, че хотелите „Монако“, „Канале Гранде“ и „Грити Палас“ са се вкопчили в титанична схватка, за да я привлекат, докато „Нуова Венеция“ предположи, че мис Ролф ще избегне разсейващата хотелска обстановка, като приеме нечия покана да отседне в частен дворец. Както се оказа накрая, нито един от

вестниците не беше познал, защото в деня преди представлението, в един дъждовен петък по обяд, Анна и Габриел пристигнаха с водно такси на частния пристан на хотел „Луна-Балиони“, тихо местенце на „Кале дел’Асенционе“, недалеч от туристическата бъркотия на площад „Сан Марко“.

Анна се появи за малко на рецепцията и бе посрещната от бляскавия висш персонал на хотела. Тя представи Габриел под името мосю Мишел Дюмон — неин приятел и личен асистент. Сякаш за да подсили този образ, Габриел настоя да внесе две цигулки във фоайето. На английски с френски акцент той повтори желанието на мис Ролф за пълно уединение. Главният портиер, безупречният синьор Брунетти, го увери, че присъствието на мис Ролф в хотела ще бъде най-строго пазената тайна във Венеция. Габриел му благодари любезно и се подписа в регистъра.

— Мис Ролф ще отседне в апартамент „Джорджоне“ на петия етаж. Той е един от най-хубавите. Вашата стая е в съседство. Да се надяваме ли, че тази подготовка ви задоволява?

— Да, благодаря ви.

— Позволете ми лично да придружа вас и мис Ролф до покоите ви.

— Не е необходимо.

— Ще имате ли нужда от помощ при пренасянето на багажа, мосю Дюмон?

— Не. Мога и сам да се справя, благодаря.

— Както желаете — рече портиерът синьор Брунетти и със съжаление му отстъпи ключовете.

* * *

В едно тихо и закътано място на сестiera^[1] „Санта Марко“ се намираше миниатюрното магазинче на фирма „Росети & Росети — изящна бижутерия“, специализирано в продажбата на старинни и уникални бижута. Подобно на повечето венециански собственици на магазини, синьор Росети затваряше всеки ден по обед в един часа и отваряше отново в четири следобед за вечерната търговия. Добре

запознат с този факт, Англичанина натисна бутона на охранителния зумер в един без пет и зачака Росети да му отвори вратата.

Магазинчето беше наистина много малко, не по-голямо от кухнята в корсиканската вила на Англичанина. Щом влезе вътре, пред него се появи витрина с подковообразна форма. Когато вратата зад гърба му се затвори и автоматичното резе щракна, Англичанина изпита усещането, че е попаднал в кристална гробница. Той разкопча шлифера си и сложи дипломатическото си куфарче на протрития дървен под.

Синьор Алдо Росети стоеше неподвижно като лакей зад щанда, облечен със спретнато изгладен двуреден костюм и банкерска вратовръзка в убит цвят. Чифт очила за четене със златни рамки бяха кацнали на върха на царствения му нос. Зад гърба му имаше висок шкаф от лакирано дърво с малки чекмеджета с топчести дръжчици от месинг. Съдейки по безкомпромисната поза на синьор Росети, шкафът можеше да съдържа секретни документи, които той се бе заклел да пази с цената на всичко. Дълбоката тишина в помещението се нарушаваше само от тиктакането на старинен часовник. Росети тъжно стисна ръката на Англичанина, сякаш посетителят бе дошъл да изповяда непростими грехове.

— Тъкмо се канех да изляза да обядвам — каза Росети и в този миг, сякаш за да наблегне на същината на въпроса, старинният часовник на стената зад гърба му удари един часа.

— Няма да ви отнема много време. Дошъл съм да взема пръстена с печат за синьор Бул.

— Пръстена с печат?

— Да, точно така.

— За синьор Бул?

— Сигурно ви е казал, че ще дойда.

Росети отметна глава назад и се вторачи в Англичанина така, сякаш виждаше предмет със съмнителна стойност и произход. Доволен от огледа, той наведе глава и излезе иззад щанда, за да обърне табелката на витрината — от *отворено* на *затворено*.

* * *

На горния етаж имаше малък личен кабинет. Росети се настани зад бюрото и покани Англичанина да седне на малкото кресло до прозореца.

— Преди малко ми се обади портиер от хотел „Луна-Балиони“ — каза Росети. — Цигуларката и неин приятел току-що са се регистрирали в хотела. Знаете ли къде се намира „Балиони“?

Англичанина поклати отрицателно глава.

Като повечето венецианци, Росети държеше подръка карта на града — дори само за да може да помогне на някой чуждестранен турист, безнадеждно изгубен в този лабиринт от улички. Картата на Росети изглеждаше така, сякаш е била купена по време на управлението на последния дож — парцалива, с подвити краища, залепена с тиксо по скъсаните шевове, съвсем избеляла от старост. Той я разгърна на бюрото си и я приглади грижливо с две ръце, като че ли на нея бе отбелязано местоположението на скрито съкровище.

— Хотел „Луна-Балиони“ се намира ето тук... — С връхчето на изящия си пръст потупа хартията. — ... на „Кале дел'Асенционе“, на няколко крачки от спирката за *vaporetto*^[2] „Сан Марко“. „Кале дел'Асенционе“ е много тясна, не по-голяма от тази улица. Има частен пристан в Рио делла Зека. Няма да е възможно сам да наблюдавате фасадата и гърба на хотела.

Англичанина се наведе над картата, за да я разгледа по-подробно.

— Имате ли предложение?

— Може би ще мога да използвам мои средства, за да държа под наблюдение цигуларката. Ако се премести, ще ви дам сигнал.

— Имате свой човек вътре в хотела?

Росети повдигна едната си вежда и леко наклони глава — неутрален жест, нито положителен, нито отрицателен, изразяващ нежелание да обсъжда въпроса по-нататък.

— Предполагам, че ще има допълнително заплащане за тази услуга?

— За дон Орсати ли? За мен ще е удоволствие.

— Кажете ми как ще стане работата.

— Около хотела има места, където можете да чакате, без да привличате вниманието към себе си. Площад „Сан Марко“, разбира се. Кафенетата по „Кале Марко“. Фонтамента делла Фарине над канала.

— Росети отбелязваше всяко място с приветливо потупване по картата.

— Предполагам, че имате мобилен телефон?

Англичанина потупа джоба на сакото си.

— Дайте ми номера и стойте близо до хотела. Когато те се преместят, някой ще ви се обади.

Не му се искаше да взема за партньор Росети, но за нещастие италианецът бе прав. Не беше възможно сам да наблюдава хотела. Продиктува му телефонния си номер и Росети го надраска набързо.

— Разбира се, има шанс цигуларката да остане в хотела до концерта си в Сан Роко — рече Росети. — В такъв случай няма да имате избор и ще трябва да изпълните задачата си по време на концерта.

— Имате ли билет?

Росети извади билета от най-горното чекмедже и внимателно го сложи върху бюрото. После с пръстите на двете си ръце лекичко го побутна напред. Англичанина взе билета и го повъртя в ръцете си. Докато клиентът му оглеждаше стоката, Росети се взираше през прозореца, сигурен, че онзи ще я намери задоволителна.

— Истински ли е? Не е ли фалшификат?

— О, да, съвсем истински е, уверявам ви. И е много трудно да се добереш до един такъв билет. Всъщност изкушавах се да го запазя за себе си. Нали разбирате, винаги съм бил почитател на мис Ролф. Такава страст! Колко жалко, че трябва да... — Росети внезапно млъкна. — Знаете ли къде се намира Сан Роко?

Англичанина сложи билета в джоба си и поклати отрицателно глава. Росети отново насочи вниманието си към картата.

— Скуола Гранде ди Сан Роко се намира ето тук, от другата страна на Канале Гранде, в сестриерите „Сан Поло“ и „Санта Кроче“, на юг от църквата „Фрари“. Сан Роко е светецът, покровител на заразболните, а Скуола първоначално е била построена като благотворително заведение за болни. Строежът е бил финансиран с дарения на богати венецианци, които вярвали, че могат да избегнат Черната смърт, като дадат пари за Скуола.

Дори да проявяваше и най-минимален интерес към тази част от венецианската история, убиецът с нищо не го показва. Дребничкият италиански бижутер изобрази „къщичка“, като сближи пръстите на двете си ръце, и спокойно продължи своята лекция:

— Скуола е построена на две нива — долна зала и горна зала. През 1564 година на Тинторето е било възложено да украси стените и таваните на сградата. Тази задача му отнела двайсет и три години. — Той млъкна за миг, за да обмисли този факт, и след това продължи: — Можете ли да си представите човек с подобно търпение? Не бих искал да се меря с такъв човек.

— Къде ще бъде концертът? В долната зала или в горната зала?

— В горната зала, разбира се. До нея се отива по широко мраморно стълбище, проектирано и построено от Скарпанино. Стените са украсени с рисунки на Черната смърт. Много е вълнуващо.

— И ако ми се наложи да изпълня задачата си вътре в горната зала?

Росети притисна „къщичката“ до устните си и прошепна кротката си молба:

— Ако нямате друг избор, след това няма да е трудно да слезете по стълбището и да се измъкнете през парадния вход. Оттам можете да изчезнете някъде из уличките на „Сан Поло“ и никой няма да ви намери. — Млъкна за миг и продължи: — Но като венецианец ви умолявам да намерите някакъв друг начин. Ще бъде истинска трагедия, ако повредите някоя от картините на Тинторето.

— Кажете ми нещо повече за околностите на Сан Роко.

— Църквата и Скуола са построени около малък площад. Зад тях се намира каналът Рио делла Фрескада, осигуряващ достъп до двете сгради. Има само два начина мис Ролф да стигне до Сан Роко във вечерта на концерта — пеш или с водно такси. Ако тръгне пеш, дълго време ще бъде изложена на открито. Ще трябва да прекоси Канале Гранде на някое място или с *vaporetto*, или с *traghetto*^[3].

— Не би ли могла да мине по някой мост?

Росети внимателно обмисли този въпрос.

— Предполагам, че би могла да мине по моста „Риалто“ или по „Академия“, но това ще удължи много пътя ѝ. Ако бях комарджия, щях да заложа на това, че мис Ролф ще вземе водно такси от пристана на хотела директно до Сан Роко.

— И ако го направи?

— Рио делла Фрескада е много тесен канал. Има четири моста между входа на Канале Гранде и спирката за Сан Роко. Там ще имате

предостатъчно възможности. Както обичат да казват американците, все едно да ловиш риба в аквариум.

Англичанина хвърли пренебрежителен поглед на италианеца, сякаш искаше да каже, че това е най-неподходящото сравнение, което е чувал за подобна работа, особено като се имаше предвид професията на мишената.

— Дон Орсати каза, че ще ви трябва въоръжение. Пистолет и може би нещо по-мощно, в случай че нещата не станат, както е планирано.

Росети се изправи и се затътри към един старинен сейф. Завъртя деблокиращия механизъм и отвори тежките врати. Взе оттам дипломатическо куфарче, сложи го на бюрото и отново седна. Отвори куфарчето, извади две оръжия, увити поотделно в кече, и ги сложи на бюрото. Разви първото и го подаде на Англичанина — деветмилиметров „Танфолио S“ с лъскаво черно дуло и дръжка от орехово дърво. Миришеше на чиста смазка. Убиецът провери спусъка, претегли оръжието на ръка и надникна в цевта през мерника.

— Има пълнител с петнайсет патрона и по-дългата цев го прави много точен — каза Росети. — Мястото ви на концерта е на предпоследния ред. Съжалявам, но това е най-доброто, което успях да намеря. Ала дори оттам човек с вашата подготовка не би се затруднил да стреля точно с „Танфолио“.

— Ще го взема. И един допълнителен пълнител.

— Разбира се.

— А другото оръжие?

Росети го разви и го подаде на убиеца. Беше тактически картечен пистолет, австрийско производство.

Англичанина го взе и внимателно го огледа.

— Аз специално помолих за „Хеклер и Кох MP-5“ — каза той.

— Да, знам, но не успях да доставя такъв за толкова кратко време. Сигурен съм, че този „Стайр-Манлихер“ ще ви хареса. Лек е и лесно ще можете да го скриете. Освен това той ще ви е като последна възможност.

— Предполагам, че ще трябва да свърши работа.

— Вие специално харесвате „Хеклер и Кох“?

Така беше. Това бе оръжието, което беше използвал в СВВС, но нямаше намерение да сподели тази информация с Росети. Уви и двата

пистолета в оригиналните им платнени калъфи и внимателно ги постави в чантата си, заедно с допълнителните пълнители и кутиите с амуниции.

— Ще искате ли още нещо?

Убиецът поклати отрицателно глава и тогава Росети взе молива си и малко тефтерче и започна да изчислява сметката: оръжие, билет за концерта, лични услуги. След като изчисли общата сума в лири, той плъзна тефтерчето по повърхността на бюрото, за да го види убиецът. Англичанина погледна сметката, после — Росети.

— Имате ли нещо против да платя в долари?

Росети се усмихна и пресметна сумата в долари, използвайки обменния курс за деня. Англичанина отброи сумата в шумолящи петдесетдоларови банкноти и добави петстотин долара бакшиш. Синьор Росети сви рамене, сякаш искаше да каже, че не е необходимо да му дават бакшиш, но убиецът настоя и Росети дискретно пъкна парите в джоба си.

Росети и Англичанина се спуснаха заедно на долния етаж и излязоха навън, а Росети заключи вратата зад гърба си. Посрещна ги пороен дъжд — плътни водни струи, които шибаха малката уличка и се изливаха в отводнителните канали, подобно на пълноводен планински поток. Италианецът беше обул чифт гумени ботуши до коленете, а Англичанина се принизи дотам, че да подскача и прескача през локвите със своите мокасини. Това се видя много забавно на венецианския бижутер.

— За пръв път ли сте във Венеция?

— Да, така е.

— От цяла седмица вали така и въпреки това пристигат туристи. Ние имаме нужда от тях, Бог знае, че е така — без тях моя бизнес нямаше да го има. Но понякога дори и аз се уморявам от присъствието им.

На спирката за *vaporetto* двамата си стиснаха ръцете.

— Трябва да кажа, че тази ваша работа ми се вижда много противна, но предполагам, че трябва да свършите онова, за което ви плащат. Една цигуларка... — Той вдигна ръце в типично италиански жест. — ... Една цигуларка може да бъде заменена. Но картините на Тинторето... картините на Тинторето са незаменими. Умолявам ви,

никога няма да си простя, ако се окаже, че съм играл някаква роля в тяхното унищожаване.

— Уверявам ви, синьор Росети, че ще направя всичко възможно да не ги повредя.

Италианецът се усмихна:

— Вярвам ви. Освен това представяте ли си какво проклятие ще сполети човека, който простреля Спасителя или Светата Дева?

Дребният бижутер се прекръсти, обърна се и изчезна в уличката.

---

[1] Градски район, квартал в средновековна Венеция. — Б.пр. ↑

[2] Корабчета, използвани като автобуси във Венеция. — Б.пр. ↑

[3] Лодка за преминаване от единия бряг на другия. — Б.пр. ↑

37. ВЕНЕЦИЯ

Този следобед екипът на Габриел се събра във всекидневната на хотелския апартамент на Анна Ролф. Бяха пристигнали във Венеция по различни маршрути, с паспорти от различни държави и с различни истории за прикритие. В съответствие с догмите на Офиса всички се представяха като двойки. Операцията беше замислена и пусната в ход толкова набързо, че дори нямаше подходящо кодово име. Хотелският апартамент на Анна се наричаше „Джорджоне“ и от този момент нататък венецианският боен отряд на Габриел възприе това име.

Тук бяха Шимон и Илана. Играейки ролята на новобрачна двойка от Франция, те бяха пристигнали с кола от Лазурния бряг. Двамата бяха тъмнооки и мургави, с еднакъв ръст и почти еднакво красиви. Бяха се обучавали заедно в Академията и в отношенията им се чувстваше напрежение, откакто Илана надмина Шимон на стрелбището и счупи вратния му прешлен на тепиха от порест каучук в гимнастическия салон.

Тук бяха Ицхак и Моше. В съответствие с реалностите на модерния свят те се представяха за двойка хомосексуалисти от Нотинг Хил, макар че и двамата всъщност бяха съвсем в другата крайност, особено агресивният Ицхак.

Тук беше Дебора от подразделението в Отава. Габриел беше работил с нея при осъществяването на операция „Тарик“ и бе толкова впечатлен от представянето ѝ, че бе настоял да я вземе във венецианския екип. Отначало Шамрон се беше опънал, но когато Габриел отказа да отстъпи, той я качи на следващия самолет от Отава и съчини някаква „желязна“ лъжа за пред нейния шеф.

До нея на дивана, неприлично повесил крак на страничната облегалка, седеше Джонатан. Отегчен и намусен, той имаше вид на човек, чакал дълго за профилактичен преглед, от който няма нужда. Представляваше по-младо копие на Габриел — Габриел отпреди Виена може би.

— Той приема убиването насериозно — беше казал Шамрон. — Но не е гангстер. Има съвест, също като теб. Когато всичко свърши и всички са на сигурно място, ще намери една хубава и тиха тоалетна, където ще може да си повърне червата.

Габриел установи, че в този елемент от характера на Джонатан има нещо успокоително, както бе очаквал Шамрон.

Заседанието трая час и петнайсет минути, макар Габриел да не знаеше защо точно на този факт обръща внимание. Беше избрал след днешната задача да се скрият в „Кастело“ — сестiera, намираща се на изток от базиликата „Сан Марко“ и Двореца на Дожите. Габриел бе живял в „Кастело“ по време на чиракуването си и добре познаваше лъкатушните му улички. Използвайки един хотелски молив като показалка, той начерта маршрута и режисира ходовете на екипа.

За да заглуши гласа си, докато даваше инструкции, пусна запис на „Немски танци“ от Моцарт. Това като че ли помрачи настроението на Джонатан. Той ругаеше всичко немско. Всъщност единствените хора, които мразеше повече от германците, бяха швейцарците. По време на войната дядо му се бе опитал да съхрани парите си и семейните ценности, поверявайки ги на швейцарски banker. Петдесет години по-късно Джонатан се бе опитал да получи достъп до сметката му, но един много услужлив банков служител му бе казал, че на първо място се изисква доказателство за смъртта на дядо му. Джонатан бе обяснил, че дядо му е бил убит в „Греблинка“ — с газ, произведен от швейцарска химическа компания. Беше се изкушил да добави и това, че нацистите, макар и педантични привърженици на бумацината, не са били достатъчно любезни да му издадат смъртен акт. Съжалявам, бе казал банковият служител. Няма смъртен акт — няма пари.

След като приключи с инструкциите, Габриел извади голям куфар от неръждаема стомана и раздаде на членовете на екипа по един клетъчен телефон и по една деветмилиметрова „Берета“. Когато оръжията бяха прибрани, той се качи на горния етаж, взе Анна от спалнята и я заведе долу да се запознае с екипа „Джорджоне“. Шимон и Илана се изправиха и тихо я аплодираха. Влизайки в ролите си, Ицхак и Моше коментираха кройката на модните ѝ кожени ботуши. Дебора я огледа със завист. Единствен Джонатан като че ли не прояви никакъв интерес към нея, но на него му беше простено, защото по това време той вече имаше очи само за убиеца, известен като Англичанина.

* * *

Десет минути по-късно Габриел и Анна крачеха по „Кале дел'Асенционе“. Другите членове на екипа бяха тръгнали преди тях и бяха заели позициите си: Джонатан до спирката на *vaporetto* „Сан Марко“, Шимон и Илана разглеждаха обувки по витрините на „Кале Фрецерия“, Ицхак и Моше седнаха в кафене „Куадри“ на площад „Сан Марко“. Дебора, бебето на групата, получи незавидната задача да храни с пуканки гълъбите в сянката на камбанарията. С възхитително търпение тя позволяваше на птиците да кацат по раменете ѝ и да мътят в косите ѝ. Дори намери един патрулиращ полицай, който да ѝ направи снимка с фотоапарата за еднократна употреба, купен от една будка в центъра на площада.

Когато Габриел и Анна се появиха на площада, ръмеше лек дъждец, подобен на мъглица. Прогнозите предвиждаха още по-силно влошаване на времето през следващите два дни, имаше опасност от проливни дъждове. Работници строяха мрежа от издигнати дъсчени пътеки, тъй че търговията с туристи да може да продължи дори когато приливът от лагуната превърнеше „Сан Марко“ в плитко езеро.

Анна бе облечена с дълго яке от капитониран плат, достатъчно обемно, за да скрие бронираната жилетка отдолу. Беше си сложила качулката и носеше слънчеви очила на фона на облачното следобедно небе. Габриел смътно усещаше зад гърба си присъствието на Джонатан, който вървеше с разтворен туристически пътеводител в ръце, а очите му бързо-бързо шареха по площада. Той погледна наляво и видя Шимон и Илана, които се разхождаха под колонадата. Редици от стотици масички за кафе се губеха в далечината, подобно на строени армейци на някакъв парад. Базиликата сякаш си рееше пред тях, огромните ѝ кубета бяха като гравирани на фона на оловносивото небе.

Анна хвана Габриел под ръка. Беше напълно спонтанен жест — нито прекалено интимен, нито прекалено сдържан. Можеше двамата да са приятели или колеги; възможно бе току-що да са се любили. От начина, по който го докосваше тя, никой не би могъл да отгатне чувствата ѝ. Само Габриел би могъл, и то единствено защото усещаше

лекото треперене на тялото ѝ, а силните пръсти на лявата ѝ ръка болезнено се бяха вкопчили в неговата над лакътя.

Седнаха до една масичка пред кафене „Флориан“, под укритието на колонадата. Един квартет доста неумело свиреше Вивалди, което направо подлуди Анна. Шимон и Илана бяха стигнали до другия край на площада и сега се преструваха, че гледат лъвовете на Пианцета деи Леончини. Ицхак и Моше останаха на своята маса на отсрещната страна на площада, докато Дебора все така позволяваше на гълъбите да издевателстват над нея. Джонатан седна на няколко крачки от Габриел.

Анна поръча кафетата. Габриел извади мобилния си телефон и провери целия състав на своя екип, като започна с Ицхак и свърши с разстроената Дебора. След това прибра телефона в джоба си, улови погледа на Джонатан и поклати глава.

Останаха по местата си, докато Анна допи кафето си. След това Габриел поиска сметката, което за останалата част от екипа бе знак за началото на второ действие. Джонатан направи същото. Макар че всичко бе за сметка на Шамрон, на лицето му се изписа възмущение при вида на астрономическата сума, която му поискаха за едно капучино и бутилка минерална вода.

Пет минути по-късно екип „Джорджоне“ бавно се движеше в строй по Понте делла Палия към сестiera „Кастело“: първи Шимон и Илана, след тях Ицхак и Моше, после Габриел и Анна. Джонатан се навърташе на няколко крачки зад гърба на Габриел, макар че бе прибрал туристическия пътеводител и пръстите му здраво стискаха дръжката на неговата „Берета“.

* * *

А на около трийсет и пет метра зад всички тях беше Англичанина. В главата му се въртяха два въпроса. Защо момичето, което бе хранило гълъбите на площад „Сан Марко“, сега вървеше на пет крачки зад Габриел Алон? И защо мъжът, който бе седял близо до Алон в кафене „Флориан“, вървеше на пет крачки пред нея?

Англичанина бе добре запознат с изкуството на контранаблюдението. Анна Ролф се намираще под закрилата на опитен

професионален екип. Но нали точно така би действал Алон! Англичанина беше вървял по неговите стъпки; познаваше начина му на мислене. Онзи Габриел Алон, когото Англичанина бе срещнал в Тел Авив, никога не би излязъл на разходка без определена цел, а целта на тази разходка бе да разкрие Англичанина.

На Рива дели Чиавони Англичанина си купи пощенска картичка от един павилион за туристи, докато наблюдаваше как Алон и Анна Ролф изчезнаха в уличките на „Кастело“. След това се обърна и тръгна в обратна посока, като през следващите два часа бавно измина пеш пътя обратно до хотела си.

* * *

Венеция е град, където обичайните правила за улично наблюдение и контранаблюдение са неприложими. Това е виртуозно произведение, изискващо сигурната ръка на виртуоз. Няма автомобили, нито автобуси или трамваи. Малко са местата, където можеш да установиш постоянен наблюдателен пост. Има улици, които не водят наникъде — свършват с някой канал или със затворен вътрешен двор, без възможност за бягство. Това е град, в който всички преимущества са на страната на следения.

Този екип „Джорджоне“ беше наистина много добър. Те бяха обучени от най-добрите майстори на Офиса по провеждане на наблюдение и бяха шлифовали уменията си по улиците на Европа и Средния изток. Общуваха мълчаливо, като току излизаха от орбитата на Габриел и влизаха в нея, появявайки се отново и отново от различни посоки. Само Джонатан оставаше непрекъснато на една и съща позиция — на пет крачки зад гърба на Габриел, подобно на спътник, застанал на стационарна орбита.

Вървяха на север и след като преминаха през поредица от площади с църкви, най-накрая се установиха в малко кафене в края на широкия площад „Санта Мария делла Формоса“. Габриел и Анна седнаха до една маса, а Джонатан се присъедини към група мъже, които стояха прави до бара. През прозорците Габриел току зърваше за малко някого от членовете на екипа си: Шимон и Илана си купуваха сладолед от уличен продавач в центъра на площада. Ицхак и Моше се

възхищаваха от семплата фасада на църквата „Санта Мария делла Формоса“. А Дебора, възвърнала за малко обичайния си бодър дух, играеше футбол с група италиански ученици.

Този път Джонатан провери членовете на екипа с помощта на сигурния клетъчен телефон. Когато приключи, той се обърна към Габриел и произнесе само с устни две думи: *Чиста е.*

* * *

Късно същата вечер, когато екипът „Джорджоне“ бе приключил с отчета за изпълнението на задачата и неговите членове бяха изчезнали обратно по хотелските си стаи, Габриел се застоя в полумрака на всекидневната, взирайки се в снимките на Кристофър Келър. Горе, в спалнята, цигулката на Анна замлъкна. Габриел чу как тя я прибра обратно в калъфа и щракна ключалките. След миг Анна слезе по стълбите. Габриел събра снимките и ги пхна в една папка. Анна седна и запали цигара.

— Ще опиташ ли да я изпълниш? — попита Габриел.

— „Тръпката на Дявола“ ли?

— Да.

— Още не съм решила.

— Какво ще направиш, ако решиш, че няма да можеш да се справиш?

— Ще заменя „Тръпката на Дявола“ с поредица от сонати на Бах без акомпанимент. Те са прекрасни, но няма да е същото. Критиците ще се чудят защо съм решила да не я свиря. Ще разсъждават, че съм се върнала на сцената прекалено рано. Ще е много забавно.

— Независимо какво ще решиш да изсвириш, концертът ще е великолепен.

Погледът ѝ попадна на кафявата папка върху масичката за кафе.

— Защо направи това?

— Кое?

— Защо скри неговите снимки, когато влязох в стаята? Защо не искаш аз да ги видя?

— Ти се притеснявай за „Тръпката на Дявола“, а аз ще се притеснявам за човека с пистолета.

— Разкажи ми за него.

— Има някои неща, които не е необходимо да знаеш.

— Утре вечер той може като нищо да се опита да ме убие. Имам право да знам нещичко за него.

Габриел не можеше да възрази на това и ето защо ѝ каза всичко, което знаеше.

— Той наистина ли е там някъде наблизко?

— Трябва да приемем, че е така.

— Това е доста интересно, не смяташ ли?

— Кое?

— Той може да променя гласа и външността си по желание и в Иракската пустиня буквално се е изпарил сред огън и кръв. Прилича ми на самия Дявол.

— Той е дявол.

— Тогава ще му изсвиря неговата соната. А след това ти ще можеш да го изпратиш обратно в ада.

38.

ВЕНЕЦИЯ

Късно в следващия следобед Англичанина бавно вървеше по „Кале делла Пасион“, а пред него се извисяваше реещата се в небесата готическа камбанария на църквата „Фрари“. Промъкна се през група туристи, като ловко привеждаше глава, за да избегне чадърите им, люшкаци се подобно на медузи, носени от прилива. На площада имаше кафене. Поръча си кафе и пръсна туристическите си пътеводители и карти върху малката масичка. Ако някой го наблюдаваше, щеше да го вземе просто за поредния турист, което напълно устройваше Англичанина.

Беше започнал работа рано тази сутрин. Малко след закуска бе напуснал хотела си в „Санта Кроче“ с пътеводителите и картите в ръце и бе прекарал няколко часа, скитайки из „Сан Марко“ и „Сан Поло“, като запаметяваше техните улици, мостове и площади, точно както бе правил по-рано, в един друг живот, в Западен Белфаст. Обърна особено внимание на улиците и каналите около църквата „Фрари“ и Скуола Гранде ди Сан Роко, като си играеше сам на една игра — обикаляше в кръг из улиците на „Сан Поло“, докато съвсем целенасочено не се загубеше. След това успяваше да се ориентира как да се върне обратно до църквата „Фрари“, като проверяваше дали знае имената на улиците. Влезе в Скуола и прекара няколко минути в долната зала, като се преструваше, че разглежда огромните картини на Тинторето, но на практика повече се интересуваше от връзката между главния вход и стълбището. После се качи в горната зала и постоя там, изучавайки приблизителното място, където евентуално щеше да седи по време на концерта. Росети се оказа прав; дори от дъното на залата нямаше да представлява никакъв проблем за един професионалист да застреля с „Танфолио“ цигуларката.

Погледна часовника си — беше малко преди пет. Концертът трябваше да започне в осем и половина. Преди това му оставаше да свърши само още една работа. Плати и в сгъстяващия се сумрак тръгна пеш към Канале Гранде. По пътя се отби в магазин за мъжко облекло и

си купи ново яке от изкуствена материя с яка от рипсено кадифе. Тези якета бяха много на мода през този сезон във Венеция; през деня бе видял по улиците десетки хора с такива якета.

Прекося Канале Гранде с *traghetto* и отиде до магазина на синьор Росети в „Сан Марко“. Дребничкият бижутер стоеше зад щанда, канейки се да затвори магазинчето за вечерта. Англичанина още веднъж го последва нагоре по скърцащите стълби до кабинета му.

— Имам нужда от лодка.

— Това не е проблем. За кога ще я искате?

— Веднага.

Бижутерът потърка едната си буза:

— Познавам младеж на име Анжело. Той има водно такси. Много е внимателен, напълно надежден.

— Да не е от онези, дето задават неудобни въпроси?

— Не. И по-рано е вършил подобни услуги.

— Ще можеш ли бързо да се свържеш с него?

— Струва ми се — да. За какво да се уговоря с младежа?

— Бих искал да ме чака на Рио ди Сан Поло, близо до музея „Голдони“.

— Разбирам. Това не би било проблем, но ще трябва да има допълнително заплащане за нощен труд — нещо обичайно във Венеция. Един момент, моля. Да видим дали ще успея да се свържа с него.

Росети намери името на човека в телефонния указател и набра номера му. След кратък разговор сделката бе уговорена. Анжело щеше да бъде до музея „Голдони“ след петнайсет минути и щеше да чака там.

— Може би ще е по-лесно да платите на мен — каза Росети. — Аз ще се погрижа за интересите на момчето.

Плащането отново стана в долари, след като Росети пресметна сумата в тефтерчето си. Англичанина слезе сам до вратата на бижутерския магазин и отиде пеш до един ресторант на „Кале делла Верона“, където си поръча проста вечеря от зеленчукова супа и макарони с гъби и сметана. По време на вечерята в ушите му не звучеше веселата глъчка в ресторантчето, а магнетофонният запис на разговора, който бе взел от Емил Жакоби — разговора между

швейцарския професор и Габриел Алон за греховете на един мъж на име Август Ролф. Баща на жената, която го бяха наели да убие.

Малко по-късно, когато си поръча кафе еспресо, той помоли келнера за парче хартия. Написа на него няколко думи и го пъхна в джоба си. След вечерята отиде до Канале Гранде и се качи на водно такси, което трябваше да го закара до Сан Роко.

Избухването на ослепителни светлини разби на пух и прах изисканото спокойствие във фойето на хотел „Луна-Балиони“. Осветлението помръкна, набра сили и отново се върна към живот. Синьор Брунетти, главният портиер, плесна с ръце и промълви благодарствена молитва.

Габриел поведе Анна през фойето към пристана. Джонатан вървеше на една крачка пред тях. Дебора бе на една крачка зад тях, като носеше в едната си ръка цигулката „Гуарнери“, а в другата — „Страдивариуса“. Синьор Брунетти помахаше за сбогуване и ѝ пожела най-голям успех. Останалата част от персонала премерено изръкопляска. Анна се усмихна и вдигна качулката на главата си.

Три водни таксита чакаха на пристана, моторите им работеха на празен ход, а черните им полирани носове лъщяха в дъжда под ярките светлини. Джонатан тръгна пръв, последван от Габриел. Като погледна надясно, той видя Моше и Ицхак да стоят на тясното мостче за пешеходци, водещо към Канале Гранде. Моше гледаше в обратна посока, приковал поглед в тълпата на спирка „Сан Марко“.

Габриел се обърна и даде знак на Анна да се качи. Предаде я в ръцете на шофьора на второто водно такси, а след това я последва в кабината. Джонатан и Дебора се качиха на първото такси. Моше и Ицхак останаха на моста, докато такситата не минаха под тях. Тогава се спуснаха по стълбите и се качиха на последната лодка.

Габриел погледна часовника си — беше седем и половина.

* * *

Канале Гранде лениво се виеше в сърцето на Венеция, образувайки нещо като обърнато S в коритото на древна река. По нареждане на Габриел водните таксите плаваха в средата на канала, следвайки издължената му и плавна извивка покрай „Сан Марко“.

Габриел остана в кабината с Анна, пердетата бяха спуснати, а светлините — угасени. В първото такси Джонатан стоеше на носа до шофьора и не изпускаше нищо от погледа си. В третото Ицхак и Моше правеха същото. Десет минути по-късно и тримата бяха мокри от горе до долу, когато такситата навлязоха в Рио делла Фрескада.

Именно тази част от пътуването най-много притесняваше Габриел. В тесния канал такситата трябваше рязко да намалят скорост, а между Канале Гранде и Сан Роко имаше четири моста. Това бе идеалното място за извършване на убийство.

Габриел извади телефона си и набра номера на Джонатан. Анна стисна ръката му.

* * *

Облечен с черен костюм и с кестенявия си копринен шал — неговата запазена марка, Закарая Кордони крачеше напред-назад из долната зала на Скуола Гранде ди Сан Роко, стискайки между пръстите си незапалена цигара. Наблизо стоеше Фиона Ричардсън, импресариото на Анна.

— Къде е тя? — попита Кордони.

— На път е.

— Сигурна ли си?

— Обади ми се, преди да тръгне от хотела.

— Ще удържи на думата си, нали, Фиона?

— Идва.

— Защото ако не удържи на думата си, ще се постарая никога повече да не може да работи в Италия.

— Тя ще дойде, Закарал.

Тъкмо в този момент Анна влезе в залата, заобиколена от екипа на Габриел.

— Анна! Скъпа! — задъхано възкликна Кордони. — Тази вечер изглеждаш направо великолепно. Какво още бихме могли да направим за теб, за да имаш страхотен успех?

— Бих искала да видя горната зала, преди да пристигне публиката.

Кордони галантно ѝ подаде ръка:

— Оттук, моля.

* * *

Анна вече два пъти бе свирила в Сан Роко, но спазвайки обичайния си ритуал преди концерта, тя бавно обходи залата, за да се увери, че всичко е, както трябва — разположението на сцената и на пианото, подреждането на седалките, осветлението. Габриел направи същото, но по съвсем друга причина.

Когато огледът приключи, Кордони я преведе през просторна галерия зад сцената с под от тъмно дърво и гоблени по стените. В съседство се намираше малък салон, който щеше да послужи на Анна за гримьорна. Един охранител от Скуола стоеше на пост пред вратата. Носеше виненочервен блейзер.

— Отпечатах съм две програми за тазвечерния концерт — предпазливо каза Кордони. — Една с „Тръпката на Дявола“ и една — без нея. След пет минути ще отворят вратите.

Анна погледна Габриел, след това Фиона Ричардсън.

— Сигурна съм, че една венецианска вечер няма да бъде завършена без Тартини. Раздавай програмите с „Тръпката на Дявола“.

— Сигурна ли си, Анна? — попита Фиона.

— Несъмнено.

— Както желаете — каза Закарая Кордони.

* * *

Когато Кордони и Фиона Ричардсън си тръгнаха, Анна свали палтото си и извади калъфа с цигулката „Гуарнери“. Габриел седна, а тя го изгледа сърдито, с ръце на хълбоците:

— Какво си мислиш, че правиш?

— Ще остана тук с теб.

— Не, няма. Имам нужда да бъда сама преди концерта. Не може да стоиш тук и да ме разсейваш.

— Опасявам се, че тази вечер се налага да направиш изключение.

— Кажи ми нещо, Габриел. Ако ти реставрираше една от онези картини на Тинторето там отвън, щеше ли да искаш да стоя зад гърба ти и да наблюдавам над рамото ти какво правиш?

— Разбирам.

— Добре... а сега се махай оттук.

* * *

Анна притежаваше тази дарба: способността да се изолира от всичко, което я разсейва, силата да създаде непроницаема стена от мълчание около себе си, да се скрие като в пашкул. Беше открила тази си дарба в онази сутрин, когато майка ѝ се самоуби. Изпълнението на една проста гама — си минор, в две октави, възходяща, низходяща — бе достатъчно, за да премине през някакъв мистичен илюминатор в друго време и в друг свят. За нещастие способността ѝ да си създава таква идеално подредено и тихо място се ограничаваше единствено до нещата, свързани с цигулката, а иначе Бог знаеше, че всичко останало в живота ѝ представлява пълен хаос.

Познаваше музиканти, които бяха стигнали дотам, че ненавиждаха своите инструменти. На Анна това никога не се бе случвало. За нея цигулката бе котвата, която я предпазваше да не се блъсне в скалите, спасителното водолазно въже, с което я издърпваха на сушата всеки път, когато имаше опасност да се удави. Когато държеше цигулката в ръце, ѝ се случваха само хубави неща. Именно когато я изпуснеше от ръцете си, нещата излизаха от контрол.

Тази мистична стена на мълчанието не се появяваше автоматично. Трябваше да я повика. Тя метна палтото си на облегалката на един стол в бароков стил и смачка цигарата си в пепелника. Свали часовника си и го пусна в дамската си чантичка. Времето вече нямаше значение — тя щеше да създаде своя собствен миг във времето, който щеше да съществува само веднъж и никога нямаше да може да бъде повторен.

Тази вечер бе решила да свири с цигулката „Гуарнери“. Това изглеждаше много подходящо, тъй като този инструмент вероятно бе сглобен преди двеста години в работилница, намираща се недалеч от мястото, където Анна седеше сега. Тя отвори калъфа и прокара пръсти

по дължината на цигулката — корпуса, грифа, магаренцето, тялото. Тази „Гуарнери“ на Анна бе истинска дама. Изискана и грациозна, без недостатъци и дефекти, без драскотина.

Извади цигулката от калъфа ѝ, притисна я до шията си и я опря в познатото местенце — на няколко сантиметра над основата на рамото. Роклята ѝ беше без презрамки; не искаше нищо да стои между тялото ѝ и инструмента. Отначало усещаше хладното ѝ докосване върху кожата си, но скоро топлината на тялото ѝ проникна в дървото. Положи лъка върху струната сол и го дръпна. Цигулката реагира с пълтен, резониращ тон. Нейният тон. Тонът на Анна Ролф. Вратата към онова мистично място беше отворена.

Позволи си само веднъж да погледне ръката си. Белезите бяха толкова грозни! Искеше ѝ се да имаше някакъв начин да ги скрие. След това прогони тази мисъл от съзнанието си. Не с ръката си свиреше на цигулката, а именно с главата си. Пръстите ѝ се подчиняваха на командите на мозъка.

Тя изключи осветлението и затвори очи, след това положи лъка върху струните и го прокара по тях, извличайки звук от цигулката. Анна не свиреше гами, нито музикални упражнения, не изпълни част от композицията, която щеше да изсвири тази вечер. Вече нищо не можеше да направи, за да се подготви още по-добре. Музиката така бе проникнала във всяка нейна клетка, че щеше да я изсвири не по памет, а по *инстинкт*. Сега просто извличаше звук от цигулката и позволяваше на звука да премине през тялото ѝ. *Сега сме само ти и аз, цигулке*, помисли си тя. *Само ти и аз*.

Долови ромона на тих разговор зад вратата. Натисна едно копче в съзнанието си и звукът изчезна. През стените се процеждаше тихата глъчка от горната зала, която започваше да се изпълва с публика. Тя натисна копчето и тези звуци също изчезнаха.

Сега сме само ти и аз, цигулке. Само ти и аз...

Анна си помисли за мъжа от снимките на Габриел, убиеца, известен като Англичанина. От много дълго време не се бе доверявала на мъж. Навярно предателството на баща ѝ — лъжите, които ѝ беше казал за причините за самоубийството на майка ѝ — я бе изкривило по някакъв начин и тя не вярваше на мъжете. Но тази вечер щеше да повери живота си в ръцете на Габриел Алон. Баща ѝ бе пуснал в ход плана си да изкупи ужасните грехове, които бе извършил. Беше убит,

преди да успее да завърши започнатото. Габриел трябваше да го довърши вместо него. И Анна щеше да му помогне по единствения известен ѝ начин — като свири на цигулка. Красиво.

Стената започна да се сключва около нея, да я обгръща. Нямаше никакъв убиец, нямаше никакви снимки на баща ѝ с Адолф Хитлер, нямаше никакъв Габриел Алон. Бяха само тя и цигулката.

Някой тихо почука на вратата. Лъкът на Анна мигновено замря.

— Остават пет минути, мис Ролф.

— Благодаря.

Лъкът се плъзна по струната още веднъж. Звукът премина през тялото ѝ. Цигулката пареше като огън кожата ѝ. Стената се сключи около нея. Тя бе като изгубена. Скоро вратата се отвори и тя заплува към горната зала. Когато влезе вътре, усети, че я аплодират — знаеше го само от опит, а не от информацията, която ѝ доставяха сетивата. Не можеше да вижда публиката, нито да я чува.

Анна наведе глава и изчака един момент, преди да вдигне цигулката над рамото си и да я притисне към шията. След това положи лъка върху струните, поколеба се за миг и засвири.

* * *

Габриел установи своя наблюдателен пост под картината на Тинторето „Искушението на Христа“. Погледът му бавно-бавно обходи залата. Човек по човек, лице по лице, той претърсваше залата, за да открие онзи от снимката. Ако и убиецът да беше там, Габриел не го видя.

Провери разположението на екипа си. Ицхак стоеше в другия край на залата, точно срещу Габриел. На няколко стъпки от него, на най-горната стълбищна площадка, стоеше Моше. Шимон и Илана кръстосваха дъното на залата, а на няколко крачки вдясно от Габриел бе Джонатан, скръстил ръце, опрял брадичка на гърдите си, мрачният му поглед бе вперен напред.

За миг Габриел си позволи да погледне към Анна. Тя изпълняваше „Тръпката на Дявола“ без акомпанимент, какъвто бе и замисълът на Тартини. Първата част бе завладяваща — плавните и приглушени тактове от проста мелодия, леката барокова

орнаментация, натрапчивото и тревожно повтаряне на си бемол и сол — свирене на две струни едновременно. Дяволският акорд.

Анна свиреше със затворени очи, тялото ѝ леко се поклащаше, сякаш физически извличаше звука от своя инструмент. Тя се намираще на по-малко от десет стъпки разстояние, но за момента Габриел знаеше, че е изгубена за него. В момента Анна принадлежеше на музиката и каквато и връзка да бе имало между тях, тя беше прекъсната.

Сега той я наблюдаваше като неин почитател... и някак смътно като реставратор, както си помисли. Беше ѝ помогнал да открие истината за баща си и да се примири с миналото на семейството си. Повредата си беше все още там, но бе скрита, невидима за невъоръжено око, както при идеалната реставрация.

Тя изсвири коварните хроматични низходящи акорди в края на първата част. След кратка пауза започна втората част. Звучаща закачливо и в по-бързо темпо, тя бе изпълнена с трудни кръстосвания на струните, поради което ръката ѝ трябваше да се движи непрекъснато от първа до пета позиция и от първата до последната струна. Осемнайсет минути по-късно, когато третата част се разля във финалното арпеджио на акорда в си минор, публиката избухна в аплодисменти.

Анна свали цигулката и няколко пъти дълбоко си пое дъх. Едва тогава отвори очи. Отвърна с лек поклон на аплодисментите. Ако изобщо бе погледнала към Габриел, той така и не го разбра, защото в този момент вече се бе обърнал с гръб към нея и оглеждаше залата, търсейки един въоръжен мъж.

39. ВЕНЕЦИЯ

Силен дъжд валеше на площад „Сан Роко“. Неприятното време ни най-малко не помрачи настроението на голямата тълпа, която се бавеше там след концерта, надявайки се още веднъж да зърне Анна Ролф. Атмосферата бе наелектризирана. След като Анна Ролф бе изпълнила „Гръпката на Дявола“, към нея на сцената се бе присъединила нейната дългогодишна акомпаняторка Надин Розенберг, за да изсвирят заедно „Соната №1 за цигулка и пиано в ми минор“ от Брамс и „Цигански напеви“ от Пабло Сарасате. Последното изпълнение за вечерта — демоничното соло „Каприз № 24“ от Паганини — бе накарало публиката да се изправи на крака.

Анна Ролф не знаеше за насъбралата се тълпа отвън. В този момент тя стоеше в галерията зад сцената заедно със Закарая Кордони и Фиона Ричардсън. Фиона водеше оживен разговор на немски по мобилния си телефон. Анна пушеше една много заслужена цигара „Житан“, опитвайки се да слезе от висините на изпълнението. Все още държеше в ръка цигулката. Старата „Гуарнери“ бе много добра към нея тази вечер. Искаше да я подържи още малко.

Габриел стоеше на няколко крачки от нея и я наблюдаваше внимателно. Анна улови погледа му и леко му се усмихна. Произнесе само с устни думите *благодаря ти* и дискретно му изпрати въздушна целувка. Фиона приключи разговора и пхна телефона в дамската си чантичка.

— Новините се разпространяват доста бързо, скъпа. Тази зима ще бъдеш много заета. Париж, Брюксел, Стокхолм и Берлин. А това е само за първата седмица.

— Не съм сигурна, че съм готова да се върна пак към тази въртележка, Фиона.

Закарая Кордони сложи ръка на рамото ѝ:

— Ако ми позволиш да бъда малко нахален, ще ти кажа, че определено си готова. Тазвечерното ти изпълнение бе истинско вдъхновение. Ти свиреше като обладана от зъл дух.

— Може наистина да съм обладана от зъл дух — дяволито каза тя.

Фиона се усмихна и погледна Габриел:

— Искаш ли да ни кажеш нещо за този мистериозен французин... красивия мосю Дюмон?

— Всъщност в момента най-много искам да остана сама за няколко минути.

Тя прекоси стаята и хвана ръката на Габриел. Фиона и Кордони ги наблюдаваха как вървят бавно надолу по коридора към гримьорната ѝ. Фиона се намръщи:

— Който и да е този мосю Дюмон, надявам се, че няма да разбие сърцето ѝ като другите. Тя е като фин кристал — красива, но крехка. И ако той я счупи, ще го убия.

* * *

Анна затвори вратата на гримьорната си и се отпусна в прегръдките на Габриел.

— Беше невероятна тази вечер.

— Нямаше да успея, ако не беше ти.

— Аз просто те пазех, за да не ти се случи нищо лошо. Ти си тази, която сътвори магията.

— Иска ми се да можем да празнуваме.

— Оттук се качваме направо на самолета. А и аз имам да свърша една работа.

— Той беше ли тук тази вечер?

— Убиецът ли?

Тя кимна, както бе притиснала глава към гърдите му.

— Не знам, Анна.

Тя изведнъж се почувства изтощена и седна. На масичката за кафе пред нея бе поставен калъфът на цигулката „Гуарнери“. Анна отвори закопчалките и вдигна капака. Вътре имаше сгънат на две лист хартия, върху който пишеше: „Анна“.

Тя погледна Габриел:

— Ти ли си оставил това за мен?

— Кое?

— Тази бележка в калъфа на цигулката ми. Не беше тук, когато напуснах гримьорната, за да изляза на сцената.

Анна пъкна ръка в калъфа и извади бележката. От нея изпадна някакъв предмет. Беше тъничка кожена каишка и в края ѝ висеше парче червен корал във формата на ръка.

* * *

Габриел пъкна ръка в калъфа и извади медальона, а сърцето му тревожно се заблъска в гърдите.

— Какво пише в бележката?

— *Ти се нуждаеш от това повече от мен. Кажу на Габриел, че ми е длъжник. Моите поздравления!*

Габриел извади своята „Берета“, отвори вратата на гримьорната и надникна навън. Закарая Кордони го забеляза и забърза по коридора към него, за да разбере какво става. Габриел пъкна обратно пистолета в джоба си.

— Къде е човекът, който стоеше пред тази врата преди концерта?

— Какъв човек?

— Охранителят с виненочервеното сако.

— Нямам представа. Защо?

— Защото някой е влизал в тази стая, докато Анна беше на сцената.

— Нещо лошо ли се е случило?

— Оставил е бележка. — Габриел вдигна кораловия талисман пред очите му. — И това.

— Може ли да го видя?

Габриел подаде медальона на Кордони, който го обърна от обратната страна и се усмихна.

— Знаеш ли какво е това?

— Да, мисля, че знам. Не е опасно.

— И какво представлява?

— Много отдавна ние от семейство Кордони сме били корсиканци. Моят працядо се преселил в Италия и създал венецианския клон на фамилията, а аз все още имам там далечни роднини, които живеят в една долина в южния край на острова.

— Какво общо има това с медальона?

— Той е талисман, корсикански амулет за късмет. Корсиканските мъже носят такива. Вярват, че тези амулети пазят от лоши очи — *оссџи*, както ги наричат корсиканците. — Кордони върна амулета на Габриел. — Както вече ти казах, няма нищо опасно в него. Някой просто е направил подарък на мис Ролф.

— Искате ми се нещата наистина да бяха толкова прости. — Габриел пхна талисмана в джоба си при „Беретата“ и погледна Кордони. — Къде е човекът, който стоеше пред вратата?

* * *

Англичанина забеляза водното такси, което се люшкеше във водата на Рио ди Сан Поло под укритието на пешеходното мостче. Човекът на Росети седеше зад кормилото, облечен с анорак с качулка. Англичанина се качи на таксито и се шмугна в кабината.

Човекът на Росети отвори дроселната клапа. Моторът изръмжа, лодката се разтресе, след това потегли. Малко по-късно вече се носеше по Канале Гранде. Англичанина изтри малко прозрачно петно върху запотеното стъкло и за миг огледа движещия се покрай прозореца пейзаж. След това дръпна пердетата.

Свали черното си яке, после виненочервения блейзер и го нави на руло. Десет минути по-късно отвори прозореца на кабината и хвърли сакото в черните води на лагуната.

Излегна се на койката, мислейки си каква история ще трябва да съчини за пред дон Орсати. Посегна към шията си, за да пипне талисмана. Чувстваше се като гол без него. На сутринта, когато се прибереше в Корсика, веднага щеше да отиде при старата знахарка и тя щеше да му даде нов.

40. ЦЮРИХ

В кабинета на Герхард Петерсон бе тъмно, ако не се смяташе малката халогенна лампа, хвърляща кръг от светлина върху бюрото. Той бе останал до късно, защото очакваше да му се обадят по телефона. Не беше сигурен кой точно ще се обади — може би от общинската полиция на Венеция, може би от патрулната полиция, — но беше сигурен, че обаждане ще има. *Извинете, че ви безпокоя толкова късно, хер Петерсон, но се опасявам, че тази вечер във Венеция се случи ужасна трагедия, свързана с цигуларката Анна Ролф...*

Петерсон вдигна очи от папките си. В другия край на стаята беззвучно трепкаше екранът на телевизора. Емисията с късните новини от страната беше към края си. Важните новини от Берн и Цюрих бяха съобщени и програмата бе преминала към по-незначителни и по-леки съобщения, които Петерсон обикновено пренебрегваше. Но тази вечер увеличи звука. Както се очакваше, съобщиха за триумфалното завръщане на Анна Ролф на сцената същата вечер във Венеция.

След това Петерсон спря телевизора и заключи папките в личния си сейф. Навярно убиецът на Антон Орсати не бе успял да изпълни задачата си, защото Анна Ролф е имала много сигурна охрана. Можеше и да е настинал. Или пък навярно и двамата бяха мъртви, но просто труповете им още не бяха открити. Инстинктът му подсказваше, че случаят не е такъв, че във Венеция нещо не е наред. На сутринта щеше да се свърже с Орсати по обичайните канали и да разбере какво е станало.

Той пхна някои книжа в дипломатическото си куфарче, угаси лампата на бюрото и излезе. Високият пост му позволяваше да паркира мерцедеса си в настлания с калдъръм вътрешен двор, вместо в отдалечения паркинг за персонала в съседство с железопътния парк. Беше инструктирал охраната специално да държи под наблюдение колата му. Не беше обяснил защо.

Потегли на юг покрай река Сил. Улиците бяха почти пуси — тук някое самотно такси, там двама-трима чуждестранни работници, очакващи трамвая, за да се приберат в претърпаните си апартаменти в „Аузерсил“ или в Индустириалния квартал. Персоналът на Петерсон се грижеше те да не създават неприятности там. Никакви заговори срещу деспота в родината им. Никакви протести срещу швейцарското правителство. Просто си върши работата, вземай си заплатата и си затваряй устата. За Петерсон чуждестранните работници бяха необходимо зло. Икономиката не можеше да оцелее без тях, но понякога му се струваше, че в Цюрих проклетите португалци и пакистанци са повече от самите швейцарци.

Той отново погледна в огледалцето за обратно виждане. Като че ли никой не го следеше, макар че не можеше да бъде сигурен. Петерсон знаеше как да проследи някого, но имаше само най-елементарна подготовка в разкриването и избягването на наблюдение.

В продължение на двама минути кара по улиците на „Вайдикон“, а след това се насочи към Цюрихзее и гаража в своя жилищен блок. След като премина през секретната метална врата, той изчака малко зад нея, за да се увери, че никой не идва след него. Премина по лъкатушния подземен коридор и стигна до запазеното си място в паркинга. Номерът на апартамента му 6С беше изписан на стената. Паркира колата на мястото ѝ и угаси светлините, след това изключи и мотора. Поседа така, вкопчил ръце в кормилото, сърцето му биеше малко прекалено бързо за мъж на неговата възраст. А сега го очакваше едно голямо питие.

Прекося бавно гаража, внезапно почувствал се уморен до смърт. Премина през една врата и се озова в преддверието, откъдето асансьорът щеше да го закара до апартамента му. До вратите от неръждаема стомана стоеше жена, леко наклонила глава, за да наблюдава светването на лампичките с номерата на етажите.

Тя натисна няколко пъти бутона за повикване на асансьора и силно изруга. След това, забелязвайки присъствието на Петерсон, се обърна и се усмихна извинително:

— Съжалявам, но от пет минути чакам този проклет асансьор. Струва ми се, че нещо не е наред с гадната машина.

Идеален *zurideutsch*, помисли си Петерсон. Не беше чужденка. Прецени я бързо с опитно око. Беше тъмнокоса и с бледа кожа —

комбинация, която винаги бе смятал за страхотно привлекателна. Носеше сини дънки, очертаващи дългите ѝ крака. Под коженото ѝ яке се виждаше черна блуза, достатъчно разкопчана, за да открие дантелата на сутиена ѝ. Привлекателна, с изящно телосложение, но не от онези красавици, които карат мъжете по Банхофщрасе да се обръщат. Млада, но не прекалено. Малко над трийсетте. Най-много на трийсет и пет.

Тя като че ли усети внимателния му, преценяващ поглед, защото го погледна втренчено с дяволитите си сиви очи. След приключването на последната му любовна връзка бяха изминали шест месеца и беше време за нова. Последната му любовница бе съпруга на колега от отдел „Измами“. Петерсон се бе справил добре. За известно време връзката беше приятна и си заслужаваше, а когато дойде време да приключи, това стана без омраза и съжаление.

Въпреки умората, той успя да се усмихне:

— Сигурен съм, че ей сега ще се появи.

— Не мисля. Струва ми се, че двамата ще стоим тук като в капан цяла нощ.

Подтекстът на забележката не остана незабелязан. Петерсон реши да ѝ отвърне, за да види докъде ще стигне играта:

— В тази сграда ли живеете?

— Приятелят ми.

— Е, вашият приятел ще се притече на помощ, ако се наложи, нали така?

— Тази вечер той е в Женева. Аз просто съм отседнала в апартамента му.

Петерсон се запита кой ли е приятелят ѝ и в кой точно апартамент е отседнала. Позволи си да си представи един кратък сексуален контакт набързо. След това умората го надви и прогони всяка мисъл за завоевание. Този път той натисна бутона за повикване и тихо изруга.

— Никога няма да дойде. — Тя измъкна пакет цигари от джоба на палтото си. Извади една, сложи я между устните си и щракна запалката. Когато пламъчето се появи, тя щракна още няколко пъти и каза: — Дявол го взел! Тази вечер май не ми върви.

— Позволете на мен.

От запалката на Петерсон изскочи синьо-жълто пламъче. Той го задържа и позволи на жената да запали цигарата си, както ѝ е удобно. Приближавайки цигарата до пламъчето, жената леко погали Петерсон по опакото на ръката. Това бе преднамерено интимен жест, от който по цялата му ръка сякаш премина ток.

Нейното докосване имаше много силно въздействие и Петерсон пропусна да забележи, че тя е вдигнала запалката си прекалено близо до лицето му. Жената натисна езичето и облак от някакъв химикал със сладък мирис изпълни белите му дробове. Главата му рязко се отметна назад и той впери широко отворените си очи в нея, почти не осъзнавайки какво се е случило. Жената хвърли цигарата на пода и извади от чантичката си пистолет.

Пистолетът не беше нужен, защото химикалът вече имаше необходимия ефект. Краката на Петерсон омекнаха, помещението се завъртя пред очите му и той усети как подът се втурва да го прегърне. Изплаши се, че ще си удари главата, но преди краката му съвсем да се подгънат, в преддверието се появи някакъв мъж и Петерсон се строполи в ръцете му.

За миг зърна лицето на спасителя си, докато той го измъкна от преддверието и го стовари в тапицирания багажник на закритата кола. Приличаше на лице на равин и излъчваше загриженост и някаква странна нежност. Петерсон се опита да благодари на човека, но щом отвори уста да заприказва, изгуби съзнание.

41.

МАЛЕС ВЕНОСТА, ИТАЛИЯ

Герхард Петерсон имаше усещането, че се издига от дълбините на алпийско езеро. Носеше се нагоре през пластовете на съзнанието, през топли и студени подводни течения, докато лицето му не изскочи на повърхността и дробовете му не се изпълниха с въздух.

Намери се не в алпийското езеро от сънищата си, а в едно студено мазе с теракотен под и грубо белосани стени с гипсова мазилка. Над главата му имаше малко прозорче, разположено в ниша на нивото на пода, и от него струеше слаба тъмножълта светлина. За миг се напрегна, за да се ориентира във времето и пространството. След това си спомни тъмнокосата жена пред вратата на асансьора, уловката с цигарата, ръката ѝ, която докосваше неговата, докато го пръскаше с приспивателно в лицето. Изведнъж се смути. Как бе възможно да е толкова слаб? Толкова уязвим? Какви сигнали бе излъчил, та те бяха решили да пратят именно жена след него?

Пулсиращата болка в главата на Петерсон представляваше неизследвана територия — нещо средно между травма и бурен махмурлук. Устата му сякаш бе пълна с пясък и изпитваше зверска жажда. Беше съблечен по гащета, китките и глезените му бяха залепени с тиксо, а голият му гръб се опираше на стената. Крехкостта на собственото му тяло бе шокираща. Краката му лежаха, опънати пред него, с бяла кожа без косми, със сочещи навътре големи пръсти, сякаш принадлежаха на умиращ. Гънка от тлъстинки се подаваше над ластика на гащетата му. Измъчваше го ужасен студ.

Бяха му оставили часовника, но стъклото му бе счупено и той вече не показваше времето. Впери поглед в лъча, процеждащ се през прозорчето, и реши, че това трябва да е светлината на залеза. Изчисли времето, макар че дори от тази проста задача главата му взе да пулсира от болка. Бяха го прибрали малко след полунощ. Предположи, че в момента е пет или шест часът следобед на следващия ден. *Осемнайсет часа.* Бил е в безсъзнание в продължение на осемнайсет часа? Това

можеше да обясни жаждата и непоносимото вдървяване на гърба и ставите му.

Чудеше се къде ли са го закарали. Светлината и въздухът като че ли не бяха швейцарски. За миг се изплаши, че са го прехвърлили в Израел. Не, в Израел щяха да го сложат в нормална килия, а не в мазе. Все пак се намираше някъде близо до Швейцария. Може би във Франция. Вероятно в Италия. Евреите харесваха южната част на Европа. Тук напълно се сливаха с обкръжението.

Имаше и някакъв друг мирис, трябваша му няколко минути, за да го определи: тамян и сандалово дърво, ухание на жена. И тогава си спомни — пред асансьора в Цюрих, ръката на онази жена, която го бе приспала. Но защо усещаше миризмата ѝ по себе си? Погледна надолу към кожата, покриваща ребрата му, и видя четири червени резки — драскотини. Бельото му беше изцапано и усещаше нещо непоносимо лепкаво около чатала си. Какво ли бяха направили с него? *Осемнайсет часа, силни наркотици...*

Петерсон падна на една страна и бузата му се удари в студения теракотен под. Страшно му се повдигаше. Не повърна, но гаденето беше ужасно. Беше отвратен от собствената си немощ. Изведнъж се почувства като богаташ, който си е навлякъл беля в бедняшки квартал. Всичките му пари, всичката му култура и превъзходство — неговата *швейцарска принадлежност* — сега не означаваха нищо. Намираше се извън стените на своя Алпийски редут. Беше в ръцете на хора, които играеха играта по много различни правила.

Чуха се стъпки, някой се изкачваше по стълбището. Влезе някакъв мъж — дребен и мургав, с бързи движения, издаващи скрита сила. Изглежда, разтревожи се, като видя, че Петерсон е дошъл в съзнание. В ръката си носеше сребърна кофичка. Вдигна я с две ръце и го заля с леденостудена вода.

Болката беше много силна и Петерсон неволно изкрещя. Дребният човек коленичи до него и заби игла за подкожна инжекция в бедрото му, толкова дълбоко, че като че ли удари в кокала — и Петерсон отново милосърдно бе изпратен да потъне в своето езеро.

* * *

В момчешките си години Герхард Петерсон бе слушал историята за някакви евреи, дошли в тяхното село по време на войната. Сега, изпаднал в предизвиканата с наркотици кома, той отново сънува тези евреи. Според тази история едно еврейско семейство, състоящо се от двама възрастни и три деца, бе преминало в Швейцария от неокупираната част на Франция. Някакъв фермер ги съжалил и ги подслонил в малка пристройка в своя имот. Офицер от полицията на кантона научил, че евреи се крият в селото, ала се съгласил да запази в тайна присъствието им. Но някой от селото се свързал с федералните полицаи, които нахлули на следващия ден във фермата и арестували евреите. В съгласие с правителствената политика нелегалните имигранти трябвало да бъдат изхвърлени обратно в страната, от която са дошли, преминавайки незаконно през границата. Евреите били дошли в Швейцария от неокупираната южна част на Франция, но били закарани до границата на окупирана Франция и предадени направо в ръцете на очакващия ги немски патрул. Там били арестувани, качени на влака за „Аушвиц“ и убити в газова камера.

Първоначално Герхард Петерсон бе отказал да повярва на тази история. В училище го бяха учили, че Швейцария е била неутрална страна по време на войната и че е отворила границите си за бежанци и ранени войници — една истинска *милосърдна сестра* на Европа, предлагаща утехата на майчинската си гръд в сърцето на един разбунен континент. Той отиде при баща си и го попита дали тази история за евреите е вярна. Отначало баща му отказа да я обсъжда. Но малкият Герхард настоя и той отстъпи. Да, каза той, вярна е.

— Защо никой не говори за това?

— Защо трябва да се говори? Било е в миналото. Нищо не можем да направим, за да го променим.

— Но те са били убити. Те са умрели и някой от това село е виновен за това.

— Те са дошли *тук* нелегално. Дошли са без разрешение. И освен това, Герхард, ние не сме ги убили. Нацистите ги убиха. Не ние!

— Но, татко...

— Стига, Герхард! Попита ме дали тази история е вярна и аз ти отговорих. Никога повече няма да я обсъждаме.

— Защо, татко?

Баща му не отговори. Но още тогава Герхард Петерсон знаеше отговора. Нямаше да обсъждат повече тази тема, защото в Швейцария никой не обсъждаше неприятни въпроси от миналото.

* * *

Петерсон се събуди, защото още една кофа ледена вода се изля върху него. Отвори очи и веднага бе заслепен от режеща бяла светлина. Примигвайки, видя две фигури, надвесени над него: дребния като трол мъж с кофата и видимо добрата душа, която го беше занесла на ръце до закритата кола в Цюрих, след като бе упоен от жената.

— Събуди се!

Тролът изля още ледена вода върху Петерсон. Главата му конвулсивно трепна и се удари в стената. Лежеше на пода, мокър и треперещ.

Тролът затопурка нагоре по стълбите. Кротката душа клекна до Петерсон и тъжно го погледна. Изпадайки отново в безсъзнание, той объркваше реалността със сънищата си. За него дребничкият човечец бе еврейният от тяхното село, чието семейство бе прогонено обратно във Франция.

— Съжалявам — простена Петерсон, долната му челюст трепереше от студ.

— Да, знам — рече онзи. — Знам, че много съжаляваш.

Петерсон се закашля — давеца кашлица, от която устата му се напълни с храчки и течност.

— Сега ще отидеш да се видиш с големия шеф, Герхард. От това малко ще те заболи, но главата ти ще се проясни. — Последва още една инжекция, сложена от умелата ръка на лекар. — Когато говориш с големия шеф, Герхард, главата ти не бива да е замъглена. По-добре ли се чувстваш? Започнаха ли да изчезват паяжините?

— Да, струва ми се.

— Това е добре. Не бива да има паяжини в главата ти, когато говориш с големия шеф. Той иска да знае всичко, което ти знаеш. Умът ти трябва да сече като бръснач.

— Жаден съм.

— Не се и съмнявам. През последните няколко дни ти беше едно много заето момче. И много лошо момче. Сигурен съм, че големият шеф ще ти даде нещо за пиене, ако му сътрудничиш. Ако ли не... — Човекът повдигна рамене и издаде напред долната си устна: — ... пак се връщаш тук, долу, и този път моят приятел ще те облее с повече вода.

— Студено ми е.

— Мога да си представя.

— Съжалявам.

— Да, знам, че съжаляваш. Ако се извиниш на големия шеф и му кажеш всичко, което знаеш, тогава той ще ти даде нещо за пиене, както и топли дрехи.

— Искам да говоря с него.

— С кого искаш да говориш?

— Искам да говоря с големия шеф.

— Да се качим ли горе да го намерим?

— Съжалявам. Искам да говоря с големия шеф.

— Хайде да вървим, Герхард. Ела, хвани се за ръката ми. Нека да ти помогна.

42.

МАЛЕС ВЕНОСТА, ИТАЛИЯ

Габриел носеше спретнато изгладен панталон в цвят как и мек бежов пуловер, който му стоеше много добре. Целият му вид излъчваше спокойствие и задоволство — точно образа, който искаше да представи. Ели Лавон въведе Петерсон в стаята и го бутна да седне на твърдия стол с висока облегалка. Петерсон седна и впери неподвижен поглед в стената, все едно че го бяха извели на разстрел.

Лавон излезе сам от стаята. Габриел остана седнал, с наведена глава. Не обичаше да празнува победите си. Много добре знаеше, че в сферата на разузнаването победите много често са временни. Понякога, след време, една победа вече не изглеждаше като победа. Все пак за миг се наслади на кръговрата на живота. Немного отдавна той беше арестуваният и Петерсон бе задавал въпросите — Петерсон с хубавия си сив костюм и изисканата си швейцарска арогантност. А сега седеше пред Габриел по бельо и трепереше.

Разделяше ги масичка от бяла ламинирана пластмаса, върху която имаше само кафява папка и чашата на Габриел, пълна с димящо кафе. Също като килията на Петерсон в мазето, стаята имаше теракотен под и стени с гипсова мазилка. Щорите бяха спуснати. Под напора на вятъра дъждът навън шибаше прозорците в натрапчив ритъм. Габриел погледна с неприязън Петерсон и потъна в замислено мълчание.

— Няма да се измъкнеш след всичко това.

Именно Петерсон наруши мълчанието. Той заговори на английски, но Габриел веднага премина към немски — превъзходния немски на майка му, граматично правилен и с много прецизно произношение. Искеше да отбележи неточността на швейцарския немски на Петерсон. Да наблегне на това, че е швейцарец. Да го изолира.

— След кое няма да се измъкна, Герхард?

— Ти ме отвлече, гадно копеле такова!

— Но аз вече се измъкнах.

— В гаража на моя блок има секретни камери. Тоя твой трик с проститутката е запазен на видеозапис. Цюрихската полиция сигурно вече го има.

Габриел спокойно се усмихна:

— Ние се погрижихме за охранителните камери, също както ти се беше погрижил за охранителните камери във вилата на Ролф в онази нощ, когато го уби и открадна картините му.

— Какви ги бълнуваш?

— Картините от тайната колекция на Ролф. Картините, които е получил по време на войната срещу услуги, извършени за СС. Картините, които той искаше да върне.

— Не знам за какво говориш. Не знам нищо за никаква тайна колекция и със сигурност нямам нищо общо с убийството на Август Ролф! Никой никога няма да повярва, че съм имал нещо общо с неговата смърт.

— Ти си убил Август Ролф. След това си убил и Вернер Мюлер в Париж. После си убил Емил Жакоби в Лион. Опита се и мен да убиеш в Цюрих. Ти прати човек да убие Анна Ролф във Венеция. Това ме ядоса, Герхард.

— Ти си умопобъркан!

Габриел виждаше, че пресилената предизвикателност на Петерсон бавно започва да се изпарява.

— Дълго време си отсъствал от работа. Шефовете ти също ще искат да си поговорят с теб. Пък и не могат да те намерят. Няма защо да казвам, че и жена ти ще иска да знае къде, по дяволите, си изчезнал. Притеснена е до смърт.

— Господи, какво си направил? Какво, за бога, си направил?

Петерсон като че ли повече не можеше да стои на едно място. Клатеше се на стола си и трепереше. Габриел пийна от кафето си и сбърчи лице, сякаш бе прекалено горещо. След това отвори кафявата папка и започна да изважда от нея снимки. Вземаше ги една по една, поглеждаше ги за миг и ги плъзваше по повърхността на масата към Петерсон.

— Много хубава е излязла на снимката, нали, Герхард? Боже, боже, тук наистина се забавляваш. Ами я виж тази. На твое място не бих искал да давам обяснения на мисис Петерсон за тази снимка. Ами пресата? Ами твоят министър в Берн?

— Ти си просто изнудвач! Никой няма да повярва, че тези снимки са истински. Ще ги видят такива, каквито са: евтино оклеветяване, направено от евтин изнудвач. Но пък изнудването и убийствата са основните средства, които използва твоята служба, нали така? За тези неща много те бива.

Габриел остави снимките на масата пред очите му. Петерсон направи храбър опит да не ги поглежда.

— Значи такава история ще разкажеш на жена си и на шефовете си? Че си невинна жертва на изнудване? Че си бил отвлечен от Израелското разузнаване и упоен? Знаеш ли какво ще те попитат твоите началници? Ще кажат: „Защо Израелското разузнаване е избрало точно теб, Герхард? Какво си направил, за да ги накараш да се държат по този начин?“ И ти ще трябва да им дадеш отговор.

— Това за мен няма да е проблем.

— Сигурен ли си? Може да не се окаже толкова лесно, като се има предвид, че най-почтените медийни организации по света ще започнат да разкриват интересни подробности от историята — всеки ден по малко. Ще бъде като китайското мъчение с водните капки, извинявай за сравнението. Ти може и да оцелееш, но кариерата ти ще бъде съсипана. Твоите мечти да станеш шеф на Федералната полиция ще си останат такива, каквито са — просто мечти. Политиката ще бъде забранена зона за теб. Бизнесът — също. Да не смяташ, че твоите приятели в банките ще ти се притекат на помощ? Не, съмнявам се, че ще го направят, след като нямаш какво да им предложиш. Представи си: оставаш без работа, без пенсия, без финансовата подкрепа на приятелите си. — Габриел млъкна, за да отвори папката и да извади още пет-шест снимки: на жената и децата на Петерсон. Преднамерено ги постави точно до снимките му с момичето. — Кой ще се погрижи за жена ти? Кой ще се погрижи за децата ти? Кой ще плати наема на онзи хубав твой апартамент край Цюрихзее? Кой ще плати вноските за големия ти мерцедес? Картичката не е много приятна, но и не би трябвало. Аз не харесвам убийците, Герхард, особено когато убиват заради някоя банка, но ти предлагам изход. И те съветвам да го приемеш, преди да е станало твърде късно.

— Какво искаш?

— Вече ще работиш за мен.

— Невъзможно е!

— Ще ми помогнеш да върна картините на Ролф. — Габриел се поколеба, очаквайки Петерсон да обяви, че не знае нищо за никакви картини, но този път той замълча. — Ще се справим тихо. *По швейцарски*. След това ще ми помогнеш да върна и други неща. Ще ми помогнеш да разчистя бъркотията в оплесканата швейцарска история. Ние двамата заедно с теб, Герхард, можем да преместим планини.

— И ако откажа?

— Можеш да се върнеш долу с моя приятел и да си помислиш още малко. После пак ще говорим.

— Махни отгук тези проклети снимки!

— Дай ми отговор и ще ги махна.

— Онова, което не разбираш, е, че и в двата случая аз ще бъда унищожен. Въпросът е коя от двете отрови да избира. — Главата на Петерсон клюмна на гърдите. — Жаден съм.

— Отговори на въпросите ми и ще ти дам нещо за пиене.

* * *

В коридора пред стаята Ели Лавон седеше на студения под със затворени очи, опрял гръб на стената. Само дясната му ръка издаваше чувствата му. Тя конвулсивно стискаше запалка. Макар че живееше във Виена, гневните звуци на немската реч все още караха врата му да пламва.

Пукнатините вече се бяха появили, но Петерсон все още не рухваше. Лавон усещаше, че той е на ръба. Наркотиците, водата, снимките с момичето. Страхът от онова, което го очаква зад следващия завой на пътя. Всичко това се натрупваше в него. Ели Лавон се надяваше, че той скоро съвсем ще се огъне.

Никога не бе виждал Габриел такъв. Никога не бе го виждал ядосан. Никога не бе го чувал да повишава тон. Нещо в тази история бе отворило всичките му стари рани. Леа. Тарик. Шамрон. Дори родителите му. Габриел беше човек, който много бързо се палеше.

Хайде, отпуснете се, хер Петерсон, помисли си Лавон. Кажете му всичко, което иска да знае. Направете точно каквото ви казва. Защото ако не го сторите, опасявам се, че моят добър приятел

Габриел ще ви закара горе в планината и ще ви застреля. И това няма да е добре за никого. Не и за вас. И особено не за Габриел.

Лавон не даваше пет пари за Петерсон. Обичаше именно Габриел. Не искаше Габриел Алон отново да изцапа ръцете си с кръв.

Затова никой не изпита по-голямо облекчение от Лавон, когато виковете изведнъж стихнаха. След това се чу тропането — Габриел удряше с ранената си ръка по стената. Като продължаваше да седи на пода, Лавон се пресегна и леко откряна вратата. Габриел му заговори на иврит. Този език никога не бе звучал така приятно в ушите на Лавон, макар че върху Герхард Петерсон явно имаше тъкмо противоположния ефект.

— Донеси му дрехи, Ели. И малко храна. На хер Петерсон му е студено и е гладен. Хер Петерсон иска да ни каже някои неща.

* * *

Що се отнася до модната линия, синият анцуг имаше направо трагичен вид, и то неслучайно. Горницето беше прекалено голямо, а крачолите — прекалено къси. Герхард Петерсон приличаше на мъж, преживяващ кризата на средната възраст, който е изровил отнякъде тези прастари парцали за един застрашаващ живота му крос в парка. И храната не беше по-добра — парче черен хляб и купичка бистра супа. Одед донесе и кана вода. Нарочно разля няколко капки ледена вода върху ръката на Петерсон, за да му напомни какво го чака, ако не започне да говори.

Габриел не яде нищо. Нямаше никакво намерение да се храни заедно с Герхард Петерсон.

Швейцарецът дъвчеше усърдно, но бавно, сякаш искаше да отложи неизбежното. Габриел го остави на спокойствие. Петерсон привърши супата и обра купичката с последната хапка хляб.

— Между другото къде се намираме?

— В Тибет.

— Това е първото ми пътуване до Тибет. — Петерсон успя да се усмихне унижено. Габриел отказа да се хване и усмивката му бързо изчезна. — Бих искал една цигара.

— Не може.

— Защо не?

— Не понасям дима.

Петерсон отмести празната купичка.

* * *

Ако Габриел Алон не бе станал убиец, от него щеше да излезе идеален следовател, провеждащ разпити. Поначало бе добър слушател — човек, който говореше само когато е необходимо, човек, който не обичаше да слуша звука на собствения си глас. Също като ловец на елени, бе надарен с неестественото умение да стои съвършено неподвижно. Никога не докосваше лицето или косата си, не жестикулираше, не се въртеше в стола си. Именно тази неподвижност, съчетана с мълчанието и неизменното му търпение, го превръщаха в страховит опонент пред празната маса. Та дори Габриел бе изненадан от внезапното желание на Герхард Петерсон да говори.

— Как съм научил за колекцията на Ролф ли? — попита Петерсон, повтаряйки първия въпрос на Габриел. — В Цюрих се случват твърде малко неща, за които аз да не знам. Цюрих е най-големият град в Швейцария и въпреки това е твърде малък. Ние сме пуснали пипала навсякъде: в банките, в бизнеса, при чуждестранните работници, в медиите.

Габриел не искаше Петерсон да придобие по-голяма самоувереност, дърдорейки за професионалните си постижения, затова набързо го отрязва:

— Всичко това е много интересно, но ти как разбра за Ролф?

— Ролф беше болен старец... всички на Банхофщрасе и Парадеплац знаеха това. Всички знаеха, че не му остава много да живее. После започнаха да се носят слуховете. Ролф губи ума си. Ролф иска да раздаде справедливост, преди да отиде при големия banker в небесата. Ролф иска да проговори. Август Ролф беше banker в Цюрих в продължение на дълги години. Когато човек като него реши да проговори, това никога не е на добро.

— Затова го сложихте под наблюдение.

Петерсон кимна утвърдително.

— И откога говоренето се смята за престъпление в Швейцария?

— Не е престъпление, но определено не се харесва... особено когато излага на показ пред целия останал свят нелицеприятни подробности от нашето минало. Ние, швейцарците, не обичаме да обсъждаме неприятните си семейни проблеми пред чужденците.

— Твоите началници знаеха ли, че си поставил Ролф под наблюдение? А твоят министър в Берн?

— Аферата „Ролф“ не беше официална.

И тогава Габриел си спомни за писмото на Ролф: *В Швейцария има хора, които искат миналото да остане там, където е — погребано в банковите хранилища на Банхофцресе, — и няма да се спрат пред нищо, за да постигнат тази цел.*

— Ако Ролф не е бил поставен официално под наблюдение, тогава от чие име си го следил?

Петерсон се поколеба за миг; Габриел се изплаши, че може да спре да говори.

— Те наричат себе си Съветът „Рютли“.

— Разкажи ми за тях.

— Дай ми още от тази гадна супа и ще ти разкажа каквото поискаш.

Габриел реши да му позволи да се порадва на тази единствена победа. Вдигна ръка и удари три пъти с длан по стената. Одед пъкна глава в отвора на вратата, все едно че бе надушил пушек. Габриел промълви няколко думи на иврит. В отговор Одед сви устни в гримаса на разкаяние.

— И хляб — добави Петерсон, щом Одед понечи да си тръгне. — Искам още малко хляб със супата.

Одед погледна към Габриел за инструкции.

— Донеси му и малко хляб, дявол го взел!

* * *

Този път нямаше почивка за хранене, тъй че Петерсон бе принуден да изнесе лекцията си за Съвета „Рютли“ с лъжица в едната ръка и парче хляб — в другата. Говори в продължение на десет минути без прекъсване, като спираше само за да сръбне шумно от супата или да отхапе още един зальк хляб. Историята на Съвета, неговите цели и

задачи, могъществото на неговите членове — всички тези теми бяха представени със съществени подробности. Когато свърши, Габриел го попита:

— А ти членувах ли в него?

Този въпрос сякаш развесели Петерсон:

— Аз? Учителският син от Бернезее Оберланд — докосна с парчето хляб гърдите си, за да наблегне на думите си, — да съм член на Съвета „Рютли“? Не, не съм член на Съвета, аз съм само един от верните им слуги. Ето какви сме всички ние в Швейцария — слуги. Слуги на чужденците, които идват тук, за да депозират парите си в нашите банки. Слуги на управляващата олигархия. *Слуги.*

— Какви услуги им осигуряваш?

— Охрана и разузнаване.

— И какво получаваш в замяна?

— Пари и подкрепа за кариерата.

— Значи ти си казал на Съвета за слуховете, свързани с Ролф?

— Точно така. И тогава Съветът ми каза какви неща крие той.

— Колекция от картини, които са му дали нацистите срещу банкерски услуги, извършени по време на войната.

Петерсон едва-едва наклони главата си с един милиметър.

— Хер Ролф криеше ценни предмети и една противоречива история, което представляваше ужасяващо стечение на обстоятелствата, от гледна точка на Съвета.

— И какво ти нареди Съветът да направиш?

— Да подсиля наблюдението около него. Да е сигурно, че хер Ролф няма да извърши нещо неразумно през последните дни от живота си. Но се появиха обезпокоителни сигнали. В банката на Ролф пристигна посетител — човек от международна еврейска организация, действащ по въпроса с потенциалните сведения за Холокоста.

Нехайният тон, с който Петерсон произнесе това описание, силно раздразни Габриел.

— След това засякохме поредица от факсове. Както изглеждаше, Ролф си уреждаше да наеме художник-реставратор. Зададох си простия въпрос: Защо един умиращ човек ще си губи времето да реставрира картините си? От опит знам, че умиращите обикновено оставят такива подробности на наследниците си.

— Заподозрял си, че Ролф възнамерява да върне картините, така ли?

— Или нещо по-лошо.

— Кое би могло да е по-лошо?

— Публична изповед за връзките си с високопоставени нацисти и офицери от Немското разузнаване. Можеш ли да си представиш какъв спектакъл ще се разиграе след едно такова признание? То ще помете страната като ураган. В сравнение с него противоречивата история за потенциалните банкови сметки ще изглежда като леко забърсване на праха.

— Само от това ли се страхуваше Съветът?

— Не е ли достатъчно?

Но в момента Габриел не слушаше Герхард Петерсон, а Август Ролф: *Някога аз смятах тези хора за мои приятели — още една от многобройните ми грешки.*

— Те са се страхували, че Август Ролф ще разкрие съществуването на Съвета. Той е знаел за Съвета, защото е бил негов член, нали така?

— Ролф ли? Той не беше просто член на Съвета — беше член-основател.

— Значи ти си отишъл да се срещнеш с него?

— Казах му, че съм подочул някои неща, нищо специално, забележи: само един много изкусен намек. Ролф беше стар, но все още с ясен ум и веднага разбра какво искам да му кажа. Та той беше швейцарски банкер, за бога! Знаеше как да води два разговора едновременно. Когато си тръгнах, бях убеден, че Съветът е изправен пред огромен проблем.

— И какво направи тогава?

— Преминах към план Б.

— А той беше?

— Да открадна проклетите картини. Няма картини — няма история.

* * *

Петерсон отказа да продължи разказа си без цигара и Габриел неохотно се съгласи да му даде. Отново удари с юмрук по стената и Оded отново пхна глава през откренатата врата. Той даде на Петерсон цигара от собствения си пакет. Когато Оded натисна езичето на запалката си, Петерсон подскочи така, че едва не падна от стола. Докато вървеше към вратата, Оded през цялото време се смееше някак извинително. Петерсон треперливо дръпна от цигарата, сякаш се страхуваше, че може да експлодира, а Габриел през няколко секунди вдигаше ръка да прогони дима.

— Разкажи ми за Вернер Мюлер — рече Габриел.

— Той беше ключът към всичко. Ако искахме да се доберем до колекцията на Ролф, значи имахме нужда от помощта на Мюлер. Мюлер беше проектирал алармената му система. Затова накарах моите хора да изровят колкото е възможно повече мръсотии за Мюлер. И той не беше с чисти ръце. Никой от нас няма чисти ръце, нали така? — Тъй като Габриел не каза нищо, Петерсон продължи: — Отидох в Париж за едно разговорче с Мюлер. Не е нужно да казвам, че той се съгласи да работи за нашата кауза. — Петерсон изпуши цигарата почти до филтъра, след това с мрачен вид я смачка в празната купичка от супата. — Изпълнението на задачата беше насрочено за следващата нощ. Ролф възнамеряваше да замине за Женева и да пренощува там в апартамента си. Художникът-реставратор трябваше да пристигне на следващата сутрин. Екипът се вмъкна във вилата, а Мюлер ги заведе долу в стаята за наблюдение.

— Ти беше ли част от екипа?

— Не, моята задача беше да се постарая цюрихската полиция да не се появи по средата на операцията — нищо повече.

— Продължавай.

— Мюлер обезвредил алармената система и изключил камерите. След това те влезли в трезора и сега ли се какво открили?

— Август Ролф.

— От плът и кръв. Било три часа след полунощ, а старецът седял там при своите проклети картини. Мюлер изпаднал в паника. Обирджиите били непознати на Ролф, но с Мюлер са заедно в бизнеса. Ако старецът отидел в полицията, именно Мюлер щял да си изпати здравата. Той грабнал пищова на един от Съвета, закарал стареца във всекидневната на горния етаж и му пуснал един куршум в черепа.

— Шест часа по-късно се появих аз.

Петерсон кимна утвърдително.

— Трупът на Ролф ни даде възможност да проверим автентичността на художника-реставратор. Ако художникът-реставратор откриеше трупа и телефонираше на полицията, значи наистина си беше просто един художник-реставратор. А ако откриеше трупа и се опиташе да напусне града... — Петерсон вдигна ръце, сякаш искаше да каже, че няма защо да обяснява повече.

— Затова си уредил да ме арестуват.

— Точно така.

— А какво ще кажеш за първия детектив, който ме разпитваше?

— Баер ли? Той не знаеше нищо. За Баер ти беше просто един човек, заподозрян в убийството на швейцарски банкер.

— Защо си даде труд да ме арестуваш? Защо просто не ме пусна?

— Искях само да те изплаша до смърт и да те накарам два пъти да си помислиш, преди да се решиш отново да стъпиш тук.

— Но нещата не спряха дотам.

Петерсон разтърси глава:

— Не, за нещастие това бе само началото.

* * *

Габриел знаеше по-голямата част от останалото, защото го бе преживял. Скорострелният разказ на Петерсон му служеше само за потвърждение на фактите и за попълване на някои празноти.

Точно както Петерсон бе предполагал, Анна Ролф не бе съобщила за кражбата на бащината ѝ колекция. Петерсон веднага я поставил под наблюдение. Работата била възложена на агенти, свързани със Съвета „Рютли“, и на офицери от Швейцарските секретни служби, лоялни към Петерсон. Петерсон е знаел, че Габриел е заминал за Португалия седмица след погребението на Ролф, за да се срещне с Анна Ролф, знаел е също, че двамата са пътували до Цюрих заедно и са посетили вилата на Ролф.

От този момент нататък Габриел бил поставен под наблюдение: Рим, Париж, Лондон, Лион. Съветът използвал услугите на

професионален убиец. В Париж той убил Мюлер и унищожил галерията му. В Лион убил Емил Жакоби.

— А кои бяха мъжете, които ме чакаха през онази нощ във вилата на Ролф? — попита Габриел.

— Те работеха за Съвета. Наехме професионалист, който да свърши работата извън нашите граници. — Петерсон замълча. — Между другото ти уби и двамата. Беше много впечатляващо изпълнение. А след това загубихме следите ти за трийсет и шест часа.

Виена, помисли си Габриел. Срещата му с Лавон. Сблъсъкът с Анна заради миналото на баща ѝ. Точно както Габриел бе предположил, Петерсон бе успял да открие следите им на следващия ден на Банхофщрасе. След като била открита и изоставената кола на Анна Ролф на немската граница, Съветът натиснал аварийния бутон. Габриел и Анна Ролф трябвало да бъдат издирени и убити от професионалист при първа възможност. Предвиждало се това да стане във Венеция...

* * *

Главата на Петерсон изведнъж се отпусна върху масата, тъй като бе спаднало въздействието на стимулантите. Той имаше нужда от сън — от естествен сън, не от онзи, който предизвикваха с помощта на спринцовка. На Габриел му оставаше да зададе само още един въпрос и трябваше да получи отговора, преди Петерсон да бъде изнесен и прикован с белезници към леглото. Когато въпросът бе зададен, Петерсон вече си бе направил възглавничка с ръце и главата му почиваше върху масата с лицето надолу.

— Картините — тихо повтори Габриел. — Къде са картините?

Петерсон успя да изрече само две думи, преди да потъне в небитието:

— Ото Геслер.

43.

МАЛЕС ВЕНОСТА, ИТАЛИЯ

Само Герхард Петерсон спа през тази нощ. Ели Лавон събуди своето момиче във Виена и в два часа след полунощ го накара да изтича до офиса му в Еврейския квартал, за да прерови прашните му архиви. Един час по-късно резултатите от търсенето излязоха с тракане от факс машината — толкова оскъдни, че можеха да се съберат на гърба на виенска пощенска картичка. Отдел „Проучвания“ в Тел Авив даде своя минимален и напълно безполезен принос, докато Одед се ровеше из съмнителните ъгълчета на интернет в търсене на кибер-ключки.

Ото Геслер беше призрак. Слух. Както се изрази Лавон, да откриеш истината за него бе като да уловиш дим в бутилка. Никой не знаеше на каква възраст е. Датата на раждането му бе неизвестна, както и месторождението му. Нямаше негови снимки. Той живееше навсякъде и никъде, нямаше родители, нито деца.

— Той може би никога няма да умре — каза Лавон, объркано трийки очите си. — Някой ден, когато му дойде времето, просто ще изчезне.

За бизнес делата на Ото Геслер се знаеше малко и се подозираше много. Смяташе се, че държи контролния пакет от акции в някои частни банки, тръстове и индустриални концерни. Кои точно частни банки, кои тръстове и кои индустриални концерни — никой не знаеше, защото Ото Геслер оперираше само чрез фирми паравани и корпоративни „марионетки“. Когато Ото Геслер сключеше сделка, не оставаха физически следи — нито следи от пръсти, нито отпечатащи от стъпки, нито ДНК, а документацията му бе запечатана по-здраво от саркофаг.

През годините името му бе изскачало на повърхността във връзка с някои случаи на пране на пари и търговски скандали. Носеха се слухове, че е монополизирал някои стокови пазари, че е продал оръжие и масло на диктатори в нарушение на международните санкции, че е превърнал доходи от продажби на наркотици в почтени холдинги за

търговия с недвижима собственост. Но желязната ръка на закона никога не бе докоснала Ото Геслер. Благодарение на легион от адвокати, пръснати от Ню Йорк до Лондон и Цюрих, Ото Геслер не бе платил нито сантим за глоби и не бе прекарал нито ден в затвора.

Одед *наистина* откри една интересна и занимателна история, заровена в умозрително кратка биографична бележка в американско списание. Няколко години след войната Геслер придобил една компания, която била произвеждала оръжие за Вермахта. В склад край Люцерн той открил пет хиляди артилерийски снаряда, случайно довеяни в Швейцария след падането на Третия Райх. Не желаейки непродадени стоки да се задържат в складовете му, Геслер започнал да им търси купувач. Открил такъв в едно размирно ъгълче на Азия. Нацистките артилерийски снаряди помогнали за събарянето на някакъв колониален владетел, а Геслер спечелил от тях два пъти повече, отколкото ако ги е бил продал в Берлин.

Когато слънцето се издигна над редицата от кипариси, обграждащи градината, Лавон успя да изрови една компенсираща подробност за Ото Геслер. Имаше подозрения, че Геслер дава милиони долари за финансирането на медицински изследвания.

— На коя болест? — попита Габриел.

— Алчността? — предположи Одед, но Лавон удивено поклати глава.

— Не е известно. Старият негодник дава милиони долари всяка година и крие дори това. Ото Геслер е тайна. Ото Геслер е възплъщение на самата Швейцария.

* * *

Герхард Петерсон спа до десет часа. Габриел му разреши да се изкъпе и да се приготви на спокойствие, както и да облече дрехите, които бе носил по времето на отвличането си, сега почистени и изгладени от Ели Лавон. Габриел сметна, че студеният планински въздух ще има благоприятно въздействие върху външността на Петерсон, затова след закуска двамата се разходиха из околностите. Швейцарецът беше с една глава по-висок и по-добре облечен от своите

придружители, поради което приличаше на земевладелец, който дава нареждания на група надничари.

Петерсон се опита да попълни някои от белите петна в техния портрет на Ото Геслер, макар много бързо да стана ясно, че знае съвсем малко повече от тях. Даде им точното местоположение на неговата планинска вила, подробности за охраната ѝ, както и за условията, при които се бяха провели техните разговори.

— Значи всъщност ти никога не си виждал лицето му? — попита Оded.

Петерсон поклати отрицателно глава и извърна поглед. Не беше простил на Оded за ледените душеве в мазето и не искаше дори да го погледне.

— Ти ще ме заведеш при него — каза Габриел. — Ще ми помогнеш да взема обратно картините.

Петерсон се усмихна — студената и безчувствена усмивка, която Габриел бе видял в килията си в Цюрих след ареста.

— Вилата на Ото Геслер е като крепост. Не можеш ей така да влезеш там и да го заплашиш.

— Нямам намерение да го заплашвам.

— А какво си намислил?

— Искам да му предложа сделка. Той говори само на езика на сделките. Геслер ще върне картините в замяна на значително възнаграждение за това, че ги е намерил, и след моето уверение, че неговата роля в случая никога няма да излезе на бял свят.

— Ото Геслер е свикнал да прави сделки само от позиция на силата. Не можеш да го сплашиш, а последното нещо, от което има нужда, са парите. Ако опиташ това, ще си излезеш оттам с празни ръце, стига изобщо да успееш да излезеш.

— И в двата случая ще успея да изляза.

— Аз не бих бил толкова сигурен.

— Ще изляза оттам, защото твоето задължение е да се погрижиш да не ми се случи нищо лошо. Ние знаем къде живееш, знаем къде ходят на училище децата ти и винаги ще знаем къде да те намерим.

Арогантната усмивка отново проблесна по устните на Петерсон:

— Не очаквах, че човек с твоето минало би заплашвал семейството на друг човек. Но предполагам, че в моменти на отчаяние човек прибегва към отчаяни средства. Нали така се казваше? Хайде да

приключим с тази работа, а? Искам да се измъкна от това проклето място.

Петерсон се обърна и тръгна нагоре по склона на хълма към вилата, а Оded мълчаливо го следваше по петите. Ели Лавон положи малката си ръка върху рамото на Габриел:

— Може би е прав. Може би не трябва да влизаш там.

— Той ще ме измъкне. Освен това на този етап Геслер няма да спечели нищо, ако ме убие.

— Както се изрази той, в моменти на отчаяние човек прибегва към отчаяни средства. Да си вървим у дома.

— Не искам те да спечелят, Ели.

— Хора като Ото Геслер винаги печелят. Освен това откъде, по дяволите, смяташ да вземеш пари, за да откупиш картините от него? От Шамрон ли? Горя от нетърпение да видя каква физиономия ще направи Стареца, когато му представиш доклада за разходите си по този случай!

— Нямам никакво намерение да искам пари от Шамрон. Ще ги взема от човека, който пръв е откраднал картините.

— От Август Ролф?

— Разбира се.

— Изкупление, а?

— Ели, понякога опрощаването на греховете ни излиза много скъпо.

* * *

Тръгнаха по обяд. Петерсон изглеждаше разстроен, когато откри, че неговият мерцедес е паркиран в наслания с дребен чакъл преден двор, точно до закрития фолксваген, в който го бяха хвърлили след отвличането. Той седна на предната пасажерска седалка и неохотно позволи на Оded да закопчае китката му с белезници към облегалката за ръка на вратата. Габриел седна зад кормилото и натисна газта малко прекалено агресивно за вкуса на Петерсон. Оded се излегна на задната седалка, като вдигна крака върху светлокафявата кожа и сложи „Беретата“ в скута си.

Швейцарската граница се намираше само на петнайсет мили разстояние от вилата. Габриел пое напред с мерцедеса, а Ели Лавон го последва с покритата кола. Преминаването на границата мина тихо и спокойно; след една повърхностна проверка на паспортите граничният служител им направи знак да потеглят. Габриел бе махнал за малко белезниците на Петерсон, но след като изминаха една миля, той спря колата край пътя и отново го окова за вратата.

Оттам поеха на северозапад, към Давос, после стигнаха до Райхенау, а след това завиха на запад, към сърцето на Вътрешна Швейцария. В пролома Гримзел започна да вали сняг. Габриел намали скоростта, така че Лавон да може да го следва отблизо с тежкия и тромав закрит фолксваген.

Колкото повече отиваха на север, толкова по-неспокоен ставаше Петерсон. Той насочваше Габриел така, сякаш го водеше при заровен труп. Помоли да му махнат белезниците, но Габриел отказа.

— Вие сте любовници, нали? — попита Петерсон.

— С Одед ли? Сладък е, но опасявам се, че не е мой тип.

— Имах предвид Анна Ролф.

— Знам какво имаш предвид. Помислих си, че малко хумор ще разведри обстановката. Иначе може да се изкуша да ти прасна един през лицето.

— Разбира се, че сте любовници. Иначе защо ще се замесваш в тази афера? Тя е имала много любовници. Сигурен съм, че ти няма да си ѝ последният. Ако поискаш да видиш досието ѝ, с радост ще ти го покажа... като професионален жест на вежливост, разбира се.

— Принципите имат ли значение за теб, Герхард, или вършиш всичко само за пари? Например защо работиш за Съвета „Рютли“? Само заради парите ли го правиш или вярваш в онова, което те вършат?

— И двете.

— О, наистина! И кой точно принцип те подтиква да работиш за Ото Геслер?

— Работя за Ото Геслер, защото ми дотегна да гледам как тайфа проклети чужденци въргаля моята страна в калта заради нещо, което се е случило, преди да съм бил роден.

— Твоята страна е превърнала плячкосаното от нацистите злато в твърда валута. Тя е превърнала златните коронки и венчалните халки

на евреите в твърда валута. Хиляди ужасени евреи са вложили спестяванията си във вашите банки, преди да отидат в газовите камери на „Аушвиц“ и „Собибор“, а след това тези банки са задържали парите, вместо да ги предадат на законните им наследници.

— Какво общо има това с мен? Шейсет години! Случило се е преди шейсет години! Защо не можем да помръднем от тази точка? Трябва ли да превърнете моята страна в презрян парий пред очите на целия свят заради действията на неколцина алчни банкери отпреди шейсет години?

— Защото трябва да признаете, че сте причинили зло. А освен това трябва да изкупите вината си.

— Пари? Да? Вие искате пари? Вие критикувате нас, швейцарците, за нашата предполагаема алчност, но всичко, което искате от нас, е пари. Като че ли с няколко долара могат да се оправят всички злини, причинени в миналото.

— Това не са *ваши* пари. Те помогнаха тази държавица увеселителен парк без излаз на море да се превърне в една от най-богатите в света, но това не са *ваши* пари.

Разгорещен от спора, Габриел караше прекалено бързо и Лавон бе изостанал на няколко ярда. Габриел намали скоростта, за да може Лавон да ги настигне. Беше ядосан на себе си. Последното нещо, което искаше в момента, бе да обсъжда с Герхард Петерсон моралната страна на швейцарската история.

— Има нещо, което трябва да знам, преди да говоря с Геслер.

— Искаш да знаеш как съм научил, че ти си свързан с убийството на Хамиди.

— Да.

— Преди няколко години... осем или девет, не си спомням точно... един палестинец със съмнително минало искаше да получи виза за временно пребиваване, за да живее известно време в Женева. В замяна на визата и на нашата гаранция, че неговото пребиваване в Швейцария няма да бъде разкрито на израелската държава, този палестинец предложи да ни каже името на израелеца, който е убил Хамиди.

— Как се казва палестинецът? — попита Габриел, макар че не му бе необходимо да чака отговора на Петерсон. Той знаеше. Вероятно го бе знаел през цялото време.

— Казва се Тарик ал Хурани. Именно той е сложил бомбата под колата на жена ти във Виена, нали така? Именно той е унищожил семейството ти.

* * *

На пет мили разстояние от вилата на Ото Геслер, в края на гъста борова гора, Габриел спря колата край пътя и слезе. Беше късен следобед, светлината бързо помръкваше, температурата бе някъде около двайсет градуса. Над тях изникна планински връх с бяла брада от облаци. Кой ли беше този връх? Ейгер? Юнгфрау? Мьонх? Всъщност не го интересуваше. Габриел просто искаше да приключи с тази работа, да напусне тази страна и никога повече да не стъпи тук. Докато заобикаляше колата в дебелия петнайсетина сантиметра сняг, си представи една картина: как Тарик казва на Петерсон за заложената бомба във Виена. Едва се сдържа да не измъкне Петерсон от колата и да го пребие до смърт. В този момент не беше сигурен кого мрази повече — Тарик или Петерсон.

Габриел отключи белезниците и накара Петерсон да се прехвърли през лоста за превключване на скоростите и да седне зад волана. Одет слезе от колата и отиде да се присъедини към Ели Лавон в камионетката. Габриел зае мястото на Петерсон на предната пасажерска седалка и накара Петерсон да се раздвижи, като го ръгна в ребрата с дулото на „Беретата“ си.

Над долината се спусна мрак. Петерсон караше колата с двете ръце на волана, а Габриел държеше „Беретата“ на видно място. На две мили от вилата на Геслер Лавон намали скорост и спря камионетката встрани от пътя. Габриел се изви назад и през задното прозорче видя как светлините на фаровете изгаснаха. Сега вече бяха сами.

— Кажи ми всичко още веднъж — настоя Габриел, като наруши мълчанието.

— Вече най-малко десет пъти го повторихме — възрази Петерсон.

— Не ме интересува. Искам да те чуя да повтаряш всичко още веднъж.

— Ти се казваш хер Майер.

— С какво се занимавам?

— Работиш с мен... в отдел „Анализи и защита“.

— Защо ме водиш във вилата?

— Защото имаш информация за дейността на досадния евреин на име Габриел Алон. Искам хер Геслер да чуе тези новини директно от източника.

— И какво трябва да направя, ако ти се отклониш от сценария по някакъв начин?

— Няма да кажа пак това.

— Кажу го!

— Мамка ти!

Габриел размаха „Беретата“ под носа му, преди да я пъкне в колана на панталона си.

— Ще ти пушна един куршум в черепа. Същото ще се случи и с охраната. Ето какво ще направя.

— Не се и съмнявам — рече Петерсон. — Това е единственото нещо, за което съм сигурен, че те бива.

Една миля по-надолу имаше необозначен частен път. Петерсон понамали и взе завоя със значителна скорост, като центробежната сила притисна Габриел към вратата. За миг се изплаши, че Петерсон е замислил нещо, но след това той намали скоростта и плавно тръгна по тесния път, а дърветата бързо се мяркаха покрай прозореца на Габриел.

В края на пътя имаше порта от желязо и камък, която изглеждаше така, сякаш можеше да издържи на атаката на бронетранспортър. Когато се приближиха, човек от охраната застана в светлината на фаровете и размаха ръце, за да спре колата. Носеше дебело синьо яке, което не успяваше да прикрие факта, че е добре въоръжен. Върху кепето му имаше сняг.

Петерсон свали прозореца на колата:

— Името ми е Герхард Петерсон. Идвам при хер Геслер. Опасявам се, че случаят е спешен.

— Герхард Петерсон?

— Да, точно така.

— А този кой е?

— Мой колега. Казва се хер Майер. Мога да гарантирам за него.

Пазачът промърмори няколко неясни думи в микрофона. След миг портата се отвори, а той отстъпи от пътя и им направи знак да преминат.

Петерсон караше бавно. Габриел погледна през прозореца — дъгови лампи по дърветата, още един охранител със синьо яке, като този водеше на каишка куче вълча порода, което яростно го дърпаше напред. *Господи, помисли си Габриел. Това място прилича на бункера на фюрера. Прибавете малко бодлива тел и минно поле — и картинката ще е пълна.*

Дърветата пред тях оредяха и се появиха светлините на вилата, смекчени от сватбения воал на сипещия се сняг. Още един пазач се появи на пътя им. Този въобще не правеше опит да скрие малкия спретнат автомат, висящ на рамото му. Петерсон отново свали прозорчето на колата и пазачът пхна едрото си лице вътре.

— Добър вечер, хер Петерсон. В момента хер Геслер отива към закрития басейн. Ще ви приеме там.

— Добре.

— Въръжен ли сте, хер Петерсон?

Петерсон тръсна отрицателно глава. Охранителят погледна към Габриел:

— А вие, хер Майер? Носите ли оръжие тази вечер?

— *Nein.*

— Елате с мен.

* * *

Редица от малки лампи, монтирани на стълбове на височината на коляното, бележеше извивките на пътеката. Тук снегът беше по-дълбок, отколкото в дъното на долината — снежната покривка бе най-малко трийсетина сантиметра, — и всяка трета или четвърта лампа бе скрита в малка пряспа.

Петерсон крачеше редом с Габриел. Пазачът, който ги бе посрещнал в началото на алеята, сега вървеше пред тях. По някое време още един пазач се бе появил зад тях. Габриел усещаше топлия дъх на едно куче вълча порода отзад, на свивката на крака си. Когато кучето потърка муцуната си в ръката му, пазачът рязко дръпна

каишката му. В отговор кучето изръмжа — тихо, гърлено ръмжене, от което въздухът наоколо затрептя. *Хубаво куче, помисли си Габриел. Нека се постареем да не разстройваме проклетото куче.*

Сградата на закрития басейн се появи пред тях, продълговата и ниска, натруфени декоративни глобуси светеха сред издигащата се пара. Вътре имаше пазачи; Габриел едва-едва различаваше фигурите им през замъглените стъкла на прозорците. Един от тях като че ли водеше дребна фигурка, облечена с хавлия.

И тогава Габриел усети прорязваща болка в десния си бъбрек. Гърбът му се огъна, главата му се отметна назад, за миг зърна остри върхове на боровете, устремени към небесата, които в агонията му изглеждаха като водовъртеж от цветове и светлини в стил Ван Гог. После му нанесе втория удар, този път по тила. Небесата станаха черни и той се строполи по лице в снега.

44. Нидвалден, Швейцария

Габриел отвори едното си око; после бавно отвори и другото. Можеше въобще да не ги отваря, защото беше съвсем тъмно. *Абсолютната тъма, помисли си той. Съвършената тъма.*

Усещаше ужасен студ върху грубия бетонен под, а въздухът бе наситен с влага и мирис на сярата. Ръцете му бяха закопчани с белезници с дланите навън, тъй че раменните му мускули направо горяха. Опита се да си представи изкривената поза на тялото и крайниците си: дясната буза и дясното рамо, притиснати към бетонния под, лявото рамо нагоре, тазът извит, краката скръстени. Помисли си за художественото училище — учителите обикновено извиваха крайниците на моделите така, че да изпъкват мускулите, жилите и формите на тялото. Може би той беше просто един модел за картината на швейцарски експресионист. *Мъж в килията за мъчения* — от неизвестен художник.

Габриел затвори очи и се опита да се изправи, но при най-лекото свиване на гръбначните мускули в десния му бъбрек сякаш забиваха нажежен шиш. Като пъшкаше, той се пребори с болката и успя да се изправи. Опря глава на стената и потръпна от болка. От втория удар на тила му имаше бучка с големината на яйце.

Прокара върховете на пръстите си по стената — гола скала, гранит, както предположи. С мокър и хлъзгав мъх по него. Пещера? Нещо като изкуствена пещера? Или просто още един трезор? Тези швейцарци с техните проклети трезори! Чудеше се дали няма да го оставят тук завинаги, подобно на кюлче злато или старинно бургундско кресло.

Цареше пълна тишина, както и пълен мрак. Никакви звуци — нито от горе, нито от долу. Не се чуваха гласове, нито лай на кучета, нито вой на вятър; просто тишина, която отекваше в ушите му като звуците на камертон.

Чудеше се как го бе направил Петерсон. Как ли беше дал знак на пазача, че Габриел е неканен гост? Някаква кодова дума, произнесена на входа? Липсваща парола? Ами какво бе станало с Оded и Ели Лавон? Дали все още седяха на предната седалка на закрития фолксваген, или бяха в същото положение като Габриел... или в по-лошо. Спомни си за предупреждението на Лавон, отправено в градината на вилата в Италия: *Хора като Ото Геслер винаги печелят.*

Някаква херметически затворена врата се отвори наблизко и Габриел чу приближаващите се стъпки на няколко души. Светлините на две джобни фенерчета избухнаха в мрака и зашариха наоколо, докато не откриха лицето му. Габриел стисна силно очи и се опита да извърне глава от светлината, но от извиването на врата раната на главата му болезнено запулсира.

— Изправете го на крака!

Гласът на Петерсон — твърд, властен, Петерсон в стихията си.

Два чифта ръце го хванаха над лактите и го дръпнаха нагоре. Болката бе много силна — Габриел се изплаши, че раменните му стави всеки миг ще се изметнат. Петерсон замахна и му нанесе юмручен удар в корема. Коленете на Габриел се подгънаха и той се преви на две. После коляното на Петерсон се заби в лицето му. Пазачите го пуснаха и той се свлече в същата изкривена поза, в която се бе събудил.

Мъж в килията за мъчения — от Ото Геслер.

* * *

Работеха по двама като екип — единият го държеше, другият го удряше. Работеха усилено и експедитивно, но без радост и без ентузиазъм. Бяха им поставили задача — всяко мускулче по тялото му да бъде контузирано и всяко местенце по лицето му да кърви — и те изпълняваха възложеното по един много професионален и бюрократичен начин. На всеки няколко минути спираха, за да пушат. Габриел разбираше това, защото при завръщането им усещаше свежия мирис на тютюн. Опитва се да ги мрази — тези синеблузи воители на банка „Геслер“, — но не успя. Мразеше само Петерсон.

След около час Петерсон се върна:

— Къде са картините, които си взел от банковия сейф на Ролф в Цюрих?

— Какви картини?

— Къде е Анна Ролф?

— Кой?

— Още малко бой! Гледайте това да опресни паметта му.

И те продължиха да го бият — Габриел нямаше представа колко дълго. Не знаеше дали е нощ или ден, дали е прекарал тук един час или цяла седмица. Измерваше времето с ритъма на техните удари и с появяванията на Петерсон, които ставаха като по часовник.

— Къде са картините, които си взел от банковия сейф на Ролф в Цюрих?

— Какви картини?

— Къде е Анна Ролф?

— Кой?

— Добре, вижте дали ще може да издържи още малко. Не го убивайте.

Още един побой. Този път като че ли продължи по-кратко, но Габриел не можеше да бъде сигурен, защото току изгубваше съзнание и пак идваше на себе си.

— Къде са картините, които си взел от банковия сейф на Ролф в Цюрих?

— Какви... картини?

— Къде е Анна Ролф?

— Кой?

— Продължавайте!

Още един удар в десния бърбек, сякаш нанесен с нож. Още един железен юмрук в лицето. Още един ботуш в слабините.

— Къде са картините?

Тишина...

— Къде е Анна Ролф?

Тишина...

— Свършен е засега. Оставете го да лежи там.

* * *

Той претърси всички отделения на паметта си, за да открие тихо местенце за почивка. Зад прекалено много врати откри кръв и огън и там не можеше да намери мир и покой. Прегръщаше сина си, правеше любов с жена си. Мястото, където намери голото й тяло, беше тяхната спалня във Виена, а срещата им, която преживя отново, бе последната. Бродеше сред картини, които бе реставрирал — нарисувани с маслени бои, с темперни бои, цели пустини от голи платна, — докато не се намери на една тераса, тераса над морето с цвят на златни листа и кайсии, окъпано в златистата светлина на залеза и нежните звуци на цигулка.

* * *

Влязоха двама пазачи. Габриел предположи, че е време за още един бой. Вместо това, те внимателно разкопчаха белезниците му и прекараха следващите десет минути, като почистваха и превързваха раните му. Докосваха го нежно, подобно на собственици на погребално бюро, които обличат труп. С подпухналите си очи Габриел наблюдаваше как водата в легена стана розова, а след това алена от кръвта му.

— Глътни тези хапчета.

— Цианид?

— За болката. Ще се почувстваш малко по-добре. Довери ни се.

Габриел направи каквото му казаха, като изпи таблетките с известно усилие. Позволиха му да поседи няколко минути. Не след

дълго пулсиращата болка в главата и крайниците му започна да утихва. Той знаеше, че не е изчезнала — беше само за кратко отложена.

— Готов ли си да се изправиш?

— Зависи къде ме водите.

— Хайде, нека да ти помогнем. — Хванаха го внимателно под мишниците и го вдигнаха. — Можеш ли да стоиш прав? Можеш ли да вървиш?

Пристъпи напред с десния си крак, но поради дълбоките контузии в мускулите на бедрото, той се подгъна. Онези успяха да го хванат, преди отново да се строполи на пода, и по някаква неизвестна причина това им се видя много смешно.

— Карай по-бавно. Малки стъпки за малък човек.

— Къде отиваме?

— Изненада. Но няма да те боли. Обещаваме.

Изведоха го през вратата. Навън пред него се ширна голям коридор, подобен на тунел, дълъг и бял, с мраморен под и куполовиден таван. Въздухът миришеше на хлор. Навярно бяха близо до плувния басейн на Геслер.

Започнаха да вървят. За първите няколко метра Габриел наистина имаше нужда от цялата им подкрепа, но постепенно, след като наркотиците зациркулираха из тялото му и той свикна да стои във вертикално положение, вече можеше с усилие да влачи краката си без тяхна помощ — един пациент, който за първи път след операцията се раздвижваше из болничното отделение.

В края на коридора имаше двукрила врата, а зад нея — кръгла стая с висок куполовиден таван. В средата на стаята стоеше дребен мъж в напреднала възраст, облечен с бяла хавлия, лицето му бе скрито зад огромни слънчеви очила. Когато Габриел се приближи, той му подаде тънката си дълга ръка с морави вени. Габриел я остави да трепти във въздуха.

— Здравейте, мистър Алон. Радвам се, че най-накрая можахме да се срещнем. Аз съм Ото Геслер. Елате с мен, моля. Искам да ви покажа някои неща, които с удоволствие ще разгледате.

Зад него се отвори друга двукрила врата, бавно и тихо, сякаш бе закачена на добре смазани автоматични панти. Когато Габриел тръгна напред, Геслер се пресегна и положи костеливата си длан върху свитата му ръка.

Именно тогава Габриел разбра, че Ото Геслер е сляп.

45.

НИДВАЛДЕН, ШВЕЙЦАРИЯ

Пред тях се откри мраморна зала, огромна като пещера, с куполовиден таван, напomniaщ музея Д'Орсе. Струящата от стъкления таван светлина бе изкуствена. От залата излизаха десетина коридора, водещи до по-малки зали с безброй окачени по стените картини. Нямаше надписи, но опитното око на Габриел забеляза, че всяко помещение бе посветено на отделна тема: италианска живопис от петнайсети век, холандска и фламандска от седемнайсети век, френска от деветнайсети век. И така следваха една след друга, галерия след галерия — един частен музей, пълен с изгубените картини на европейските майстори. Ефектът бе зашеметяващ, макар очевидно не и за Геслер — той не можеше да види нищо.

— Съжалявам, че моите хора трябваше да ви третират по този начин, но се опасявам, че сам сте си виновен. Много глупаво беше от ваша страна да идвате тук.

Имаше треперлив глас, писклив и сух като пергамент. Ръката му върху ръката на Габриел беше безплътна — като полъх на топъл вятър.

— Сега разбирам защо толкова много сте искали да накарате Август Ролф да замълчи. Колко са на брой?

— Честно казано, и аз вече не знам броя им.

Влязоха в друго помещение: испански платна от петнайсети век. Охранител със синьо сако лениво крачеше напред-назад, подобно на пазач в музей.

— И не можете да видите нито една?

— Не, опасявам се, че не.

— А защо ги държите тук?

— Възприемам се някак си като импотентен мъж. Само защото не мога да легна с жена си не значи, че искам да отстъпя тялото ѝ на други мъже.

— Значи сте женен?

— Възхитително попадение, мистър Алон, но в Швейцария правото на личен живот е нещо много свещено. Може би ще кажете, че

експлоатирам това право до крайност, но такъв живот съм си избрал.

— Винаги ли сте били сляп?

— Задавате прекалено много въпроси.

— Дойдох тук, за да ви направя предложение за приключването на този случай, но сега виждам, че никога няма да го приемете. Вие сте Херман Гьоринг на двајсети век. Алчността ви е безгранична.

— Да, но за разлика от хер Гьоринг, когото много добре познавах, аз не съм грабил.

— А как наричате всичко това?

— Аз съм колекционер. Това е една много специална колекция, много лична, но все пак си е просто колекция.

— Не съм единственият, който знае за нея. Анна Ролф знае, а също и моята служба. Можете да ме убиете, но най-накрая някой ще открие какво сте заровили тук.

Геслер се засмя — сух, безрадостен смях:

— Мистър Алон, никой никога няма да открие какво има тук. Ние, швейцарците, възприемаме много сериозно нашето право на личен живот. Никой никога няма да може да отвори тези врати без моето съгласие. Но просто за да съм сигурен, предприех още една допълнителна стъпка. Като се възползвах от една малко известна вратичка в швейцарския закон, аз обявих цялата тази собственост за частна банка. Тези помещения са част от тази банка — ако искате, наречете ги трезори. Собствеността в тях се намира под закрилата на швейцарските закони за банковата тайна и никой при никакви обстоятелства не може да ме накара да ги отворя или да разкрия какво има вътре.

— И това ви доставя удоволствие?

— Наистина — отвърна той безстрастно. — Дори да ме принудят да отворя тези помещения, никой не може да ме преследва за закононарушение. Нали разбирате, придобиването на всеки от тези предмети е напълно легално според швейцарските закони, а може да се нарече и морално според Божиите и природните закони. Дори някой да успее да докаже без сянка на съмнение, че определена картина в моята колекция немците са откраднали от негов предшественик, той ще трябва да ми компенсира стойността по пазарни цени. Съвсем ясно е, че цената на репатрирането ще се окаже шокираща. Вие и вашите приятели в Тел Авив можете да крякате колкото си искате, но никой

никога не може да ме принуди да отворя стоманените врати, които водят към тези помещения.

— Ти си кучи син, Геслер!

— О, вече прибягваме към ругатни и мръсен език. Обвинявате швейцарците за това положение, но ние не сме виновни. Немците започнаха войната. Ние имахме благоразумието да стоим зад страничната линия и именно заради това искате да ни накажете.

— Вие не сте стояли зад страничната линия. Вие сътрудничихте на Адолф Хитлер! Дадохте му оръжие, дадохте му пари. Вие бяхте негови слуги. Вие всички сте просто слуги.

— Да, ние наистина се възползвахме във финансово отношение от нашия неутралитет, но защо сега повдигате този въпрос? След войната ние се разбрахме със съюзниците и всичко ни беше простено, защото Западът се нуждаеше от нашите пари, които подпомогнаха възстановяването на Европа. После дойде периодът на *студената война* и Западът отново имаше нужда от нас. Е, сега, след като *студената война* свърши, всички от двете страни на *желязната завеса* блъскат по вратата на Швейцария и подлагат шапка за пари. Всеки иска да му се извиним. Всеки иска пари. Но някой ден вие пак ще имате нужда от нас. Винаги е било така. Немските принцове и френските крале, арабските шейхове и американските укриватели на данъци, наркобовете и търговците на оръжие. Боже мой, дори вашите разузнавателни служби използват нашите услуги, когато им се налага. През годините вие самият сте били редовен клиент на „Креди Сюис“. Затова ви моля, мистър Алон, за миг слезте на земята от вашите възвишени морални селения и бъдете разумен.

— Ти си крадец, Геслер. Обикновен престъпник.

— *Крадец* ли? Не, мистър Алон, нищо не съм откраднал. Чрез ловката си тактика на бизнесмен аз съм придобил великолепна частна колекция от произведения на изкуството наред със смайващо лично богатство. Но не съм крадец. Ами какво да кажем за вас и вашите хора? Вие хленчите за предполагаемите престъпления на швейцарците, но сте основали вашата собствена държава върху земя, открадната от други. Картини, мебели, бижута — това са само предмети, които лесно могат да бъдат заменени. Но земята е нещо съвсем друго. Земята е завинаги. Не, мистър Алон, аз не съм крадец. Аз съм победител — също като вас и вашите хора.

— Върви по дяволите, Геслер!

— Аз съм калвинист, мистър Алон. Ние, калвинистите, вярваме, че богатствата на земята се дават на онези, които ще бъдат допуснати в Небесното царство. Ако богатствата, струпани в тези стаи, представляват някакво доказателство, то аз ще отида в противоположната посока на Ада. Опасявам се, че не сме чак толкова сигурни какво ще представлява вашият живот в отвъдното. Ще направите останалата част от живота си на земята по-малко неприятна, ако ми отговорите на един прост въпрос. Къде са картините, които сте взели от банковия сейф на Август Ролф?

— Какви картини?

— Тези картини ми принадлежат. Мога да покажа документ, който удостоверява, че Ролф ги е прехвърлил на мен малко преди смъртта си. Аз съм законният собственик на тези картини и си ги искам обратно.

— Мога ли да видя този документ, моля?

— Къде са картините?

— Не знам за какво говорите.

Геслер пусна ръката на Габриел:

— Някой да го вземе, моля.

46.

НИДВАЛДЕН, ШВЕЙЦАРИЯ

Въздействието на наркотиците отслабна, както Габриел очакваше, и болката го замъчи отново, по-страшна от преди, сякаш през този кратък отдых бе успяла да набере сили за последната атака. Като че ли всички нерви в тялото му едновременно изпращаха болезнени сигнали на мозъка. Това го обърка и тялото му започна да трепери неудържимо, от което болката стана дори още по-силна. Повдигаше му се, но се молеше да не повърне. Знаеше, че конвулсиите на повръщането ще му причинят още по-мъчителни страдания.

Още веднъж потърси спокойно място, където да подслони мислите си, но сега споменът за Ото Геслер и за неговата колекция непрекъснато се натрапваше в съзнанието му. Геслер с неговата хавлия и слънчевите очила; зала подир зала, пълни с плячкосани от нацистите произведения на изкуството. Чудеше се дали онова, което бе видял, е истинско, или бе просто страничен ефект на наркотиците, които го бяха накарали да вземе. *Да, помисли си. Истинско е.* Всичкото си беше там, събрано на едно място, недосегаемо за него. Недосегаемо за целия свят.

Вратата се отвори и тялото му се напрегна. Кой ли беше? Помагачите на Геслер, дошли да го убият? Самият Геслер, дошъл да му покаже още една зала, пълна с изгубени картини на големите майстори? Но когато килията му се изпълни със светлина, той разбра, че не е нито Геслер, нито са неговите главорези.

Беше Герхард Петерсон.

* * *

— Можеш ли да станеш?

— Не.

Петерсон клекна пред него. Запали цигара и дълго се взира в лицето на Габриел. Както изглеждаше, онова, което видя, изписано на

него, го натъжи.

— Важно е да се опиташ да се изправиш.

— Защо?

— Защото те скоро ще дойдат да те убият.

— И какво чакат?

— Да стане тъмно.

— Защо им е да е тъмно?

— Ще отнесат трупа ти горе на глетчера и ще го хвърлят в някоя пукнатина.

— Звучи ми утешително. Предполагах, че ще ме пъхнат в метална каса и ще ме депозират в някой от секретните банкови сейфове на Геслер.

— И това обмисляха. — Невесело хихикане. — Казах ти да не идваш тук. Не можеш да го победиш, казах ти го. Трябваше да ме послушаш.

— Ти винаги си прав, Герхард. За всичко си прав.

— Не за всичко. — Той пъхна ръка в джоба си и извади „Беретата“ на Габриел. Сложи пистолета върху обърнатата си длан и я протегна към него, сякаш му предлагаше волни пожертвования.

— Това за какво е?

— Вземи го. — Размаха леко пистолета. — Хайде, вземи го.

— Защо?

— Защото ще ти трябва. Без него нямаш абсолютно никакъв шанс да се измъкнеш жив от това място. С него, като се има предвид в какво състояние си, изчислявам шансовете ти на едно към три. Но си струва да опиташ, не си ли съгласен? Вземи пистолета, Габриел.

Пистолетът бе топъл от ръката на Петерсон. Дръжката от орехово дърво, спусъкът, дулото — първият предмет, който му поддейства утешително, откакто бе дошъл на това място.

— Съжалявам, че те биха. Не зависеше от мен. Понякога един агент на място трябва да извърши непростими неща, за да докаже своята *bona fides*^[1] на хората, които мами.

— Ако паметта не ме лъже, ти ми нанесе първите два удара.

— Никога по-рано не бях удрял човек. Вероятно мен ме заболя повече, отколкото теб. Освен това трябваше ми време.

— Време за какво?

— За да взема мерки да те измъкна оттук.

Габриел извади пълнителя, за да се увери, че пистолетът е зареден и че Петерсон не го мами отново.

— Разбирам, че Геслер има страхотна колекция — каза Петерсон.

— Никога ли не си я виждал?

— Никога не съм бил поканен.

— Вярно ли е? Това място наистина ли е банка? Никой ли не може да се вмъкне вътре?

— Габриел, цялата тази страна е банка. — Петерсон отново пхна ръка в джоба си и този път извади оттам пет-шест таблетки. — Ето, вземи ги. Нещо за болката и стимулант. Ще имаш нужда.

Габриел глътна хапчетата наведнъж, а след това с един удар натика пълнителя обратно.

— Какви мерки си взел по-точно?

— Намерих твоите двама приятели. Бяха заседнали в една странноприемница в селото. Ще те чакат в подножието на планината, в края на имението на Геслер, близо до мястото, където ги оставихме вчера.

Вчера? Само един ден ли беше изминал? Повече му приличаше на година. На цял живот.

— Пред вратата има един-единствен пазач. Първо ще трябва да се справиш с него. Тихо. Ще можеш ли? Имаш ли достатъчно сили?

— Ще се справя.

— Завий по коридора надясно. В края му ще видиш стълбище, а на най-горната площадка има врата. През нея ще излезеш навън, на двора. Оттам ще трябва да си проправиш път и надолу по склона на планината ще стигнеш при приятелите си.

Като премина през охранителите и кучетата вълча порода, помисли си Габриел.

— Напусни Швейцария по същия път, по който минахме вчера. Аз ще уредя преминаването на границата да мине гладко.

— Какво ще стане с теб?

— Ще им кажа, че съм дошъл да те видя за последен път, за да се опитам да те убедя да ми кажеш къде си скрил картините. Ще им кажа, че си ме надвил и си избягал.

— Дали ще ти повярват?

— Възможно е да ми повярват, а може и да ме хвърлят в онази пукнатина на глетчера, която са запазили за теб.

— Ела с мен.

— Жена ми, децата ми... — След това добави: — Моята страна.

— Защо правиш това? Защо не ги оставиш да ме убият и да приключиш въпроса?

Тогава Петерсон му разказа историята, която се бе случила в тяхното село по време на войната — историята за евреите, които преминали швейцарската граница от Франция, търсейки убежище, само за да бъдат прогонени обратно през границата право в ръцете на Гестапо.

— След смъртта на баща ми преглеждах някои книжа в кабинета му, опитвах се да подредя нещата му. Намерих едно писмо. Беше от федералната полиция. Похвално и благодарствено писмо. Знаеш ли за какво беше то? Именно баща ми бе съобщил за пристигането на евреите в нашето село. Именно заради баща ми те бяха изпратени обратно в Германия и убити. Не искам повече еврейска кръв по ръцете на моето семейство. Искам да напуснеш това място жив.

— Когато бурята се развихри, може да си имаш много големи неприятности.

— Бурите в тази страна имат навика да налитат главно на планинските върхове. Казват, че горе, на Юнгфрау, вятърът духа с двеста мили в час. Но бурите явно губят силата си, когато стигнат до Цюрих и Берн. Хайде, нека да ти помогна.

Петерсон го изправи на крака.

— Едно към три, а?

— Ако имаш късмет.

Габриел застана точно до вратата. Петерсон удари два пъти с юмрук по нея. След миг резетата се плъзнаха надолу, вратата се отвори и един пазач влезе в стаята. Габриел се изправи пред него и като събра и последната си капчица сила, заби дулото на „Беретата“ в лявото му слепоочие.

* * *

Петерсон се опита да напипа пулса на врата му.

— Много внушителен удар, Габриел. Вземи якето му.

— Има кръв по него.

— Направи каквото ти казвам. Това ще ги накара да се поколебаят, преди да те застрелят, а и ти ще имаш нужда от него да те пази от студа. Вземи и автомата му... просто в случай че ти потрябва нещо по-мощно от твоята „Берета“.

Петерсон помогна на Габриел да съблече якето на мъртвеца. Той избърса кръвта в пода и го облече. Метна автомата на рамото си. „Беретата“ държеше в дясната си ръка.

— Сега се заеми с мен — каза Петерсон. — Нещо убедително, но не чак толкова непоправимо.

Преди Петерсон да успее да се приготви да посрещне болката, Габриел го удари с дръжката на пистолета по скулата, като разцепи плътта. Петерсон мигновено загуби равновесие, но успя да се задържи на краката си. Докосна раната с върховете на пръстите си и погледна кръвта по тях:

— Кръвта на изкуплението, нали?

— Нещо такова.

— Тръгвай!

---

[1] Искреност, вяност (лат.). — Б.пр. ↑

НИДВАЛДЕН. ШВЕЙЦАРИЯ

Студът, който посрещна Габриел, след като се изкачи по стълбището и излезе навън през вратата, беше като още един удар в лицето. Беше късен следобед, нощта бързо приближаваше, вятърът свиреше сред клоните на боровете. Ръцете му пламнаха от студа. Трябваше да вземе и ръкавиците на мъртвеца.

Погледна нагоре и разпозна върха на Юнгфрау. Горе високо се виждаха няколко бледорозови мазки, но останалата част от планинския масив бе сиво-синя и страховито неприветлива. *Казват, че горе, на Юнгфрау, вятърът духа с двеста мили в час.*

Портата беше от бетон и стомана, подобно на входа към таен военен бункер. Габриел се запита колко ли такива бункери бяха пръснати из имението на Геслер и какви други чудеса би могъл да открие човек в тях, ако имаше достъп. За момента прогони тези мисли от съзнанието си и се съсредоточи върху усилието да се ориентира. Сградата с плувния басейн беше на по-малко от петдесет метра зад гърба му, а на няколко метра пред него се виждаха дърветата.

..._проправи си път надолу по склона на планината_...

Прекося откритото пространство, газейки до колене в снега, и навлезе между дърветата. Някъде започна да лае куче. Песовите на Геслер. Питаше се след колко ли време някой друг от пазачите щеше да влезе в килията и да открие трупа. И колко ли време Петерсон щеше да успее да поддържа тезата, че е бил нападен от човек, който бе пребит почти до смърт.

Сред дърветата беше тъмно и докато налучкваше пътя си напред, той си мислеше за онази нощ, когато се бе промъкнал във вилата на Ролф в Цюрих и бе открил снимките, скрити във фалшивото чекмедже на бюрото.

Хер Хитлер, бих искал да ви представя хер Ролф. Хер Ролф се съгласи да ни направи някои услуги. Хер Ролф е колекционер също като вас, майн Фюрер.

Студът имаше и едно предимство — след малко той вече не усещаше лицето си. Тук снежната покривка не бе толкова дебела, но всяка стъпка напред представляваше истинско приключение: стърчаща скала, паднал клон, дупка, направена от горско животно. Четири пъти Габриел губеше равновесие и падаше и всеки път му бе все по-трудно да се изправи на крака. Но се изправяше и продължаваше да върви надолу по склона, надолу към мястото, където го чакаха Одед и Ели Лавон.

Стигна до малка просека сред дърветата, където пазеше часовой. Той беше на около двацет метра разстояние, стоеше полуобърнат, така че Габриел го виждаше в полупрофил. Реши да не рискува да стреля от това разстояние — не и с тези контузии, с подпухналите си очи и с премръзналите си ръце, — затова продължи да върви напред, надявайки се тъмнината да прикрива раздърпания му вид, докато успее да се приближи достатъчно до него.

Успя да направи още няколко крачки напред, докато под краката му не изпука счупено клонче. Пазачът рязко се обърна и го погледна, двоумейки се какво да предприеме. Габриел продължаваше да върви напред, спокойно и равномерно, сякаш бе от следващата смяна и идваше да го замести. Когато беше на около метър от него, извади „Беретата“ от джоба си и се прицели в гърдите му. Поредицата от изстрели превърна гърба на онзи в облак от кръв, тъкани и полиестерна паяжина.

Изстрелите отекнаха нагоре в планината. Мигновено залая куче, след него — второ и трето. Във вилата светнаха прозорци. Отвъд просеката имаше тесен път, достатъчно широк за минаване на по-малки превозни средства. Габриел се опита да тича, но не успя. Мускулите му не притежаваха нито силата, нито необходимата координация, за да тича надолу по склона на покритата със сняг планина. Затова той крачеше, и то едва-едва.

По-скоро усети, отколкото видя, че земята далеч пред него придобива по-равни контури, сякаш тук планината на Геслер стигаше до дъното на долината. И тогава зърна фаровете на фолксвагена и двете фигури — или по-скоро сенките на Лавон и Одед, които пристъпваха от крак на крак, за да се стоплят.

Продължавай да се движиш! Върви!

Зад себе си чу лай на куче, нечий глас извика:

— Ей, спри! Спри или ще стрелям!

Ако се съдеше по силата на гласа, те бяха наблизко, на не повече от трийсетина метра. Погледна надолу по склона. Оded и Лавон също го бяха чули, защото се катереха нагоре по пътя, за да го посрещнат.

Габриел продължаваше да върви.

— Казвам ти да спреш! Спри веднага или ще стрелям!

Чу се тропот и той се обърна навреме, за да види как кучето вълча порода, освободено от каишката си, се носи към него, подобно на лавина. Зад него се виждаше пазачът с автомат в ръце.

Габриел се поколеба за частица от секундата. *Кой да е пръв? Кучето или човекът?* Човекът имаше пушка, а кучето — зъби, които можеха да пречупят гръбнака му. Докато кучето с огромни подскоци се носеше към него, той вдигна „Беретата“ с едната си ръка и стреля покрай него към господаря му. Изстрелът го улучи точно в гърдите и той се строполи на пътя.

Кучето се хвърли с главата напред върху гърдите на Габриел и го събори на земята. Падайки на замръзналата пътека, дясната му ръка се удари в земята и той изпусна „Беретата“.

Кучето мигновено се хвърли към гърлото на Габриел. Той вдигна лявата ръка пред лицето си да се защити и то налетя на нея. Габриел изкрещя, когато зъбите му разкъсаха защитата на якето и се забиха в плътта в долната част на ръката му. Кучето ръмжеше и мятеше огромната си глава, опитвайки се да отмахне ръката му и да се докопа до меката плът на шията му. Габриел неистово биеше земята с дясната си ръка, търсейки изпуснатата „Берета“.

Кучето заби още по-дълбоко зъбите си и счупи костта.

Габриел изпищя от болка. Тя наистина беше по-страшна от всичко останало, което му бяха причинили главорезите на Геслер. Още веднъж помете земята наоколо с ръката си. Този път напипа дръжката на „Беретата“.

Като изви яростно масивния си врат, кучето натисна ръката на Габриел на една страна и се хвърли към гърлото му. Габриел опря дулото на пистолета в ребрата на кучето и изстреля три куршума в сърцето му.

Отмести тялото на кучето и се изправи на крака. Откъм вилата се чуваха викове, кучетата на Геслер лаеха. Той отново тръгна. Левият ръкав на якето му беше разкъсан на парцали и по долната част на

ръката му струеше кръв. След миг зърна Ели Лавон, който тичаше по пътеката към него, и се свлече в ръцете му.

— Продължавай да вървиш, Габриел. Можеш ли да вървиш?

— Мога.

— Одед, дръж го. Господи, какво са направили с теб, Габриел? Какво са направили?

— Мога да вървя, Ели. Остави ме да вървя.

**ЧЕТВЪРТА ЧАСТ
ТРИ МЕСЕЦА ПО-КЪСНО**

48.

ПОРТ НАВАС, КОРНУОЛ

Селската къща се намираше точно над тясното заливче на прилива, ниска и стабилна и солидна като кораб, с хубава двукрила врата и прозорци с бели щори. Габриел се завърна в понеделник. Картината — холандска олтарна икона от четиринадесети век, изпратена чрез „Ишърууд — Изящни изкуства“, Сейнт Джеймс Парк, Лондон — пристигна в четвъртък. Тя лежеше като погребана в опаковъчен сандък от дебели борови дъски и две яки момчета, миришещи на обедната си бира, я пренесоха по тясното стълбище до ателието на Габриел. Той прогони дъха на бира, като отвори прозореца и пръсна малко освежител.

Без да бърза, разопакова картината. Тъй като бе много стара и крехка, тя бе сложена не в един сандък, а в два — вътрешен, който защитаваше конструкцията ѝ, и външен, който ѝ осигуряваше стабилна околна среда. Най-накрая махна подложката от пенопласт и покрива от защитна силиконова хартия и сложи картината на триножника си.

Представляваше централен олтарен триптих, около един метър дълга и шейсет сантиметра широка, рисунка с масло върху три свързани дъбови плоскости с вертикални дървесни жилки — почти несъмнено от балтийски дъб, предпочитаното от фламандските майстори дърво. В малък бележник записа диагнозата: много силно измятане напред на дървото, отделяне на втората и третата плоскост, изобилие от изтрити места и драскотини.

Ами ако на триножника беше поставено неговото тяло, вместо олтарната икона? Фрактура на долната челюст, пукната ябълчна кост вдясно, фрактура на лявата очна ябълка, нацърбени гръбначни прешлени, счупване на лъчевата кост на лявата ръка, причинено от жестоко кучешко ухапване, изискващо профилактично лечение с ваксина против бяс. Стотина шева за ремонт на повече от двайсет порезни рани и жестоки разкъсвания по лицето, остатъчни отоци и обезобразяване.

Искаше му се да можеше да направи за лицето си онова, което се канеше да направи за картината. Лекарите, които го бяха лекували в Тел Авив, бяха казали, че само времето ще възстанови естествената му външност. Бяха изминали три месеца, а той все още едва събираше кураж, за да погледне лицето си в огледалото. Освен това Габриел знаеше, че времето далеч не е най-верният приятел на едно петдесетгодишно лице.

* * *

През следващата седмица и половина той не правеше нищо друго, освен да чете. В своята лична колекция имаше няколко отлични книги, посветени на Роже, а и Джулиан бе достатъчно любезен да му изпрати два свои великолепни тома, и двата случайно написани на немски. Той ги разтвори на работната си маса и се покачи на висока твърда табуретка, като изви врат, подобно на мотоциклетист, и подпря с юмруци слепоочията си. От време на време вдигаше поглед и съзерцаваше картината върху триножника си или пък гледаше как по таванското прозорче се стичат дъждовни поточета. След това навеждаше поглед и продължаваше да чете.

Прочете Мартин Дейвис и Лорн Камбъл. Прочете Панофски и Хюлин, и Диекстра. И, разбира се, прочете втория том от огромното произведение на Фридландер, посветено на ранната холандска живопис. Как би могъл изобщо да реставрира картина, която имаше дори някаква далечна връзка с Роже, без преди това да се е консултирал с ерудирания Фридландер?

Докато работеше, от факс машината му с потракване излизаха изрезки от вестници — най-малко по една на ден, понякога и по две-три. Първоначално историята стана известна под името аферата „Ролф“, а след това неизбежно се превърна в Ролф-гейт. Първата статия беше поместена в „Нойе Цюрихер Цайтунг“, последваха го бернски и люцернски вестници, а след това дойде ред и на Женева. Не след дълго историята се разпространи и във Франция и Германия. Първият материал на английски се появи в Лондон, последван два дни по-късно от друг такъв в известен американски седмичник. Фактите бяха оскъдни, разказите умозрителни — добро четиво, но не точно

добра журналистика. Имаше предположения, че Ролф е притежавал тайна колекция от картини, предположения, че е бил убит заради нея. Имаше и предпазливи намеци, че е замесен потайният швейцарски финансист Ото Геслер, макар че говорителят на Геслер ги отхвърли, наричайки ги злостни лъжи и клюки. Когато неговите адвокати започнаха да отправят неособено завоалирани заплахи за подвеждане под съдебна отговорност, вестниците бързо замлъкнаха.

Швейцарските леви настояваха за парламентарно запитване и проверка, както и за цялостно държавно разследване. За известно време нещата изглеждаха така, сякаш на Берн щеше да му се наложи да копае по-надълбоко. Трябваше да бъдат изречени имена! Репутации да бъдат съсипани! Но скоро скандалът отшумя от само себе си. *Потулване на истината!* — крещяха швейцарските леви. *Позор за Швейцария!* — викаха еврейските организации. Друг скандал се разрази в клоаките на Банхофщрасе. Но Алпите понесоха тежестта на главния удар на бурята. Берн и Цюрих бяха спасени.

Малко по-късно се появи един странен послепис към историята. Тялото на Герхард Петерсон, офицер с висок ранг от службите за сигурност, бе намерено в една пукнатина в Бернезее Оберланд — несъмнено беше станал жертва на злополука в планината. Но останал сам в своето ателие в Корнуол, Габриел знаеше, че смъртта на Петерсон съвсем не е случайна. Герхард Петерсон всъщност беше просто още един депозит в банката на Геслер.

* * *

Анна Ролф успя да остане настрана от развихрилия се скандал, свързан с мъртвия ѝ баща. След триумфалното си изпълнение във Венеция тя потегли на продължително европейско турне, състоящо се от солови изпълнения и съвместни концерти с големи европейски оркестри. Критиците обявиха, че свиренето ѝ е така блестящо и изпълнено с жар, както преди злополуката, макар някои от журналистите да хленчеха, защото отказвала да дава интервюта. Когато изникнаха нови въпроси, свързани със смъртта на баща ѝ, тя направи изявление във вестниците, прехвърляйки всички тези въпроси към адвоката си в Цюрих. А адвокатът в Цюрих упорито отказваше да

обсъжда темата, позовавайки се на правото на личен живот и водещото се разследване. И така продължи, докато интересът към тази история се изчерпа от само себе си.

* * *

Габриел вдигна глава и погледна нагоре към таванското прозорче. Досега не бе забелязал, че дъждът вече е спрял. Докато слагаше някакъв ред в ателието си, слушаше Радио Корнуол: никакви валежи до вечерта, слънчево, приемливи температури за корнуолското крайбрежие през февруари. Раната на ръката му току-що бе заздравяла, но той реши, че няколко часа във водата ще му се отразят добре.

Облече си жълта мушама, а след това отиде в кухнята да си направи няколко сандвича и да напълни един термос с кафе. След малко вече развързваше кеча и скоростно се отдалечаваше от пристана, поемайки по малкия приток Порт Навас към река Хелфорд. От северозапад духаше стабилен вятър, отблясъците на яркото слънце искряха по леките вълнички, а над Хелфордския канал се извисяваха зелени хълмове. Габриел заключи щурвала и вдигна гротмачтата и кливера. После изключи мотора и остави платноходката да се носи по вятъра.

И много скоро споменът го напусна. Знаеше, че това е временно — щеше да трае само докато затвореше очи и оставеше мозъка си да бездейства прекалено дълго време, — но за момента можеше да се съсредоточи върху платноходката, която се издигаше и спускаше под него, а не върху преживения побой и нещата, които бе видял. През някои нощи, докато лежеше в ужасното си единично легло, той се питаше как би могъл да живее с онова, което бе узнал — което Ото Геслер с такава жестокост му бе позволил да узнае. В мигове на слабост той обмисляше сам да направи изявления пред световната преса, като разкаже историята, да напише книга, но знаеше, че Геслер просто щеше да се скрие зад законите за банковата тайна. И накрая Габриел щеше да се превърне в поредния бежанец от тайния свят, пробутващ недостатъчно проучено предположение за конспирация.

Когато приближи Огъст Рок, погледна на запад, към трупащите се облаци, и нещо в тях не му хареса. Спусна се по стълбичката в

кабината и включи морското си радио. Наближаваше буря — от шест до осем бала, проливен дъжд. Върна се при щурвала, направи завой и включи кърмовата мачта. Кечът веднага увеличи скорост.

Стигна до устието на река Хелфорд, но вече валеше силно. Габриел вдигна качулката на мушамата си и се зае с платната, като първо свали кърмовата мачта, а след това — кливера и гротмачтата. Включи мотора и насочи платноходката срещу течението. Ескадрила от чайки се събра над главата му, просейки храна. Габриел надrobi втория си сандвич и хвърли парчетата във водата.

Мина покрай развъдника на стриди, зави покрай носа и се насочи към тихите води на заливчето. Дърветата оредяха и пред очите му изплува покривът на къщата.

Взря се и видя на кея някаква фигура с ръце в джобовете; човекът беше вдигнал яката си, за да се предпазва от дъжда. Габриел притича по стълбичката в кабината и грабна бинокъла, марка „Цайс“, окачен на една кука до камбуза. Вдигна го и го нагласи на фокус, за да види лицето на мъжа, след което веднага го свали. Не бе необходимо да предприема нищо повече, за да идентифицира образа.

* * *

Ари Шамрон седеше до малката масичка в кухнята, докато Габриел правеше кафе.

— Всъщност вече започваш да изглеждаш, както едно време.

— Винаги си бил голям лъжец.

— Накрая ще изчезнат и отоците. Спомняш ли си Барух? Какъв ужасен побой му нанесоха онези от „Хизбула“, преди да успеем да го изтеглим оттам? Само след няколко месеца отново приличаше на себе си.

— Първо на първо, Барух беше грозен.

— Вярно е. А ти беше красив някога. Е, аз бих понесъл един бой. Може дори да подобри външния ми вид.

— Сигурен съм, че веднага ще мога да намеря неколцина ентузиазирани доброволци за тази работа.

Лицето на Шамрон се скова в желязна гримаса. За миг той вече не приличаше толкова на уморен старец, а по-скоро на израилтянския

боец, който преди трийсет години бе измъкнал Габриел от утробата на Художествената академия „Бетсал’ел“.

— Те ще изглеждат по-зле от теб, когато приключат с тях.

Габриел седна до масата и наля кафе за двамата:

— Успяхме ли да запазим всичко в тайна?

— На булевард „Кинг Саул“ се носеха някои слухове... слухове за необяснимо разместване на персонал и някакви странни разходи, направени във Венеция и Цюрих. По някакъв начин тези слухове стигнаха до ушите на министър-председателя.

— Той знае ли?

— Подозира и е доволен. Казва, че ако е вярно, не би искал да знае нищо.

— Ами картините?

— Поработихме тихомълком с няколко агенции за реституция на произведения на изкуството и с американското министерство на правосъдието. От шестнайсетте картини, които ти откри в банковия сейф на Ролф, девет бяха върнати на законните им собственици, включително и онази, която е принадлежала на бащата на Джулиан.

— А останалите?

— Ще останат в Националния музей на Израел, каквото беше желанието на Ролф, докато бъдат открити техните собственици. Ако не успеем да ги открием, картините ще останат в музея завинаги.

— Как е Анна?

— С нея все още сме екип. Рами още малко и съвсем ще се побърка. Разправя, че би направил всичко, за да се измъкне от нейната команда. Готов е да се запише доброволен патрул в Газа.

— Някой да е отправял заплахи?

— Досега — не.

— Още колко време тя ще е под наша защита?

— Колкото ти поискаш. Това беше твоя операция. Оставям на теб да решиш.

— Най-малко година.

— Съгласен.

Шамрон напълни отново чашата си и запали една от зловонните си турски цигари.

— Следващата седмица тя пристига в Англия, нали знаеш? В Албърт Хол. Последният концерт от нейното турне.

— Знам, Ари. И аз мога да чета вестници.

— Помоли ме да ти дам това. — Той плъзна малък плик по масата. — Билет за концерта. Помоли да отидеш зад кулисите да й кажеш здрасти.

— Точно в момента съм по средата на една реставрация.

— Себе си ли реставрираш или някоя картина?

— Картина.

— Вземи си почивка.

— Тъкмо сега не мога да отделя достатъчно време, за да замина за Лондон.

— Уелският принц ще намери време, за да присъства на концерта, но *ти си* прекалено зает.

— Да.

— Никога няма да разбере защо позволяваш такива прекрасни и талантливи жени да се изплъзват между пръстите ти.

— Кой ти е казал, че ще позволя това да се случи?

— Да не би да смяташ, че тя ще те чака вечно?

— Не. Само докато се разнесат отоците.

Шамрон пренебрежително махна с ръка:

— Използваш лицето си като удобен претекст да не се видиш с нея. Но аз знам истинската причина. Животът е за живите, Габриел, а този приятен малък затвор, който си си направил тук, не е животът. Крайно време е да престанеш да се обвиняваш за онова, което се случи във Виена. Ако трябва да обвиняваш някого, обвинявай мен.

— Няма да замина за Лондон с тази външност.

— Ако не смяташ да заминаваш за Лондон, тогава ще ми позволиш ли да ти направя едно друго предложение?

Габриел въздъхна тежко и с раздражение. Вече беше изгубил желание да му се противопоставя.

— Слушам те — каза той.

49. КОРСИКА

През същия този следобед Англичанина покани Антон Орсати на обяд във вилата си. Времето беше ветровито и студено — прекалено студено, за да седнат отвън на терасата, — затова ядоха в кухнята и обсъждаха някои неособено спешни проблеми, свързани с компанията. Дон Орсати току-що бе успял да спечели контракт за доставка на зехтин за верига от дванайсет бистра, простираща се от Ница до Нормандия. А ето че и една американска компания за внос-износ желаше да внесе зехтин за специализирани магазини в Съединените щати. Търсенето започваше да надвишава предлагането. Орсати имаше нужда от повече земя и повече маслинови дръвчета. Но дали качеството на маслините щеше да отговаря на неговите стандарти за извличане? Дали разширяването на бизнеса нямаше да се отрази на качеството? Именно този въпрос двамата обсъждаха по време на яденето.

След обяда се настаниха до огъня във всекидневната и пиха червено вино от пръстена кана. Точно тогава Англичанина си призна, че е действал нечестно по време на аферата „Ролф“.

Орсати си наля още от виното и се усмихна:

— Когато знахарката ми каза, че си се върнал от Венеция без талисмана си, разбрах, че нещо извънредно се е случило. Всъщност какво стана с този твой талисман?

— Дадох го на Анна Ролф.

— Какво се случи?

Англичанина му разказа.

Орсати беше впечатлен.

— Бих казал, че в някои отношения ти спечели при тази конфронтация. Как се сдоби с блейзера?

— Взех го назаем от един от охранителите на Скуола.

— Какво стана с него?

Англичанина извърна поглед към огъня.

— Бедничкият! — промълви Орсати.

— Помолих го учтиво само веднъж.

— Въпросът е *защо*? Защо ме предаде, Кристофър? Не съм ли бил винаги добър към теб?

Англичанина пусна магнетофонния запис, който бе взел от Емил Жакоби в Лион. След това даде на Орсати приготвеното от него досие, основаващо се на собственото му разследване, и отиде в кухнята да измие чиниите от обяда. Корсиканецът беше всеизвестен с това, че четеше много бавно.

Когато се върна, Орсати тъкмо довършваше досието. Затвори папката и впери тъмния си поглед в Англичанина.

— Професор Жакоби е бил много добър човек, но на нас ни плащат да убиваме хора. Ако прекарваме времето си, като се борим с проблемите на доброто и злото, няма да успеем да свършим никаква работа.

— Баща ти по този начин ли си е вършил работата? Ами неговият баща? А неговият?

Орсати насочи показалеца си като пистолет към лицето на Англичанина:

— Моето семейство не ти влиза в работата, Кристофър! Ти работиш *за мен*. Не забравяй това.

За пръв път Орсати му говореше с гневен тон.

— Простете ми, дон Орсати, не исках да ви обидя.

Корсиканецът свали пръста си:

— Извинен си.

— Знаеш ли историята на знахарката и случилото се с нейния съпруг?

— Ти знаеш много за историята на това място, но не всичко. По какъв начин според теб тя плаща за покрива над главата си? Да не смяташ, че преживява с парите, които печели от прогонването на зли духове с помощта на магическия си зехтин и светената вода?

— Ти ли се грижиш за нея?

Орсати бавно кимна.

— Тя ми каза, че *taddunaghiu* могат да раздават справедливост, както и да отмъщават.

— Вярно е. Дон Томази със сигурност заслужаваше да умре.

— Аз познавам един човек, който заслужава да умре.

— Човекът от твоето досие ли?

— Да.

— Доколкото разбирам, той е много добре защитен.

— Аз съм по-добър от всички тях.

Орсати приближи чашата си към огъня и започна да наблюдава светлинните отблясъци, танцуващи в рубиненочервеното вино.

— Ти си много добър, но няма да е много лесно да убиеш такъв човек. Ще имаш нужда от моята помощ.

— Ти?

Орсати допи виното си:

— Че кой според теб се изкачи в планината на дон Томази и преряза гърлото на тоя злодей?

50.

КОСТА ДЕ ПРАТА, ПОРТУГАЛИЯ

Карлос, пазачът на лозето, пръв го видя да пристига. Когато колата спря на настланата с чакъл алея, той вдигна очи от работата си и взе да наблюдава как така нареченият Рами посреща художника-реставратор на име Габриел. Двамата размениха няколко думи; Рами докосна белезите по лицето на художника-реставратор. Това Карлос можа да види от поста си в края на лозето. Той не беше военен, но можеше да разпознае смяната на караула. Рами трябваше да си тръгне, дори беше малко позакъснял. Беше уморен от лудориите на Нашата Дама, както бе очаквал Карлос. Нашата Дама имаше нужда от мъж с желязно търпение, който да се грижи за нея. Нашата Дама имаше нужда от реставратора.

Той наблюдаваше как Габриел прекоси алеята и изчезна във вилата. Нашата Дама бе на горния етаж в стаята си и се занимаваше с музикалните си упражнения. Реставраторът явно нямаше намерение да я прекъсва. За миг Карлос понечи да изтича горе и да се намеси, но се отказа. Реставраторът трябваше да получи урок, а някои уроци се научават само по трудния начин.

Затова той остави лозарските ножици и извади от джоба си плоското шише с гроздова ракия. След това клекна сред своите лози, запали цигара, като наблюдаваше как слънцето се спуска към морето, и зачака представлението да започне.

* * *

Звучите на нейната цигулка изпълваха вилата, докато Габриел се изкачваше по стълбището към стаята ѝ. Влезе, без да почука. Тя изсвири още няколко ноти и изведнъж спря. Без да се обръща, извика:

— Дяволите да те вземат, Рами! Колко пъти съм ти казвала, по дяволите...

А след това се обърна и го видя. Удивено зяпна и за миг отпусна ръката си, с която държеше цигулката „Гуарнери“. Габриел се хвърли напред и я грабна във въздуха, преди да е паднала на пода. Анна го стисна в прегръдките си.

— Мислех, че няма да те видя повече, Габриел. Какво правиш тук?

— Назначен съм в твоята охранителна команда.

— Слава богу! Ние с Рами ще се избием.

— И аз така чух.

— От колко души ще се състои новият екип?

— Реших да оставя на теб да прецениш.

— Смятам, че един ще е достатъчен, ако това те устройва.

— Добре — каза той. — Идеално.

51.

НИДВАЛДЕН, ШВЕЙЦАРИЯ

Ото Геслер се изтласкваше напред сред коприненомеката вода, плъзгайки се плавно във вечната тъма. През този ден беше плувал много добре, две дължини на басейна повече от обикновено — сто и петдесет метра общо, истинско постижение за човек на неговата възраст. Слепотата му налагаше внимателно да брои, всяко загребване, за да не си блъсне главата в стената на басейна. Не много отдавна той можеше да глътне една дължина с двайсет и две мощни загребвания. Сега обаче се изискваха четиридесет.

Беше към края на последната дължина: *трийсет и седем... трийсет и осем... трийсет и девет...* Той протегна ръка, очаквайки да усети стъклено гладката повърхност на италианския мрамор. Вместо това, нещо сграбчи ръката му и го вдигна над водата. За миг той увисна така — безпомощен, като риба на въдица, коремът му — оголен, гърдният му кош — издаден напред.

И тогава ножът се заби в сърцето му. Усети пронизваща болка. После, за един много кратък миг, той прогледна. Блесна ярка бяла светлина — някъде в далечината. След това ръката го пусна и той цопна обратно в коприненомеката вода. Обратно във вечната тъма.

ПОСЛЕСЛОВ

По време на окупацията на Франция войските на нацистка Германия са заграбили стотици хиляди картини, скулптури, гоблени и други произведения на изкуството. До ден-днешен десетки хиляди от тях остават в неизвестност. През 1966 година Швейцарското федерално събрание създаде така наречената Независима експертна комисия и ѝ нареди да разследва действията на Швейцария по време на Втората световна война. В последния си доклад, издаден през август 2001 година, комисията призна, че Швейцария е представлявала „търговски център“ за плячкосани произведения на изкуството и че значителен брой картини са влезли в страната по време на тази война. Никой не знае колко от тези произведения си остават скрити в трезорите на швейцарски банки и по домовете на швейцарски граждани.

В ЗНАК НА БЛАГОДАРНОСТ

Това е вторият роман за героя Габриел Алон и той, също като своя предшественик, не можеше да бъде написан без помощта и подкрепата на Дейвид Бул. За разлика от измисления Габриел, Дейвид Бул наистина е един от най-големите художници-реставратори в света и аз имам привилегията да го наричам мой приятел. Неговите познания за процеса на реставриране, за историята на заграбените от нацистите произведения на изкуството и за удоволствията на Венеция бяха за мен едновременно безценни помощници и източници на вдъхновение.

Задължен съм на Сейди де Уол, помощник главен виолист на Чарлстънския симфоничен оркестър, която ме запозна с чудната соната на Тартини и ми помогна по-добре да опозная душата на един наистина надарен музикант. Тя отговаряше на всичките ми въпроси, колкото и глупави да бяха те, и щедро ми отделяше от своето време.

Доктор Бенджамин Шафър, един от водещите вашингтонски ортопеди, ми описа сложностите на лечението на тежки травми на ръката.

Специални благодарности дължа на швейцарските чиновници, които ми помогнаха да разбуля тайните на полицията на страната и секретните ѝ служби и които по понятни причини не могат да бъдат назовани. Благодаря също така на офицерите от Централната разузнавателна агенция, които ми предоставиха някои указания. Не е необходимо да казвам, че експертните познания дължа на тях, а ефектната волност е изцяло моя работа.

От десетките документални книги, с които се консултирах, докато пишех тази, няколко се оказаха безценни, в това число ключовата книга на Лин Николас за плячкосаните от нацистите произведения на изкуството „Изнасилването на Европа“, „Изгубеният музей“ на Хектор Фелисиано, „Изгубените майстори“ от Питър Харклироуд и Брендън Питауей. Потресаващата история за швейцарското банкерство на Николас Фейт — „Сигурност в цифри“ —

представляваше ценен източник на информация за мен. Смелото произведение на Ян Циглер „Швейцарците, златото и мъртвите“ ми послужи за вдъхновение.

Благодарение на персонала на гранд хотел „Долдър“ в Цюрих, както и на хотел „Луна-Балиони“ във Венеция, нашите изследователски пътувания изглеждаха повече като удоволствие и по-малко като работа. Моят скъп приятел Луи Тоскано два пъти прочете ръкописа и неговата сигурна ръка го направи по-добър. Грег Крейг свали ризата от гърба си и ми я даде в буквалния смисъл на думата. Приятелството и подкрепата на моя литературен агент Естер Нюбърг от „Интернешънъл Криейтив Мениджмънт“ никога не са означавали за мен толкова, колкото по времето, когато пишех тази книга.

На всички писатели пожелавам да имат щастието да работят с редактори като Нийл Найрън и Стейси Криймър. Те ми предложиха блестящи забележки към текста и здраво рамо, на което да се облегна. Наистина понякога изглеждаше, че те разбират по-добре от мен моите герои и моята история. Най-сърдечни благодарности на Стюарт Колдърууд, който така педантично подготви материала за издаване, че ми спести много неудобства.

И най-накрая бих искал да изразя моята дълбока благодарност към Филис Гран. Най-просто казано — няма по-добра от нея.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.